

ساختمان داده‌ها و الگوریتم

رشته علوم کامپیوتر

ناصر آیت

در مورد ساختمان داده

- ساختمان داده روشی است برای معرفی و دستکاری داده
- و کلیه برنامه های معرفی داده
- برای معرفی داده نیازمند یک الگوریتم میباشد.

در مورد ساختمان داده

- روش های طراحی الگوریتم نیازمند پیشرفت برنامه هایی است که برای نگهداری داده است.
- در علوم کامپیوتر مطالعه ساختمان داده ها مهم و ضروری میباشد.

Perequisites

- C++ ■
- پیچیدگی ■
- Big oh , theta and omega notation ■

Sorting

ترتیب زیر را در نظر بگیرید:

$a[0], a[1], \dots, a[n-1]$

پس از مرتب سازی صعودی داریم:

$a[0] \leq a[1] \leq \dots \leq a[n-1]$

example: 8, 6, 9, 4, 3 => 3, 4, 6, 8, 9

Sort metods

- Insertion sort
- Bubble sort
- Selection sort
- Count sort
- Shaker sort
- Shell sort
- Heap sort
- Merge sort
- Quick sort

اضافه کردن یک element

لیست ترتیبی زیر را در نظر بگیرید:

input: 3, 6, 9, 14

عنصر 5 را به لیست فوق اضافه کنید.

output: 3, 5, 6, 9, 14

[

Insert An Element

]

3, 6, 9, 14   insert 5

عدد 5 را با آخرین عنصر لیست مقایسه کنید.

Shift 14 right to get 3, 6, 9, , 14

Shift 9 right to get 3, 6, , 9, 14

Shift 6 right to get 3, , 6, 9, 14

با اضافه کردن 5 خروجی:

Output: 3, 5, 6, 9, 14

[

Insert An Element

]

```
// insert into a[0:i-1]  
Int j;  
For (j=i-1 ; j>=0 && t <a[ j] ;j--)  
A[ j+1] = a[ j]  
A[ j+1] = t ;
```

Insertion sort

۱. لیستی با سایز ۱ در نظر بگیرید."اولین عنصر را داخل لیست قرار دهید."
۲. عمل insertion را تکرار کنید بطوریکه ترتیب داده ها حفظ شود

Insertion sort

Sort 7, 3, 5, 6, 1

Start with 7 and insert 3=> 3,7

Insert 5=>3, 5, 7

Insert 6=>3, 5, 6, 7

Insert 1=>1, 3, 5, 6, 7

Insertion sort

```
For (i=1 ; i<a.length ; i++)  
{ // insert a[i] into a[0:i-1]  
    //code to insert comes here  
}
```

Insertion sort

```
For (i=1 ; i<a.length ; i++)
{ // insert a[i] into a[0:i-1]
    //code to insert comes here
    int t = a[ j ]
    int j;
    For ( j=i-1 ; j>=0 && t < a[ j ] ; j-- )
        A[ j+1 ] = a[ j ]
        A[ j+1 ] = t ;
    }
```

[پا پیچیدگی Complexity]

- پیچیدگی مکانی / حافظه ای
- پیچیدگی زمانی
- ۱. شمارش یک عملگر خاص
- ۲. شمارش تعداد مراحل
- ۳. پیچیدگی Asymptotic

Compration count

شمارش مقایسه ای

```
For (i=1 ; i<a.length ; i++)
{ // insert a[i] into a[0:i-1]
    //code to insert comes here
    int t = a[j]
    int j;
    For ( j=i-1 ; j>=0 && t < a[j] ; j--)
        A[j+1] = a[j]
        A[j+1] = t ;
    }
```

Compration count

- یک نمونه کاراکتری از n را در نظر بگیرید، که در آن n طول لیستی باشد که می خواهیم روی آن Insertion sort انجام دهیم.
- و تعداد توابع این نمونه کاراکتری را بشماریم.???

Determine count as a function of this instance characteristic.???

Compration count

For (j=i-1 ; j>=0 && t <a[j] ;j--)

A[j+1] = a[j];

چند مقایسه انجام شده است ؟

[

Compration count

]

For ($j=i-1$; $j>=0$ && $t < a[j]$; $j--$)

$A[j+1] = a[j];$

شمارش تعداد مقایسات وابسته به $a[]$ و t با توجه به i ■

[Compration count]

Worst-case count=maximum count

Best –case count=minimum count

Avarage count

[Worst-case Compration count]

For ($j=i-1$; $j>=0$ && $t < a[j]$; $j--$)

$A[j+1] = a[j];$

$A=[1,2,3,4]$ and $t=0 \Rightarrow 4$ compares

$A=[1,2,3,\dots,i]$ and $t=0 \Rightarrow i$ compares

[Worst-case Compration count]

```
for(int i=1; i< n ; i++)  
For (j=i-1 ; j>=0 && t <a[ j] ;j--)  
A[ j+1] = a[ j];
```

تعداد كل مقاييسات :

$$\begin{aligned}\text{Total comprase} &= 1+2+3+\dots+(n-1) \\ &= (n-1)n/2\end{aligned}$$

Step count

- یک مرحله از محاسبات وابسته است به مقادیر n
- برای مثال :
- 10 add , 100 subtracts, 1000 multiplies
- فقط یک step محسوب میشود .
- و به این مفهوم نمی باشد که با افزایش n یک مرحله نیز به تعداد step اضافه شود.

Step count

	s/e
For (i=1 ; i<a.length ; i++)	1
{// insert a[i] into a[0:i-1]	0
//code to insert comes here	1
int t =a[j]	0
int j;	1
For (j=i-1 ; j>=0 && t <a[j] ; j--)	1
A[j+1] = a[j]	1
A[j+1] = t ;	0
}	

Step count

s/e همیشه ، یا یک نمی باشد ■

X=mymath.sum(a,n) ■

Where n is the instance characteristic
has a s/e count of n

Step count

	s/e	step
For (i=1 ; i<a.length ; i++)	1	
{// insert a[i] into a[0:i-1]	0	
//code to insert comes here	1	
int t =a[j]	0	
int j;	1	i+1
For (j=i-1 ; j>=0 && t <a[j] ; j--)	1	i
A[j+1] = a[j]	1	
A[j+1] = t ;	0	
}		

Step count

```
For (int i=1;; i<a.length; i++)  
{2i+3}
```

Step count for

```
For (int i=1; i<a.length;; i++)  
Is n
```

Step count for body of for loop is

$$\begin{aligned} & 2(1+2+3+\dots+n-1)+3(n-1) \\ & = (n-1)n + 3(n-1) \\ & = (n-1)(n+3) \end{aligned}$$

محاسبه پیچیدگی در مرتب سازی درجی

$O(n^2)$

به چه معنی می باشد؟

محاسبه پیچیدگی در مرتب سازی درجی

- بدترین حالت: $\Theta(n^2)$
- بهترین حالت: $\Theta(n)$
- بنابراین انتظار می‌رود بدترین حالت زمانی است که n دوبل می‌شود(تکرار می‌شود).

محاسبه پیچیدگی در مرتب سازی درجی

- آیا $O(n^2)$ خیلی زیاد است؟
- الگوریتم تجربی (practical) چه میباشد؟

Faster Computer Vs Better Algorithm

- پیشرفت الگوریتم ها مفید تر از پیشرفت سخت افزار است.

ساختمان داده

Data Structure

انواع داده :

داده هایی که در یک مجموعه قرار می گیرند(در ارتباط).

Ex: integer= {0, +1,-1,+2,-2,....}

days of week = {S,M,T,W,TH,SA}

Data object

داده هایی که نامربوط با هم هستند.

Example:

MyDataObject={apple, chair, 2,5,red,green ,jack}

Data Structure

Data object +

روابطی که وجود دارد برای مقایسه میان عناصر

Ex: $369 < 370$

$280 + 4 = 284$

Data Structure

■ میان عناصری که مقایسه میشوند در یک مثال:

369

3 is more significant than 6

3 is immediately to the left of 6

9 is immediately to the right of 6

Data Structure

روابط خاص معمولاً توسط عملگر های خاص روی
چندین نمونه داده ایجاد می شود عبارتند از:

Add,subtract, predecessor,multiply

ضرب ، تفریق ، جمع

[Linear (or Ordered) lists]

Instances are of the form

$(e_0, e_1, e_2, \dots, e_{n-1})$

Where e_i denotes a list element $n \geq 0$ is finite

List size is n

[Linear (or Ordered) lists]

$L = (e_0, e_1, e_2, e_3, \dots, e_n)$

روابط زیر برقرار است:

e_0 : عنصر جلوی لیست میباشد. "zeroth element".

e_{n-1} : عنصر آخر لیست میباشد. "last elements".

e_{i+1} : دقیقاً بعد از e_i قرار می‌گیرد.

مثالهایی از لیست های خطی:

Student in COP3530=(jack,jill, Abe ,Henry,Mary ,...,judy)

Exams in COP3530=(exam1, exam 2, exam3)

Days of Week=(S,M,T,W,TH,SA)

Months=(Jan,Feb ,Mar ,Apr,...,Nov,Dec)

[Linear list Oprations-size()]

اندازه گیری سایز لیست ■

Example:

$$L=(a,b,c,d,e)$$

Size=5

Linear list Oprations-get(the index)

یک عنصر را میگیرد و اندیس آن را بعنوان خروجی می دهد.

Example:

$$L=(a,b,c,d,e)$$

$$\text{Get}(0)=a$$

$$\text{Get}(2)=c$$

$$\text{Get}(4)=e$$

$$\text{Get}(-1)=\text{error}$$

$$\text{Get}(9)=\text{error}$$

Linear list Oprations-indexof (the element)

اندیس هر عنصر را برمی گرداند.

$$L = (a, b, d, b, a)$$

Index of(d)=2

Index of(a)=0

Index of(z)=-1

Linear list Oprations-remove(the index)

حذف را انجام داده و محتوای اندیس مورد نظر را برمی گرداند.

$$L=(a,b,c,d,e,f,g)$$

Remove(2) returns c

and L become (a,b,d,e,f,g)

index of d,e,f and g decrease by 1

Linear list Oprations-remove(the index)

حذف را انجام داده و محتوای اندیس مورد نظر را برمی گرداند.

$$L=(a,b,c,d,e,f)$$

Remove(-1)=>error

Remove(20)=>error

[

Data structure specification

]

Language independent

Abstract Data Type

Java

Abstract class

[Liner List Abstaract Data Type]

AbstractData Type Linear List

{

instances

Ordered finit collection of zero or more elements

عملگر ها

Empty( ):

نتیجه درست را بر می گرداند اگر و فقط اگر لیست خالی باشد ،در غیرنتیجه false میباشد.

Size( ):

اندازه لیست را بر می گرداند. بعبارتی تعداد عناصر داخل لیست را بر می گرداند.

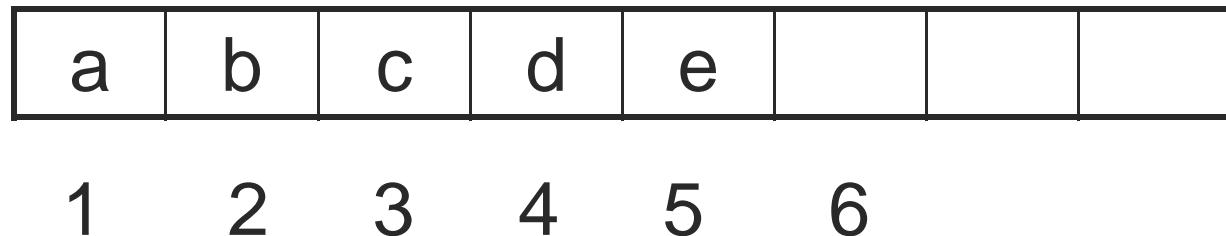
[Data Representation Methods]

Array ---chapter 5

Linked---chapter 6

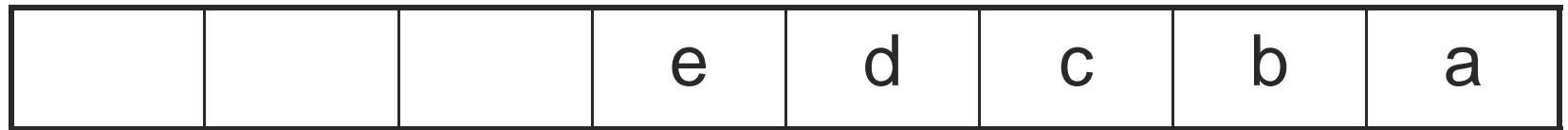
Simulated

Linear List Array Representation

$$L = (a, b, c, d, e)$$

Right to Left Mapping

[Mapping That Skip Every Other position]

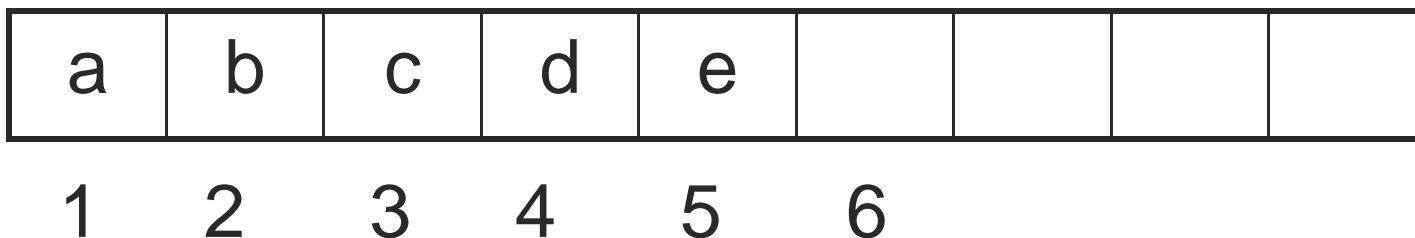
[

Wrap Around Mapping

]

d	e					a	b	c
---	---	--	--	--	--	---	---	---

Representation Used In Text

[Add/Remove An Element _1]

Size=5

a	b	c	d	e				
---	---	---	---	---	--	--	--	--

[Add/Remove An Element_2]

Add (l, g)

size-=6

a	g	b	c	d	e			
---	---	---	---	---	---	--	--	--

[Length of Array element[]]

چون نمی دانیم چه تعداد عنصر در لیست وجود خواهد داشت ، بنابراین باید یک مقدار اولیه برای آن فرض کرد و سپس بر حسب نیاز آن را افزایش داد.

Liner List Abstaract Data Type

Get (index):

خروجی آن اندیس عنصر میباشد بر طبق جایگاه آن و در صورتی مقدار (۱-۱) را برمی گرداند که عنصر مورد نظر در لیست نباشد.

Remove (index):

عنصر را حذف کرده و محتوای عنصر را برمی گرداند.

Add (index, x):

عنصر x را در index داده شده اضافه کرده و پس از آن شماره اندیس ما بقی عناصر از موقعیت جاری یک واحد افزایش میابد.

Output( ):

خروجی لیست است که از چپ به راست مرتب می شود.

Linear List As Java abstract Class

```
Public abstractclass Linear ListAsAbstractClass
{
    Public abstarct Boolean isEmpty();
    Public abstarct int size();
    Public abstarct object get(int index);
    Public abstarct int indexOf(Object the element);
    Public abstarct object remove(int index);
    Public abstarct void add(int index, Object the element);
    Public abstarct string to sorting();
}
```

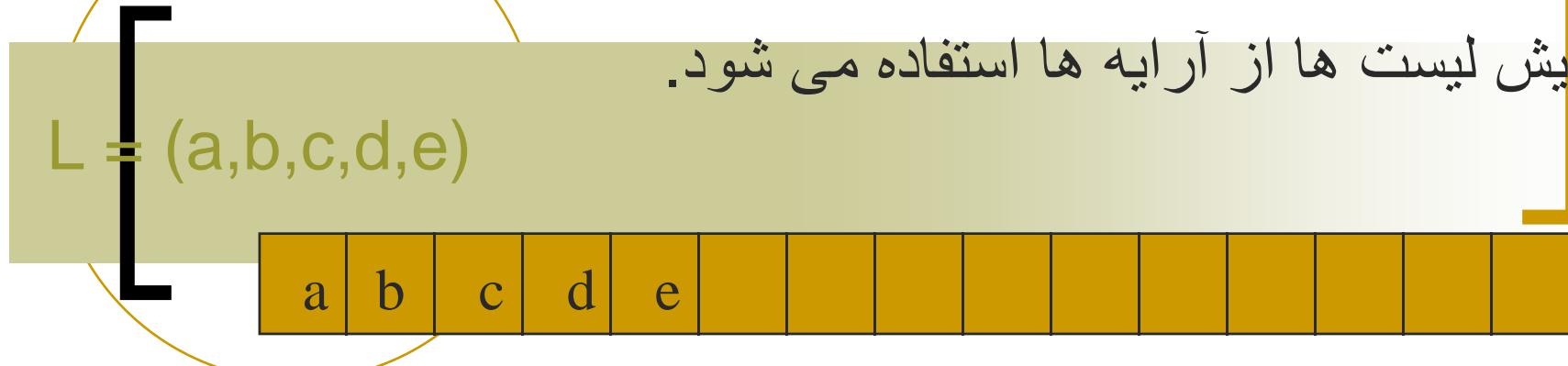
Linked Representation

عناصر لیست در حافظه با ترتیبی دلخواه نگهداری می شوند.

explicit information (called a link) ■

اطلاعات صریح که لینک نامیده می شوند برای رفتن از یک عنصر به عنصر دیگر استفاده میشوند

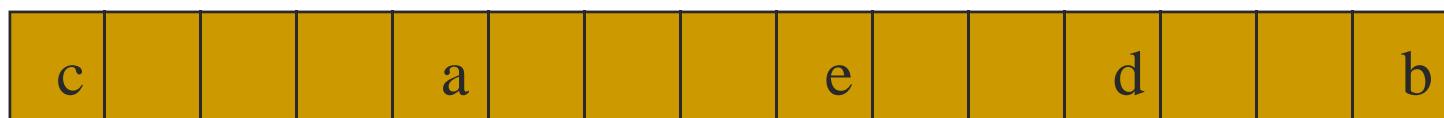
Memory Layout

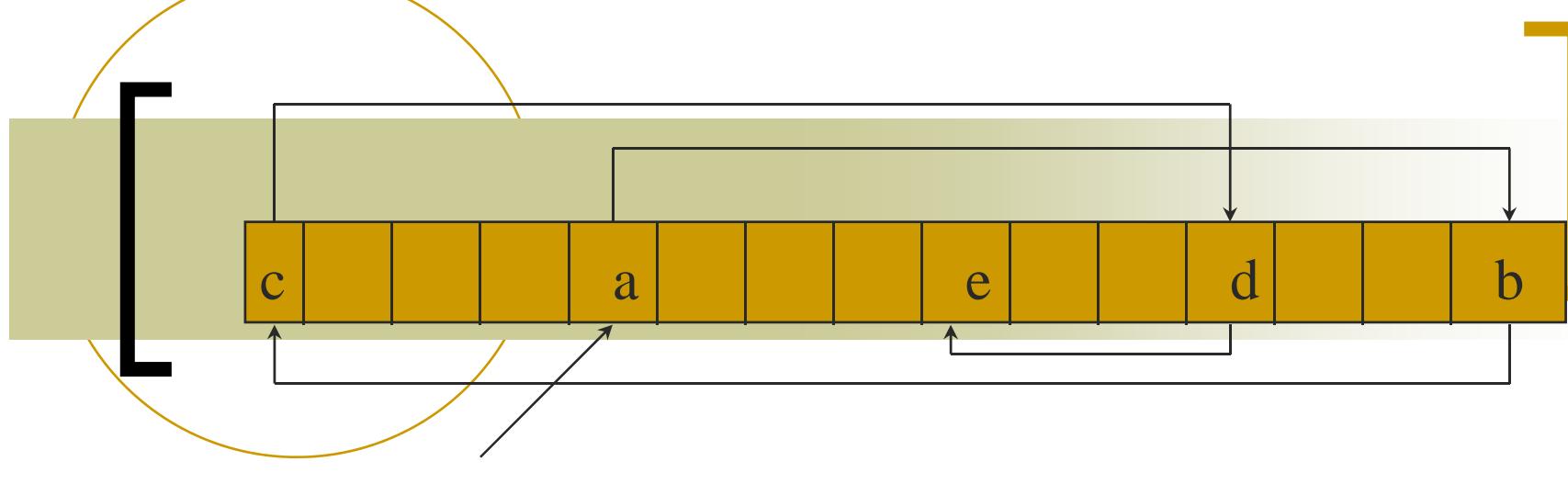
برای نمایش لیست ها از آرایه ها استفاده می شود.

هر لینک از یک جدول دلخواه استفاده می کند.

A linked representation uses an arbitrary layout.

Linked Representation

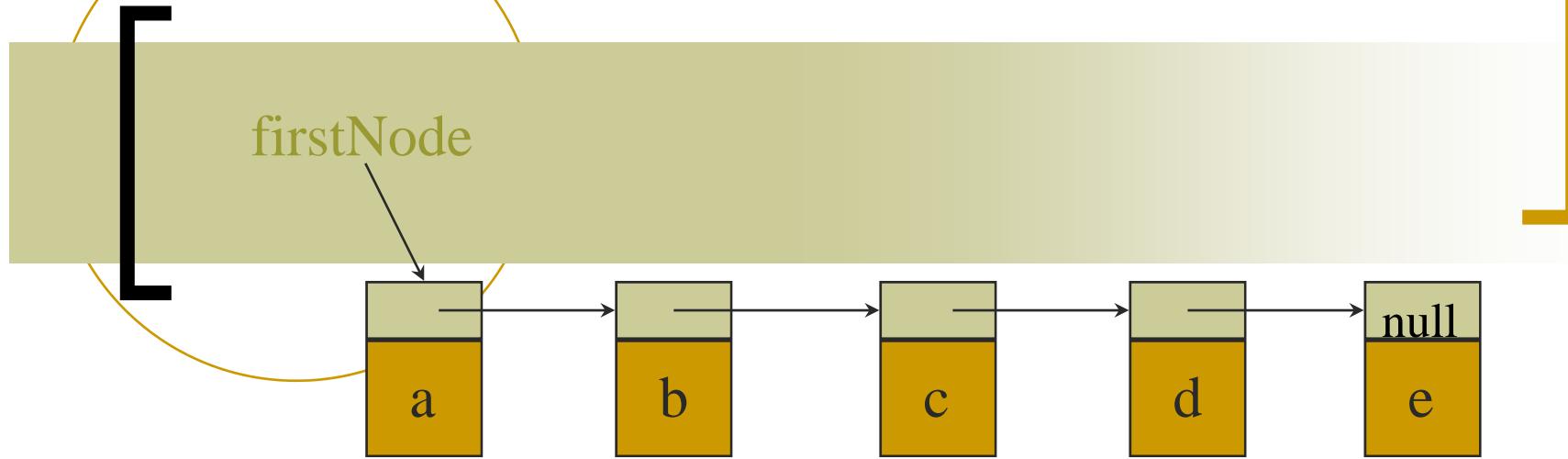
firstNode

تهی می باشد. (e) اشاره گر عنصر

firstNode:

برای اشاره به عنصر شروع استفاده میشود.

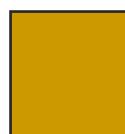
Normal Way To Draw A Linked List

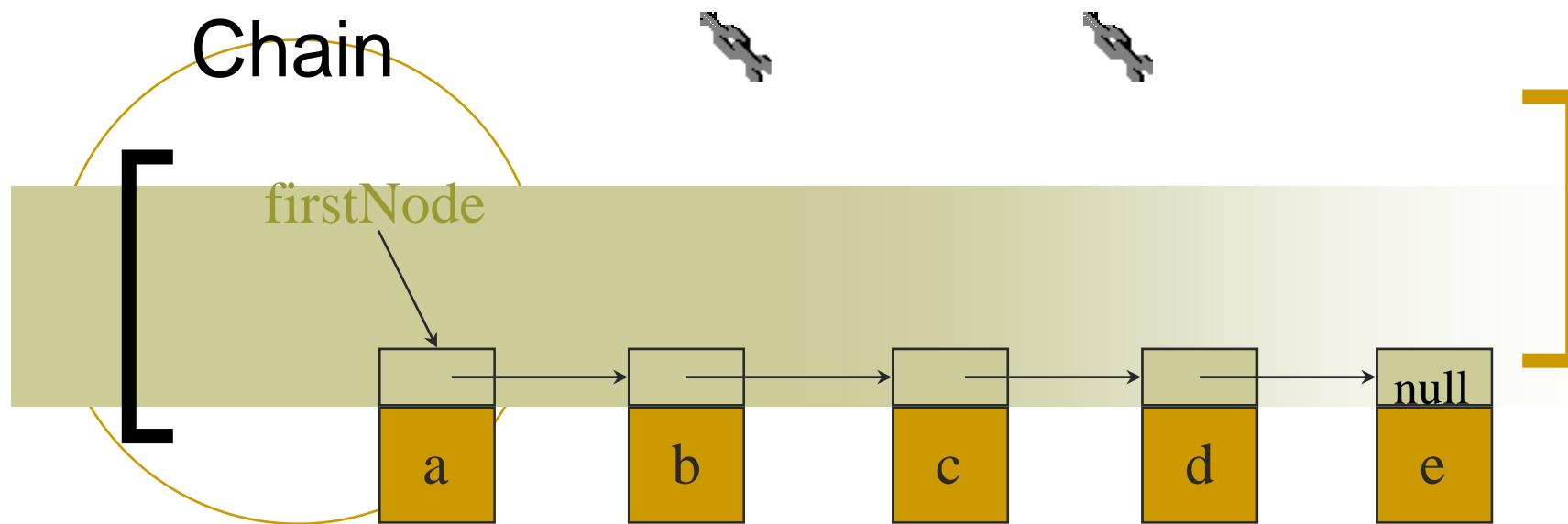

فیلد اشاره گر

فیلد داده

در یک زنجیر یا در یک لیست از اشاره گر هایر نود نشان دهنده یک عنصر می باشد.

از یک نود به نود دیگر یک اشاره گر وجود دارد.

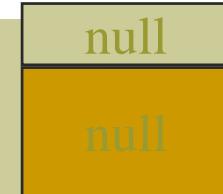
اشاره گر آخرین لیست تهی میباشد.

Node Representation

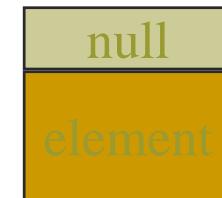
```
package dataStructures;  
  
class ChainNode  
{  
    Object element;  
    ChainNode next;  
}  
]  
  
next  
element
```

Constructors Of ChainNode

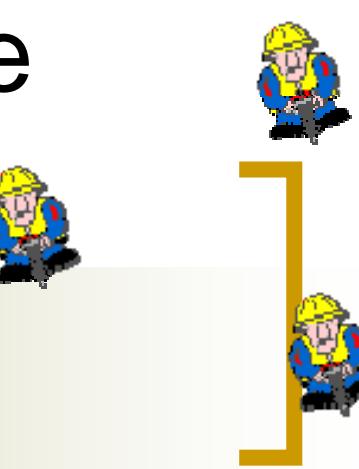
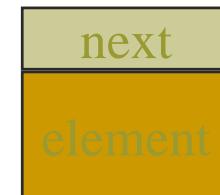
ChainNode() {}

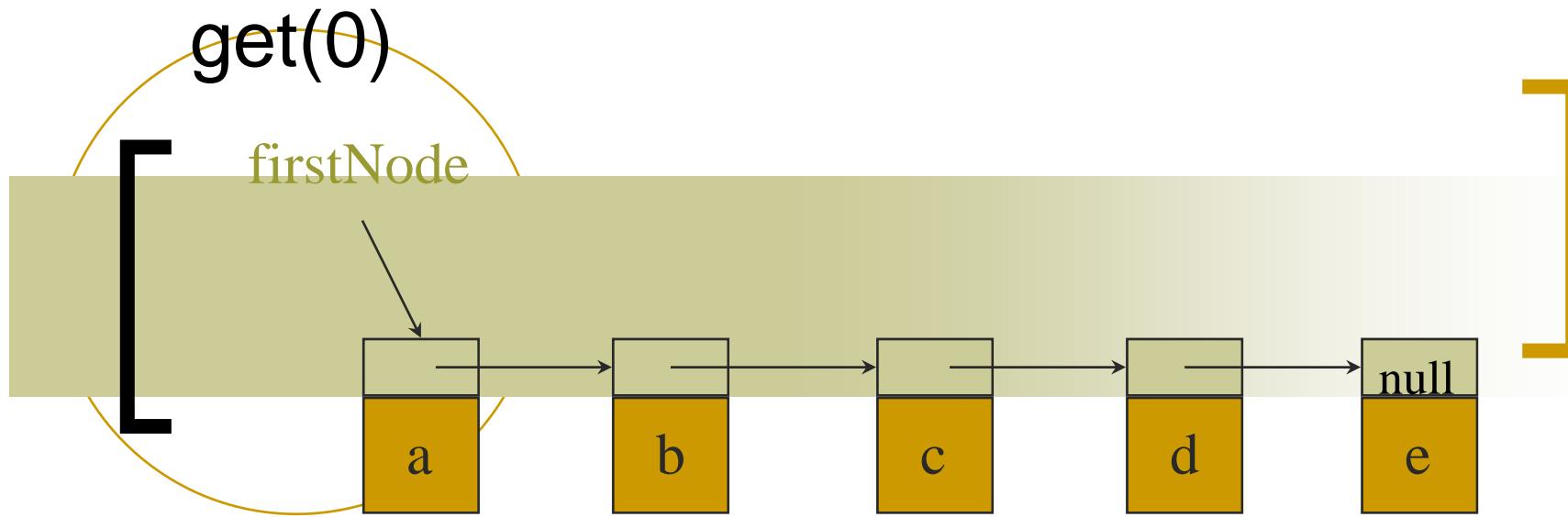

ChainNode(Object element)
{this.element = element;}

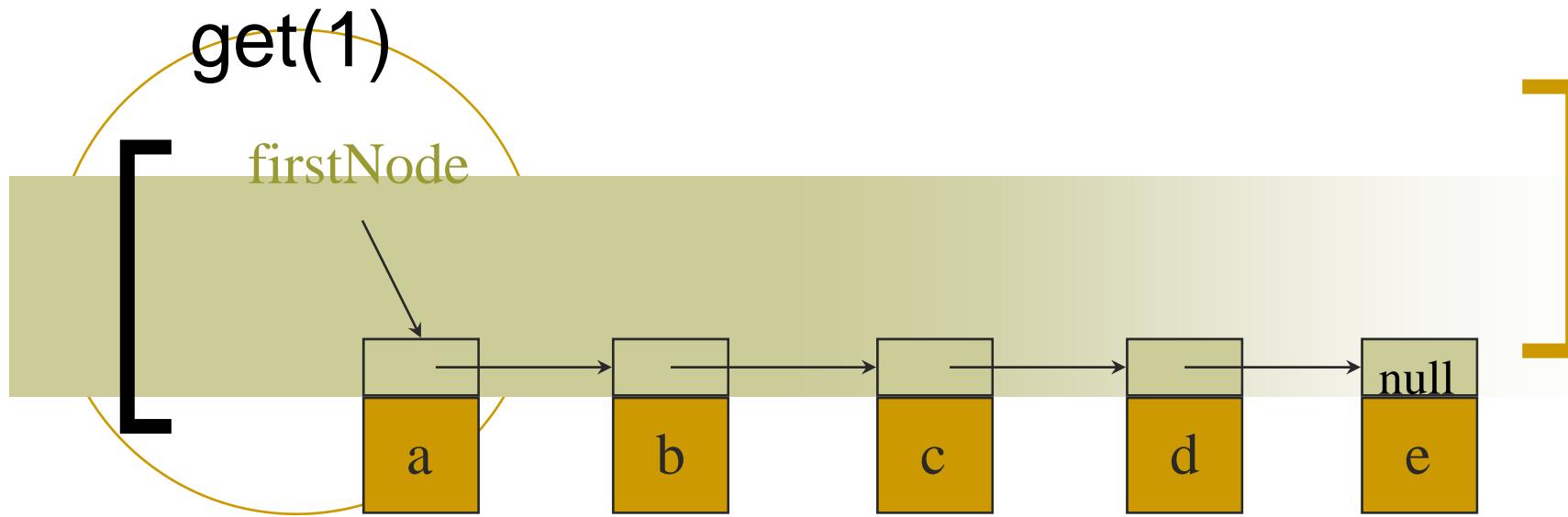

ChainNode(Object element, ChainNode next)
{this.element = element;
this.next = next;}

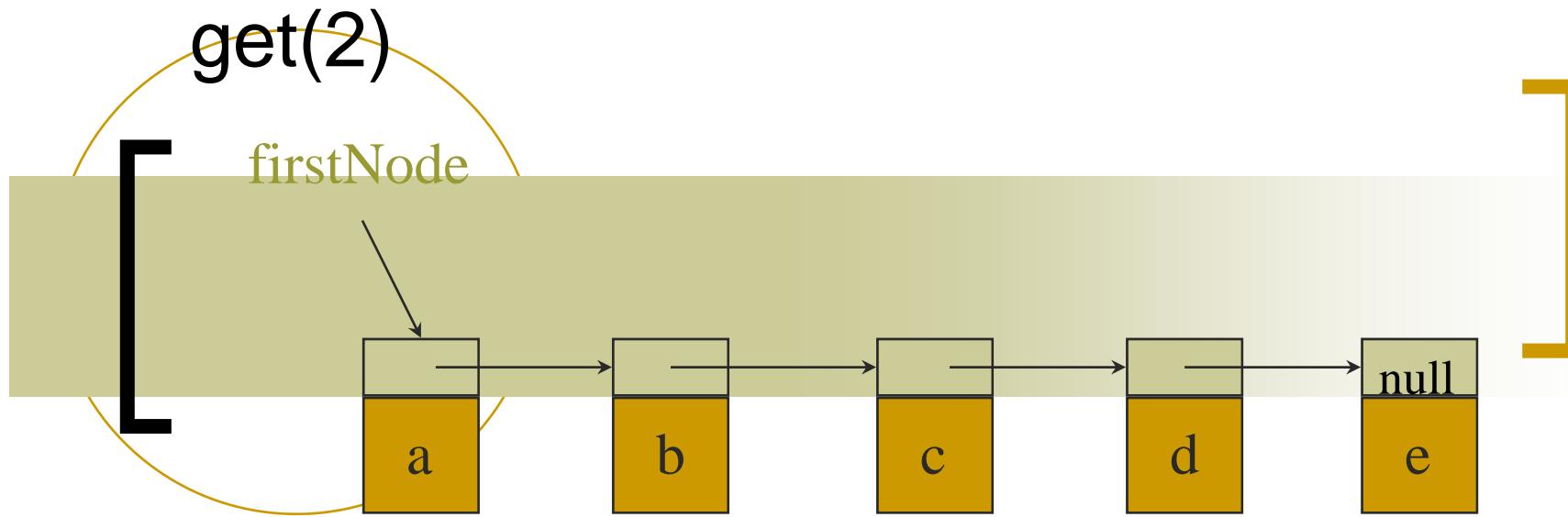

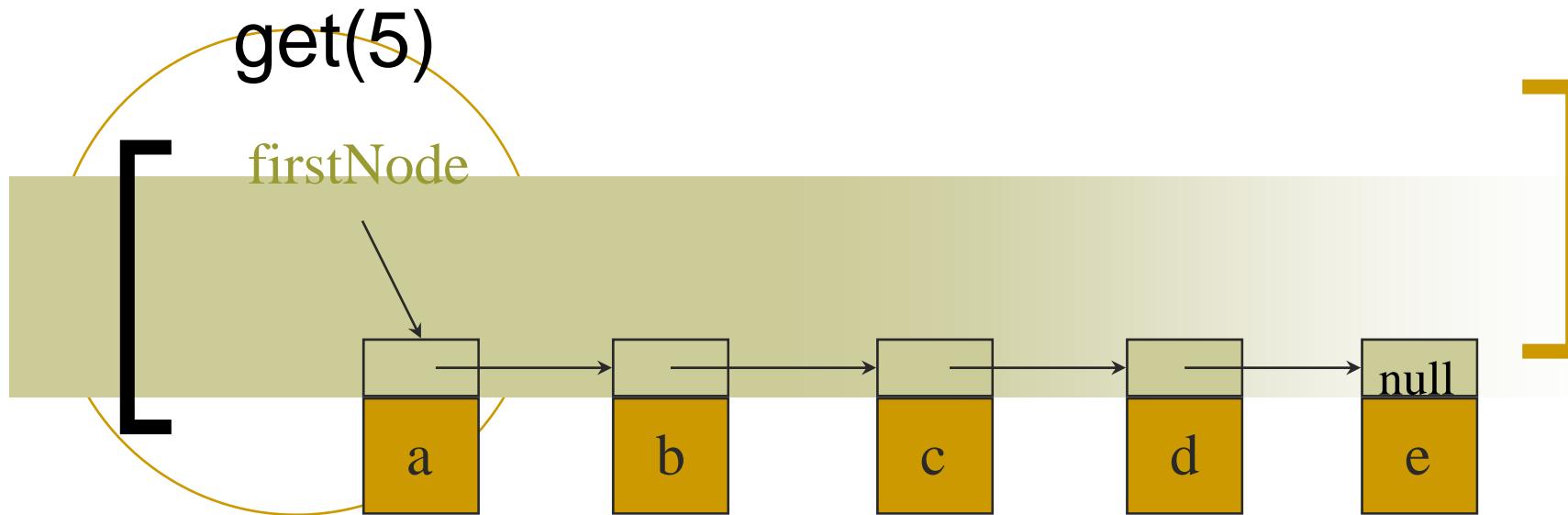
```
checkIndex(0);  
desiredNode = firstNode;  
return desiredNode.element;
```



```
checkIndex(1);  
desiredNode = firstNode.next;  
return desiredNode.element;
```


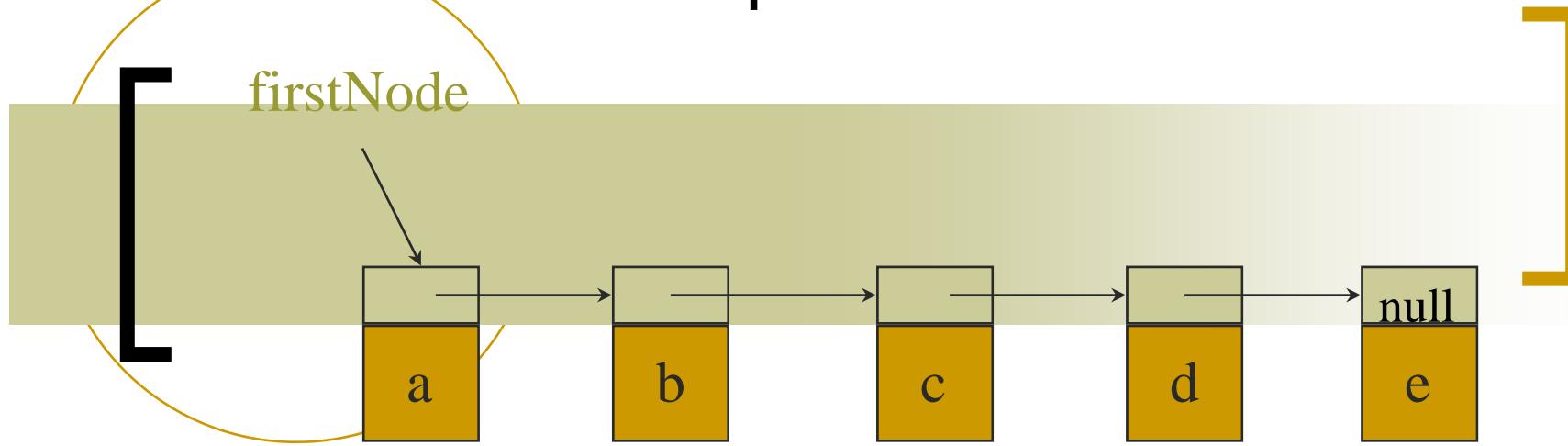
```
checkIndex(2);  
desiredNode = firstNode.next.next;  
return desiredNode.element;
```



```
checkIndex(5); desiredNode =  
firstNode.next.next.next.next;
```

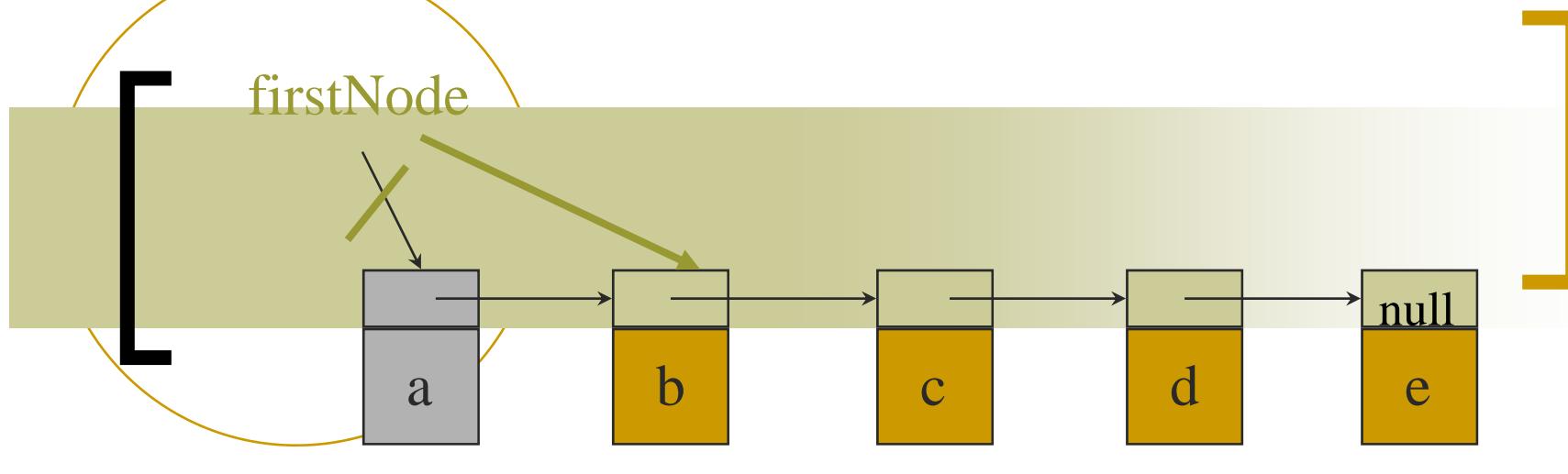
```
return desiredNode.element;
```

NullPointerException

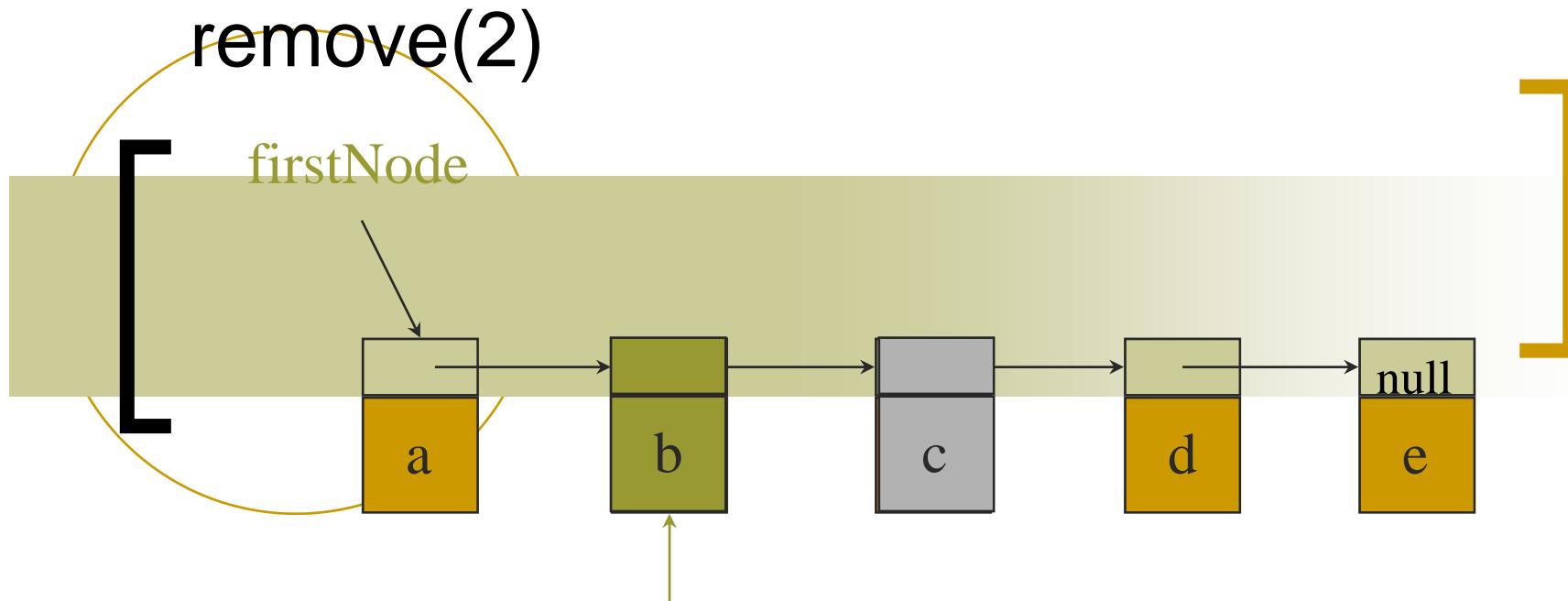
```
desiredNode =  
firstNode.next.next.next.next.  
next.next;
```

Remove An Element

remove(0)

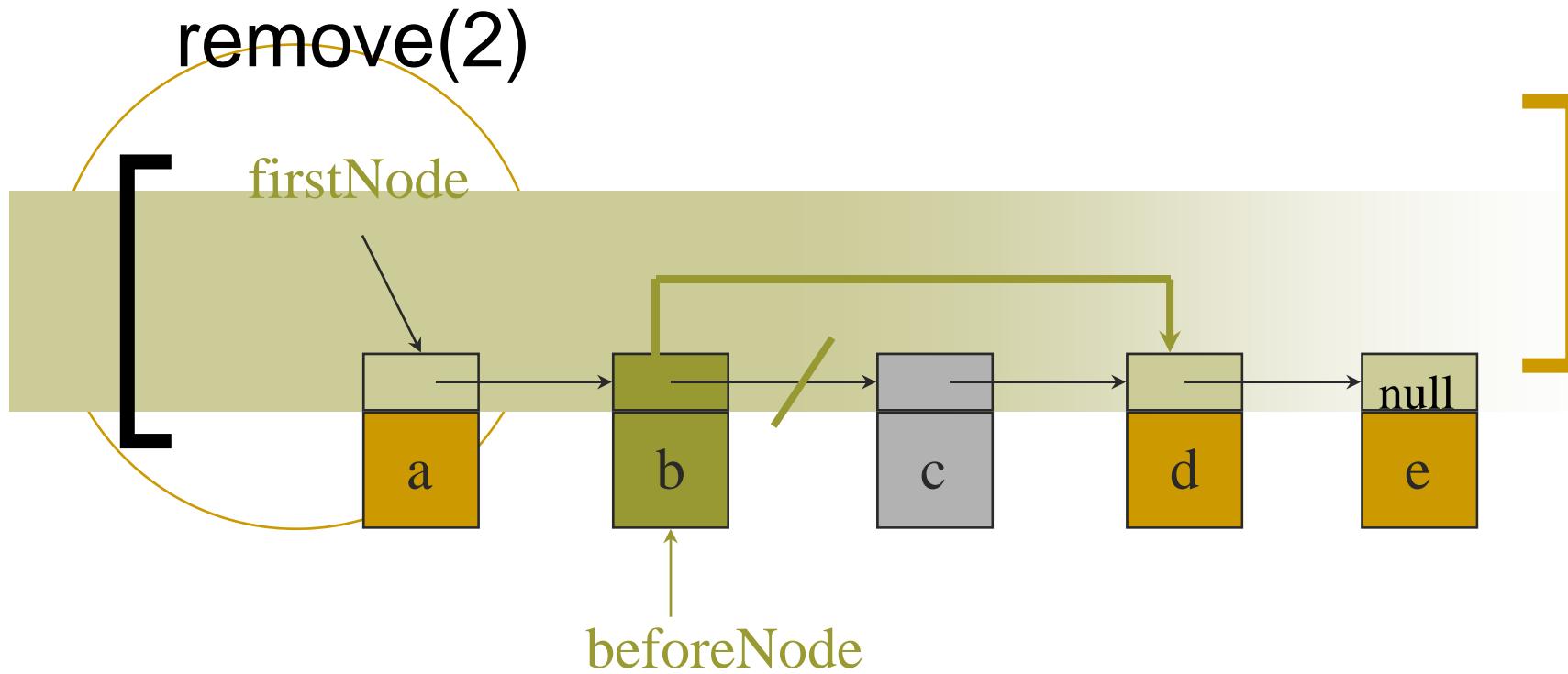
`firstNode = firstNode.next;`

ابتدا نود قبل از نودی را که بخواهد حذف شود را انتخاب کنید

"first node " یعنی

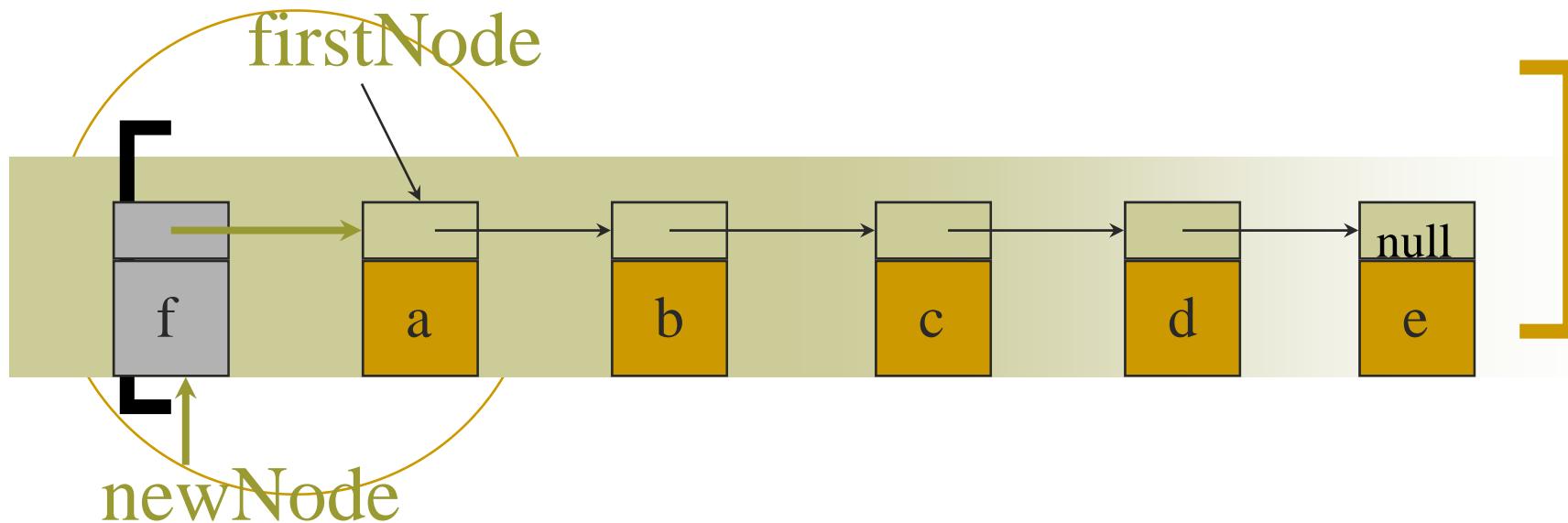
`beforeNode = firstNode.next;`

اکنون اشاره گرآن را تغییر دهید.

`beforeNode.next = beforeNode.next.next;`

`add(0,'f')`

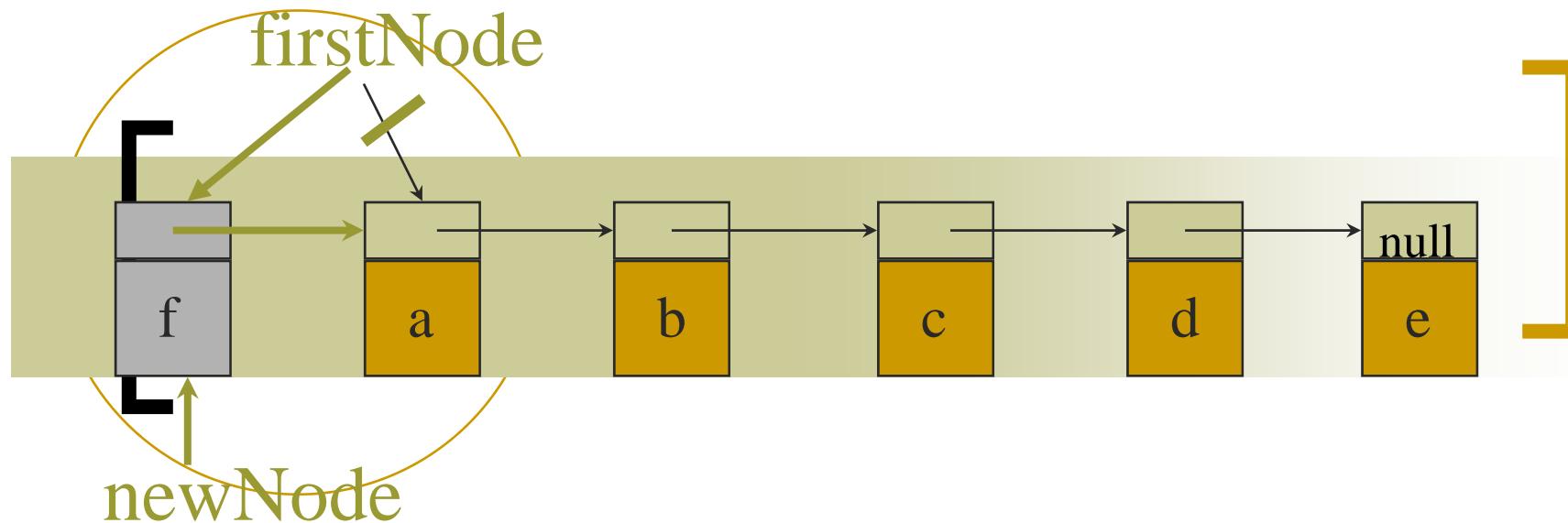

گام اول: نود جدید را انتخاب کنید که حتما دارای فیلد داده و اشاره گر باشد .

`ChainNode newNode =`

```
new ChainNode(new Character('f'), firstNode);
```

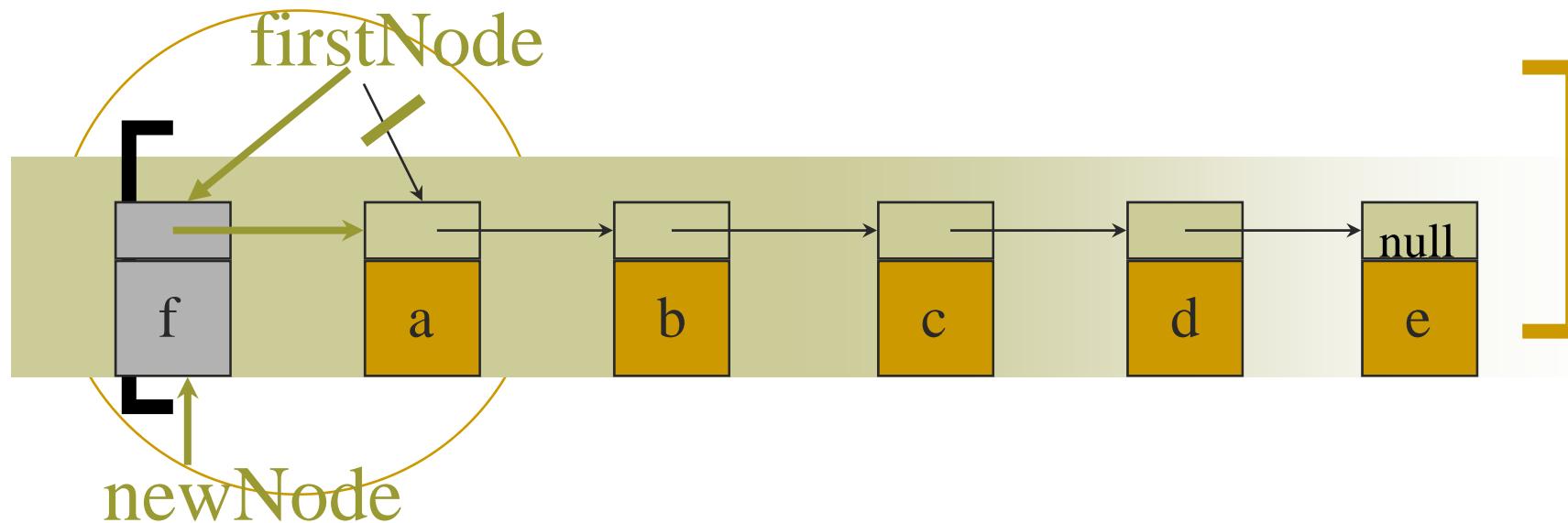
`add(0,'f')`

گام اول: آن را بعنوان نود آغاز انتخاب کنید.

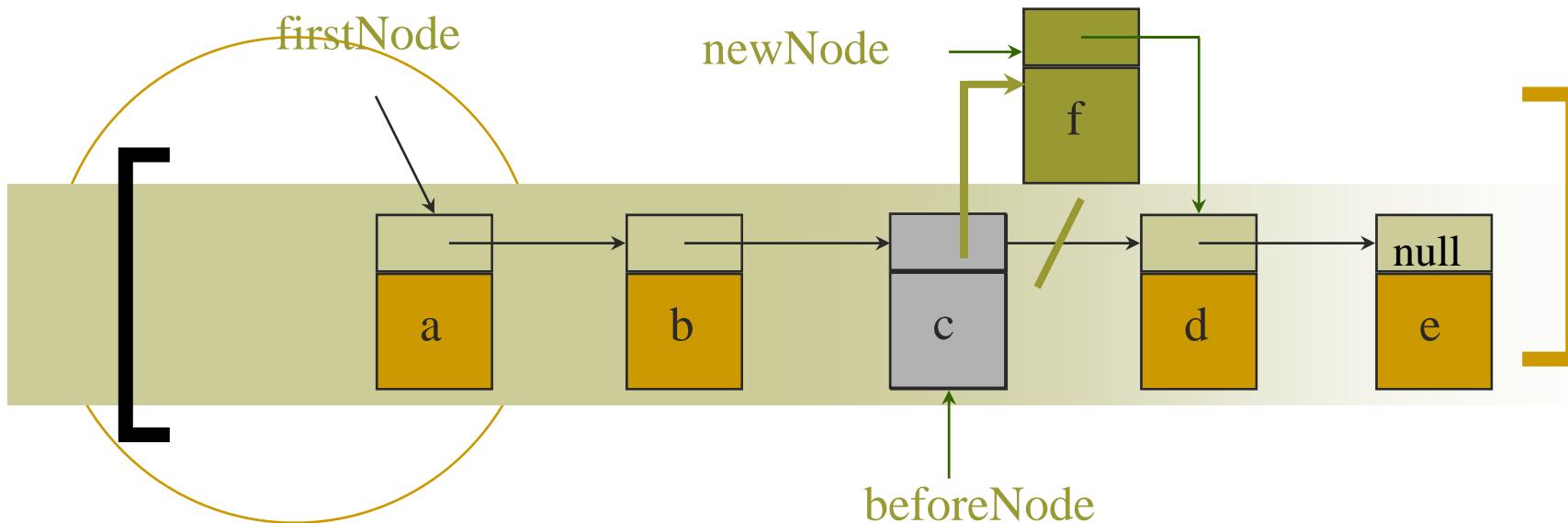
`firstNode = newNode;`

One-Step add(0,'f')


```
firstNode = new ChainNode(  
    new Character('f'),  
    firstNode);
```

`add(3, 'f')`

گام اول: ابتدا نود با اندیس ۲ را انتخاب کنید.

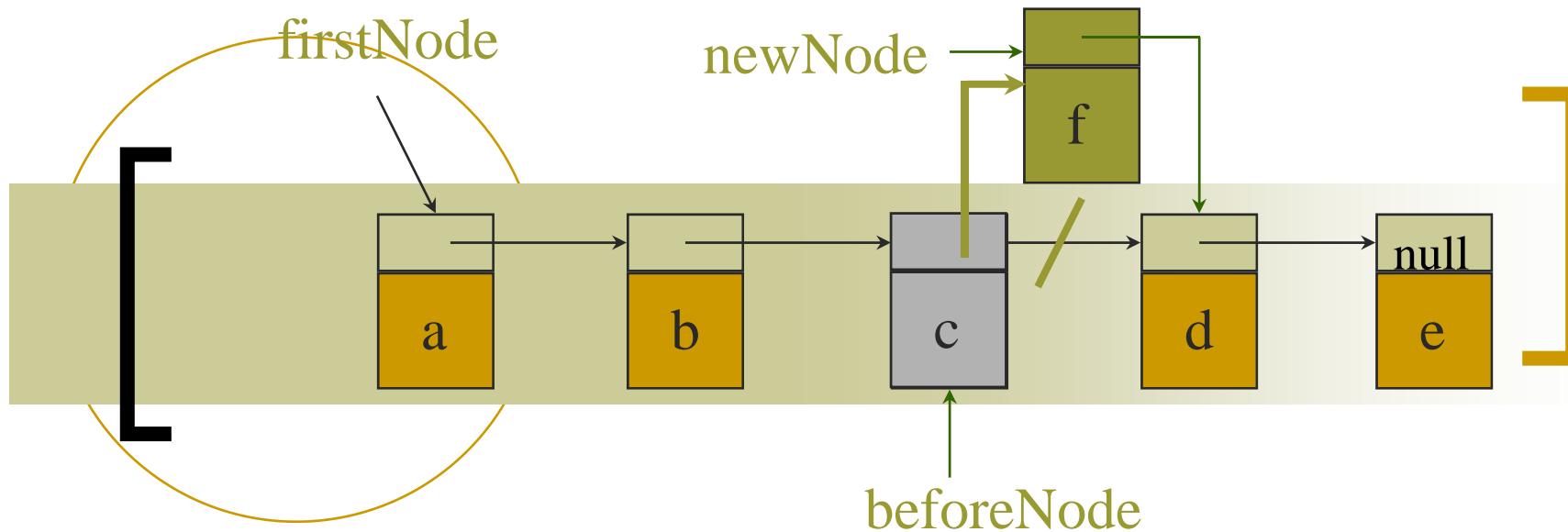
گام دوم: حال نود جدید را ایجاد کرده بطوریکه دارای فیلد داده و فیلد اشاره گر داشته باشد.

```
ChainNode newNode = new ChainNode(new Character('f'),  
                                beforeNode.next);
```

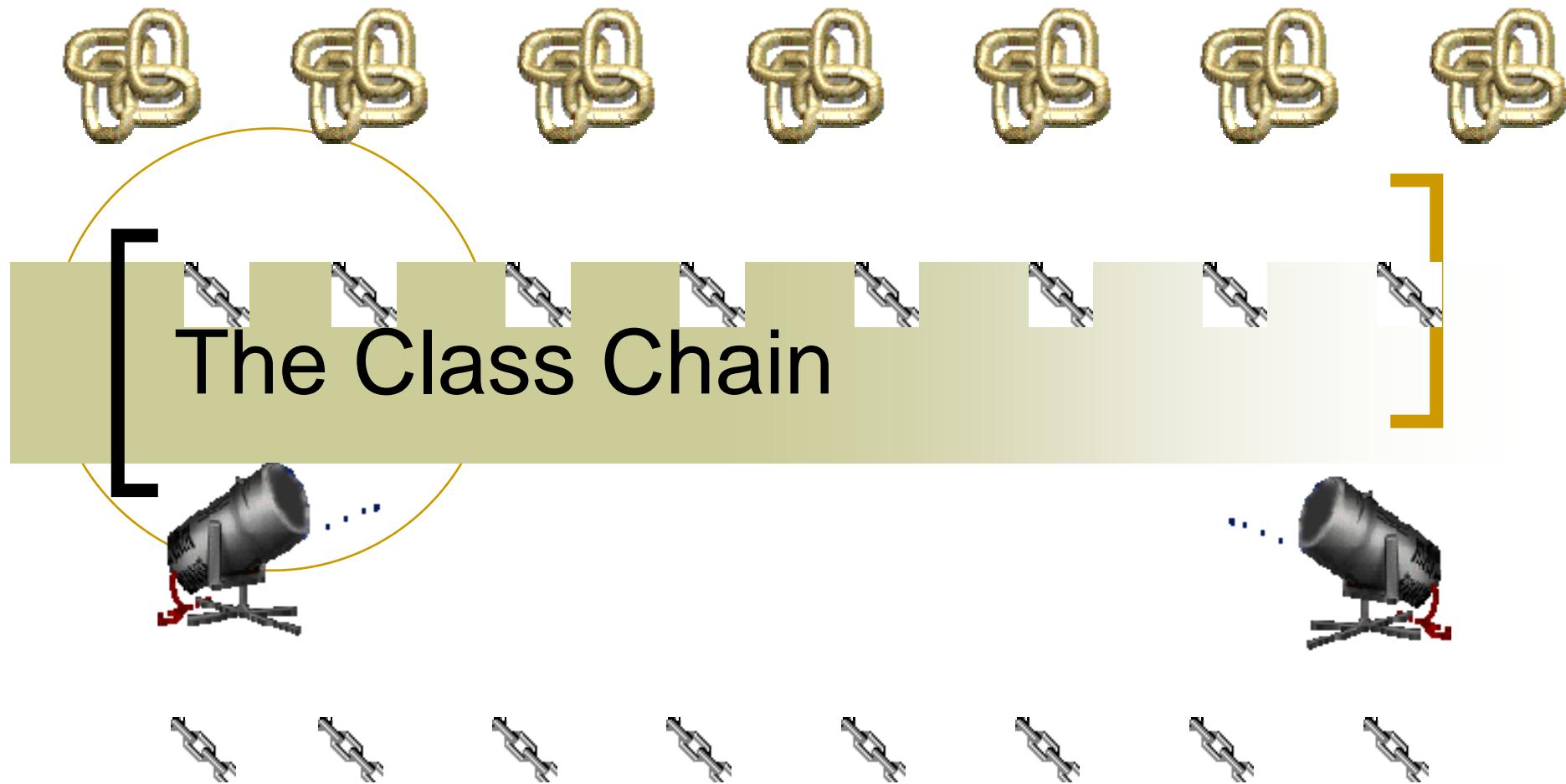
- finally link `beforeNode` to `newNode`

```
beforeNode.next = newNode;
```

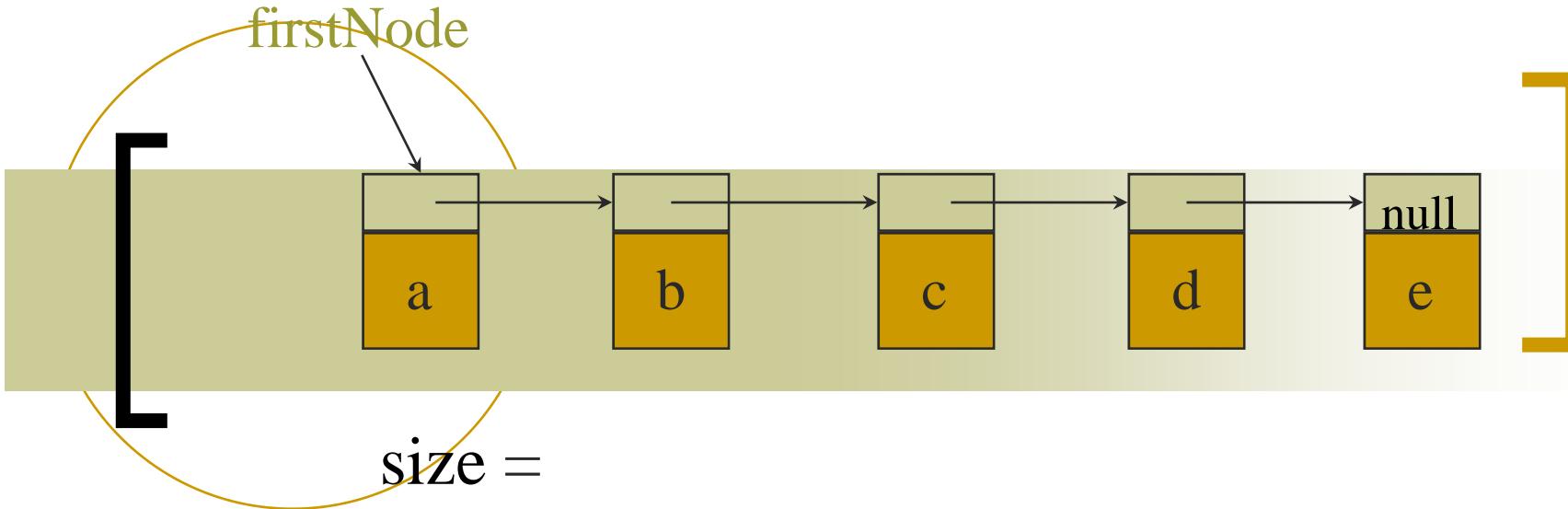
Two-Step add(3,'f')


```
beforeNode = firstNode.next.next;  
beforeNode.next = new ChainNode(new Character('f'),  
                                beforeNode.next);
```

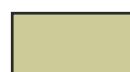

The Class Chain

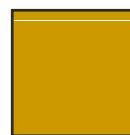

شمارش تعداد عناصر لیست میباشد.

کاربرد ChainNode

next (datatype ChainNode)

element (datatype Object)

The Class Chain


```
/** linked implementation of LinearList */  
package dataStructures;  
Import c++; // has Iterator  
public class Chain implements LinearList  
{  
    // data members  
    protected ChainNode firstNode;  
    protected int size;  
  
    // methods of Chain come here  
}
```

Constructor


```
*/ ایجاد یک لیست خالی/*  
public Chain(int initialCapacity)  
{  
    firstNode and size: مقادیر اولیه //  
    // null and 0  
}
```

```
public Chain()  
{this(0);}
```

The Method isEmpty

/ مقدار درست را برمی گرداند اگر فقط اگر لیست خالی باشد/

```
public boolean isEmpty()  
{return size == 0;}
```

The Method size()

/ خروجی آن شمارش تعداد عناصر داخل لیست میباشد/

```
public int size()  
{return size;}
```

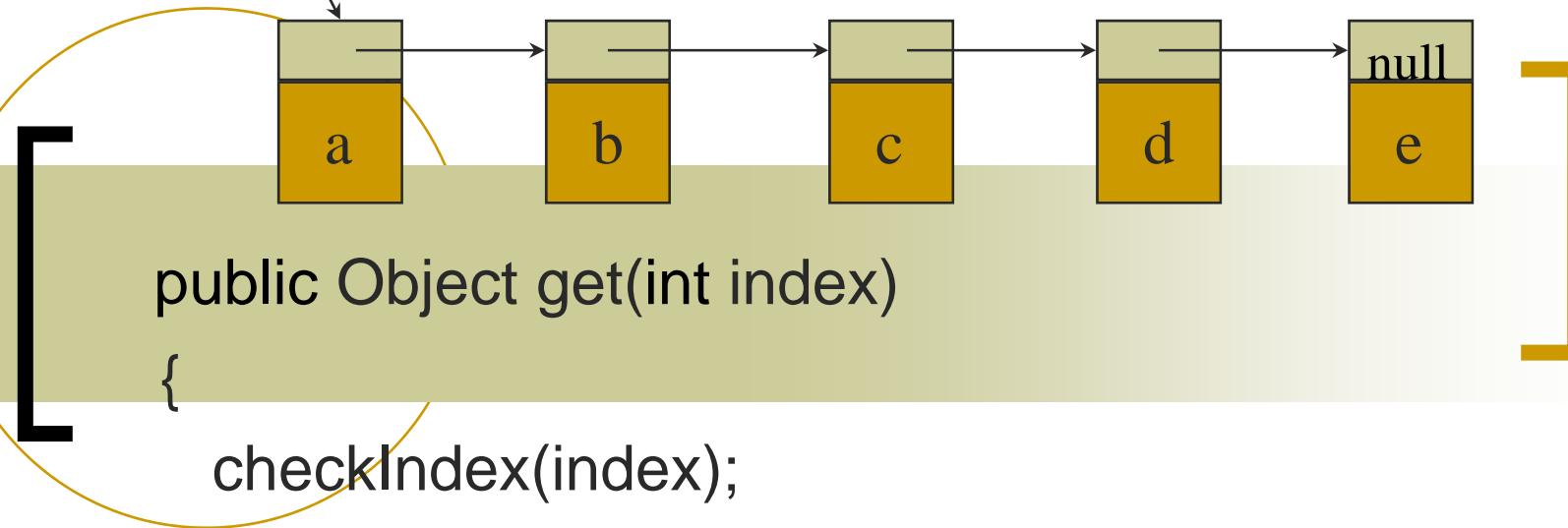
The Method checkIndex

```
/** @throws IndexOutOfBoundsException when  
 * index is not between 0 and size - 1 */
```

*/اندیس مربوط به هر عنصر را بر می گرداند و زمانی که ۰ یا ۱ - را
برگرداند به این مفهوم است که آن عنصر در لیست وجود ندارد.*/*

```
void checkIndex(int index)  
{  
    if (index < 0 || index >= size)  
        throw new IndexOutOfBoundsException  
            ("index = " + index + " size = " + size);  
}
```

The Method get

نود دلخواه را تغییر دهید //

```
ChainNode currentNode = firstNode;  
for (int i = 0; i < index; i++)  
    currentNode = currentNode.next;  
  
return currentNode.element;  
}
```

The Method indexOf

```
public int indexOf(Object theElement)
```

```
{
```

یک زنجیر از نودهارا جستجو کنید //

```
ChainNode currentNode = firstNode;
```

اندیس نود جاری int index = 0; //

```
while (currentNode != null &&
```

```
!currentNode.element.equals(theElement))
```

```
{
```

به نود بعدی تغییر دهید //

```
currentNode = currentNode.next;
```

```
index++;
```

```
}
```

The Method indexOf

اطمینان از اینکه عنصر مربوطه را یافته ایم //

```
if (currentNode == null)
```

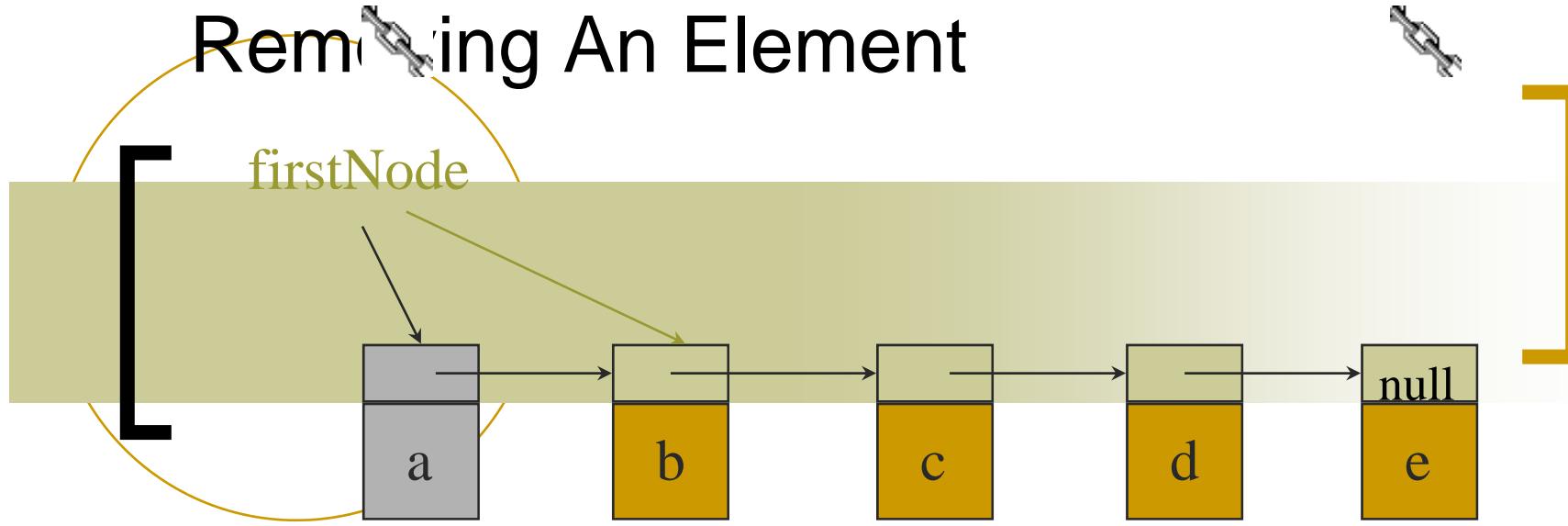
```
    return -1;
```

```
else
```

```
    return index;
```

```
}
```

Removing An Element

`remove(0)`

`firstNode = firstNode.next;`

Remove an Element


```
public Object remove(int index)
```

```
{
```

```
    checkIndex(index);
```

```
    Object removedElement;
```

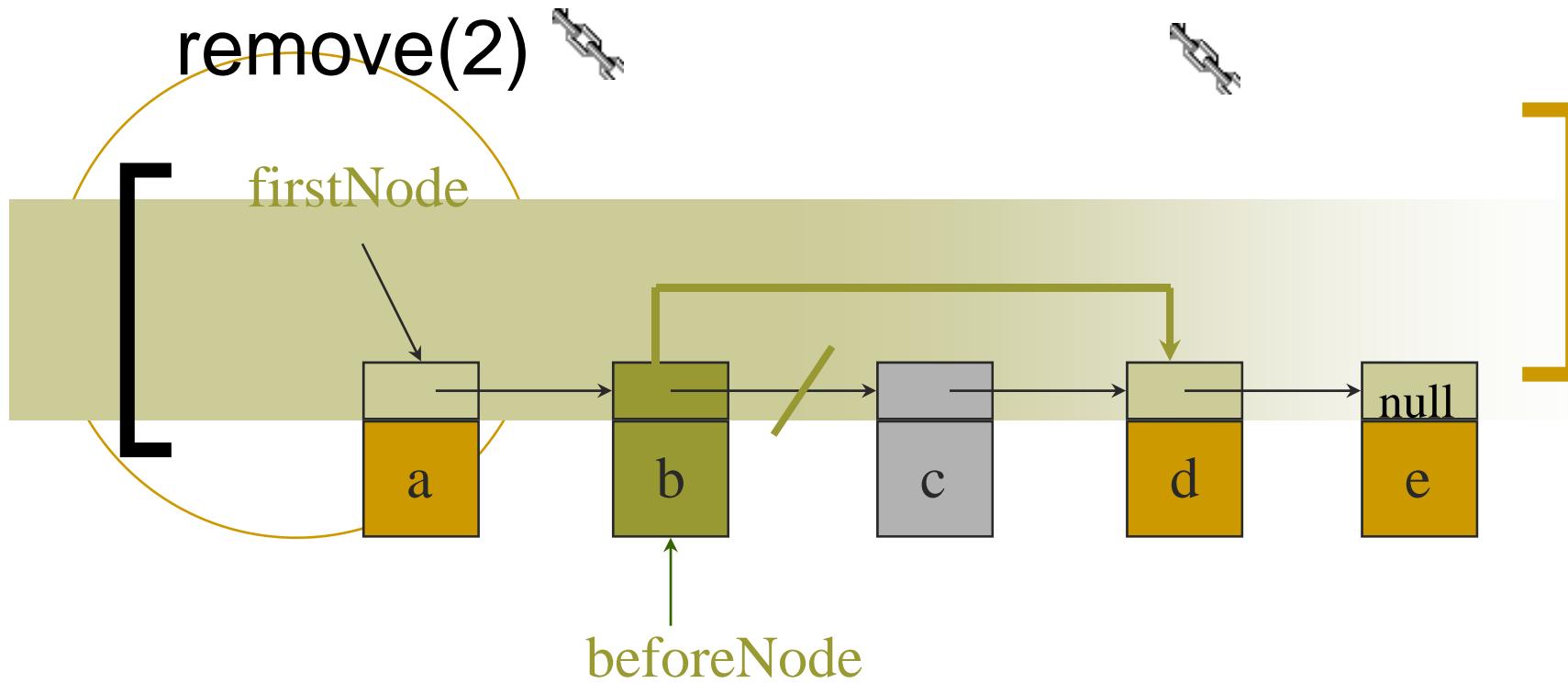
نود شروع را حذف کنید   if (index == 0) //

```
{
```

```
    removedElement = firstNode.element;
```

```
    firstNode = firstNode.next;
```

```
}
```


را پافته و اشاره گر آن را تغییر دهید

`beforeNode.next = beforeNode.next.next;`

Remove an Element

else

جایگاهی برای قرار دادن نود جاری میباشد: { //

```
ChainNode q = firstNode;  
for (int i = 0; i < index - 1; i++)  
    q = q.next;
```

removedElement = q.next.element;

نود دلخواه را حذف کنید   q.next = q.next.next; //

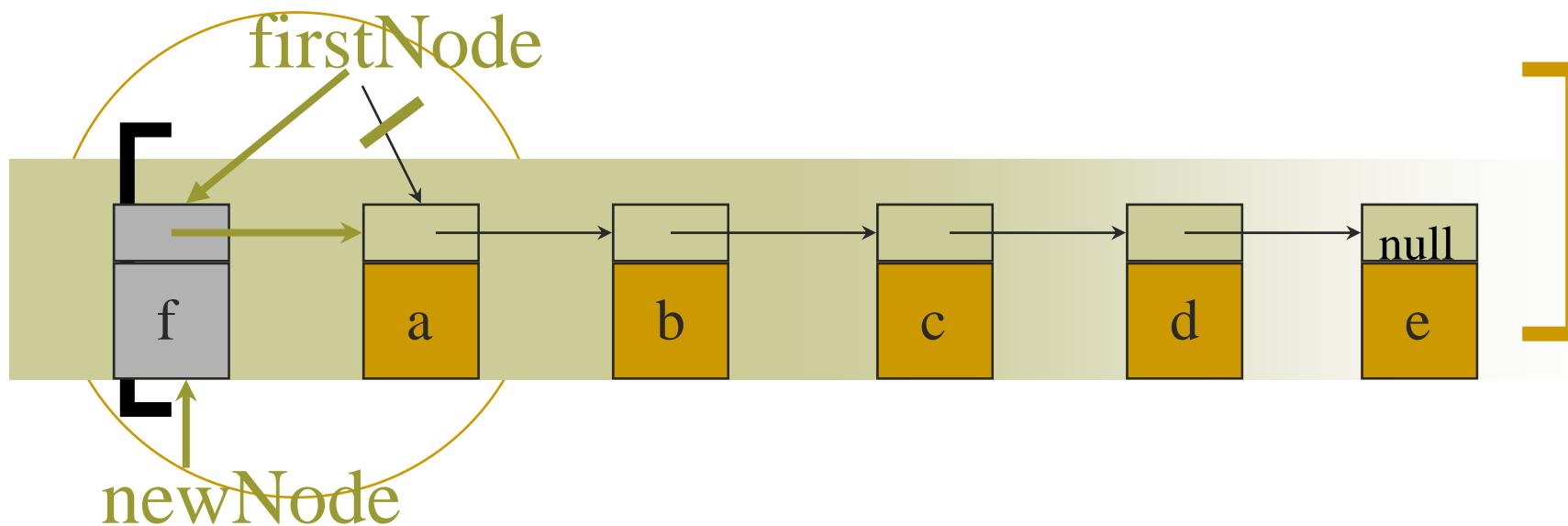
}

size--;

return removedElement;

}

One-Step ↪ add(0,'f')


```
firstNode = new ChainNode('f',  
    firstNode);
```

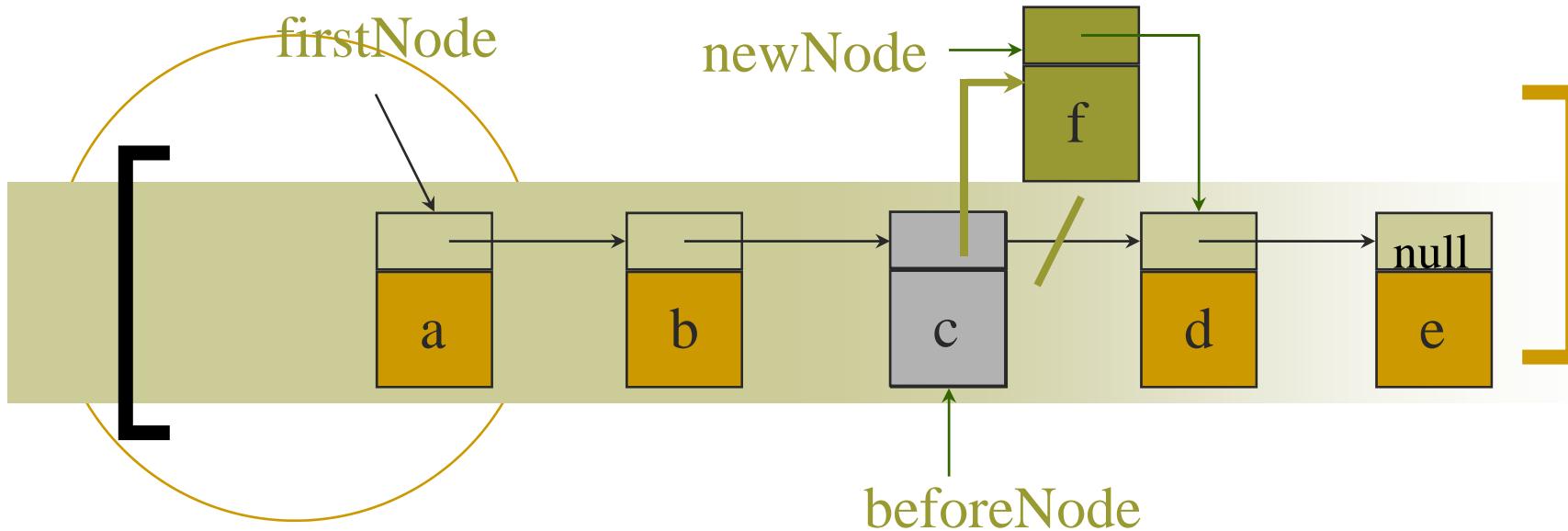
Add An Element


```
public void add(int index, Object theElement)
{
    if (index < 0 || index > size)
        موقعیت لیست نادرست است
        // throw new IndexOutOfBoundsException
        ("index = " + index + " size = " + size);
```

```
if (index == 0)
    به جلو اضافه کنید.
    // firstNode = new ChainNode(theElement, firstNode);
```

Two-Step add(3,'f')


```
beforeNode = firstNode.next.next;
```

```
beforeNode.next = new ChainNode('f', beforeNode.next);
```

Adding A ~~Element~~ Element

else

عنصر جدید را بیابید

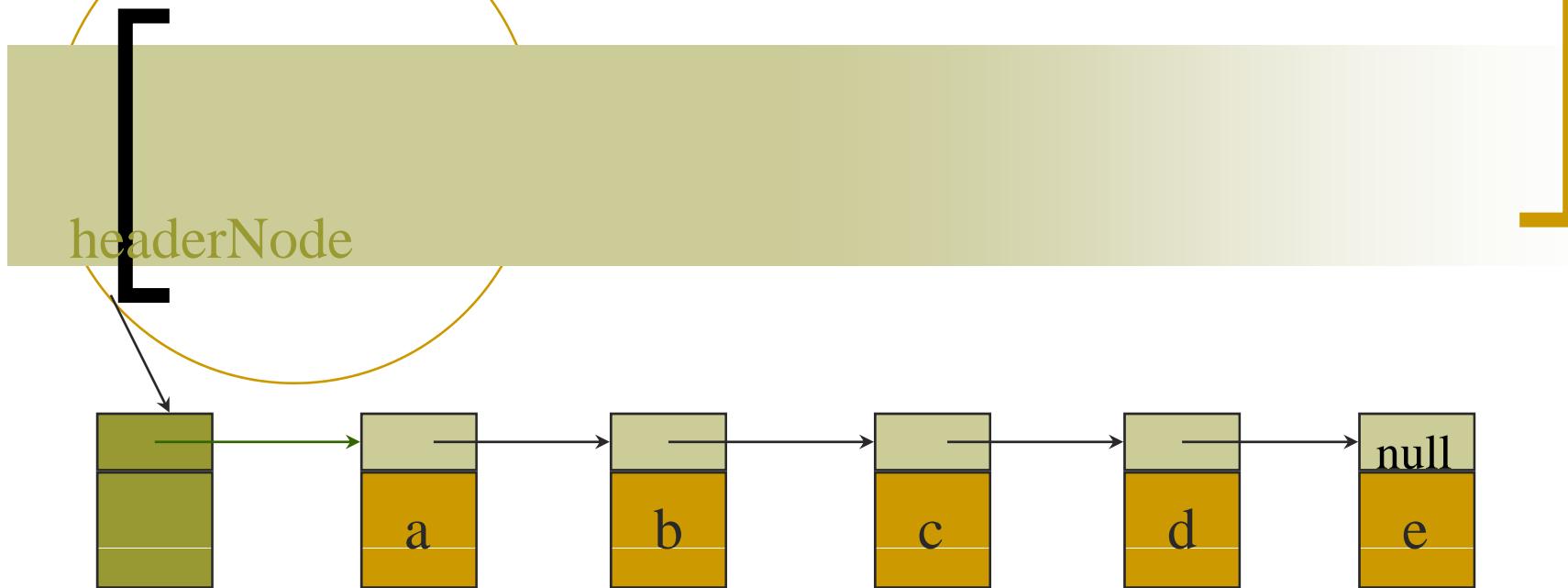
{ //

```
ChainNode p = firstNode;  
for (int i = 0; i < index - 1; i++)  
    p = p.next;
```

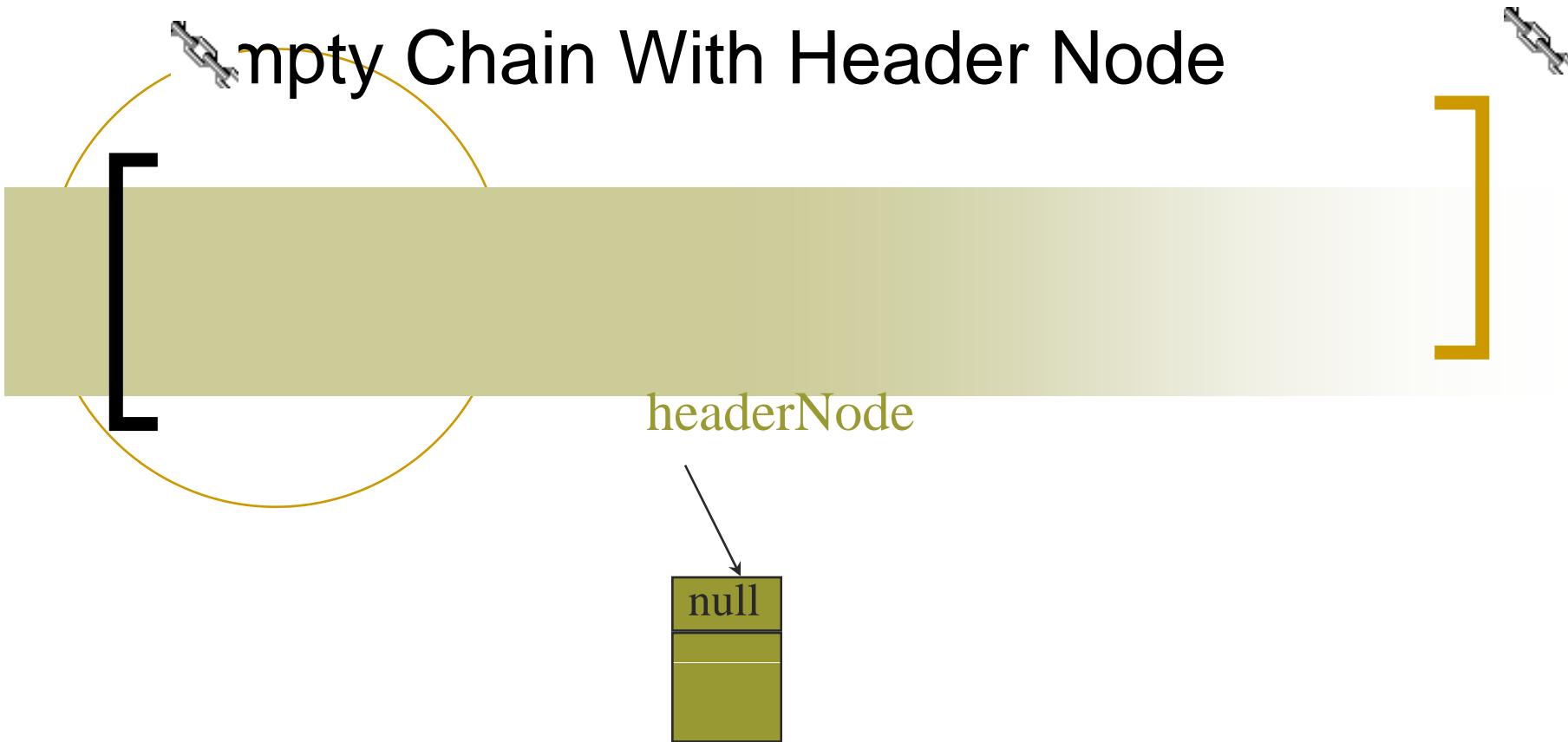
اضافه کنید بعد از // p

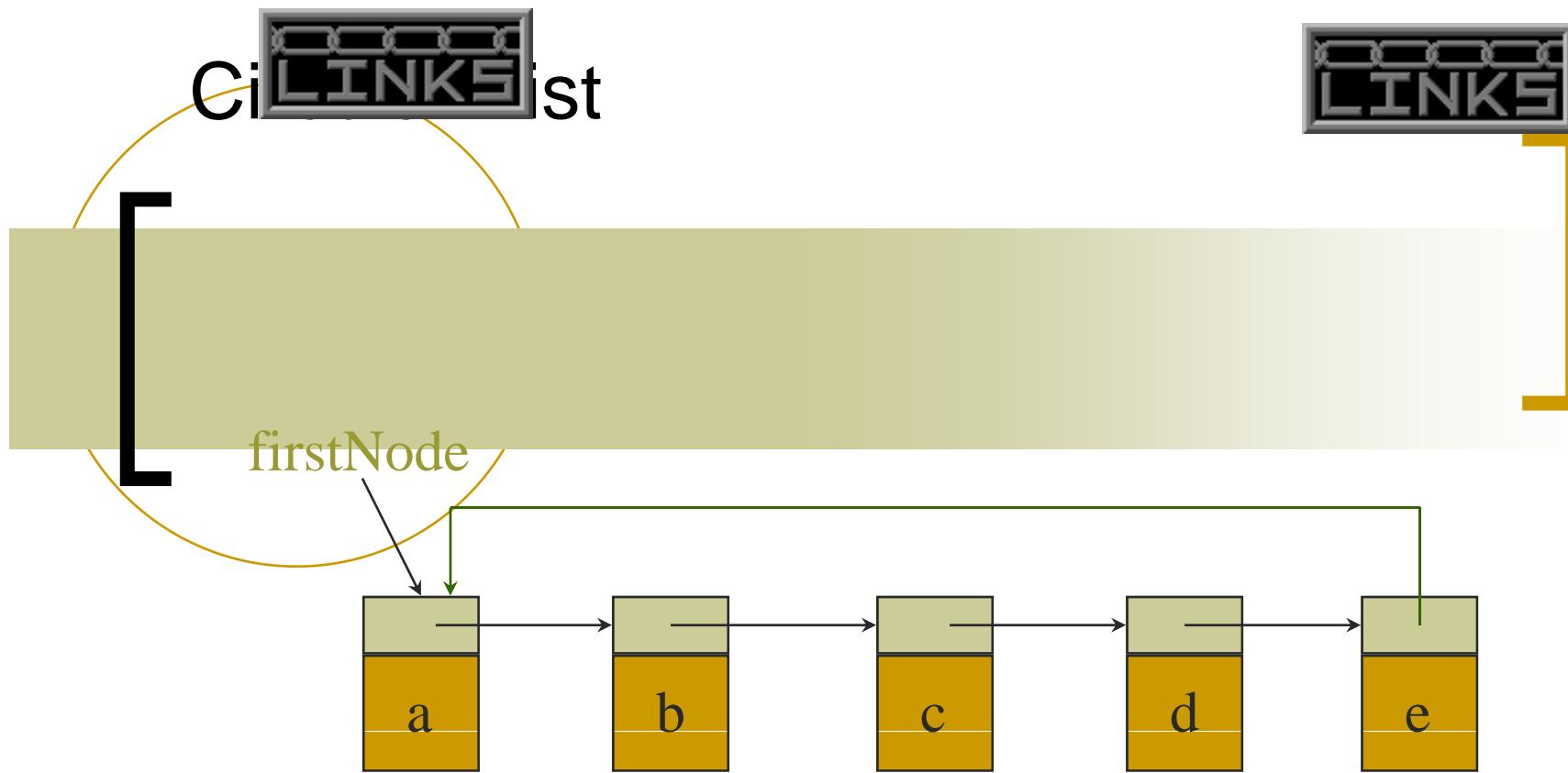
```
    p.next = new ChainNode(theElement, p.next);  
}  
size++;  
}
```

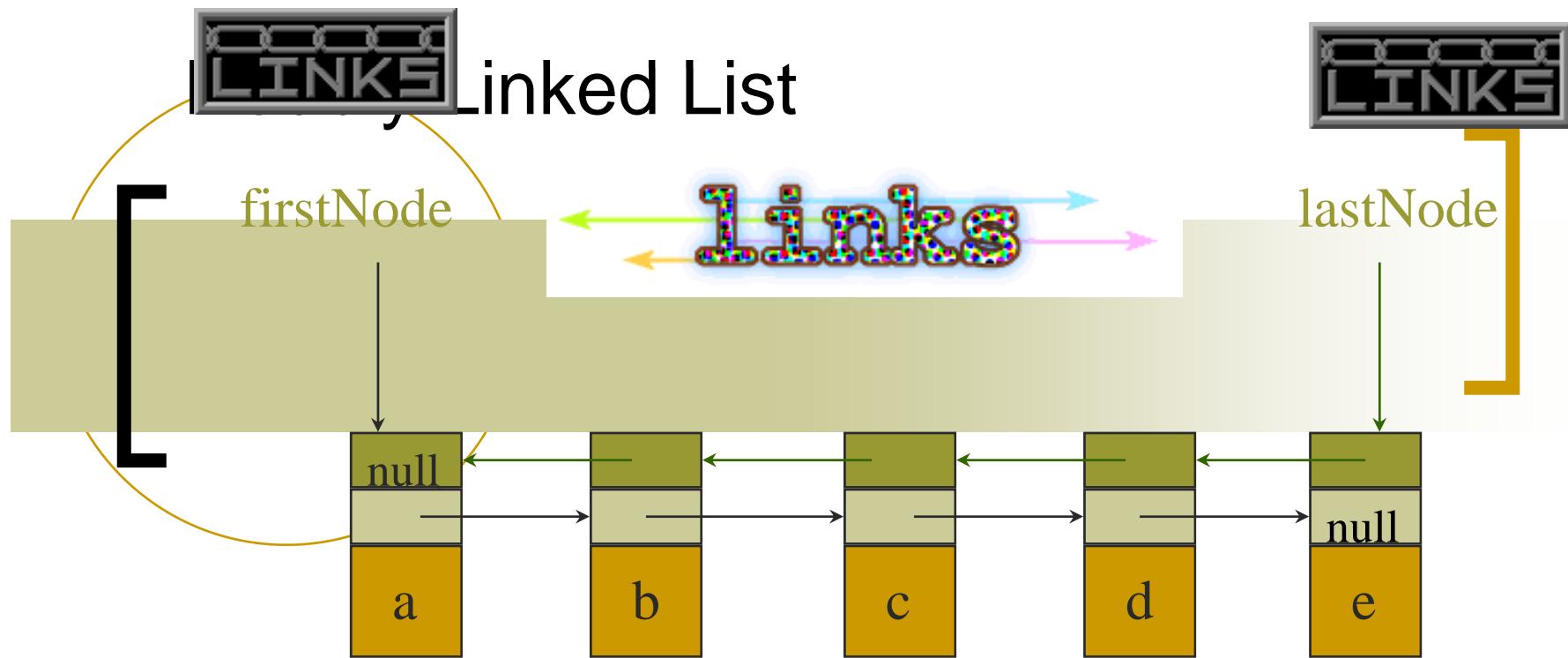
Chains With Header Node

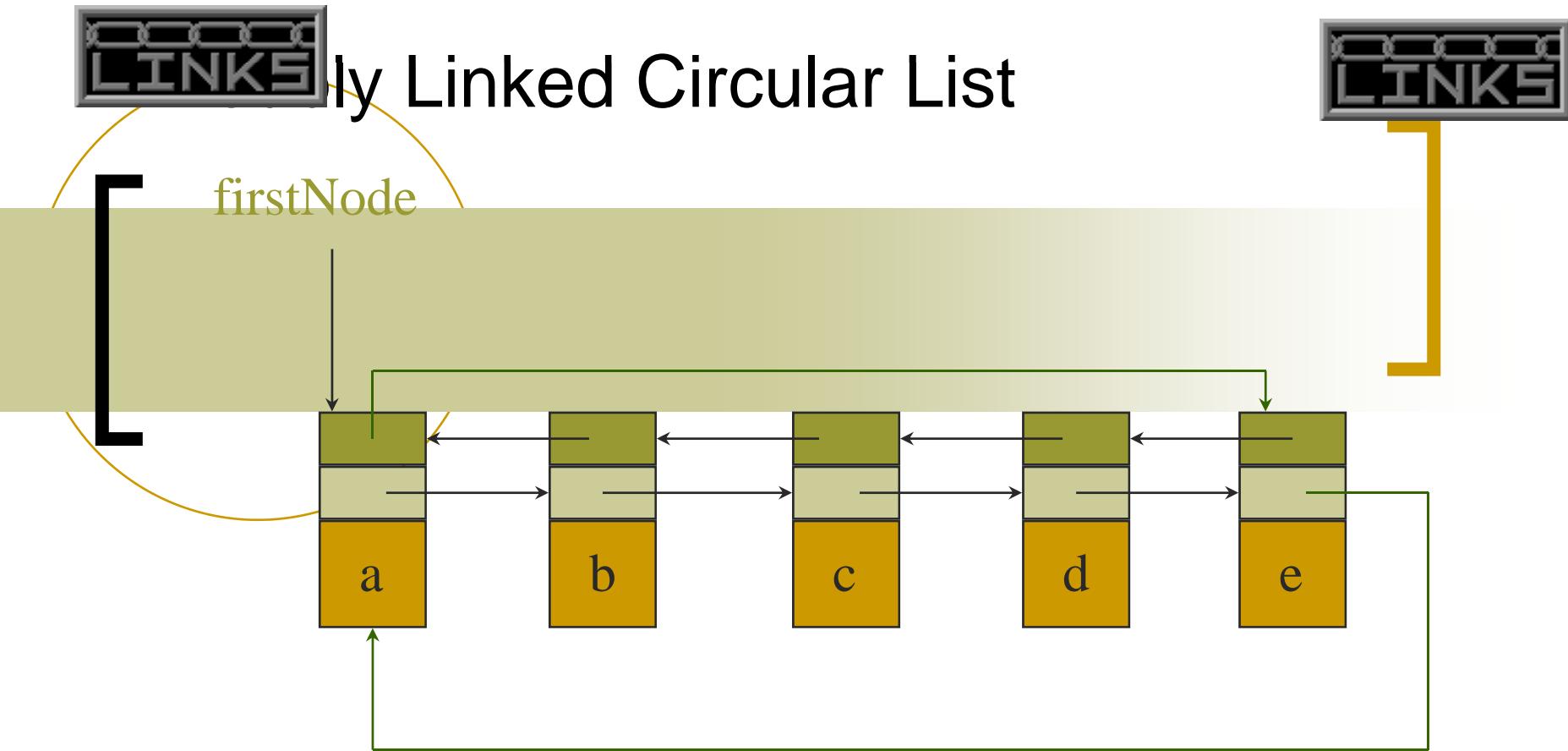

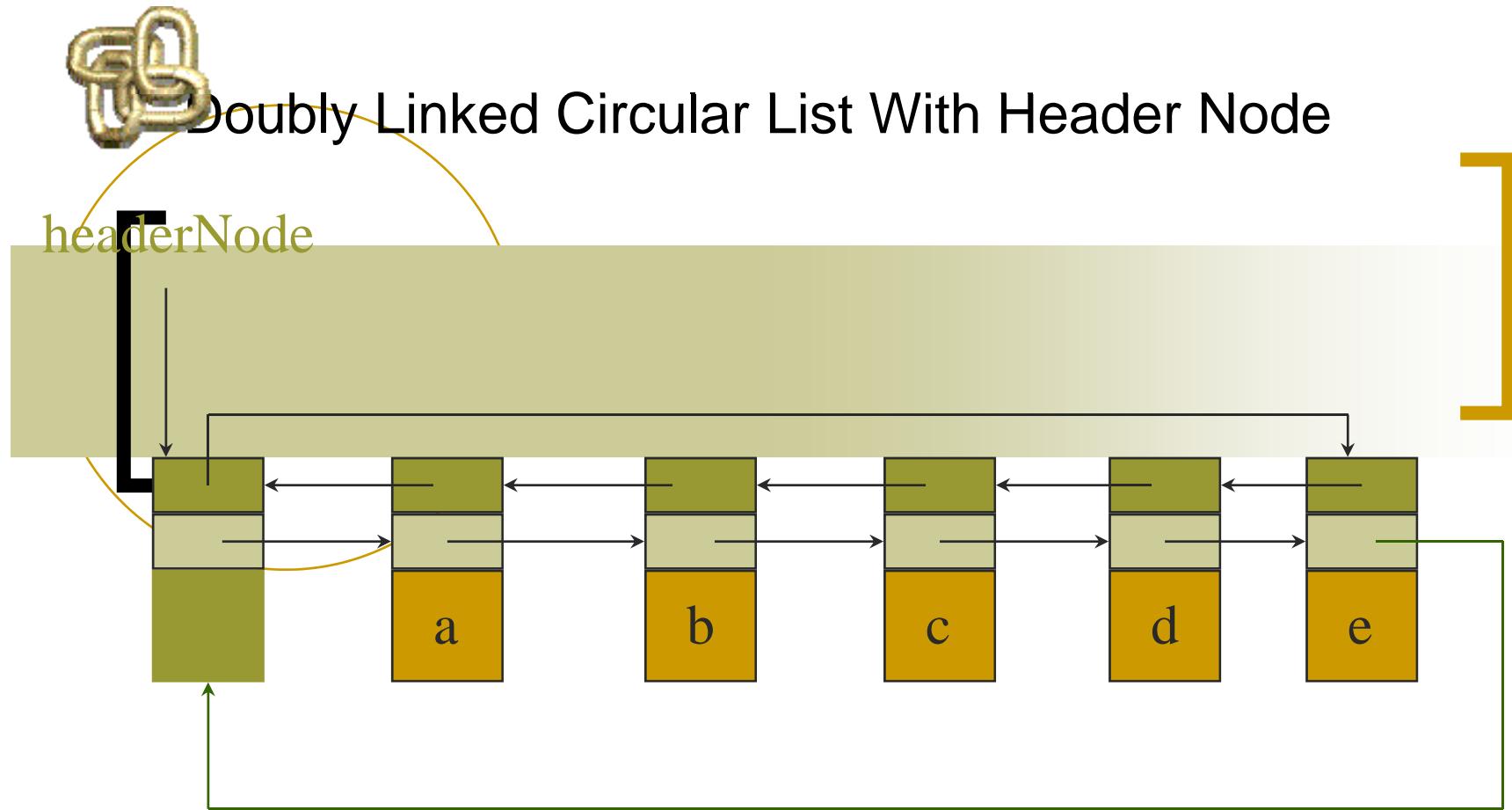
Empty Chain With Header Node

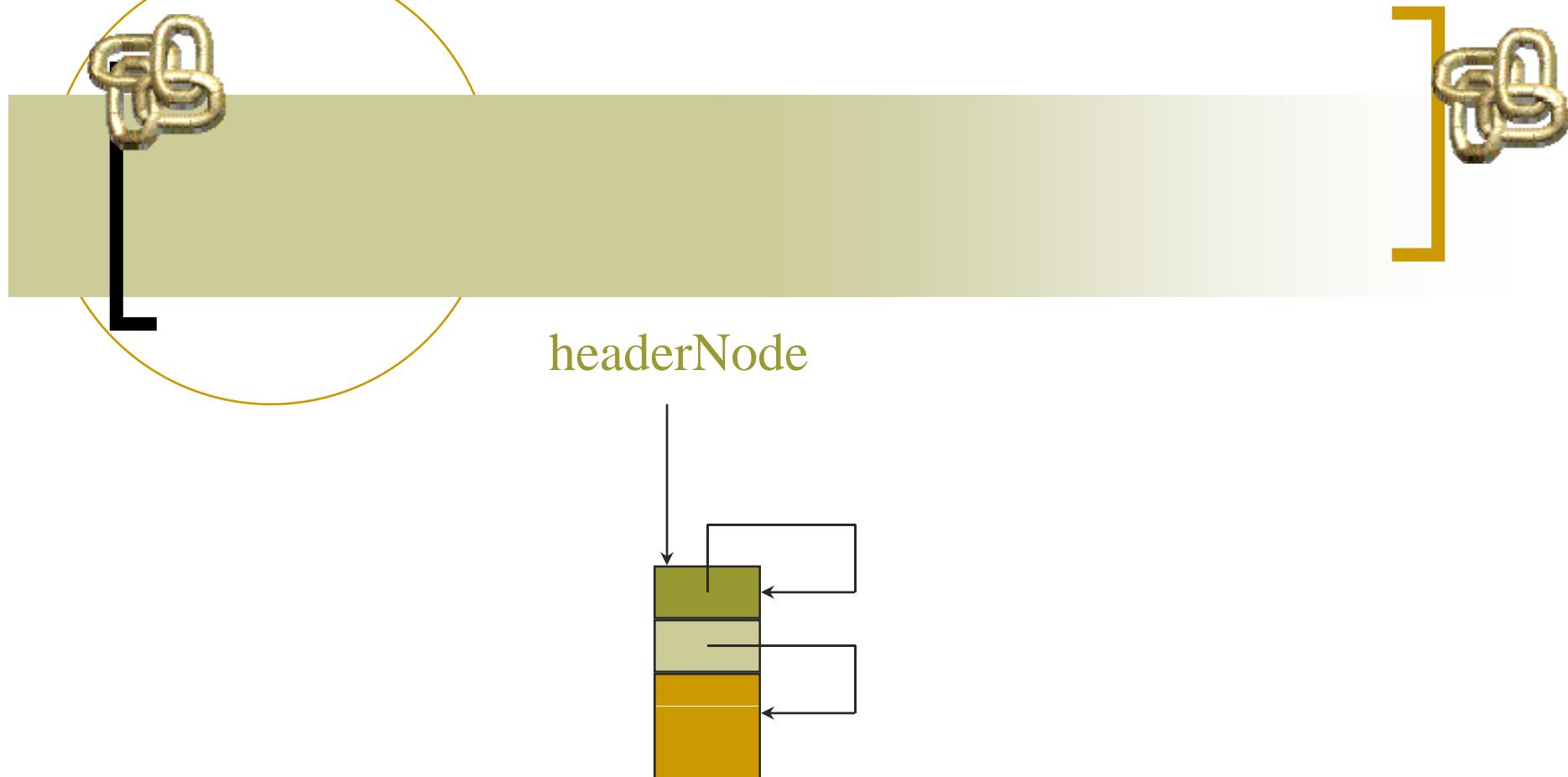

Empty Doubly Linked Circular List With Header Node

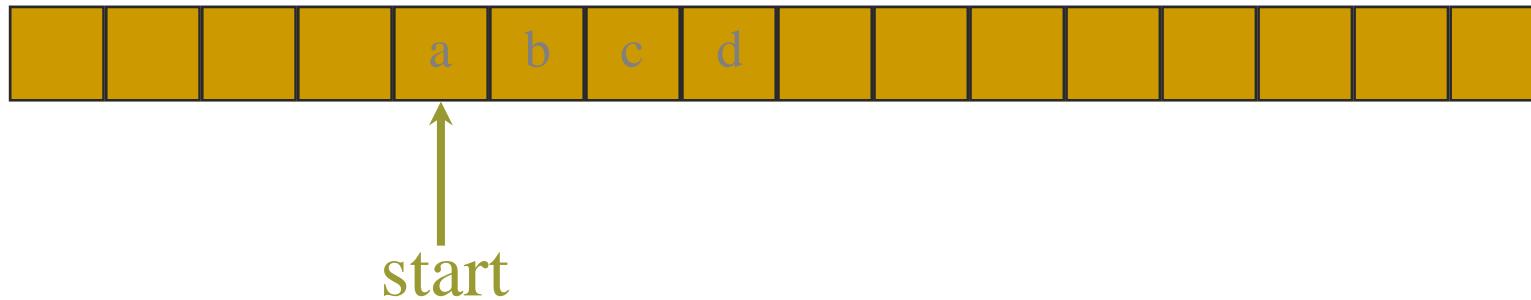

Arrays

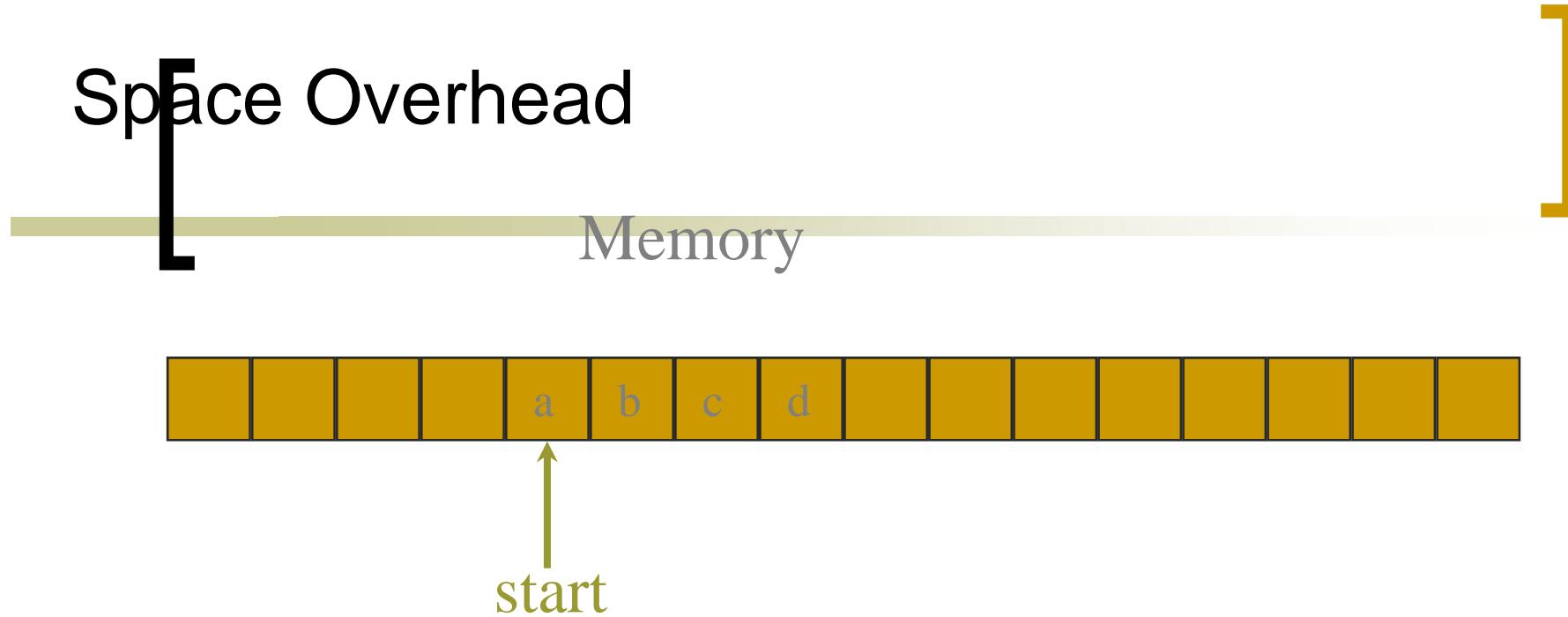
1D Array Representation In C, and C++

Memory

- پک نمونه آرایه پک بعدی [a, b, c, d] در خانه های مجاور یکدیگر قرار میگیرند
- $\text{location}(x[i]) = \text{start} + i$

Space Overhead

space overhead = 4 bytes for **start**
+ 4 bytes for **x.length**
= 8 bytes

(میزان فضایی که برای آرایه فوق نیاز داریم)

2D Arrays

[

آرایه دو بعدی a

]

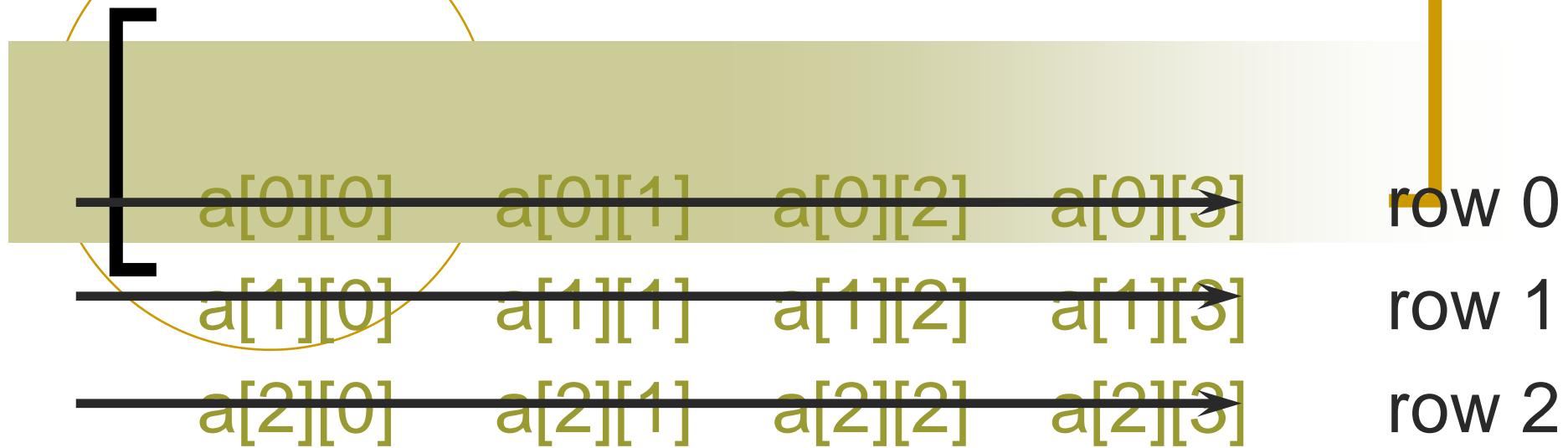
declared as:

int [][]a = new int[3][4];

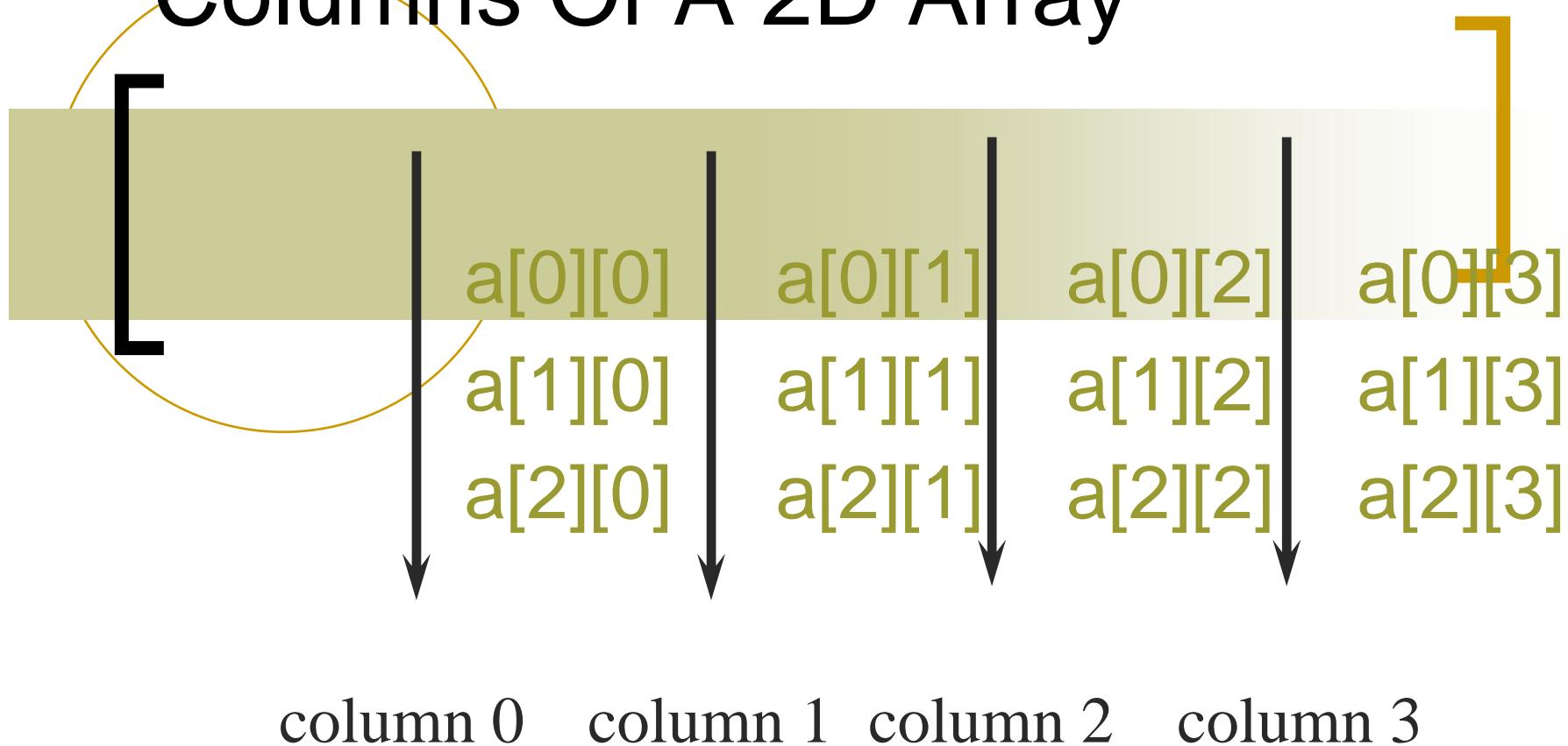
که در یک جدول نشان داده م شود.

a[0][0]	a[0][1]	a[0][2]	a[0][3]
a[1][0]	a[1][1]	a[1][2]	a[1][3]
a[2][0]	a[2][1]	a[2][2]	a[2][3]

Rows Of A 2D Array

Columns Of A 2D Array

2D Array Representation In C and C++

آرایه دو بعدی X

a, b, c, d

e, f, g, h

i, j, k, l

سطر های آرایه دو بعدی، آرایه های یک بعدی هستند.
نمایش آرایه های دو بعد با استفاده از آرایه یک بعدی

$x = [row0, row1, row2]$

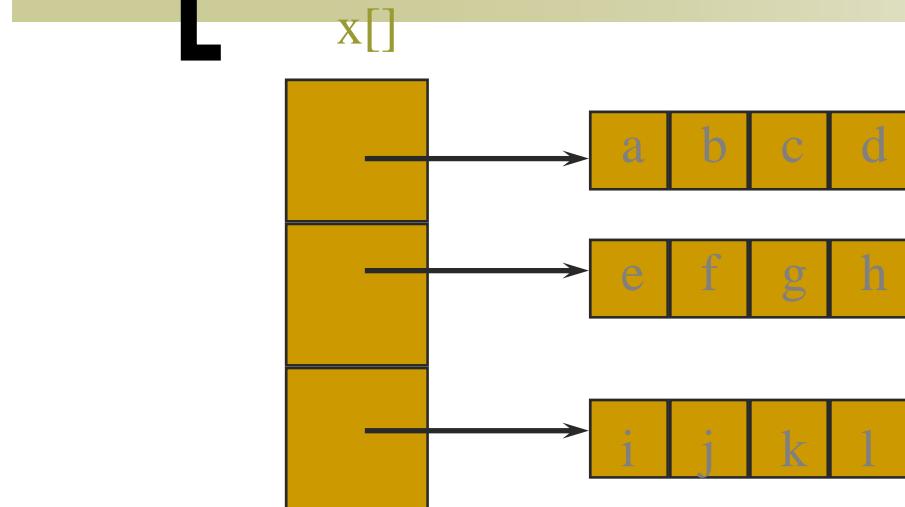
$row0 = [a, b, c, d]$

$row1 = [e, f, g, h]$

$row2 = [i, j, k, l]$

and store as 4 1D arrays

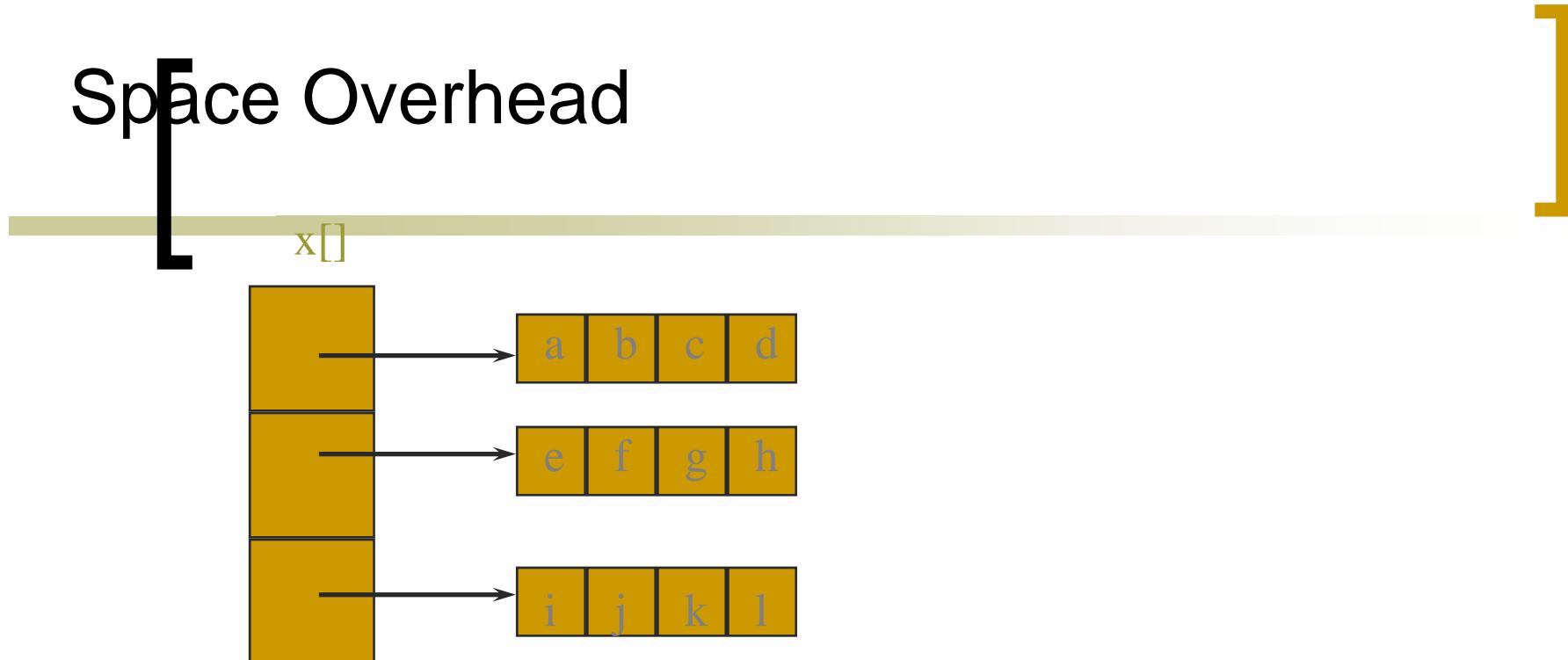
2D Array Representation In Java, C, and C++

`x.length = 3`

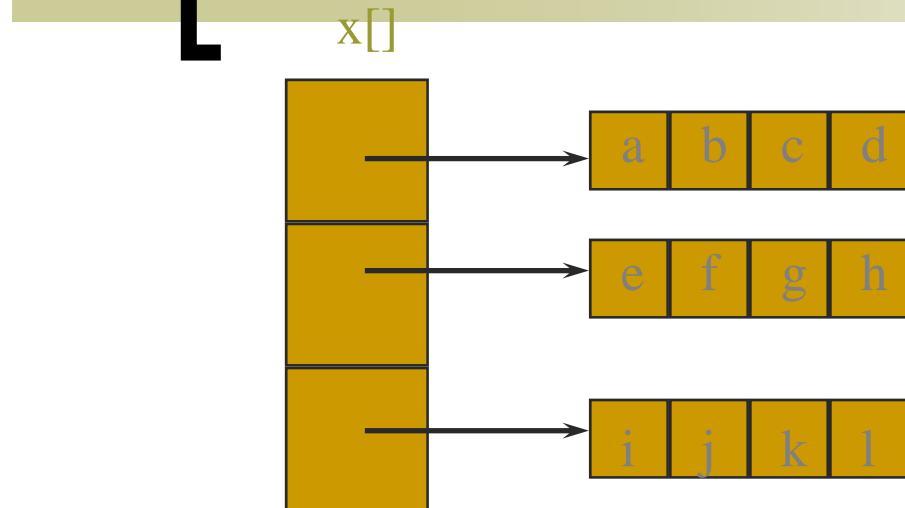
`x[0].length = x[1].length = x[2].length = 4`

Space Overhead

space overhead = overhead for 4 1D arrays
= $4 * 8$ bytes
= 32 bytes
= (number of rows + 1) $\times$ 8 bytes

Ar[ay Representation In C and C++

این نمایش آرایه آرایه ها نامیده می شود.
با توجه به شکل فوق نیاز به حافظه ای با سایز های ۳ و ۴ و ۶ برای ذخیره آرایه های یک بعدی دارد.

یک بلوک حافظه شامل سایز تعداد ستونها و سطرها میباشد

Row-Major Mapping

Example 3 x 4 array: ■

a	b	c	d
e	f	g	h
i	j	k	l

آرایه فوق در یک آرایه یک بعدی قرار گرفته است بطوریکه هر عنصر آن یک سطر از آرایه فوق است و بعارتی هر سطر آن یک آرایه یک بعدی می باشد.
عناصر داخل هر سطر از چپ به راست مرتب شده اند.
سطرها از بالا به پایین مرتب شده اند.

We get

{a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l}

Column-Major Mapping

آرایه فوق در یک آرایه یک بعدی قرار گرفته است بطوریکه هر عنصر آن یک ستون از آرایه فوق است و بعارتی هر ستون آن یک آرایه یک بعدی می باشد.

عناصر داخل هر ستون از بالا به پایین مرتب شده اند.

ستون ها از چپ به راست مرتب شده اند.

We get

{a, e, i, b, f, j, c, g, k, d, h, l}

Sparse Matrices

تعداد بیشتر عناصر آن صفر می باشد **sparse** ...

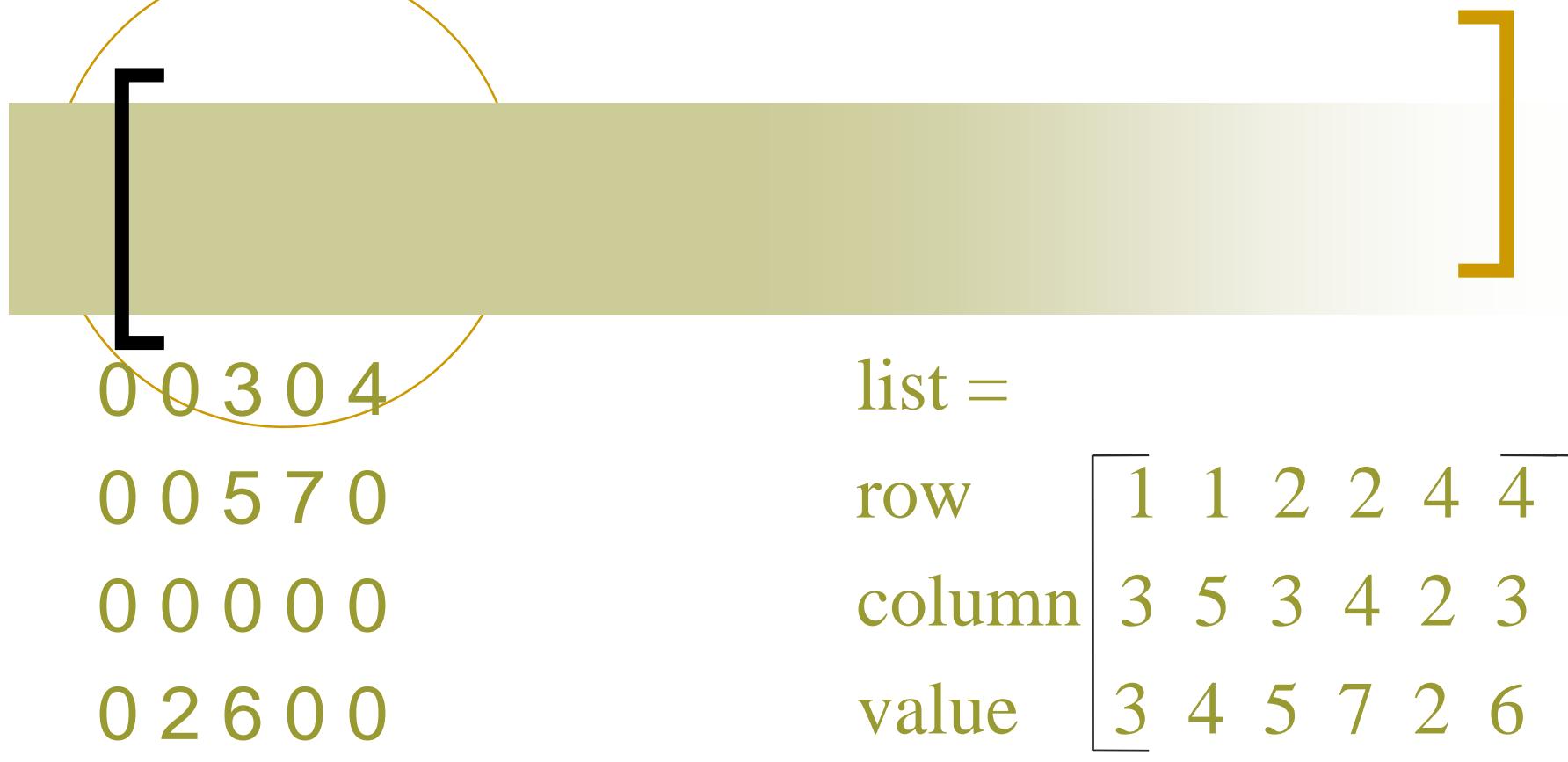
تعداد کمتر عناصر آن صفر می باشد **dense** ...

Representation Of Unstructured Sparse Matrices

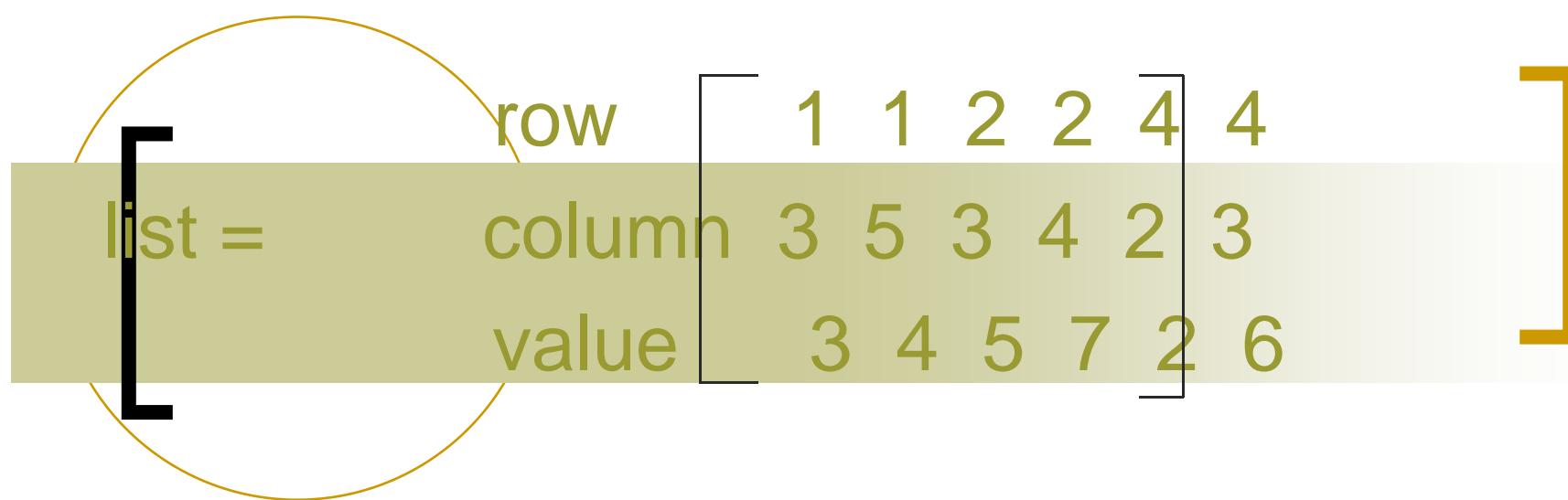
هر عنصر غیر صفری در ماتریس اسپارس را میتوان بصورت زیر نشان داد

(row, column, value)

Single Linear List Example

Array Linear List Representation

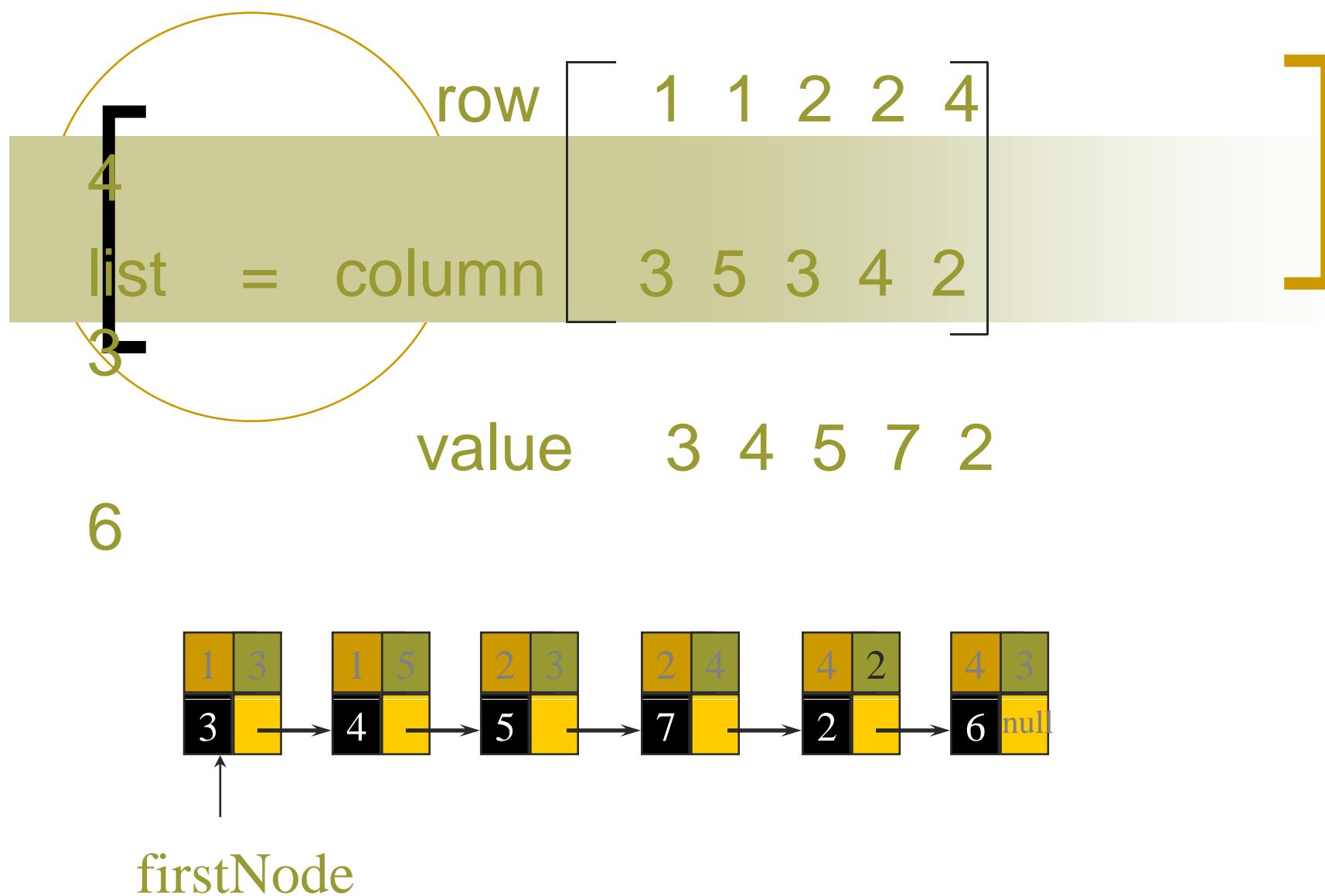
element	0	1	2	3	4	5
row	1	1	2	2	4	4
column	3	5	3	4	2	3
value	3	4	5	7	2	6

Chain Representation

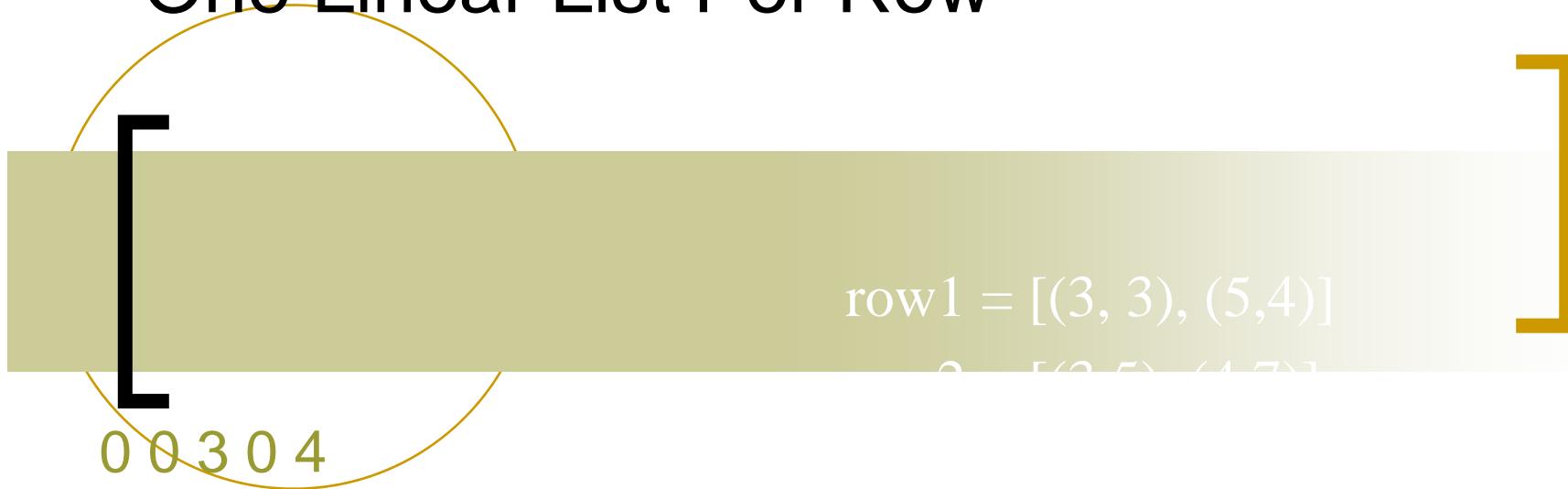

ساختار نود

Single Chain

One Linear List Per Row

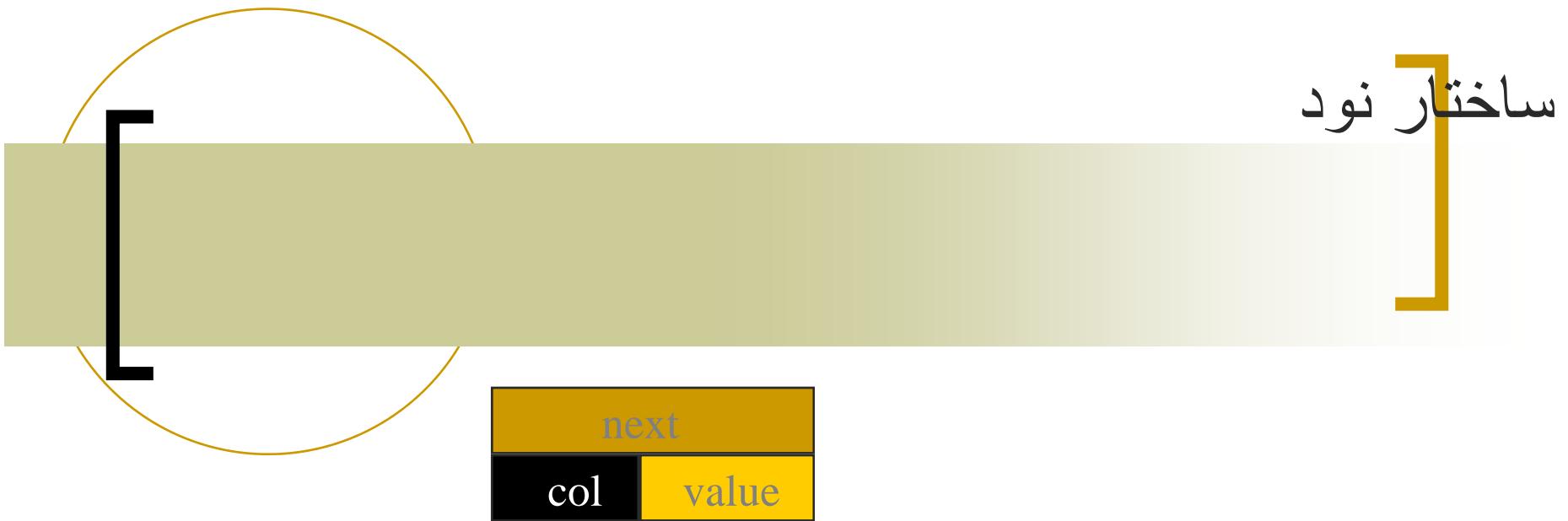

0 0 5 7 0

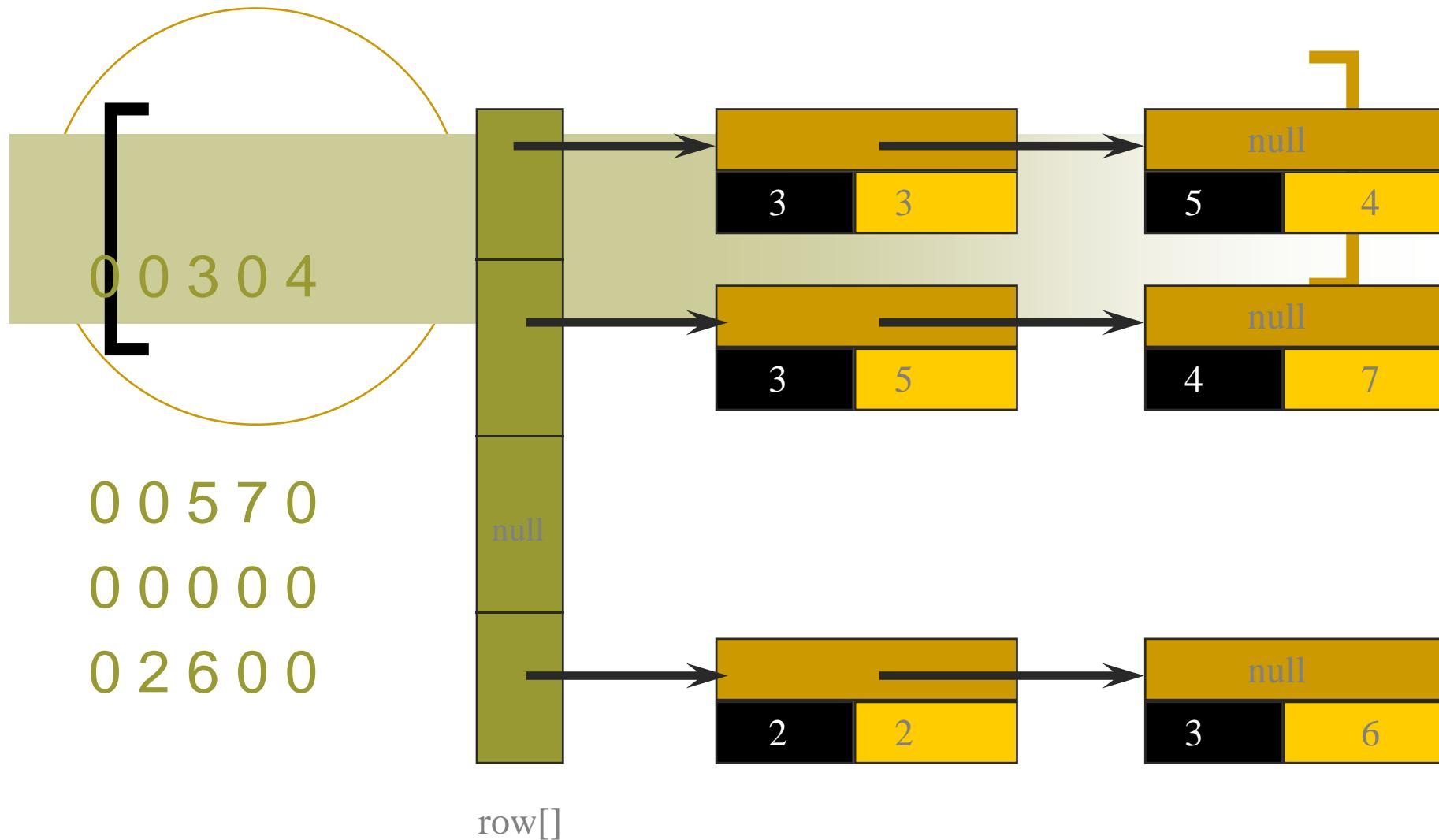
0 0 0 0 0

0 2 6 0 0

Array Of Row Chains

Array Of Row Chains

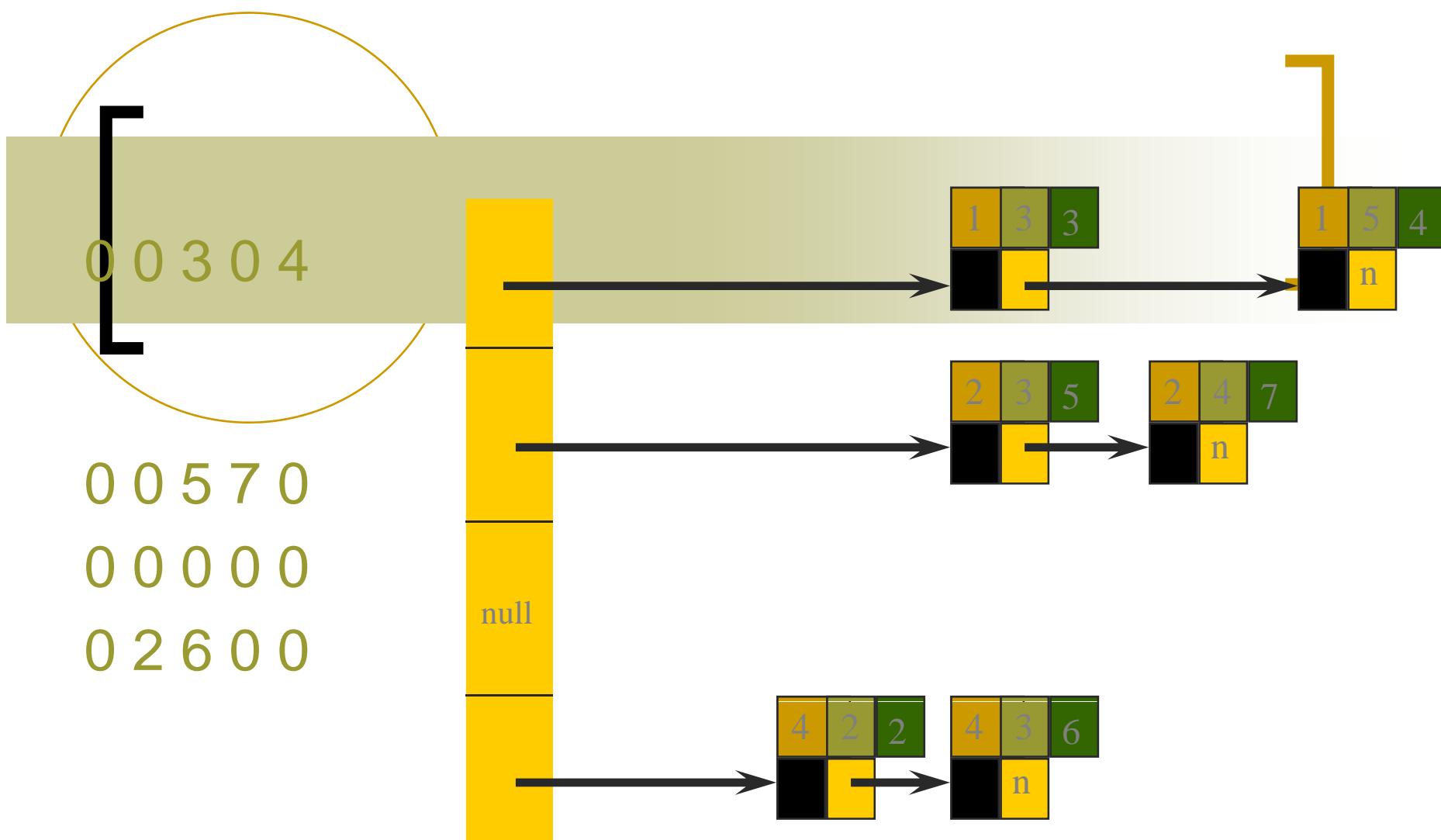

Orthogonal List Representation

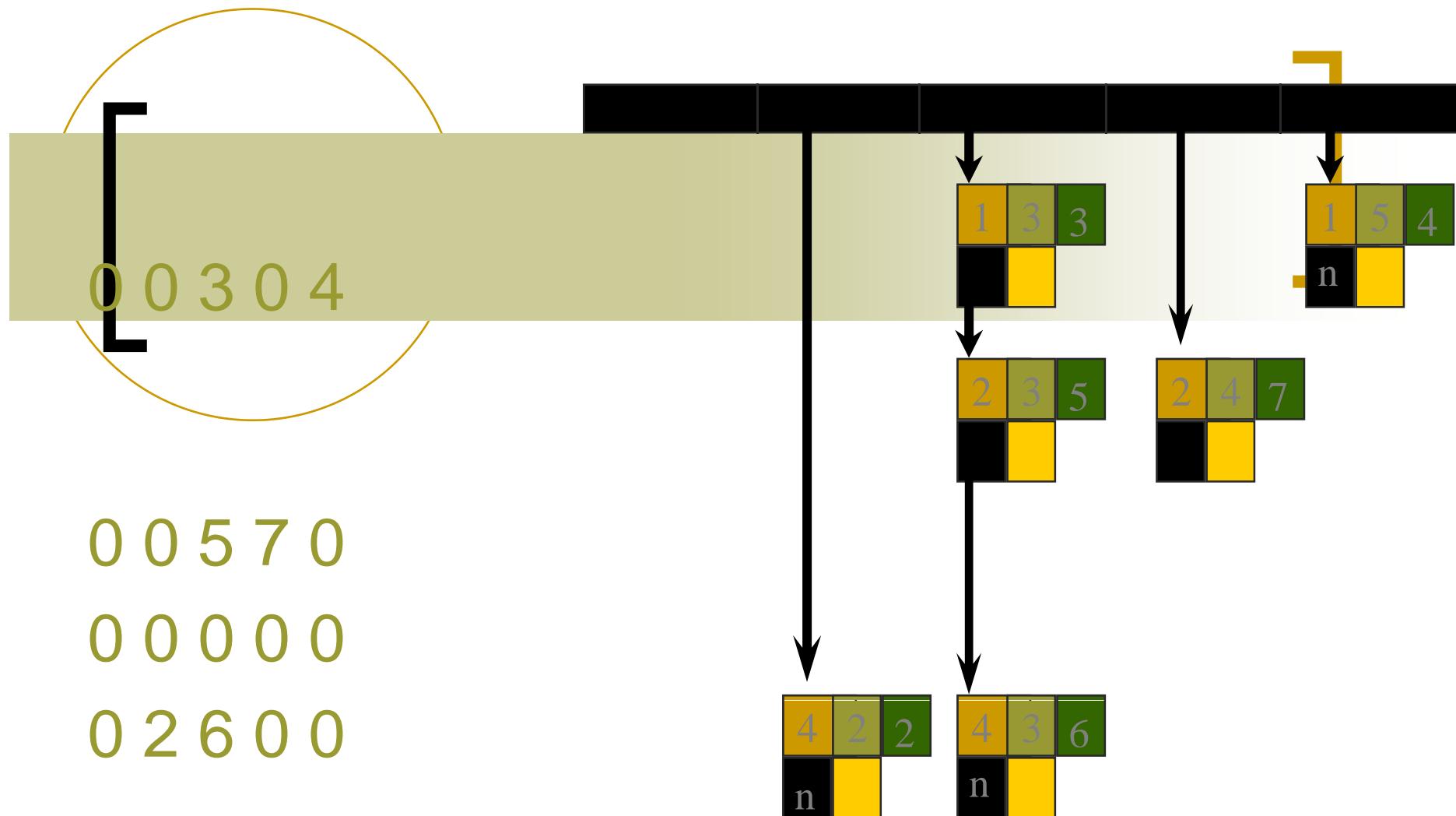
Node structure.

row	col	value
down	next	

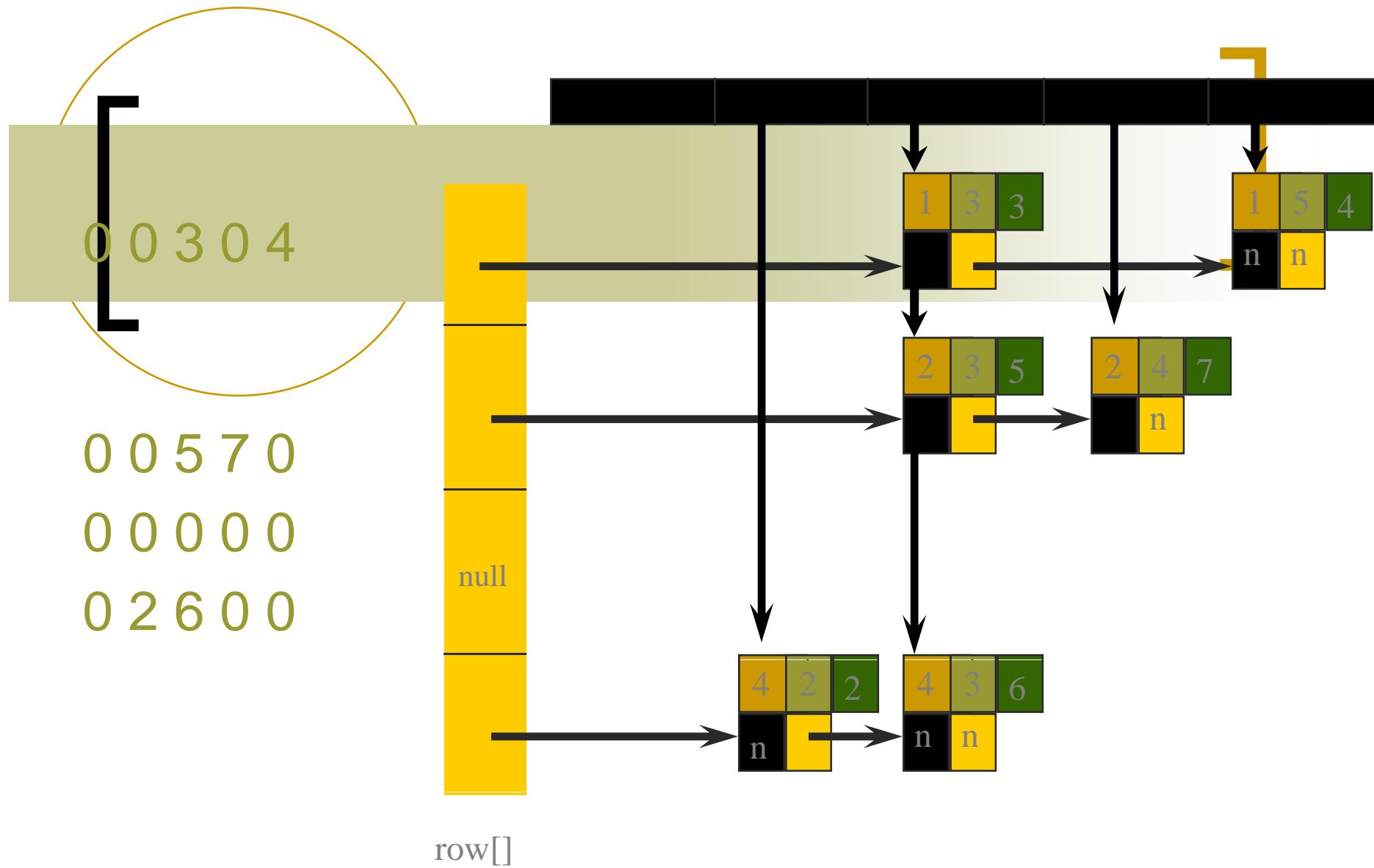
Row Lists

Column Lists

Orthogonal Lists

Variations

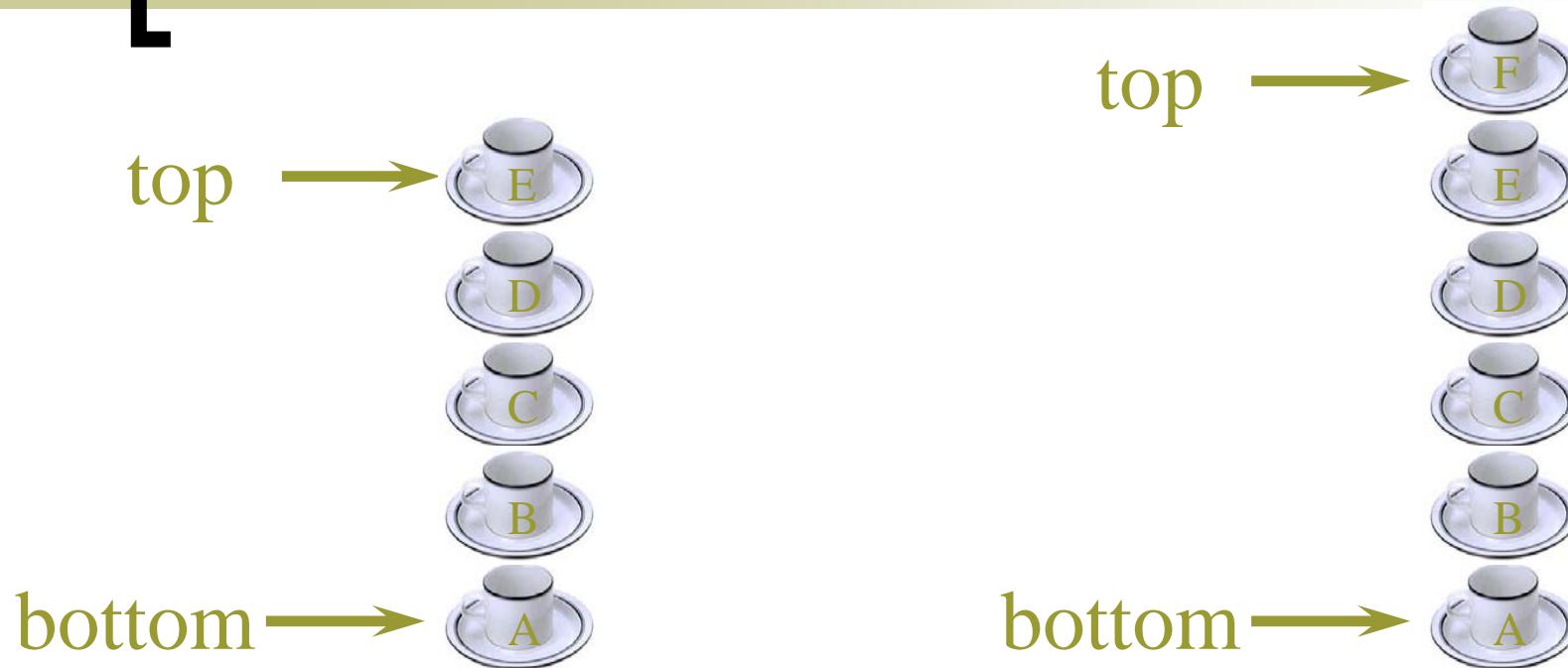
May use circular lists instead of chains.

Stacks

- پشته نوعی لیست خطی میباشد.
- اولین عنصری که داخل پشته قرار میگیرد bottom نامیده می شود
- آخرین عنصری که داخل پشته قرار بگیرد top نامیده می شود
- عملیات حذف و درج فقط از top امکان پذیر می باشد

Stack Of Cups

■ برای درج و حذف F باید از top عمل کرد.

- Stack-LIFO-LAST IN FIRST OUT

The Interface Stack

```
public interface Stack  
{  
    public boolean empty();  
    public Object peek();  
    public void push(Object theObject);  
    public Object pop();  
}
```

Parentheses Matching

$((a+b)^*c+d-e)/(f+g)-(h+j)^*(k-l) /(m-n)$

Output pairs (u,v) such that the left parenthesis at position u is
matched with the right parenthesis at v .

(2,6) (1,13) (15,19) (21,25) (27,31)

(34,38)

a+b) $^*((c+d)$

right parenthesis at 5 has no matching left parenthesis

(8,12)

left parenthesis at 7 has no matching right parenthesis

Parentheses Matching

- عبارت را از چپ به راست بخوانید.
- وقتی به push رسید آن را در پشته کنید.
- وقتی به pop رسید آن را از پشته کنید.

Example

$$((a+b)^*c+d-e)/(f+g)-(h+j)^*(k-l) /(m-n)$$

■

2
1

Example

$$((a+b)^*c+d-e)/(f+g)-(h+j)^*(k-l) /(m-n) \blacksquare$$

15

(2,6) (1,13)

Example

$$((a+b)^*c+d-e)/(f+g)-(h+j)^*(k-l) /(m-n)$$

■

21

(2,6) (1,13) (15,19)

Example

$$((a+b)^*c+d-e)/(f+g)-(h+j)^*(k-l) /(m-n)$$

■

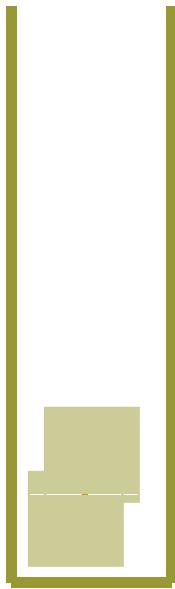
27

(2,6) (1,13) (15,19) (21,25)

Example

$$((a+b)^*c+d-e)/(f+g)-(h+j)^*(k-l) /(m-n)$$

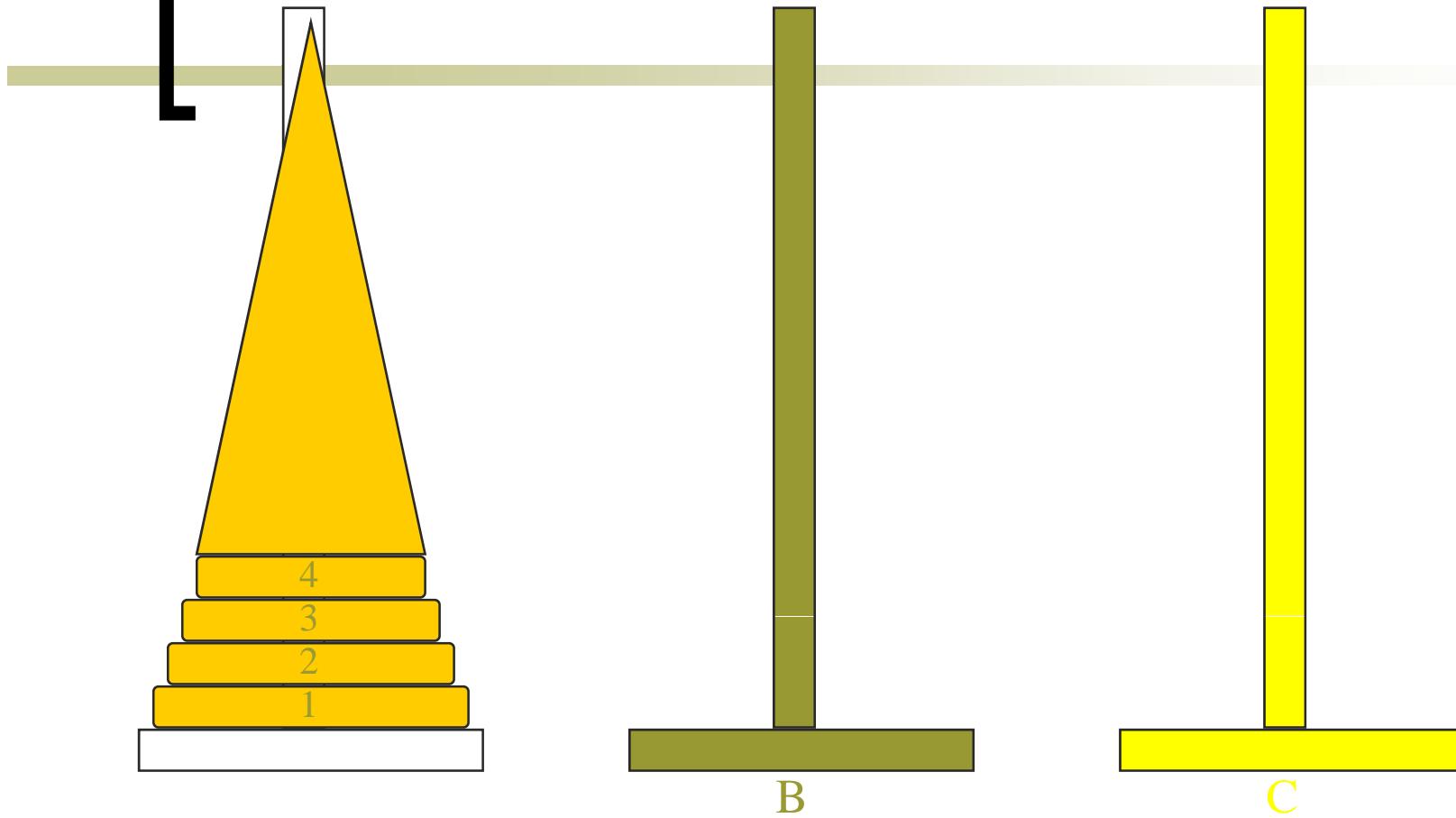
■

(2,6) (1,13) (15,19) (21,25)(27,31)

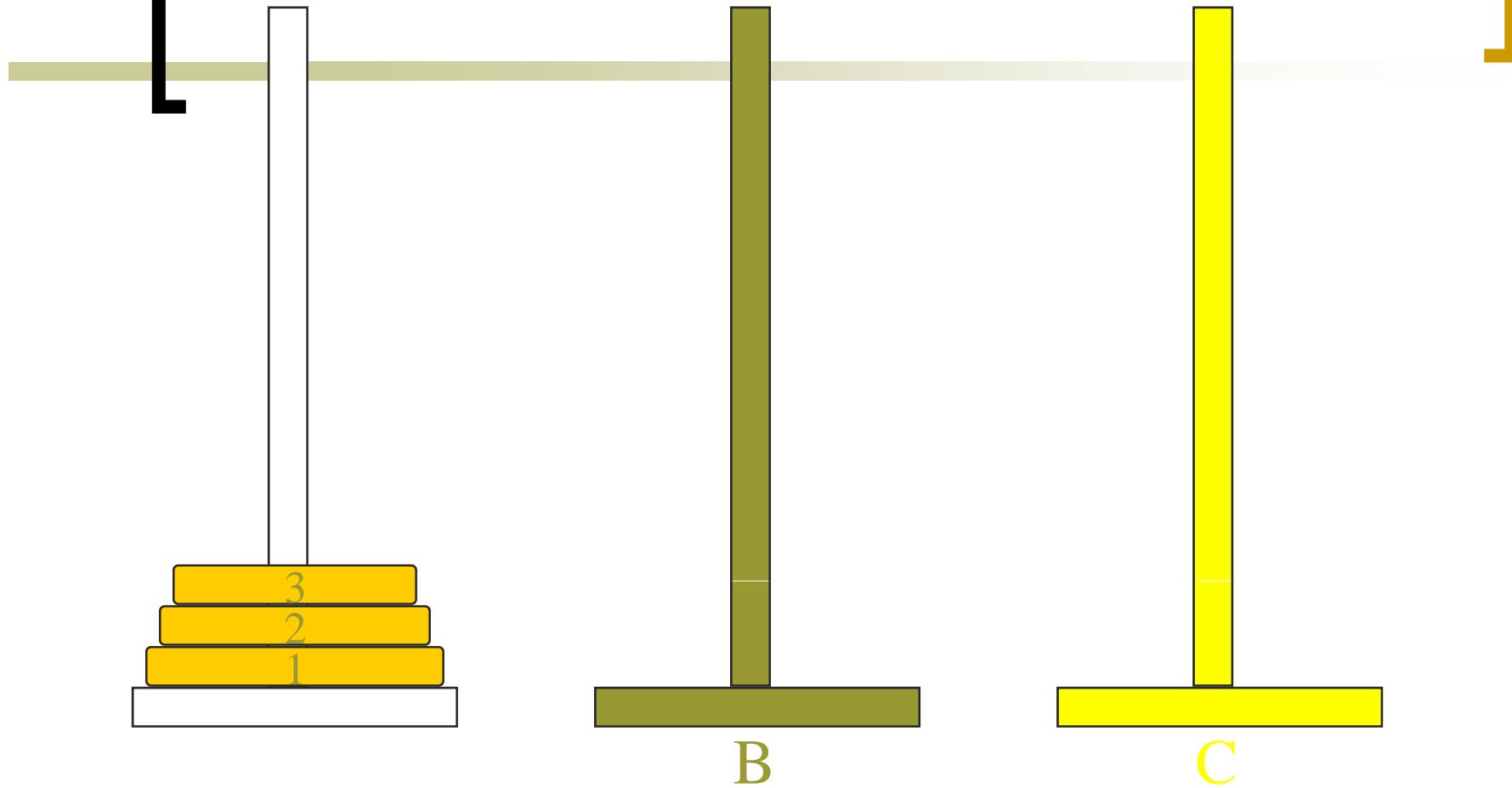
- and so on

Towers Of Hanoi/Brahma

- ۶۴ حلقه طلا از ستون A به C انتقال داده می شوند.
- هر ستون در آن مانند یک پشته عمل می کند.
- و هیچ حلقه بزرگی روی کوچکتر از خودش قرار نمی گیرد.

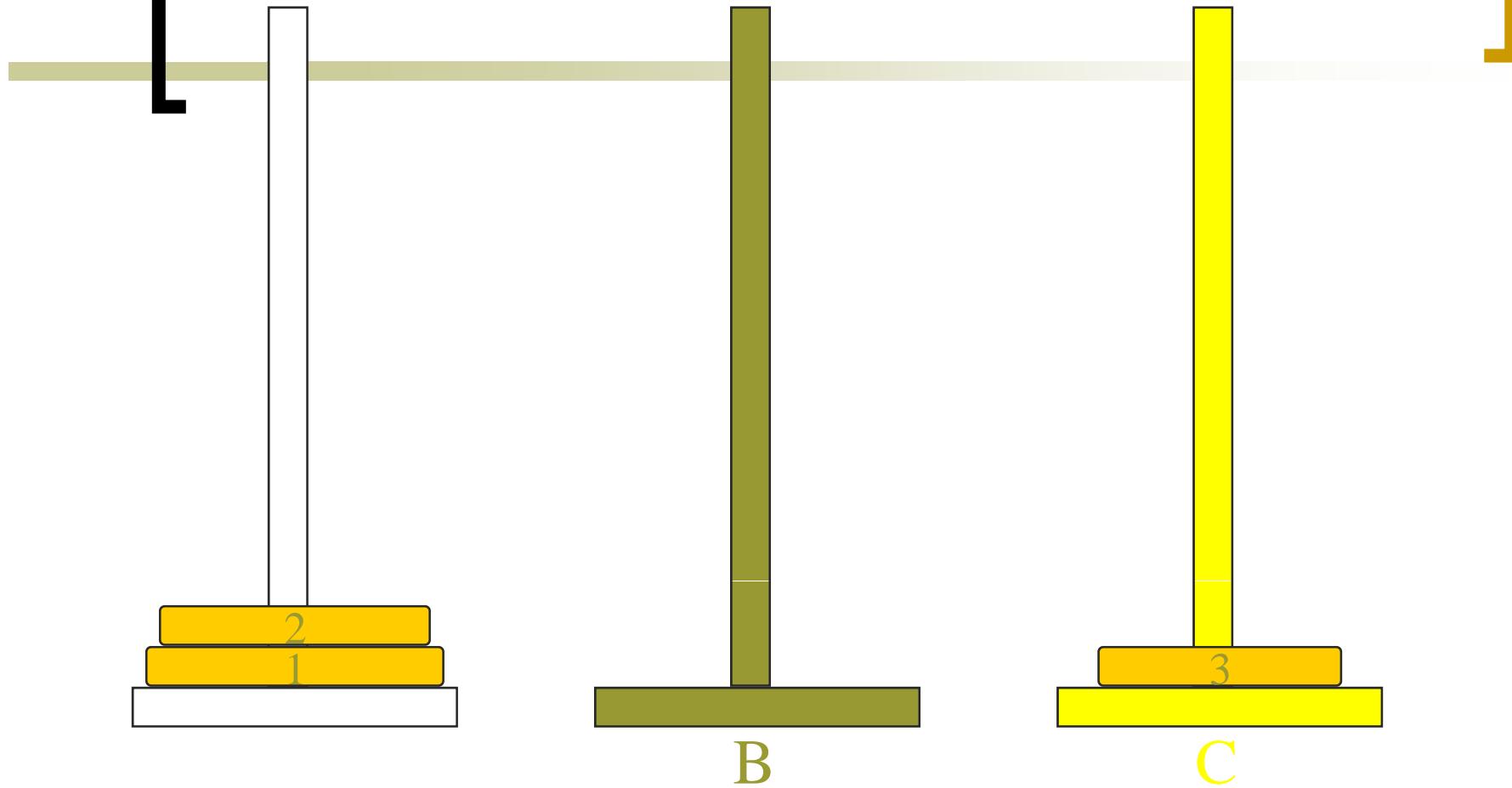
Towers Of Hanoi/Brahma

3-disk Towers Of Hanoi/Brahma

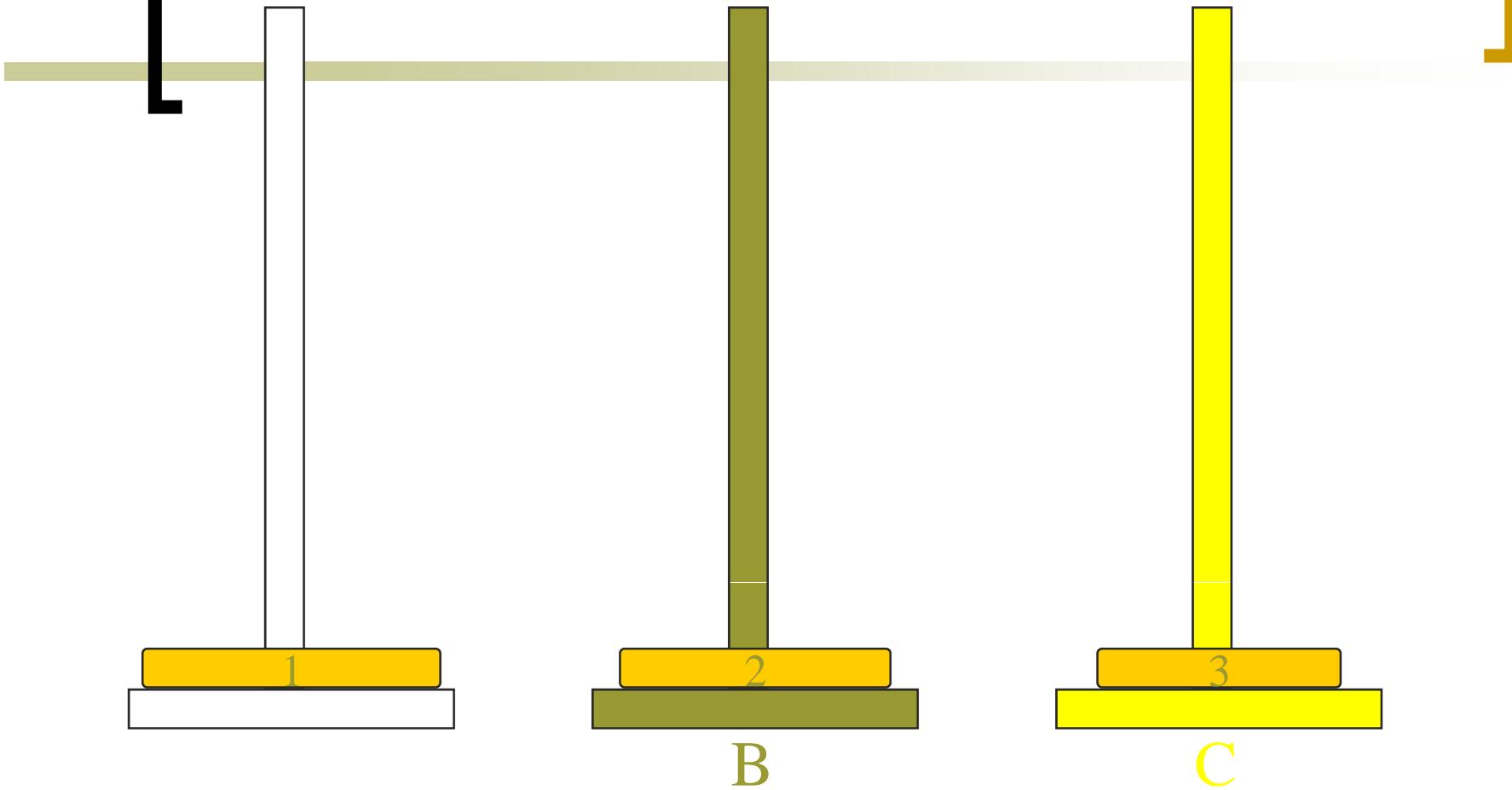
Towers Of Hanoi/Brahma

3-disk Towers Of Hanoi/Brahma

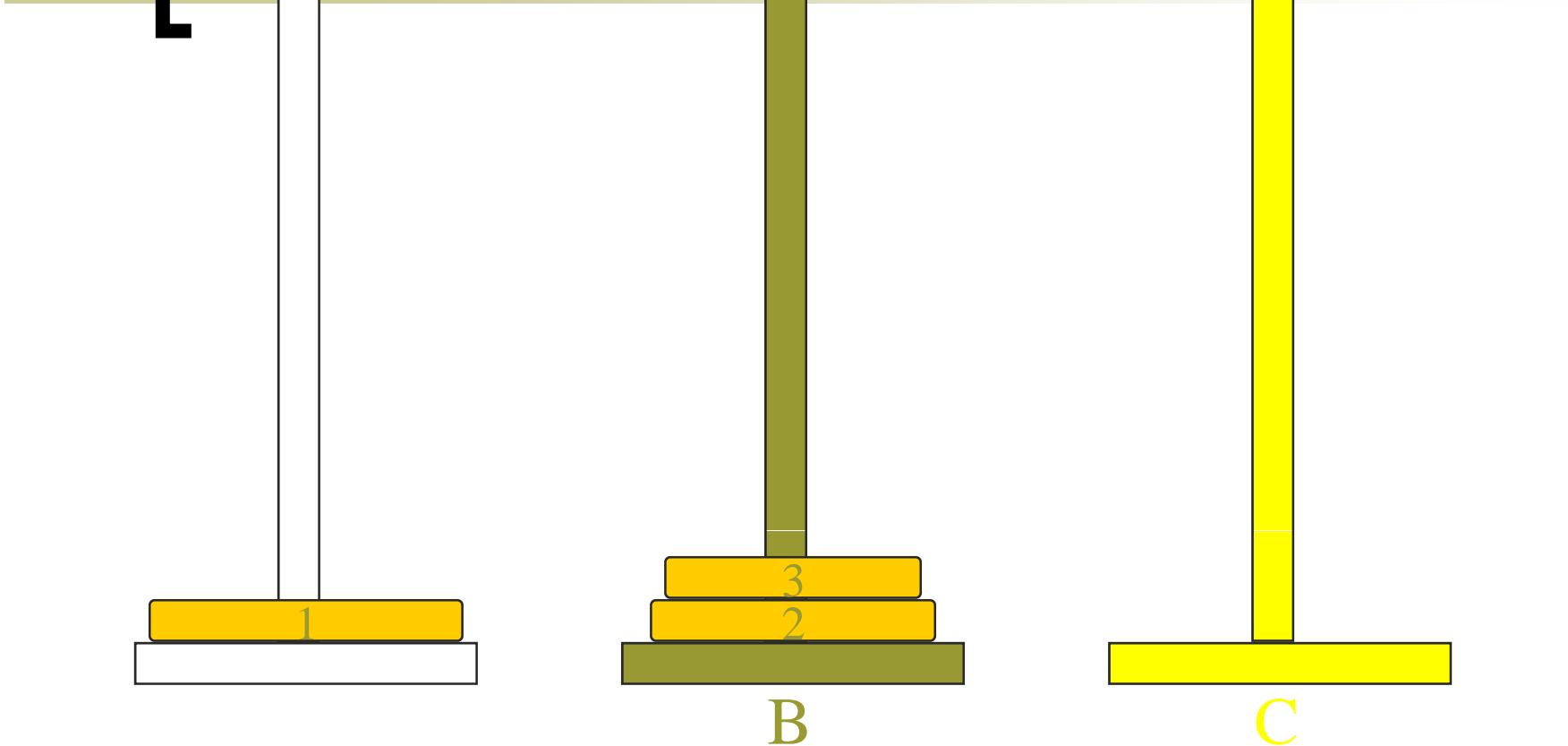
Towers Of Hanoi/Brahma

3-disk Towers Of Hanoi/Brahma

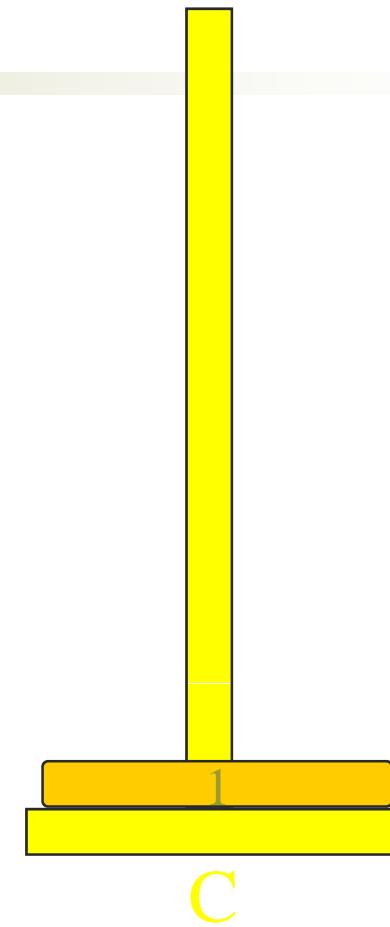
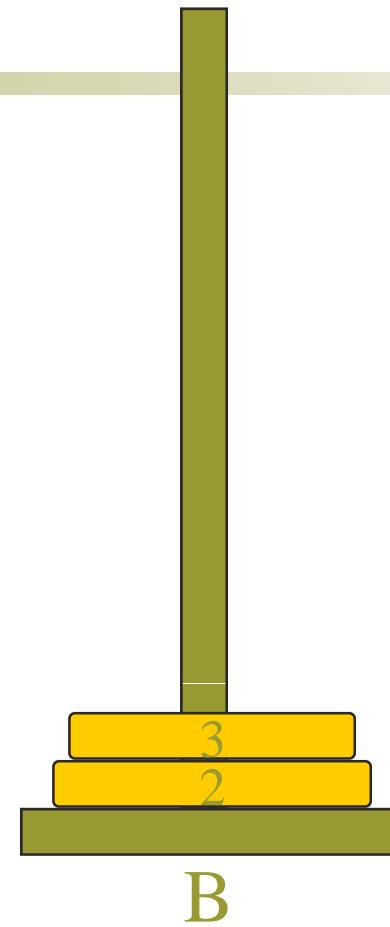
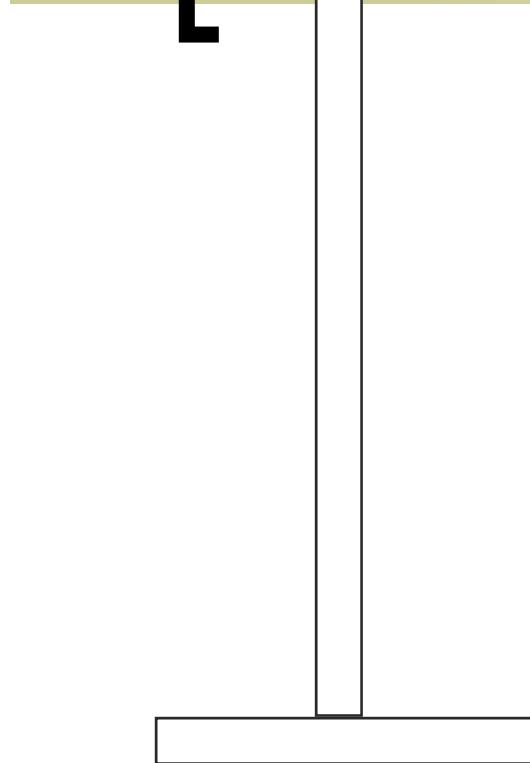
Towers Of Hanoi/Brahma

3-disk Towers Of Hanoi/Brahma

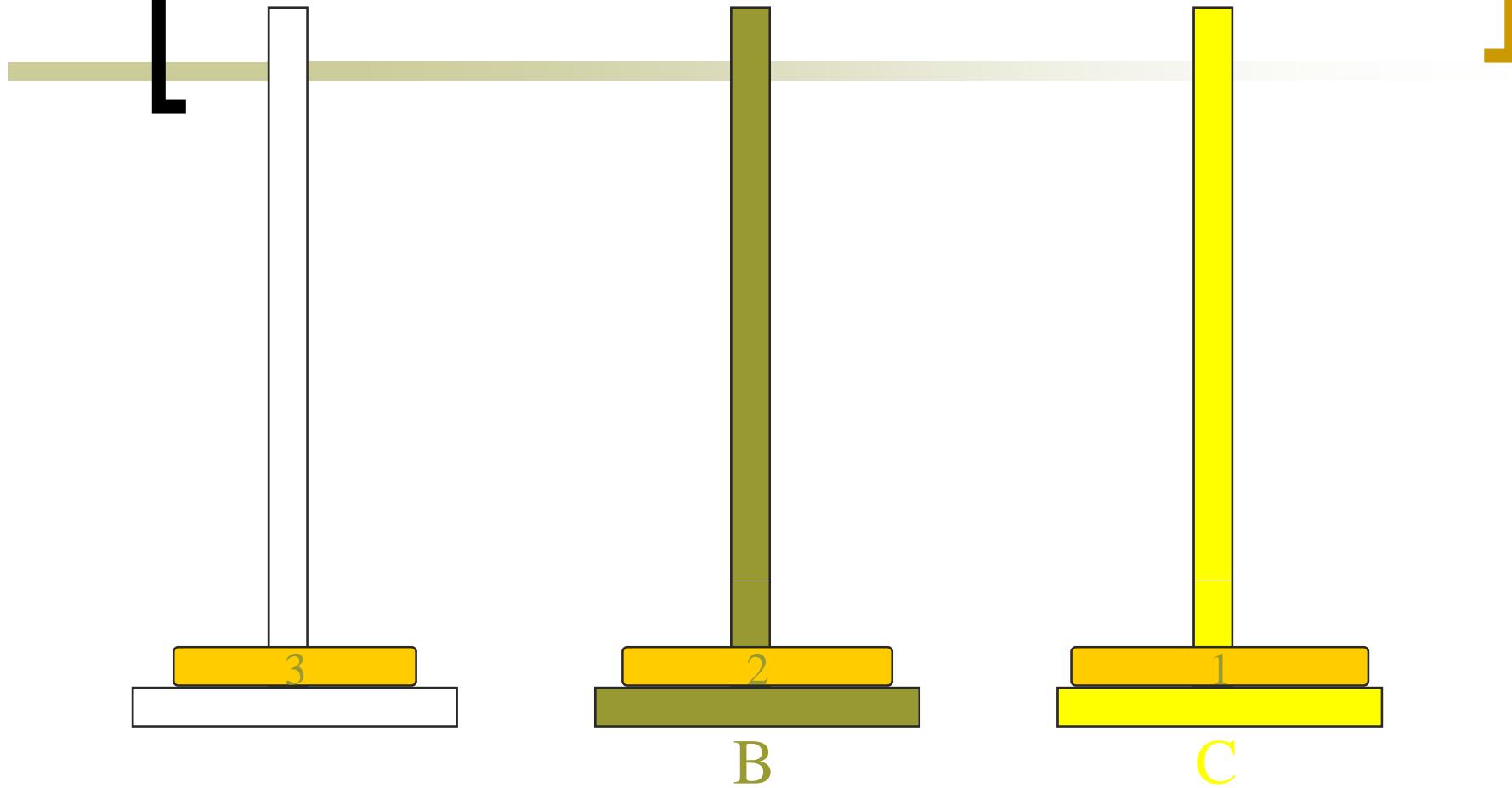
Towers Of Hanoi/Brahma

3-disk Towers Of Hanoi/Brahma

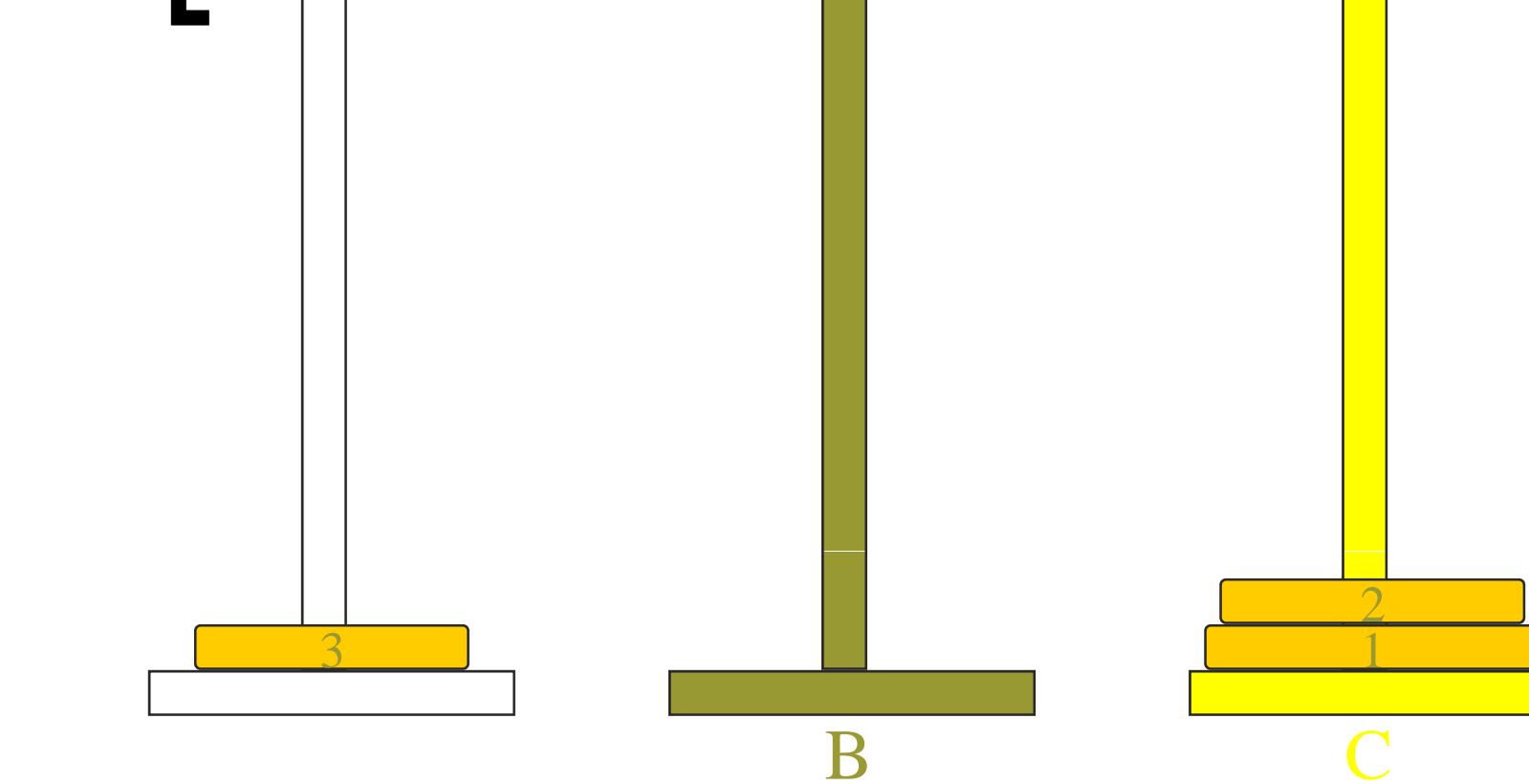
Towers Of Hanoi/Brahma

3-disk Towers Of Hanoi/Brahma

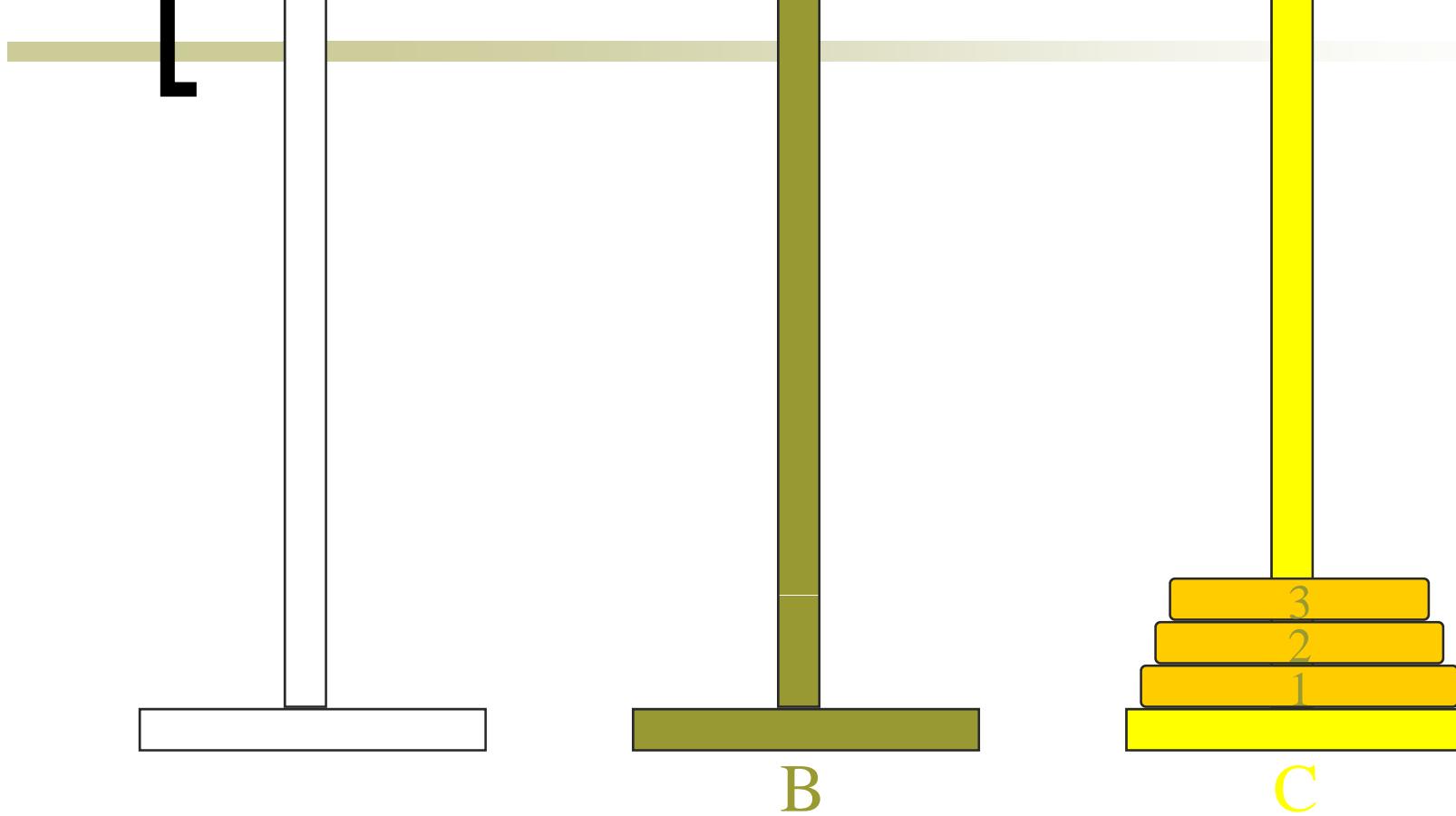
Towers Of Hanoi/Brahma

3-disk Towers Of Hanoi/Brahma

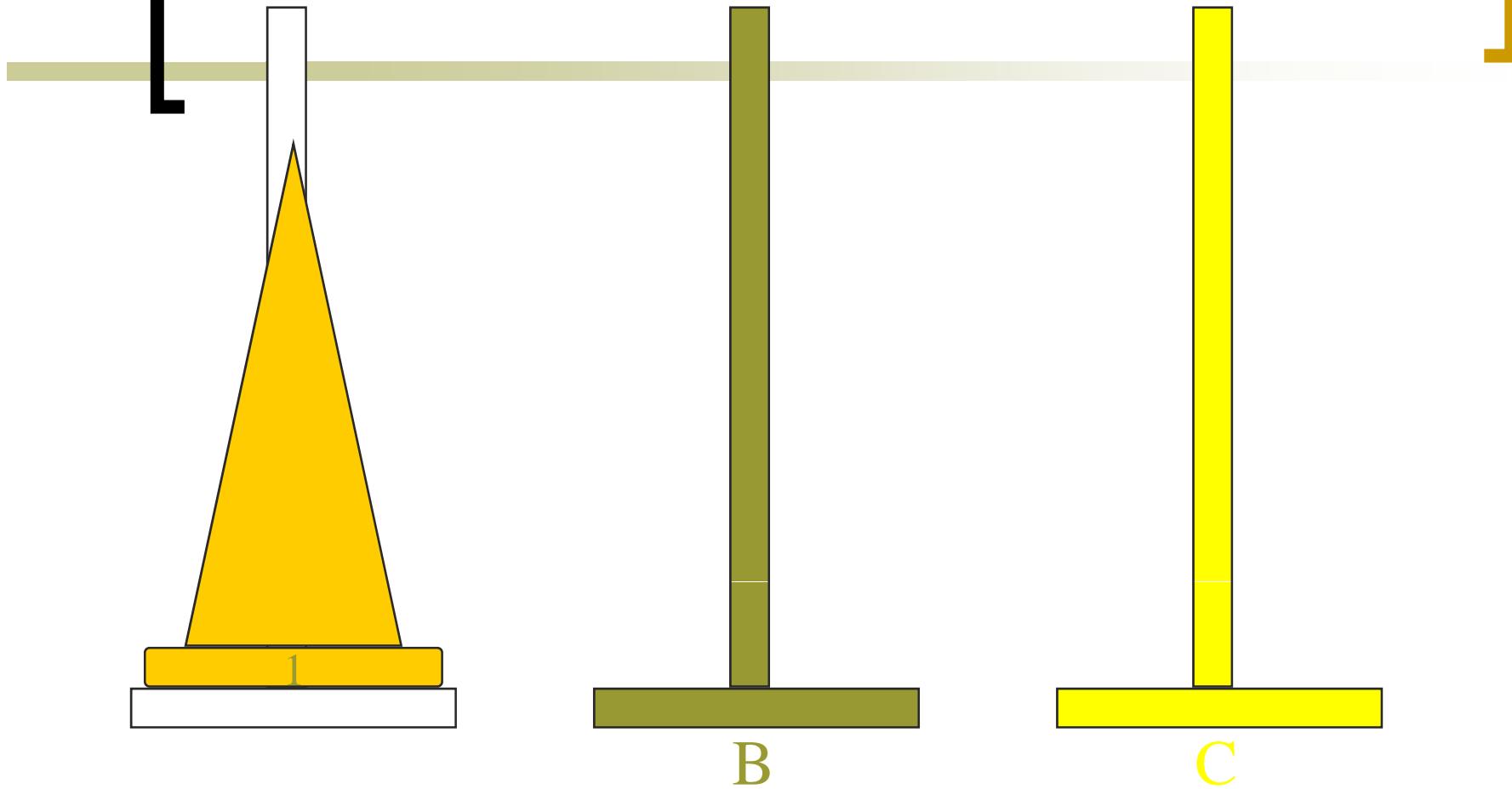
Towers Of Hanoi/Brahma

3-disk Towers Of Hanoi/Brahma

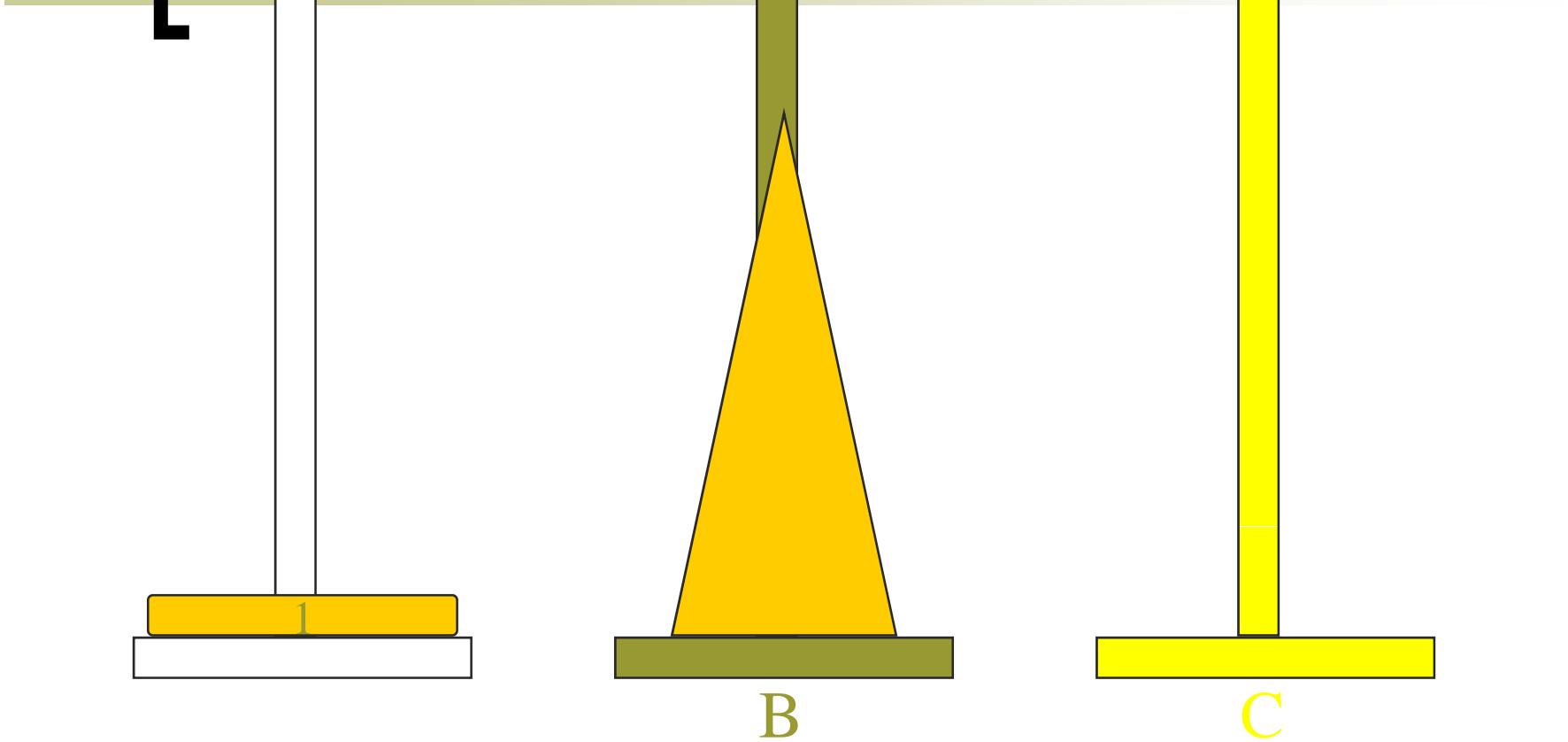
- 7 disk moves

Recursive Solution

- با استفاده از مساله برج هانوی $n > 0$ حلقه را میتوان از A به C با استفاده از B منتقل کرد.
- با استفاده از $n-1$ تعداد حلقه را از A به B انتقال داده.

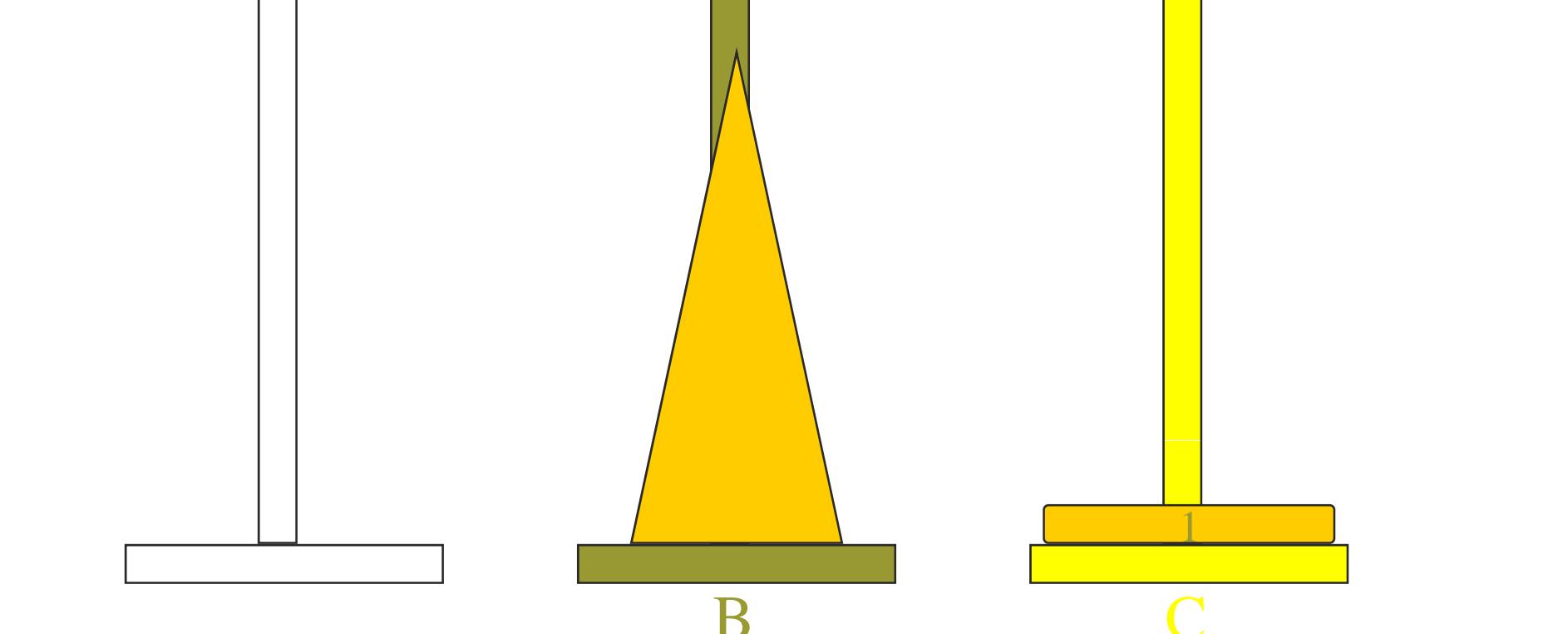
Recursive Solution

حلقه اول ستون A را از A به C منتقال دهید.

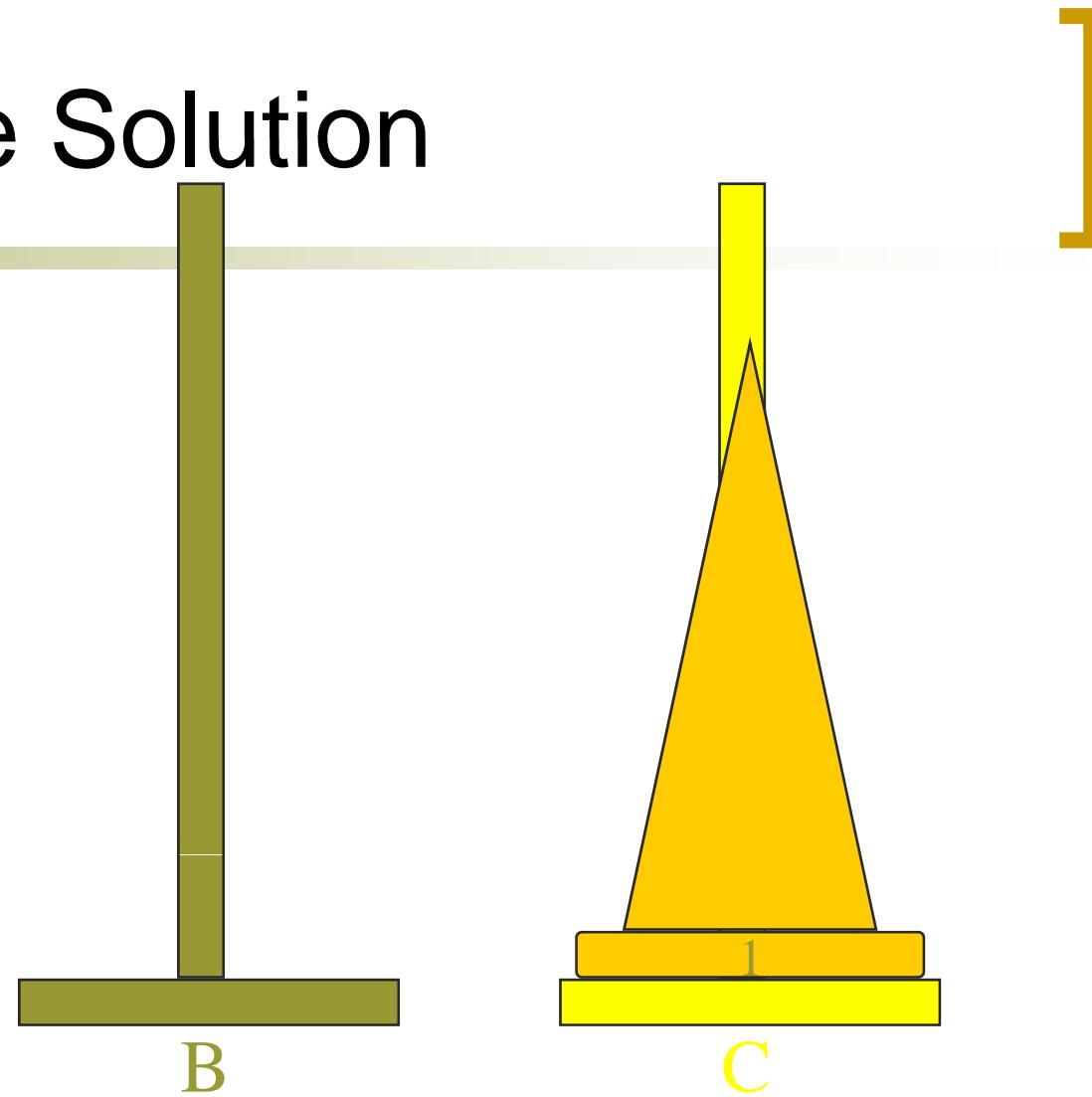
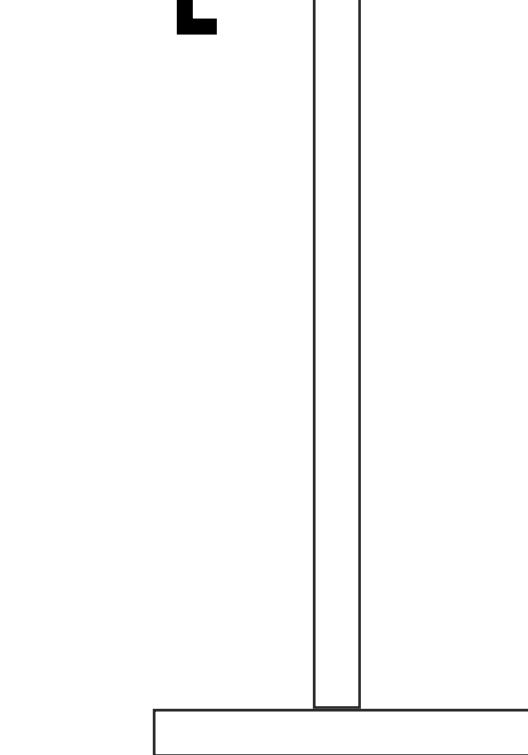
Recursive Solution

$n-1$ حلقه را از B به C انتقال دهید.

Recursive Solution

$\text{moves}(n) = 0 \text{ when } n = 0$

$\text{moves}(n) = 2 * \text{moves}(n-1) + 1 = 2^n - 1 \text{ when } n > 0$

Stacks

```
public interface Stack
{
    public boolean empty();
    public Object peek();
    public void push(Object theObject);
    public Object pop();
}
```

Derive From A Linear List

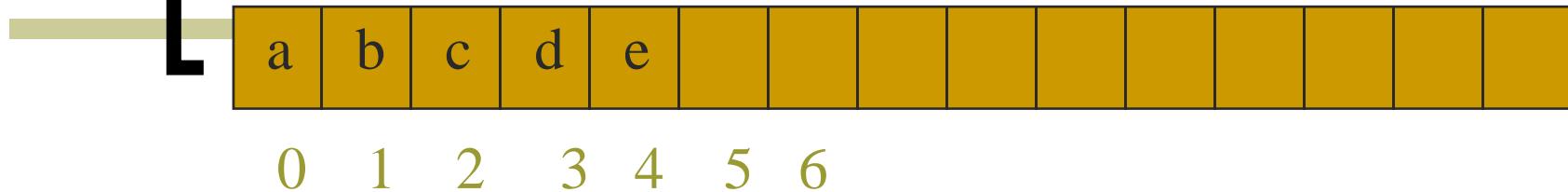
Class

ArrayList ■

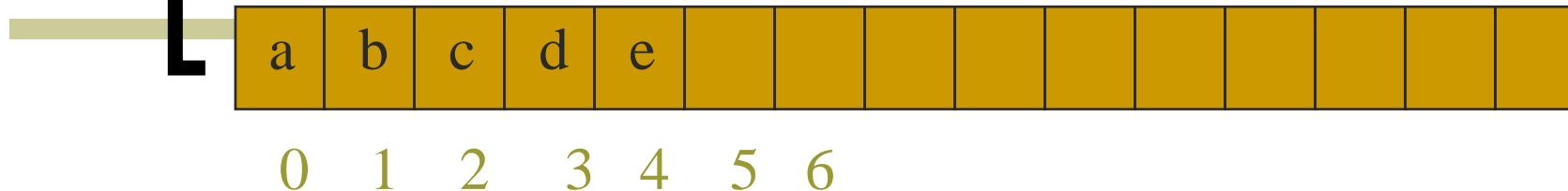
Chain ■

Derive From ArrayList

- عنصر بالای پشته معادل چپ ترین ویا راست ترین عنصر داخل آرایه می باشد.
- `empty() => isEmpty()`
- $O(1)$ time
- `peek() => get(0) or get(size() - 1)`
- $O(1)$ time

Derive From ArrayList

وقتی که top در موقعیت چپ ترین عنصر آرایه قرار دارد ■

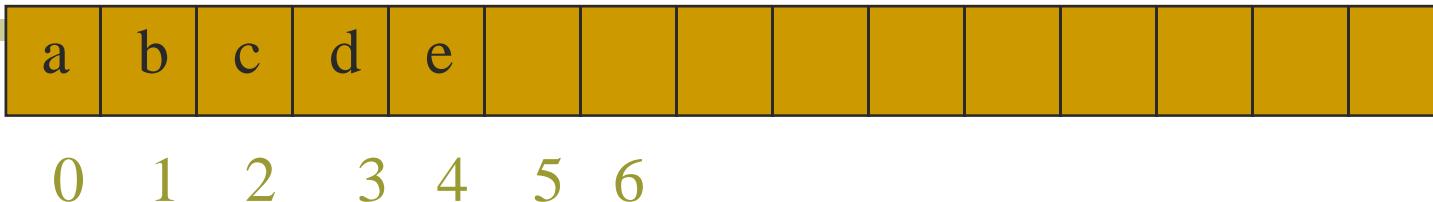
`push(theObject) => add(0, theObject)` ○

$O(\text{size})$ time ○

`pop() => remove(0)` ○

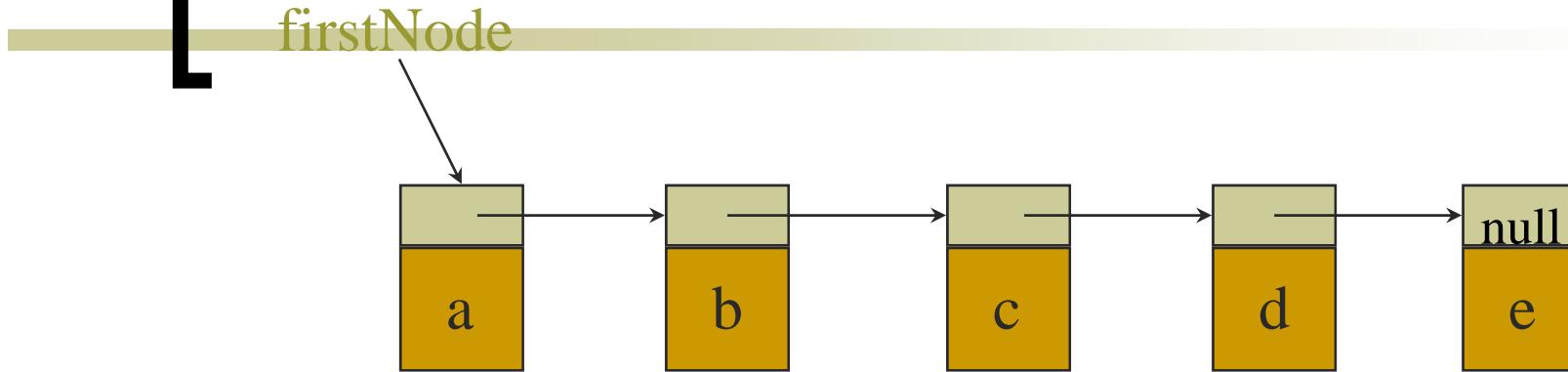
$O(\text{size})$ time ○

Derive From ArrayList

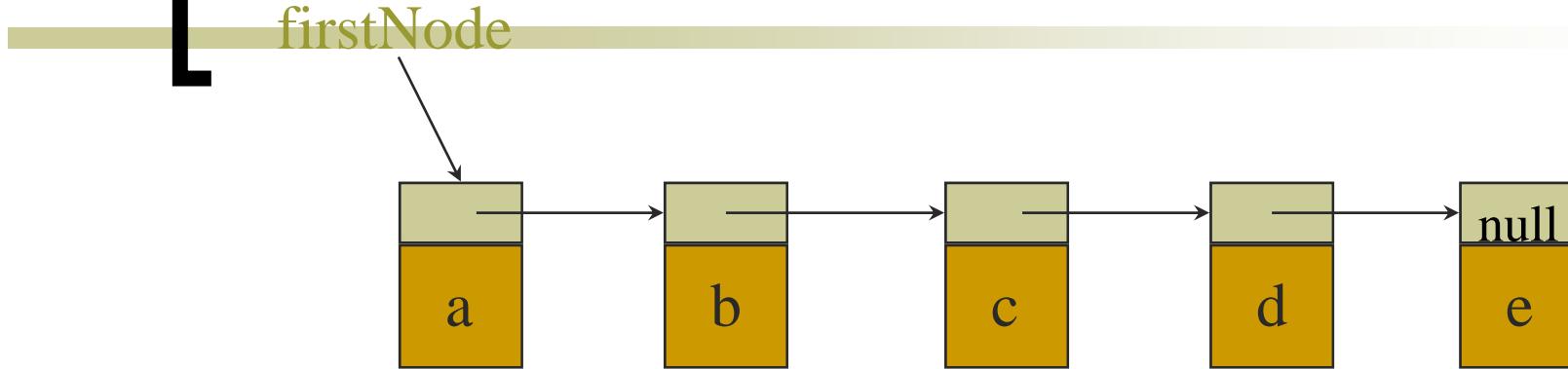
- وقتی که top در موقعیت راست ترین عنصر آرایه قرار دارد
  - `push(theObject) => add(size(), theObject)`
  - $O(1)$ time ■
  - `pop() => remove(size()-1)` ■
  - $O(1)$ time ■
- use right end of list as top of stack ○

Derive From Chain

- عنصر بالای پشته معادل چپ ترین ویا راست ترین عنصر داخل آرایه می باشد.
- `empty() => isEmpty()`
- $O(1)$ time ■

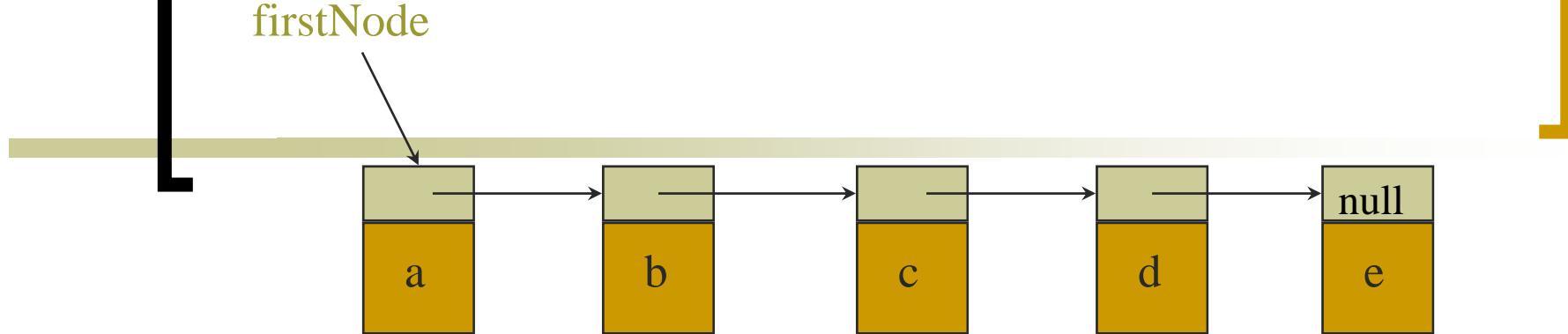
Derive From Chain

وقتی که top در موقعیت چپ ترین عنصر آرایه قرار دارد

- peek() => get(0)
- O(1) time
- push(theObject) => add(0, theObject)
- O(1) time
- pop() => remove(0)
- O(1) time

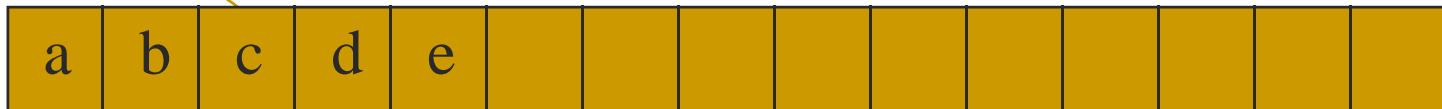
Derive From Chain

وقتی که `top` در موقعیت راست ترین عنصر آرایه قرار دارد

- `peek() => get(size() - 1)`
  - $O(\text{size})$ time
  - `push(theObject) => add(size(), theObject)`
  - $O(\text{size})$ time
  - `pop() => remove(size()-1)`
  - $O(\text{size})$ time
- use left end of list as top of stack

empty() And peek()

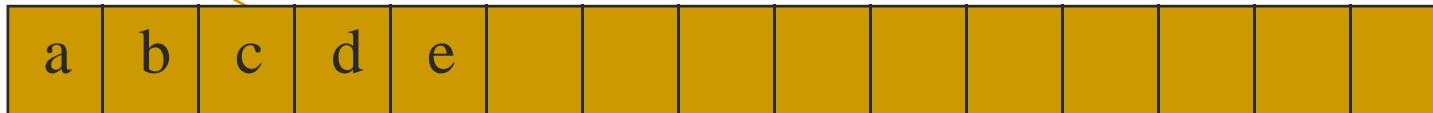

0 1 2 3 4 5 6

```
public boolean empty()
{return isEmpty();}
```

```
public Object peek()
{
    if (empty())
        throw new EmptyStackException();
    return get(size() - 1)
}
```

push(theObject) And pop()


```
public void push(Object theElement)  
{add(size(), theElement);}
```

```
public Object pop()  
{  
    if (empty())  
        throw new EmptyStackException();  
    return remove(size() - 1);  
}
```

A Faster pop()


```
if (empty())
    throw new EmptyStackException();
return remove(size() - 1);
```

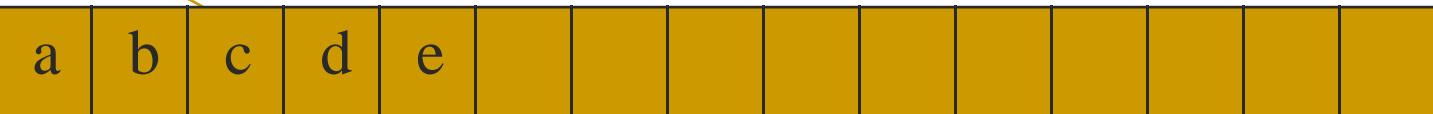
vs.

```
try {return remove(size() - 1);}
catch(IndexOutOfBoundsException e)
{throw new EmptyStackException();}
```

push(...)

```
public void push(Object theElement)
{
    // increase array size if necessary
    if (top == stack.length - 1)
        stack = ChangeArrayLength.changeLength1D
            (stack, 2 * stack.length);
    // put theElement at the top of the stack
    stack[++top] = theElement;
}
```

pop()

0 1 2 3 4 top

```
public Object pop()
```

```
{  
    if (empty())  
        throw new EmptyStackException();  
    Object topElement = stack[top];  
    stack[top--] = null; // enable garbage collection  
    return topElement;  
}
```

Linked Stack From Scratch

See text. ■

Performance

Class	initial capacity	
	10	500,000
ArrayStack	0.44s	0.22s
DerivedArrayStack	0.60s	0.38s
DerivedArrayStackWithCatch	0.55s	0.33s
java.util.Stack	1.15s	-
DerivedLinkedStack	3.20s	3.20s
LinkedStack	2.96s	2.96s

Queues

- یک لیست خطی می باشد.
- عنصر جلوی صف front نامیده میشود.
- عنصر انتهای لیست rear نامیده میشود.
- افزودن عنصر به لیست فقط از انتهای صف "rear" امکان پذیر است.
- حذف کردن عناصر از لیست از جلوی صف "front" امکان پذیر است.

Bus Stop Queue

front

rear

Bus Stop Queue

front

rear

Bus Stop Queue

front

rear

Bus Stop Queue

front

rear

The Interface Queue

```
public interface Queue
```

```
{
```

```
    public boolean isEmpty();
```

```
    public Object getFrontElement();
```

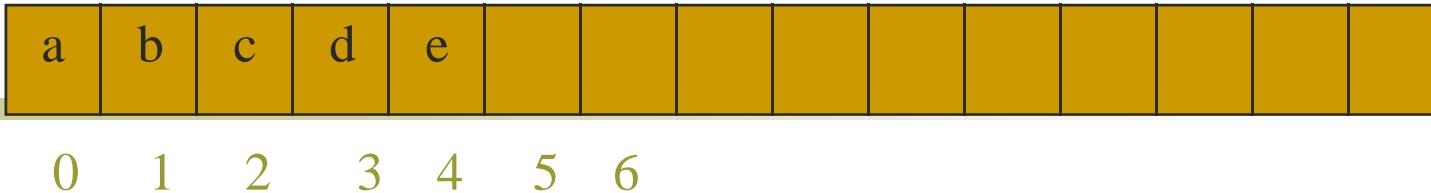
```
    public Object getRearElement();
```

```
    public void put(Object theObject);
```

```
    public Object remove();
```

```
}
```

Derive From ArrayList

زمانی که front چپ لیست و rear در راست لیست باشد.

`Queue.isEmpty() => super.isEmpty()` ■

$O(1)$ time ○

`getFrontElement() => get(0)` ■

$O(1)$ time ○

`getRearElement() => get(size() - 1)` ■

$O(1)$ time ○

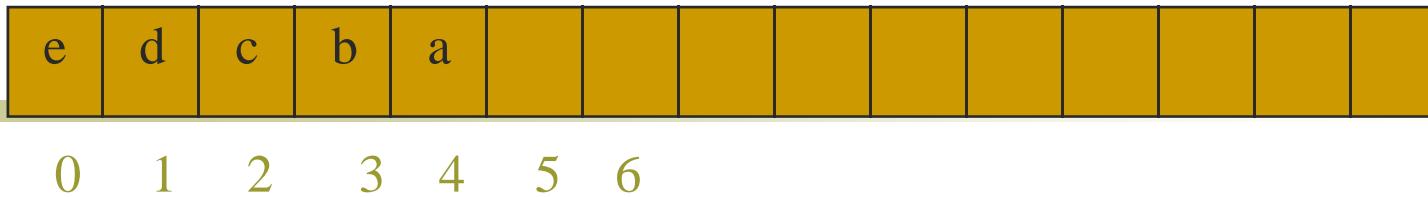
`put(theObject) => add(size(), theObject)` ■

$O(1)$ time ○

`remove() => remove(0)` ■

$O(size)$ time ○

Derive From ArrayList

زمانی که front را است لیست و rear در چپ لیست باشد.

`Queue.isEmpty() => super.isEmpty()` ■

$O(1)$ time ○

`getFrontElement() => get(size() - 1)` ■

$O(1)$ time ○

`getRearElement() => get(0)` ■

$O(1)$ time ○

`put(theObject) => add(0, theObject)` ■

$O(\text{size})$ time ○

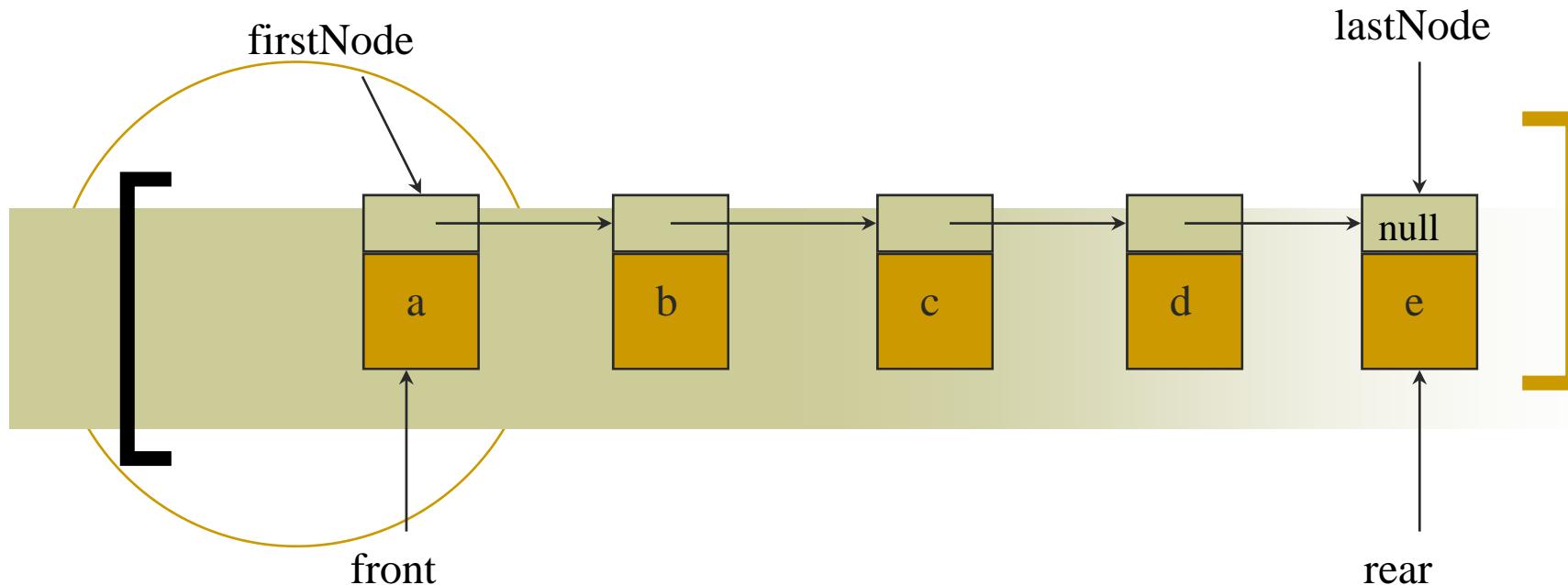
`remove() => remove(size() - 1)` ■

$O(1)$ time ○

Derive From ArrayList

- عملیات درج و حذف در صف با $O(1)$ صورت می‌گیرد.

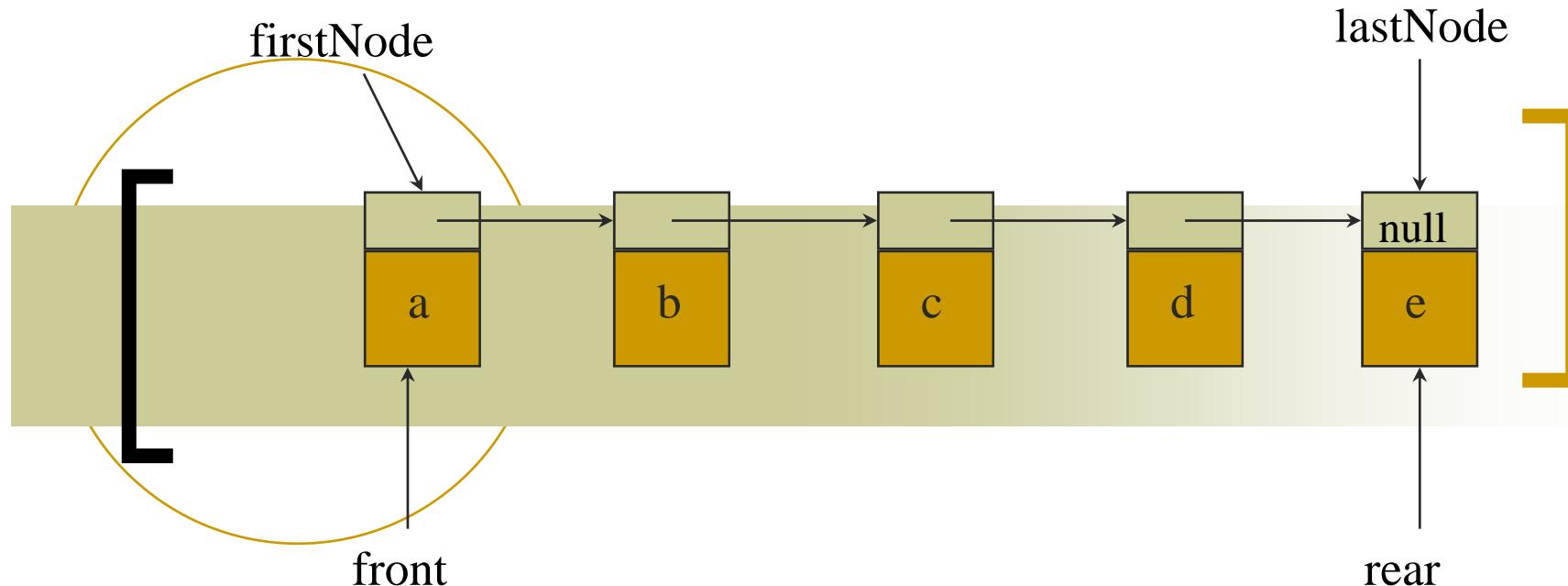
Derive From ExtendedChain

وقتی که front چپ لیست و rear راست لیست قرار دارد

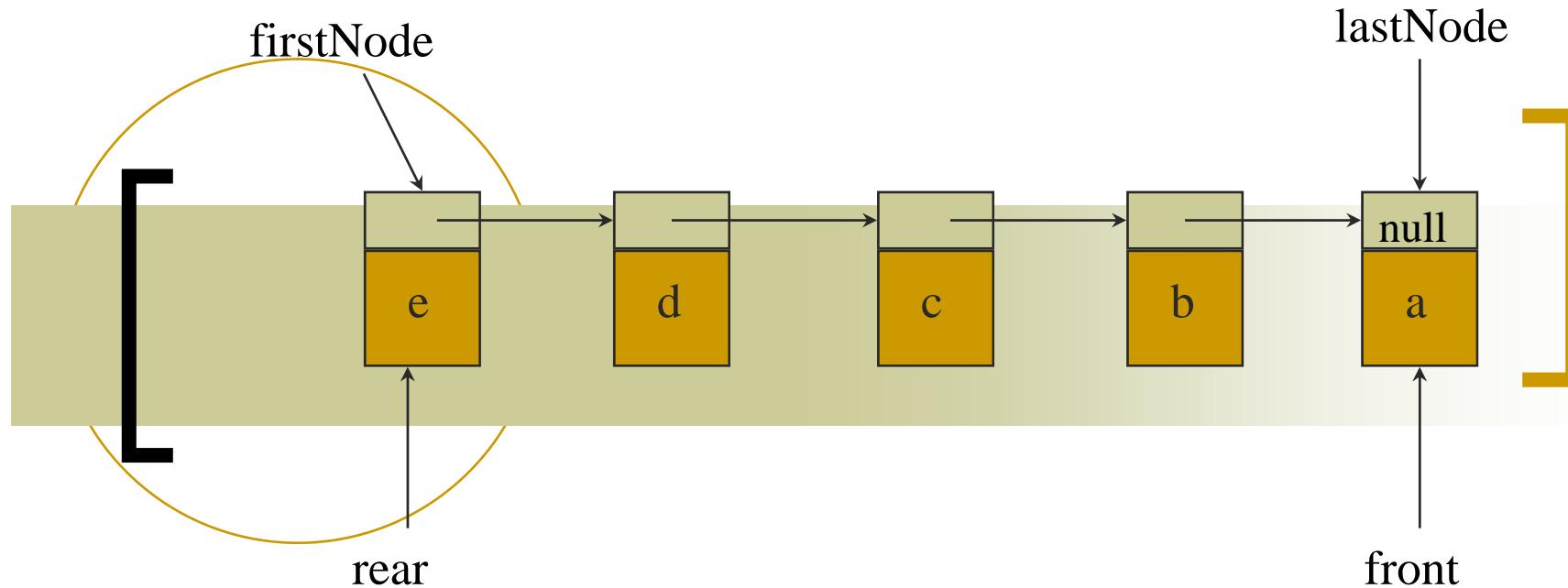
- Queue.isEmpty() => super.isEmpty()
  - O(1) time
- getFrontElement() => get(0)
  - O(1) time

Derive From ExtendedChain

- `getRearElement()` => `getLast()` ... new method
  - $O(1)$ time
- `put(theObject)` => `append(theObject)`
  - $O(1)$ time
- `remove()` => `remove(0)`
  - $O(1)$ time

Derive From ExtendedChain

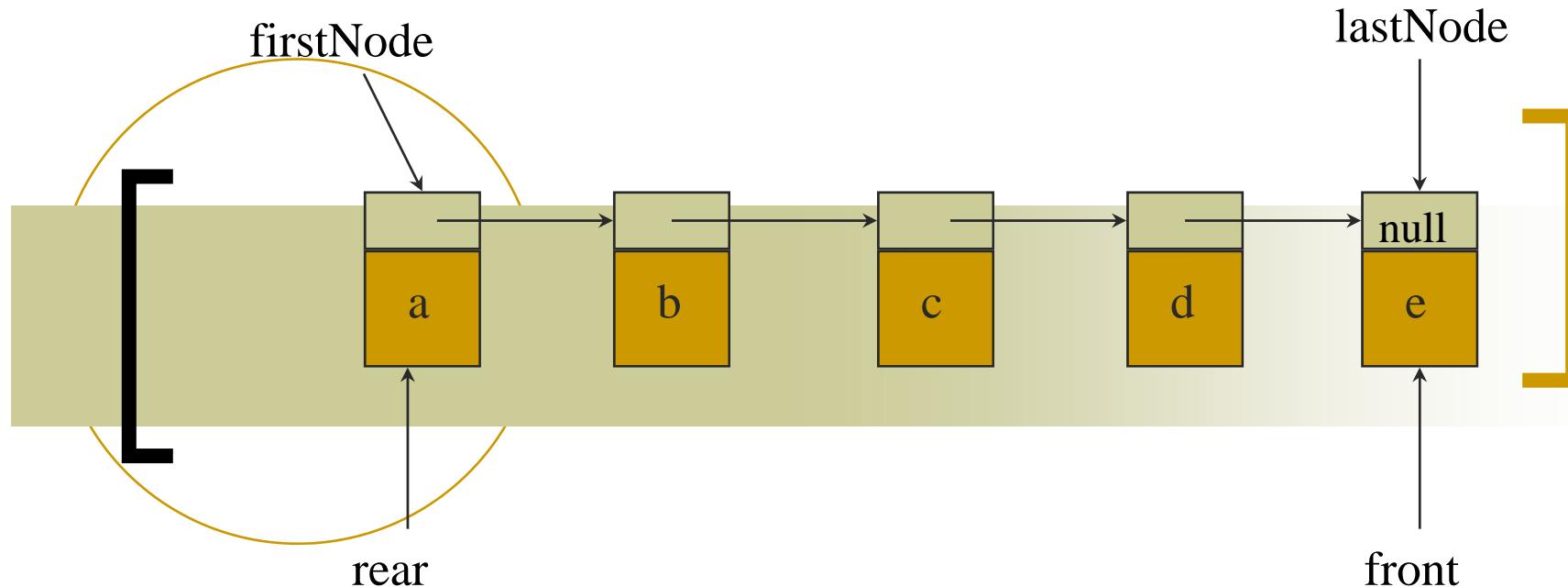

وقتی که front را است لیست و rear چپ لیست قرار دارد

`Queue.isEmpty() => super.isEmpty()`

- $O(1)$ time
- `getFrontElement() => getLast()`
  - $O(1)$ time

Derive From ExtendedChain

- `getRearElement()` => `get(0)`
  - $O(1)$ time
- `put(theObject)` => `add(0, theObject)`
  - $O(1)$ time
- `remove()` => `remove(size-1)`
  - $O(\text{size})$ time

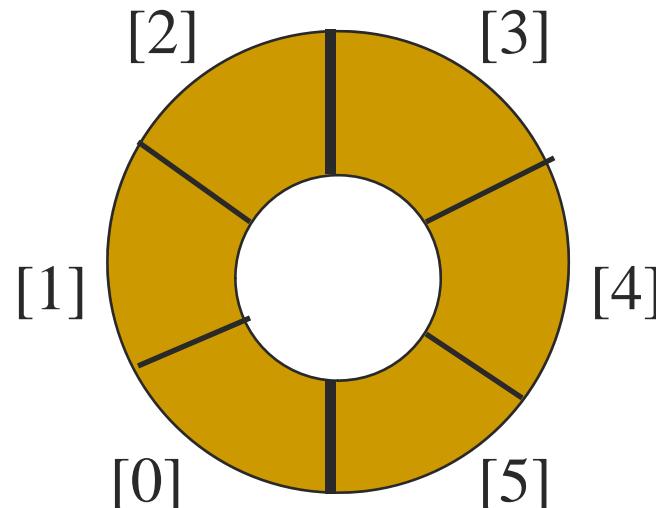
Custom Array Queue

- کاربرد یک آرایه یک بعدی بعنوان صف

queue[]

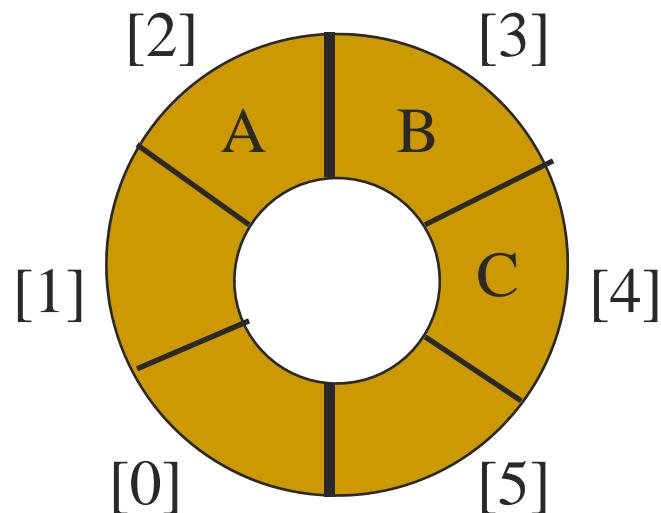

- کاربرد یک آرایه یک بعدی بعنوان صف حلقوی

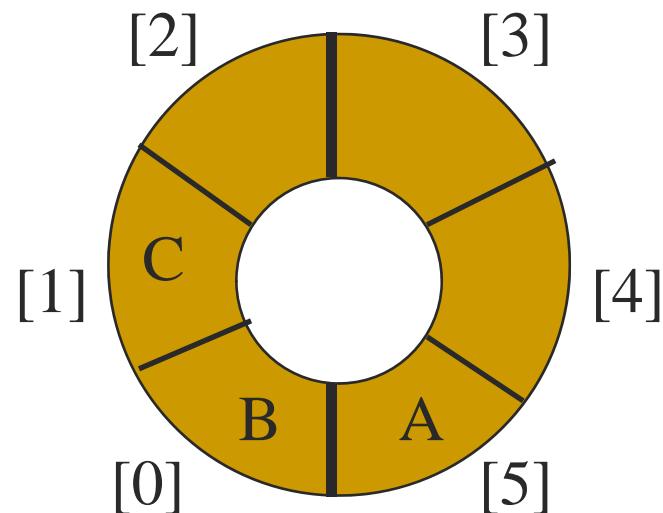
Custom Array Queue

- صف حلقوی با ۳ عنصر پر شده است.

Custom Array Queue

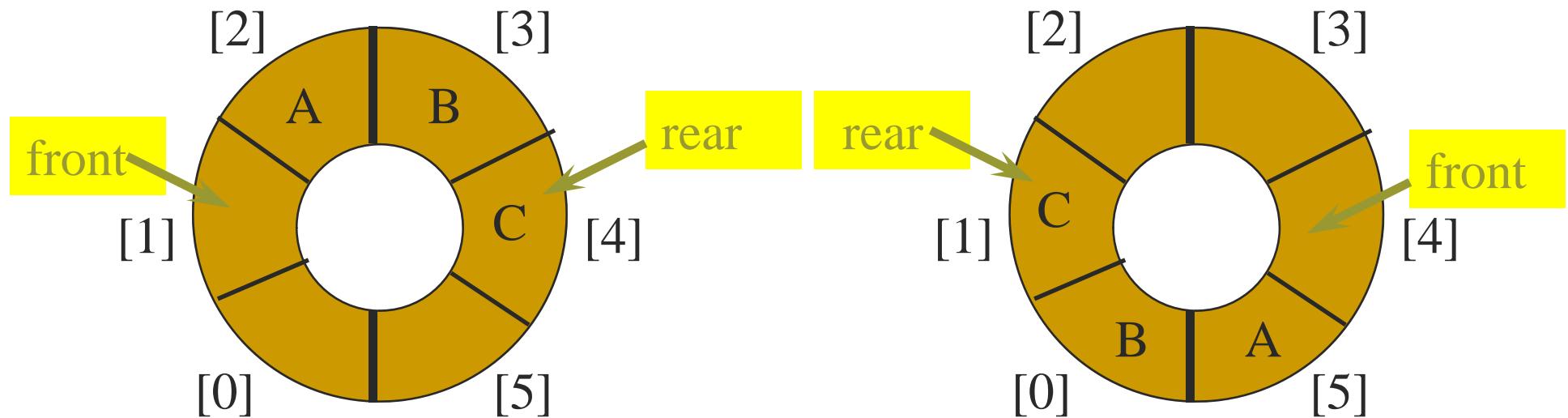
- حالت دیگری از قرار گیری ۳ عنصر در لیست حلقه‌ی

Custom Array Queue

]

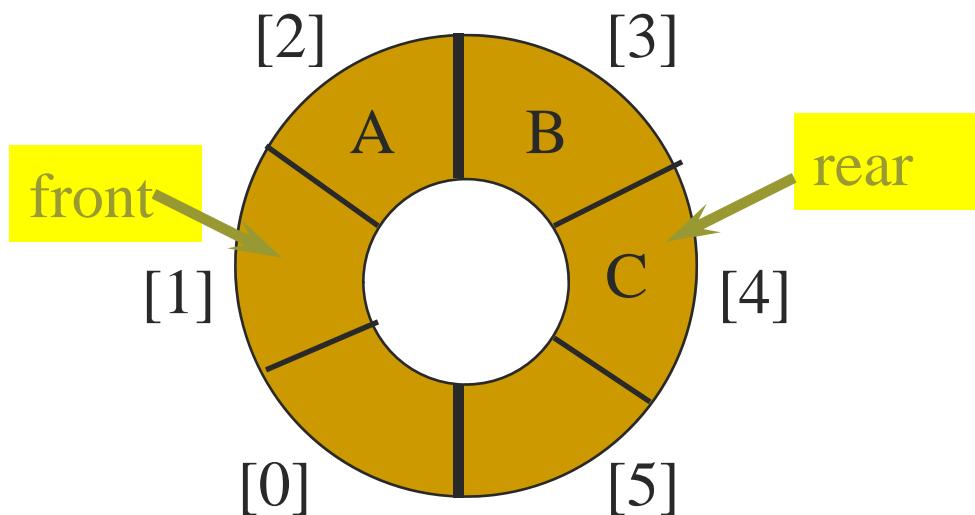
- کاربرد front and rear در لیست حلقوی
  - مکانی است که ب ابتدای لیست اشاره می‌کند.
  - مکانی است که به انتهای لیست اشاره می‌کند.

Add An Element

]

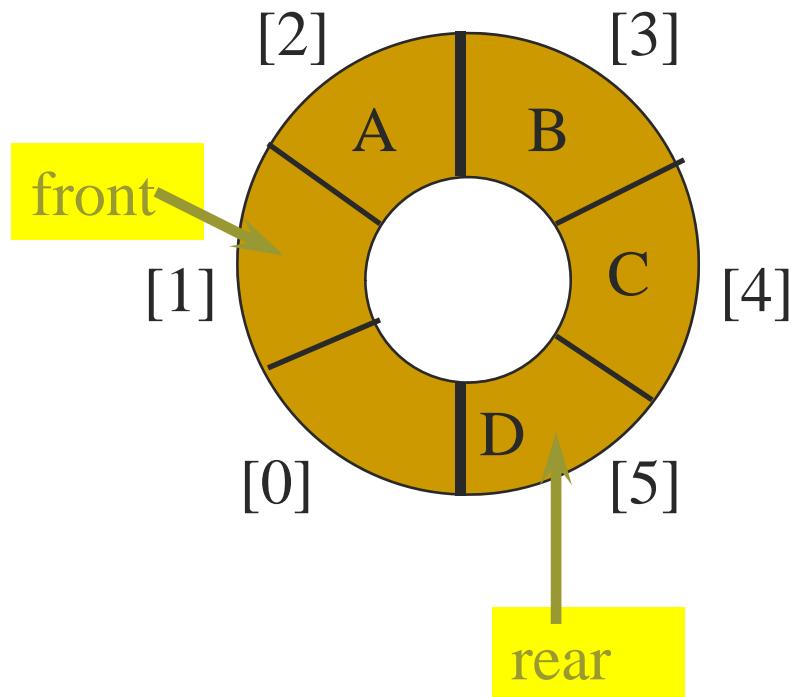
- درجهت عقربه های ساعت حرکت می کند.

Add An Element

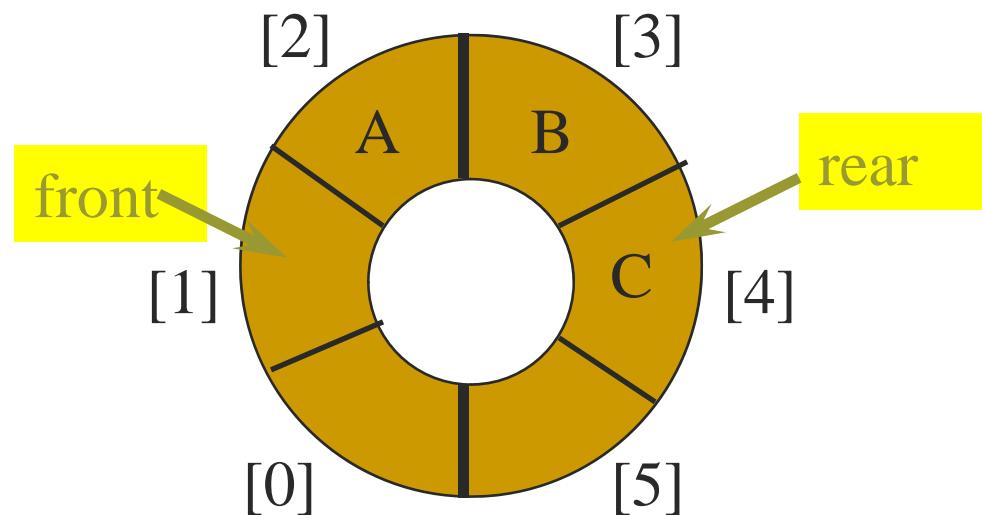
]

- درجهت عقربه های ساعت حرکت دهد.
- در مکانی که `queue[rear]` به آن اشاره می کند `queue` را اضافه کنید.

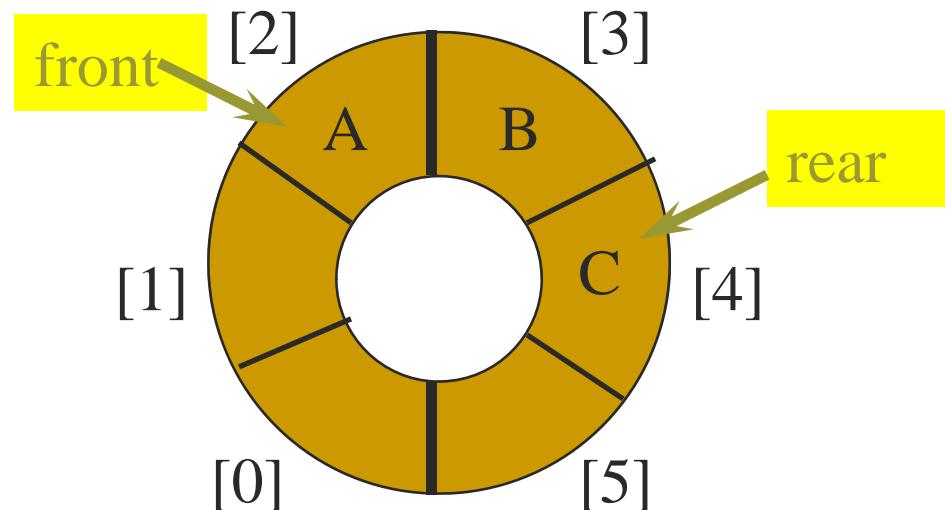
Remove An Element

Front را پیک واحد جابه جا کنید.

Remove An Element

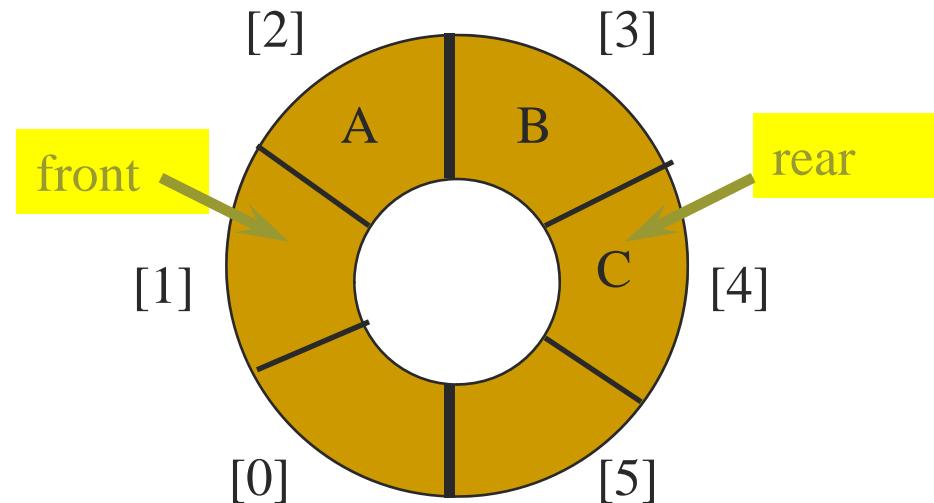
- را یک واحد در جهت عقربه های ساعت جایه جا کنید.
- و محتوای `queue[front]` را از صف حذف کنید.

Moving rear Clockwise

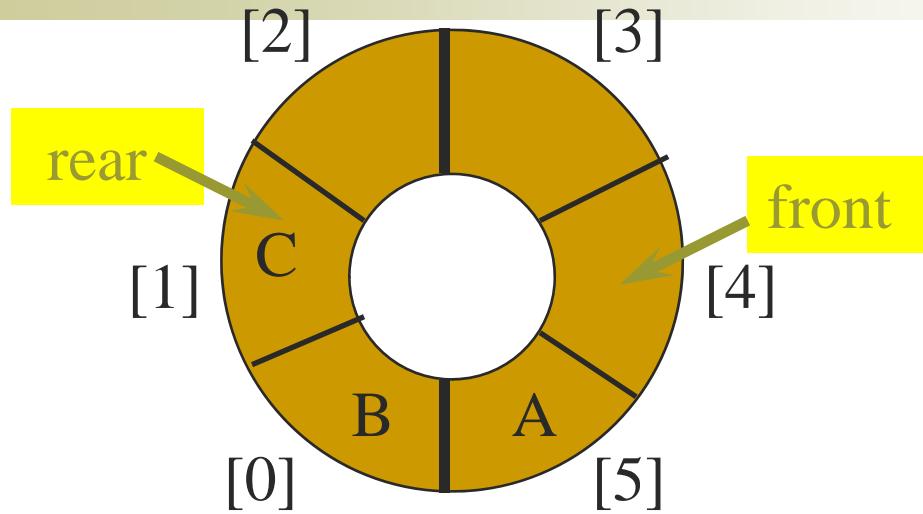
```
rear++;
```

```
if (rear == queue.length) rear = 0;
```

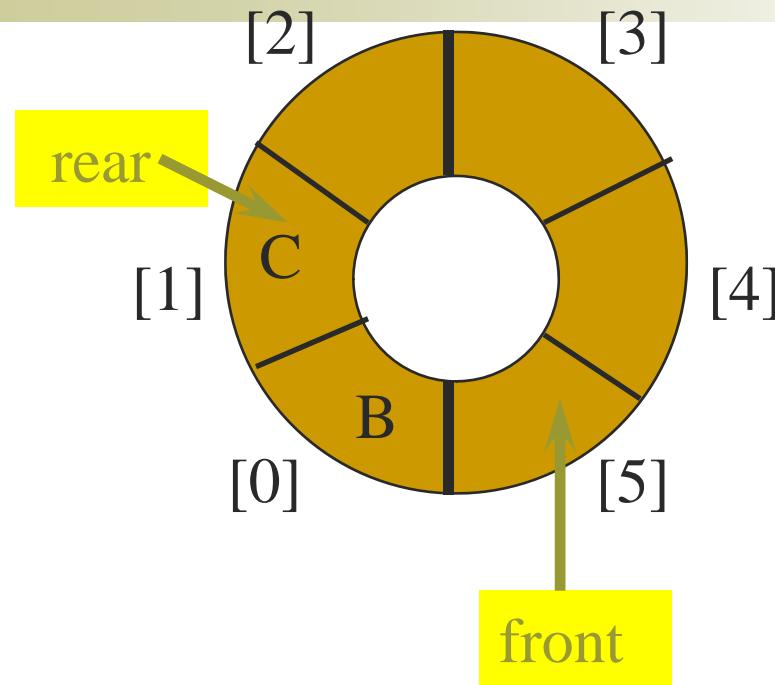

- $\text{rear} = (\text{rear} + 1) \% \text{queue.length};$

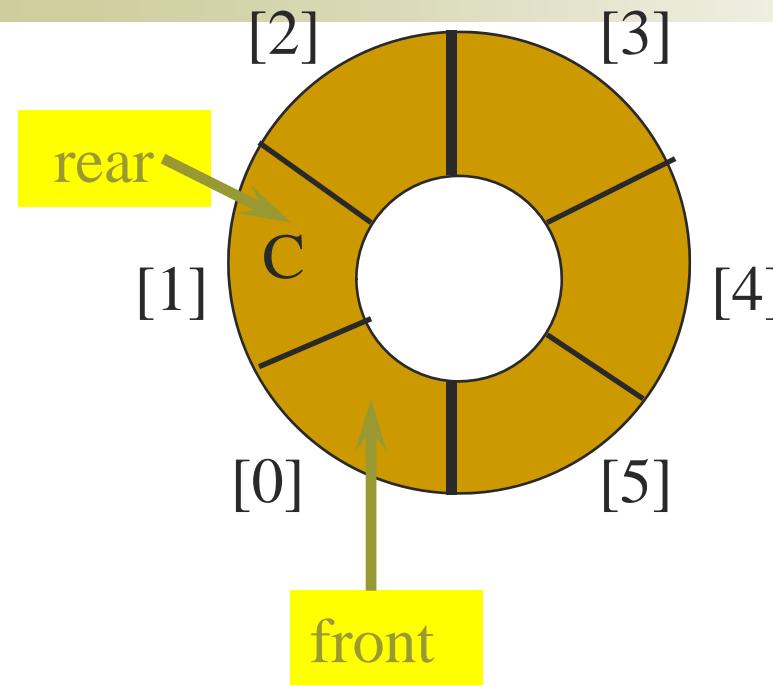
Empty That Queue

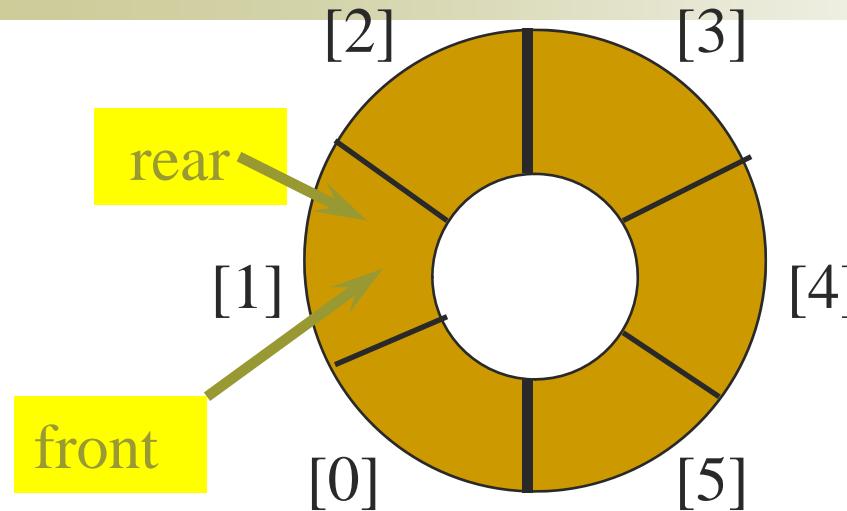
[Empty That Queue

[Empty That Queue

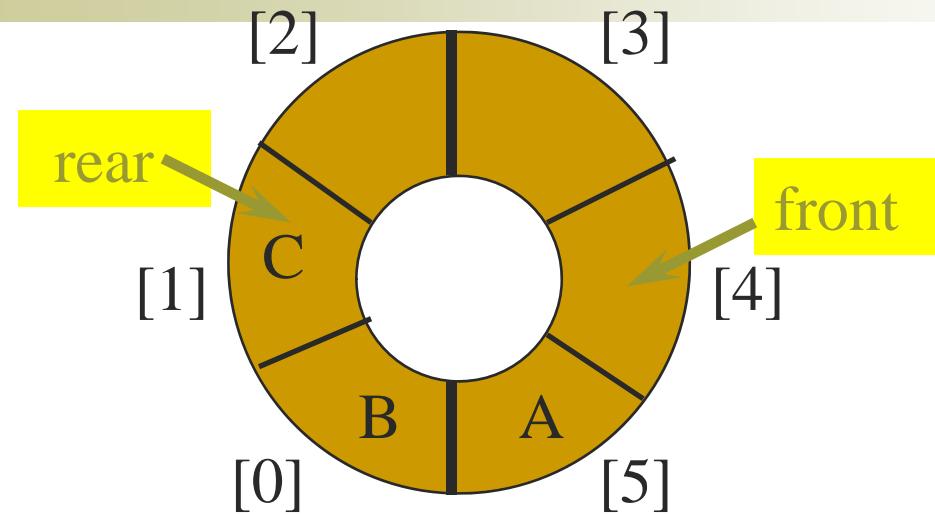

Empty That Queue

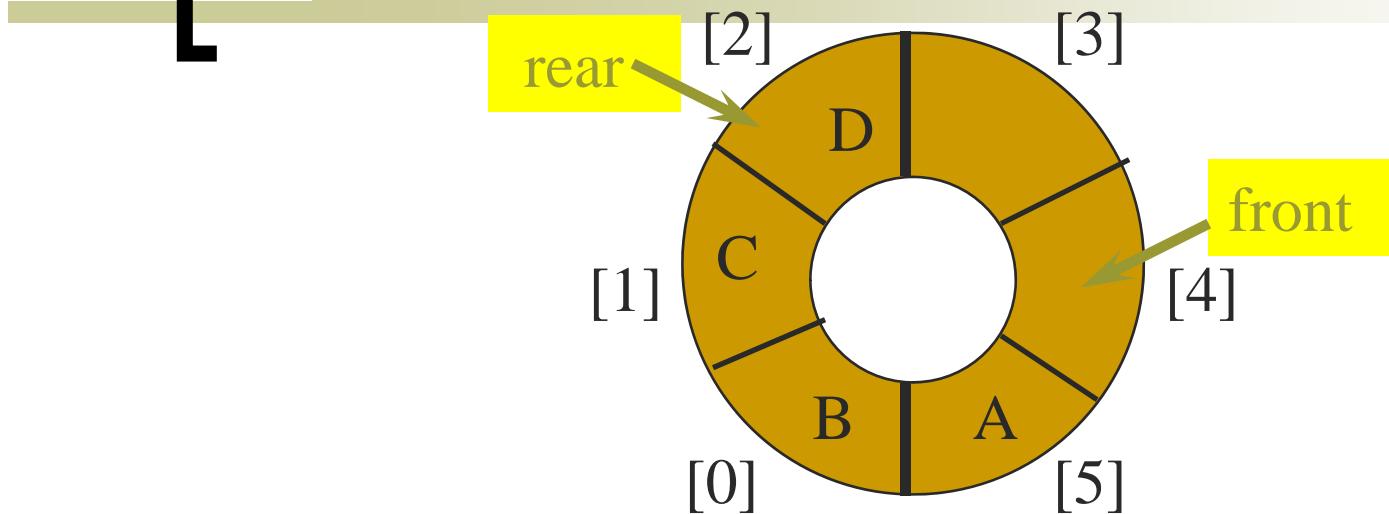

- زمانی تمام عناصر داخل صف حذف شود آنگاه: $\text{front} = \text{rear}$
- اگر صف خالی باشد $\text{front} = \text{rear} = 0$

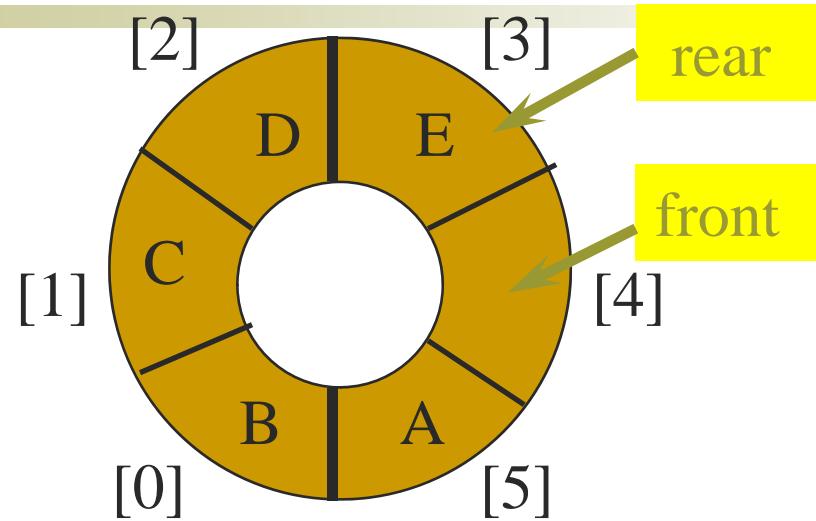
A Full Tank Please

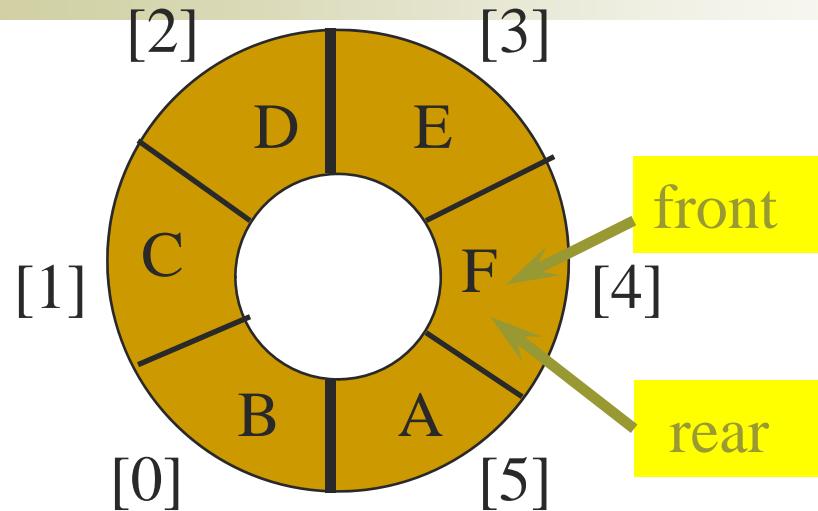
A Full Tank Please

A Full Tank Please

A Full Tank Please

- اگر به پر کردن صف ادامه دهیم در نهایت می رسمیم به شرط: $\text{front} = \text{rear}$:
- اگر دقت کنید همان شرط خالی بودن صف می باشد در صورتی که صف پر است!

Ouch!!!!

□ شرط پر و خالی بودن در صف حلقوی

Queue is empty iff $(\text{front} == \text{rear}) \&\& \text{!lastOperationIsPut}$ ■

Queue is full iff $(\text{front} == \text{rear}) \&\& \text{lastOperationIsPut}$ ■

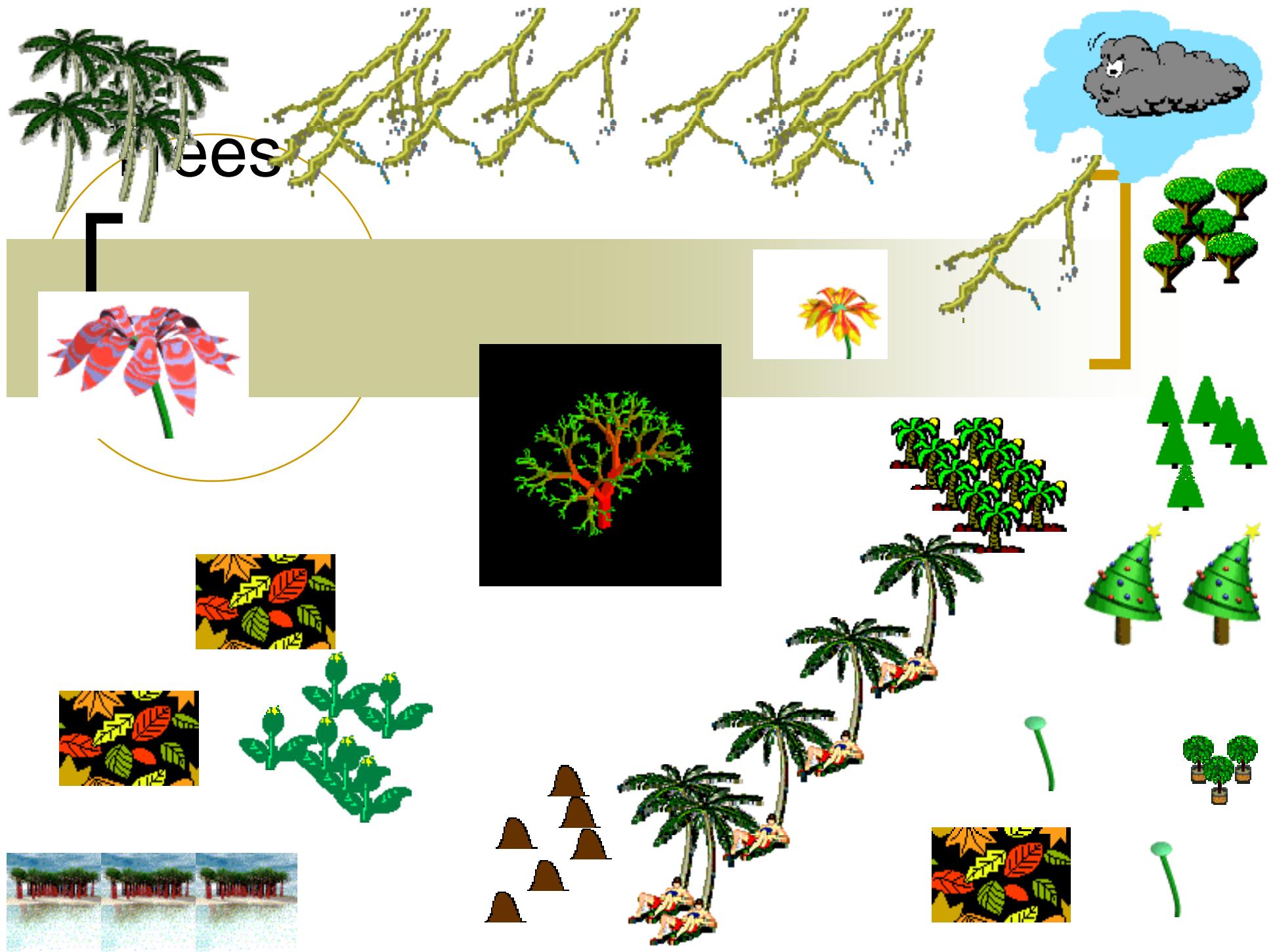
Ouch!!!!

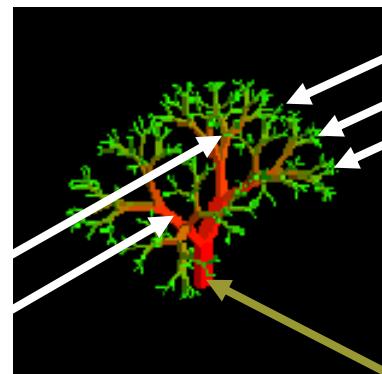
□ شرط پر و خالی بودن در صف معمولی

Queue is empty iff ($\text{size} == 0$) ■

Queue is full iff ($\text{size} == \text{queue.length}$) ■

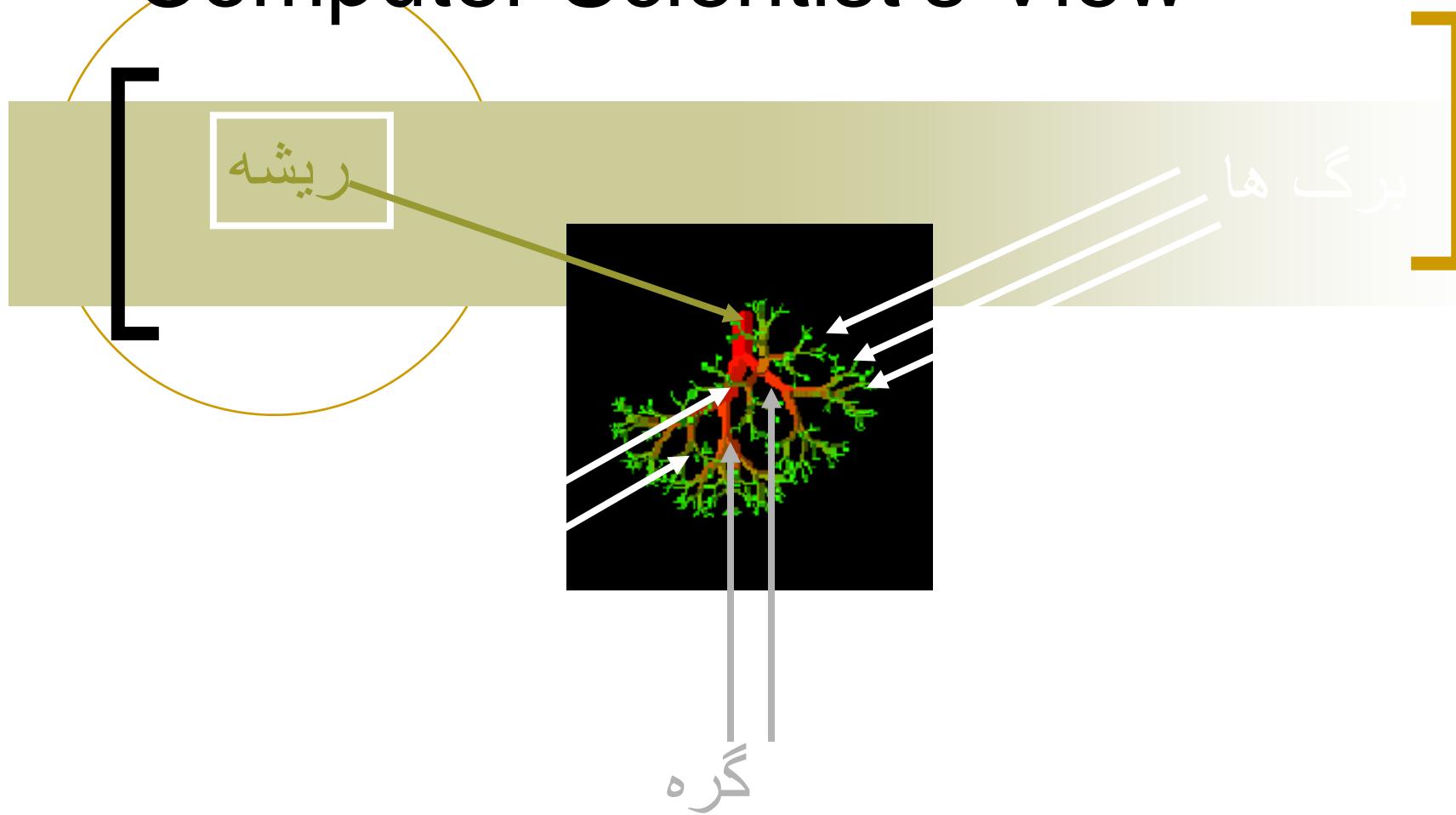
Nature Lover's View Of A Tree

برگ ها

ریشه

Computer Scientist's View

Linear Lists And Trees

■ کاربردهای لیست های خطی: برای داده های ترتیبی است

($e_0, e_1, e_2, \dots, e_{n-1}$) ○

روزهای هفته ○

ماه های سال ○

دانشجویان یک کلاس ○

■ کاربرد درخت: برای داده هایی با سلسله مراتب یکسان

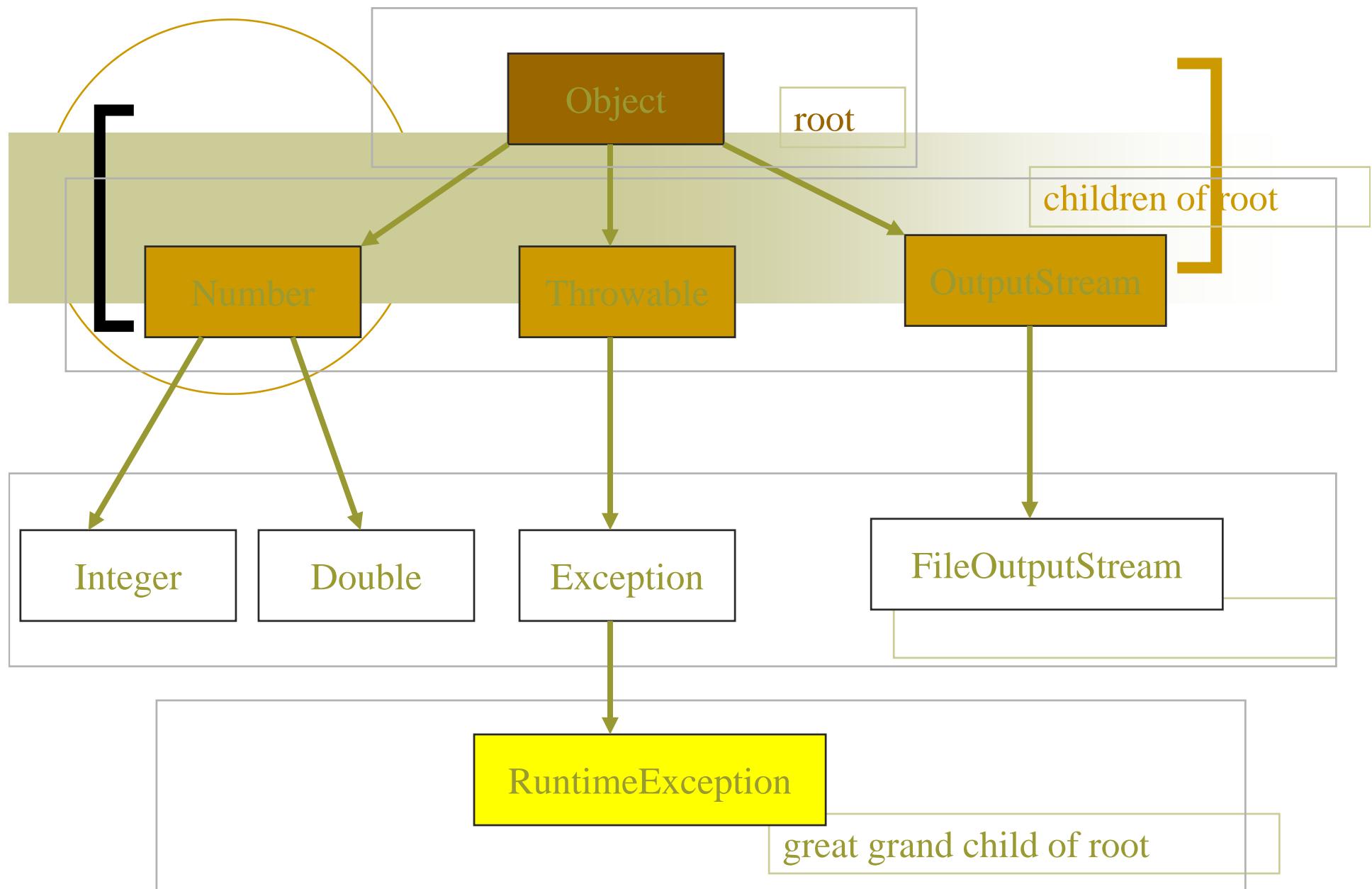
○ مانند کارمندان یک شرکت

Hierarchical Data And Trees

- عنصری که در بالاترین مرتبه قرار دارد یا ریشه نامپدھ میشود.
- عناصری که در مراتب بعد از ریشه قرار می گیرند نامپدھ میشود.
- عناصری هستند که فاقد children هستند.

Classes (Part Of Figure 1.1)

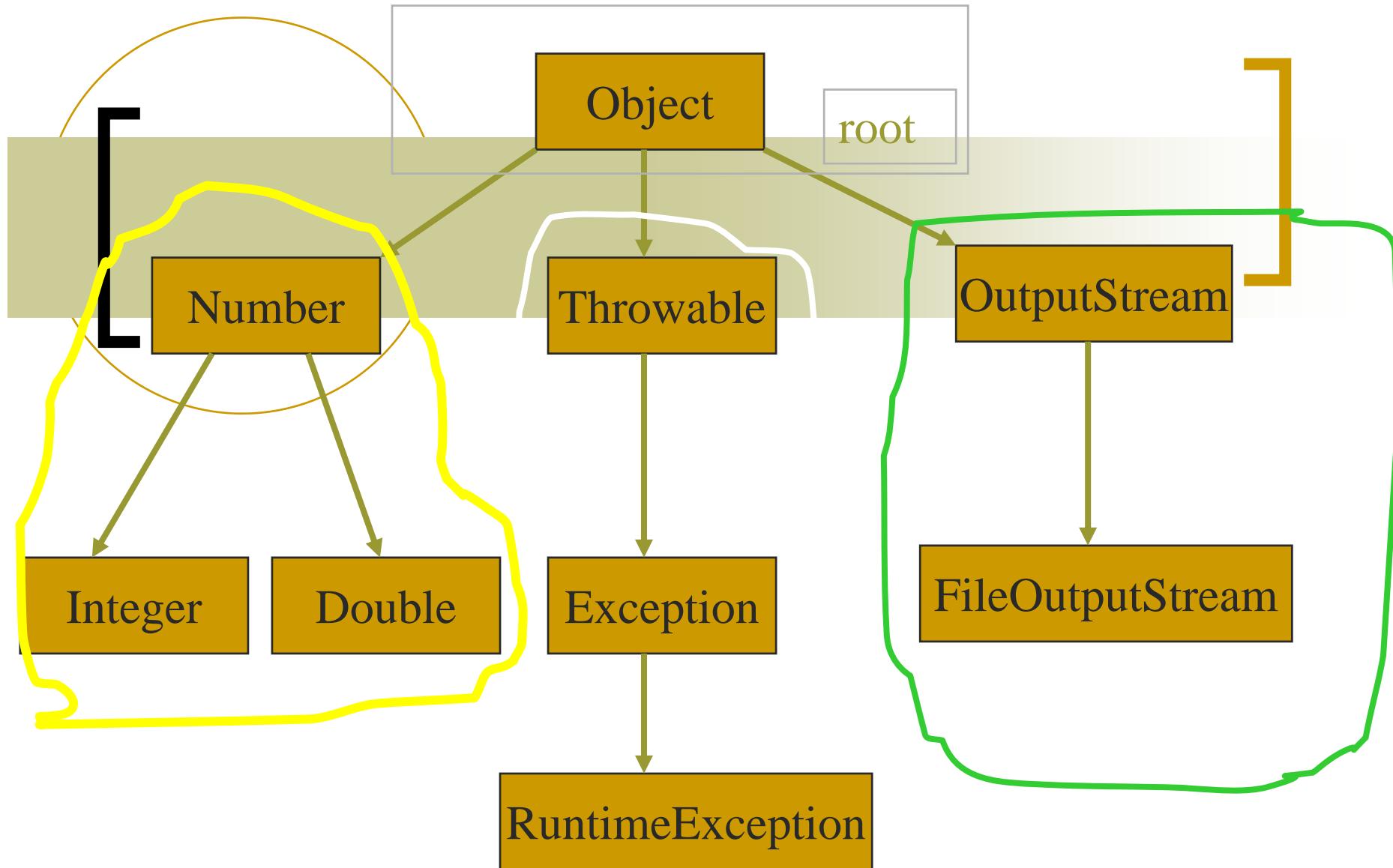

Definition

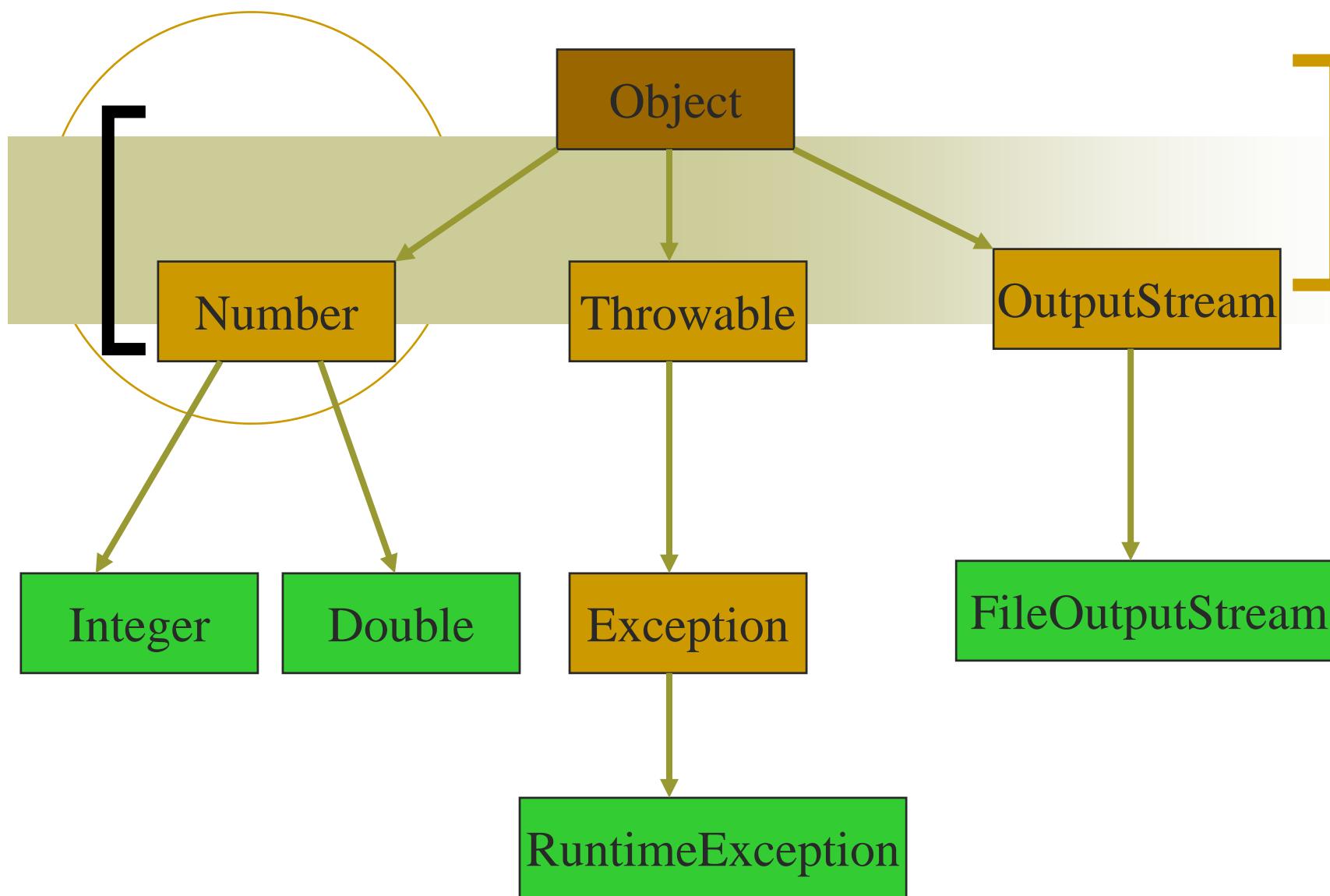

- یک درخت از یک مجموعه عناصر متناهی تشکیل شده است.
- اولین عنصر ریشه نامیده می شود.
- مابقی عناصر زیر درخت نامیده "subtrees of" می شود.

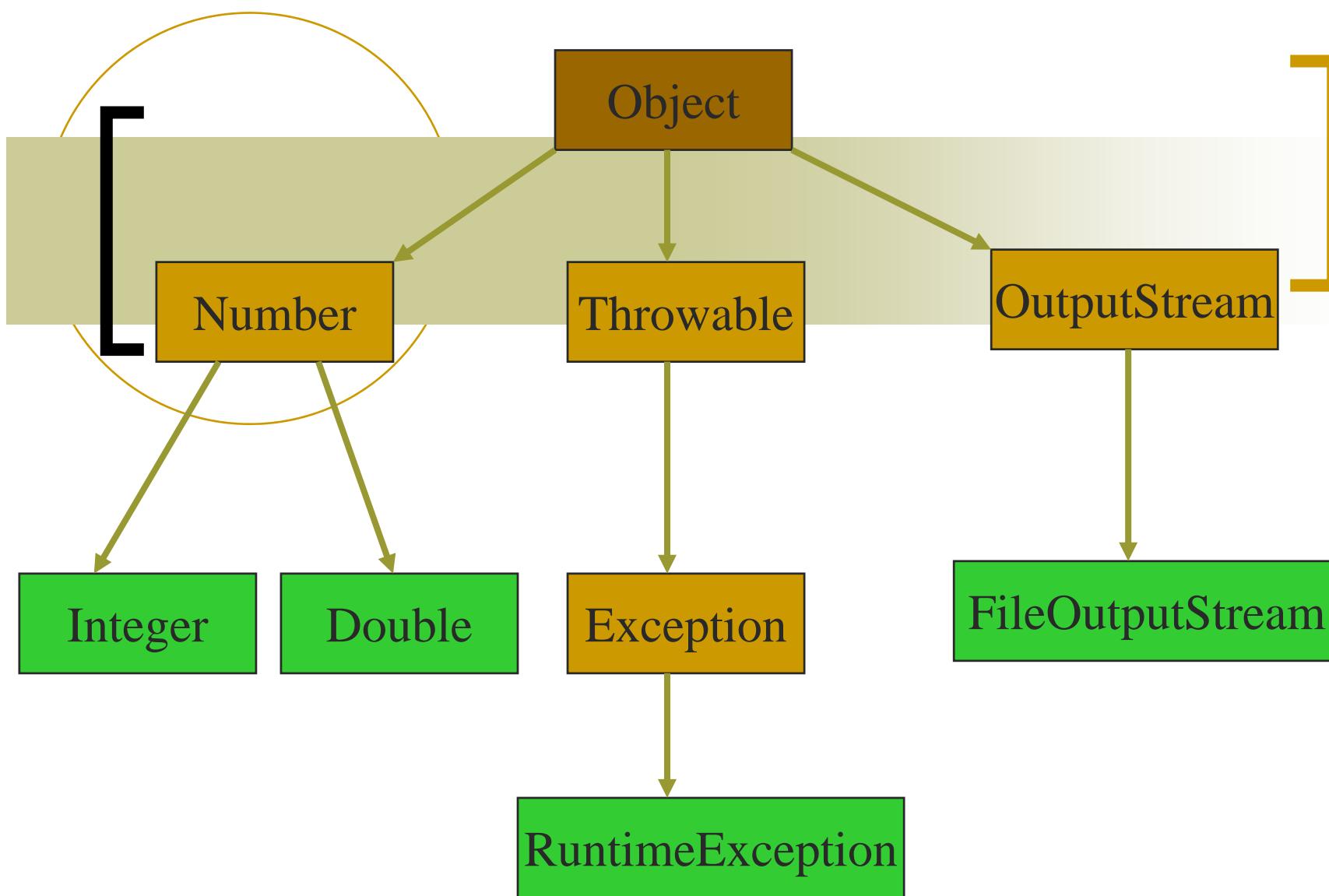
Subtrees

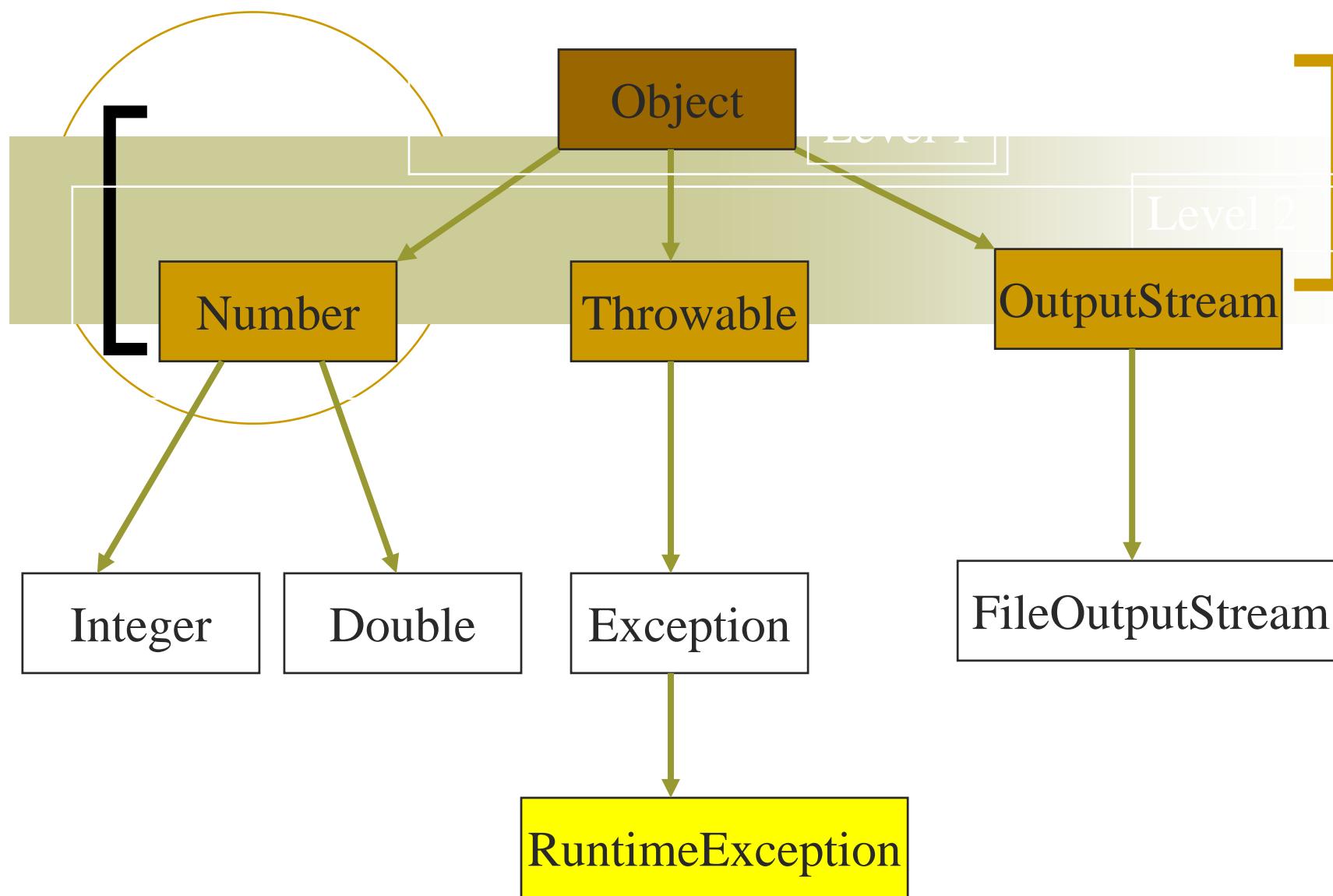
Leaves

Parent, Grandparent, Siblings, Ancestors, Descendants

Levels

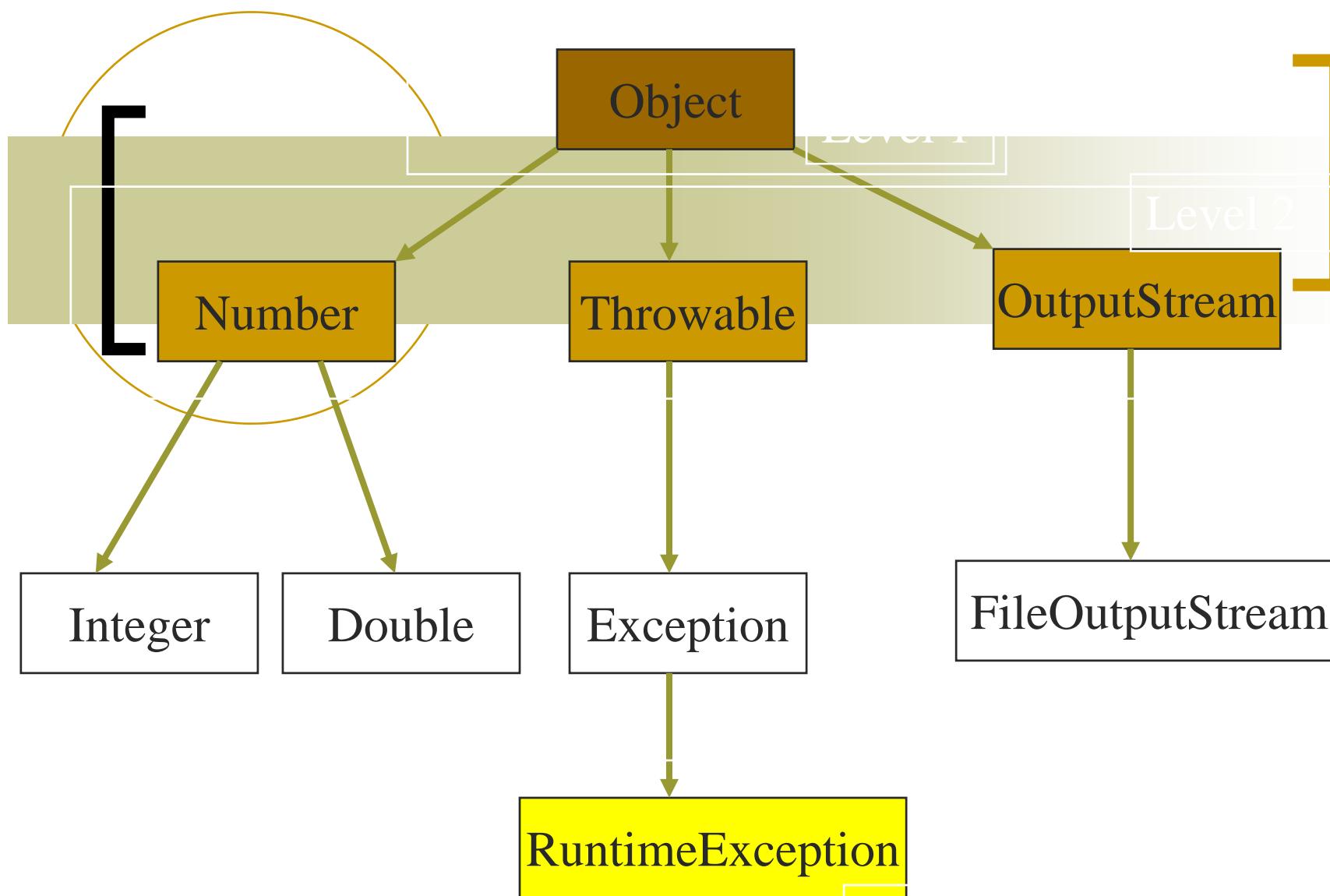
Caution

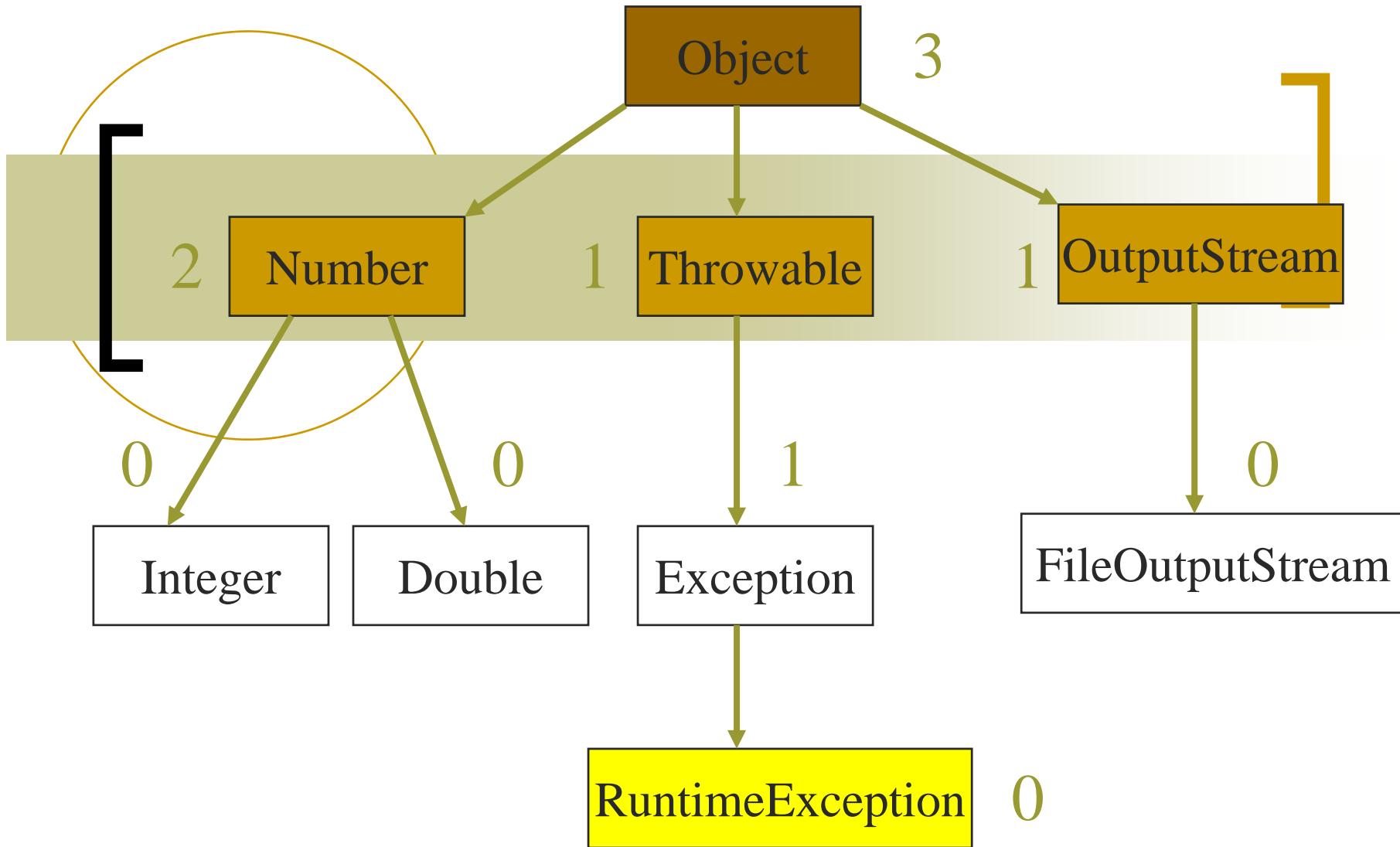
]

- به هر سطح یا Level در درخت یک شماره میدهیم:
- ریشه در 0 level قرار دارد.
- زیر درخت های ریشه از سطح اشروع می شوند.
- البته level ریشه می تواند از سطح یک نیز باشد بنابراین level مربوط به زیر درخت های ریشه اسطح ۲ اشروع میشود.

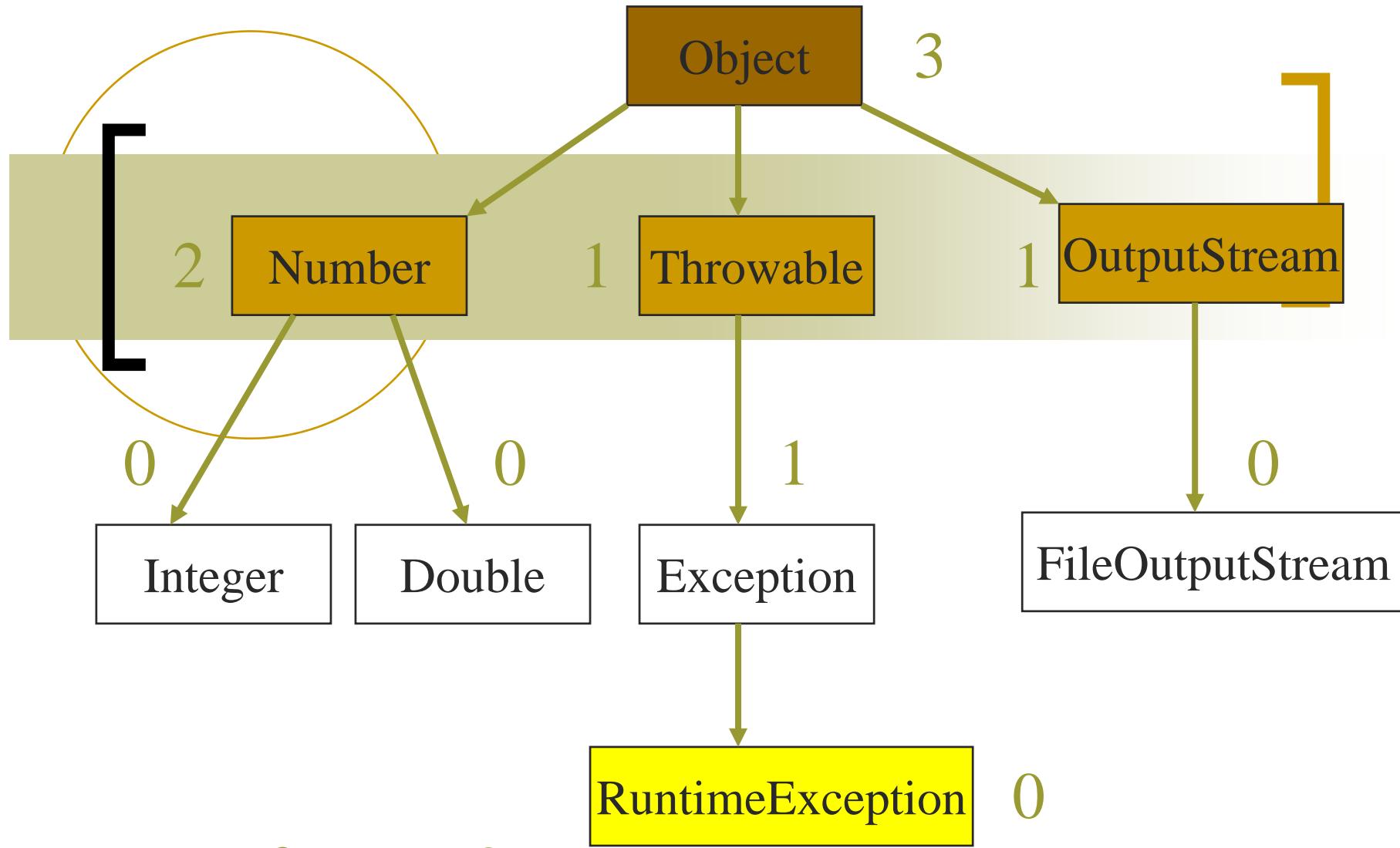
height = depth = number of levels

Node Degree = Number Of Children

Tree Degree = Max Node Degree

Degree of tree = 3.

Binary Tree

- درخت دودویی از تعداد محدودی عنصر تشکیل شده است.
- اولین عنصر آن ریشه می باشد.
- درخت دودویی درختی است که درجه هر گره در آن یا صفر باشد یادو.
- تعریف: درجه گره: شامل تعداد زیر درخت های آن گره میباشد.
- اگر درجه گره دو باشد دو زیر درخت آن زیر درخت های چپ و راست نامیده می شوند.

Differences Between A Tree & A Binary Tree

- هر گره در درخت باینری درجه بیشتر از دو ندارد.
- یک درخت دودویی می تواند خالی باشد اما درخت معمولی نمی تواند خالی باشد.

Differences Between A Tree & A Binary Tree

- در درخت باینری زیر درخت ها دارای ترتیب می باشند. اما در درخت معمولی برای زیر درخت ها ترتیبی قائل نیستیم.

- ترتیب زیر درخت ها:
- متفاوت هستند اگر به دیدرخت باینری به آنها نگاه کرد.
- یکسان هستند اگر به دیدرخت معمولی به آنها نگاه کرد

[

Arithmetic Expressions

]

$(a + b) * (c + d) + e - f/g * h + 3.25$ ■

عبارة محاسباتی بالا تشکیل شده از: ■

// عملگرها Operators (+, -, /, *). ○

Operands (a, b, c, d, e, f, g, h, 3.25, (a + b), (c +
// عملوند ها d), etc.). ○

Delimiters ((,)). ○

Operator Degree

■ انواع عملگر ها:

عملگر های دودویی: نیازمند دو عملوند هستند.

$$a + b$$

$$c / d$$

$$e - f$$

عملگر های یکانی: نیازمند یک عملوند هستند.

$$+ g$$

$$- h$$

Infix Form

- روش معمولی برای نوشتن یک عبارت.
- عملگر های دودوئی میان دو عملوند قرار می گیرند.

$a * b$

$a + b * c$

$a * b / c$

$(a + b) * (c + d) + e - f/g*h + 3.25$

Operator Priorities

کدام عملگر زودتر اعمال می شود؟ ■

$$a + b * c$$

$$a * b + c / d$$

برای عملگر هاترتیپ یا اولویت قائل می شویم ■

$$\text{priority}(*) = \text{priority}(/) > \text{priority}(+) = \text{priority}(-)$$

عملگری زودتر اعمال می شود که بالاترین اولویت را داشته باشد. ■

Tie Breaker

اگر عملگر هایی که در عبارت قرار می گیرند دارای اولویت پکسان باشند از چپ به راست عملگر ها را روی عملوندها اعمال کنید.

$$a + b - c$$

$$a * b / c / d$$

Infix Expression Is Hard To Parse

- سه روش برای نمایش یک عبارت محاسباتی داریم:
- که در آن ابتدا عملوندچپ / بعد عملگر در وسط / و نهایتاً عملوند راست قرار می گیرد.
- که در آن ابتدا عملگر یا ریشه / بعد عملوندچپ / و نهایتاً عملوند راست قرار می گیرد.
- که در آن ابتدا عملوندچپ عملگر یا ریشه / بعد عملوند راست / و نهایتاً ریشه قرار می گیرد.

[Postfix Form]

مثال: ■

Infix = $a + b$

Postfix = ab+

[Postfix Examples]

Infix = $a + b * c$ ■

a b c * +

- Infix = $a * b + c$

a b * c +

- Infix = $(a + b) * (c - d) / (e + f)$

a b + c d - * e f + /

[Unary Operators]

Replace with new symbols. ■

+ a => a @

+ a + b => a @ b +

- a => a ?

- a-b => a ? b -

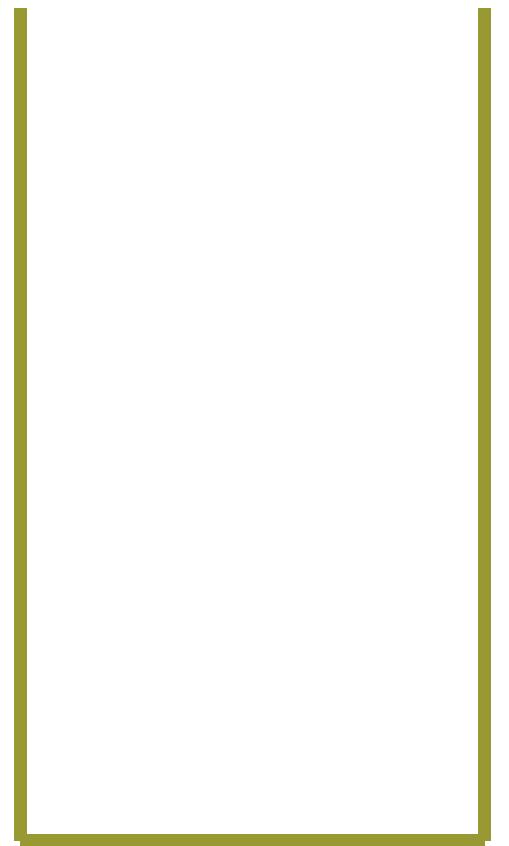
Postfix Evaluation

- عبارت محاسباتی را از چپ به راست بخوانید
- به هر operand یا عملوند رسیدیدر پشته push کنید.
- زمانی که به عملوند رسیدید از پشته pop کنید و عملگر را روی آن اعمال کنید.
- این روش برای این است که در postfix عملگر بعد از عملوند ها می آید.

[Postfix Evaluation]

$(a + b) * (c - d) / (e + f)$

- $a\ b\ +\ c\ d\ -\ *\ e\ f\ +\ /$
- $+b+c-d-*ef+/$
- $c\ d\ -\ *\ e\ f\ +\ /$

stack

[Postfix Evaluation]

(a + b) * (c - d) / (e + f)

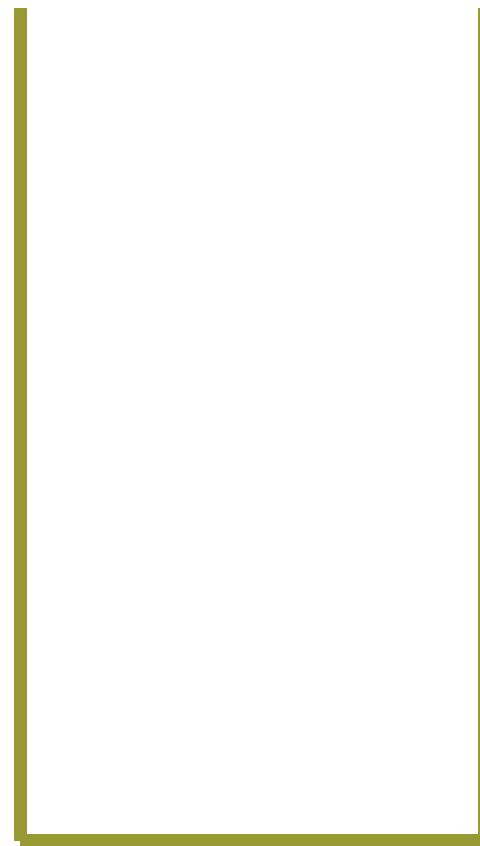
- a b + c d - * e f + /
- + b c d - * e f + /
- c d - * e f + /
- d - * e f + /
- * e f + /
- * e f + /

stack

[Postfix Evaluation]

(a + b) * (c - d) / (e + f)

• e f * + e / f + /

stack

Postfix Evaluation

(a + b) * (c - d) / (e + f)

- e f * + e / f + /
- f + /
- + /
- /

stack

Postfix Evaluation

(a + b) * (c - d) / (e + f)

- e f * + e / f + /
- f + /
- + /
- /
-

stack

Prefix Form

در prefix ابتدا عملگر و سپس عاملوند چپ و نهایتاً عاملوند راست می‌آید.

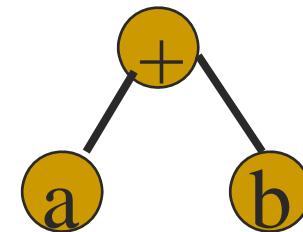
Infix = $a + b$

Postfix = $ab+$

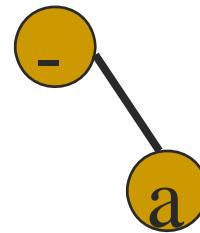
Prefix = $+ab$

Binary Tree Form

$a + b$ ■

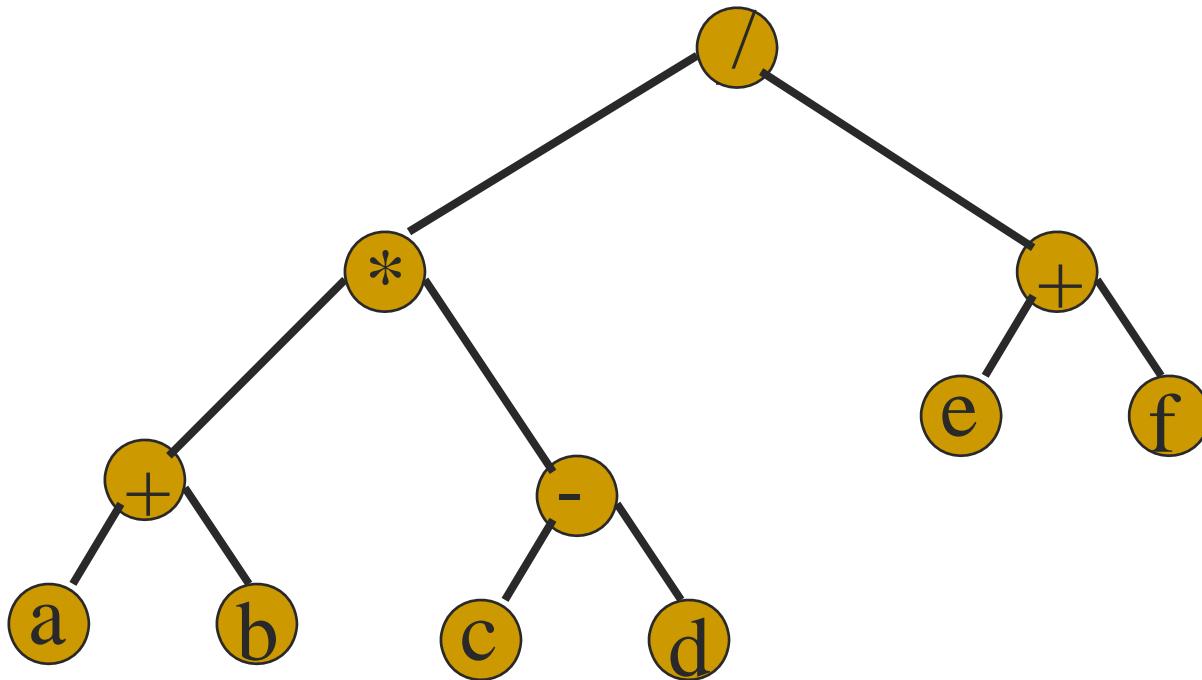
• - a

[

Binary Tree Form

$$(a + b) * (c - d) / (e + f)$$
 ■

]

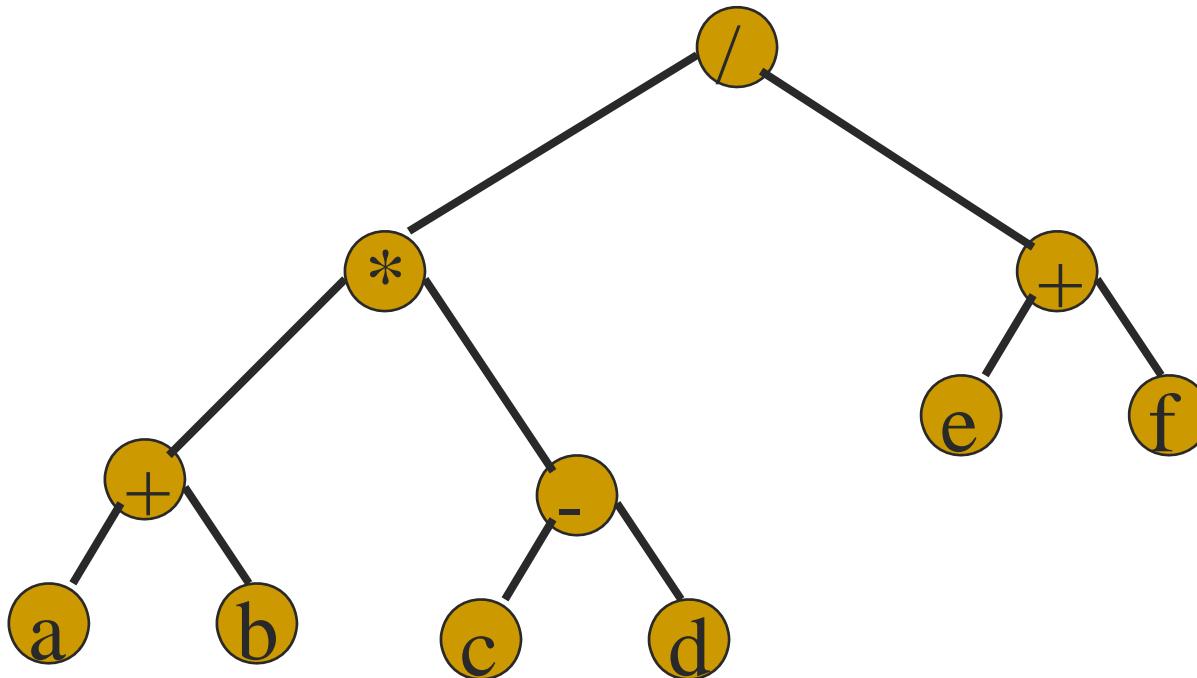
[

Merits Of Binary Tree Form

]

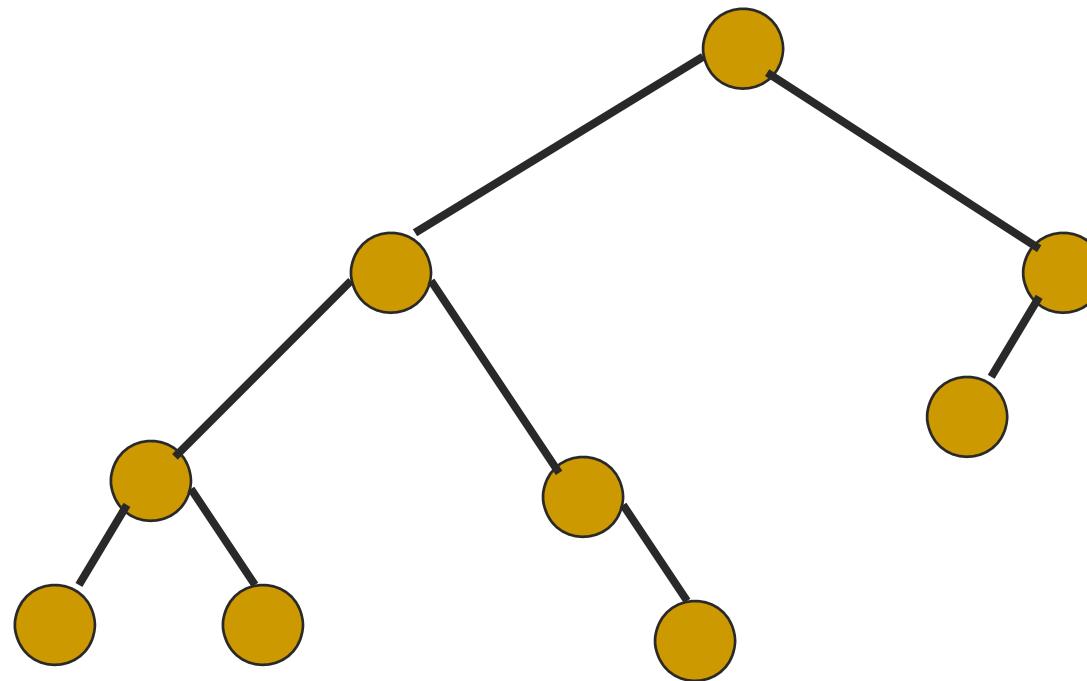
کار با الگوریتم درخت باینری بهینه تر از عبارت محاسباتی است.

Tree Binary

Binary Tree Properties & Representation

1

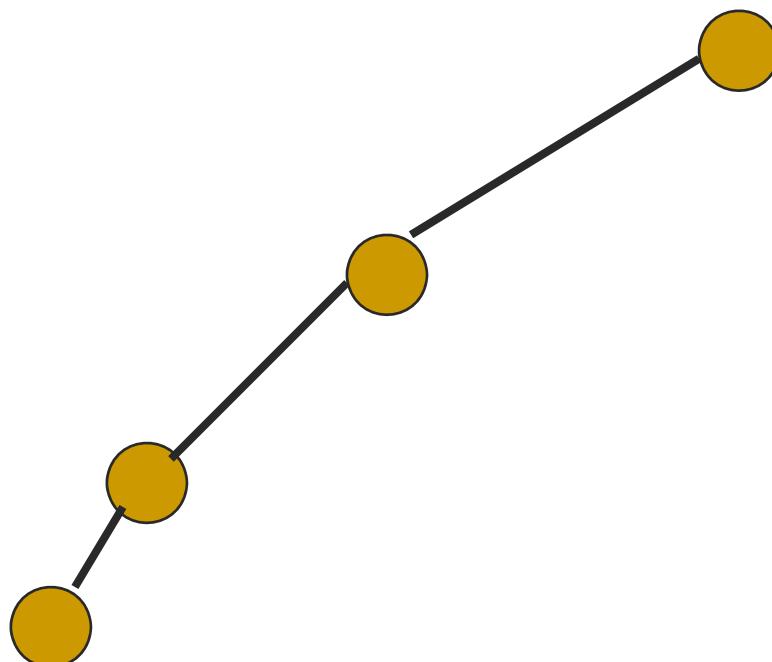

[Minimum Number Of Nodes]

حداقل تعداد گره های یک درخت باینری به اندازه

ارتفاع آن میباشد.

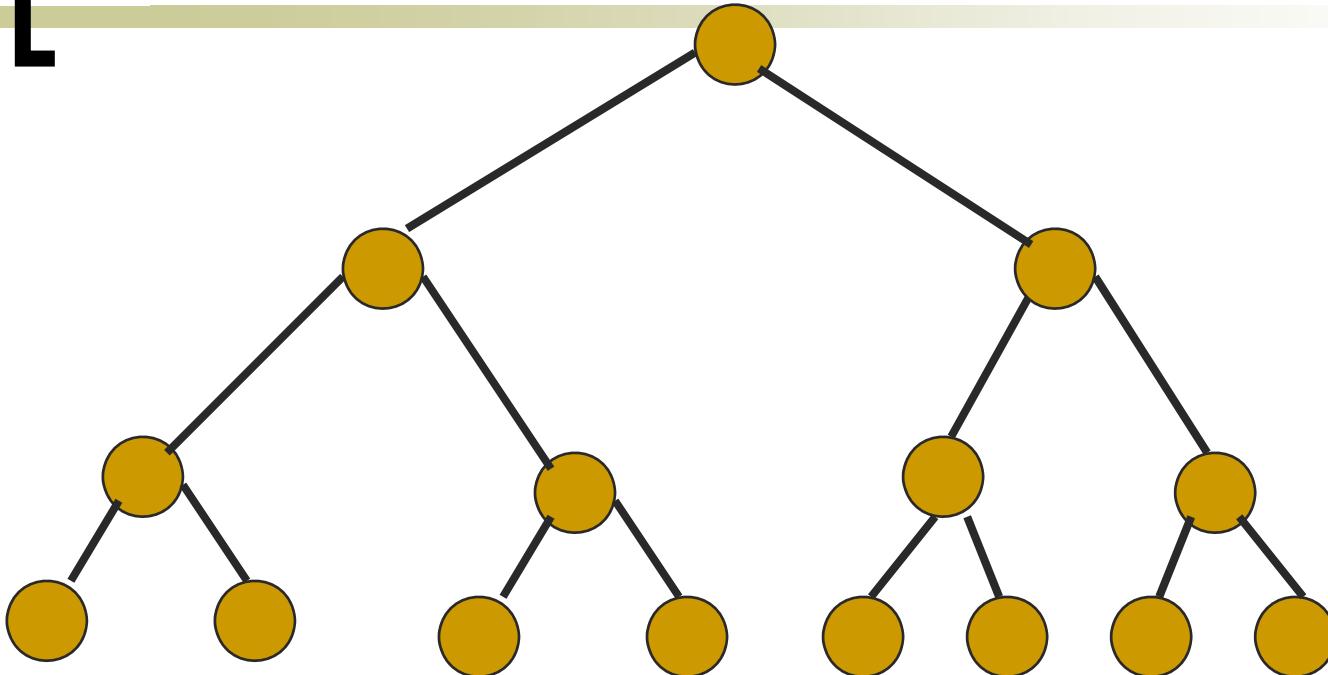
آخرین گره در درخت باینری معرف ارتفاع می باشد.

حداقل تعداد گره ها در
درخت دودویی h میباشد.

Maximum Number Of Nodes

برای درخت کامل: درختی که تمام گره های سطح آخرش وجود داشته باشد. برای محاسبه حداقل تعداد گره ها از روش زیر:

Maximum number of nodes

$$= 1 + 2 + 4 + 8 + \dots + 2^{h-1}$$

$$= 2^h - 1$$

Number Of Nodes & Height

اگر n تعداد گره های یک درخت باینری باشد محدوده آن :

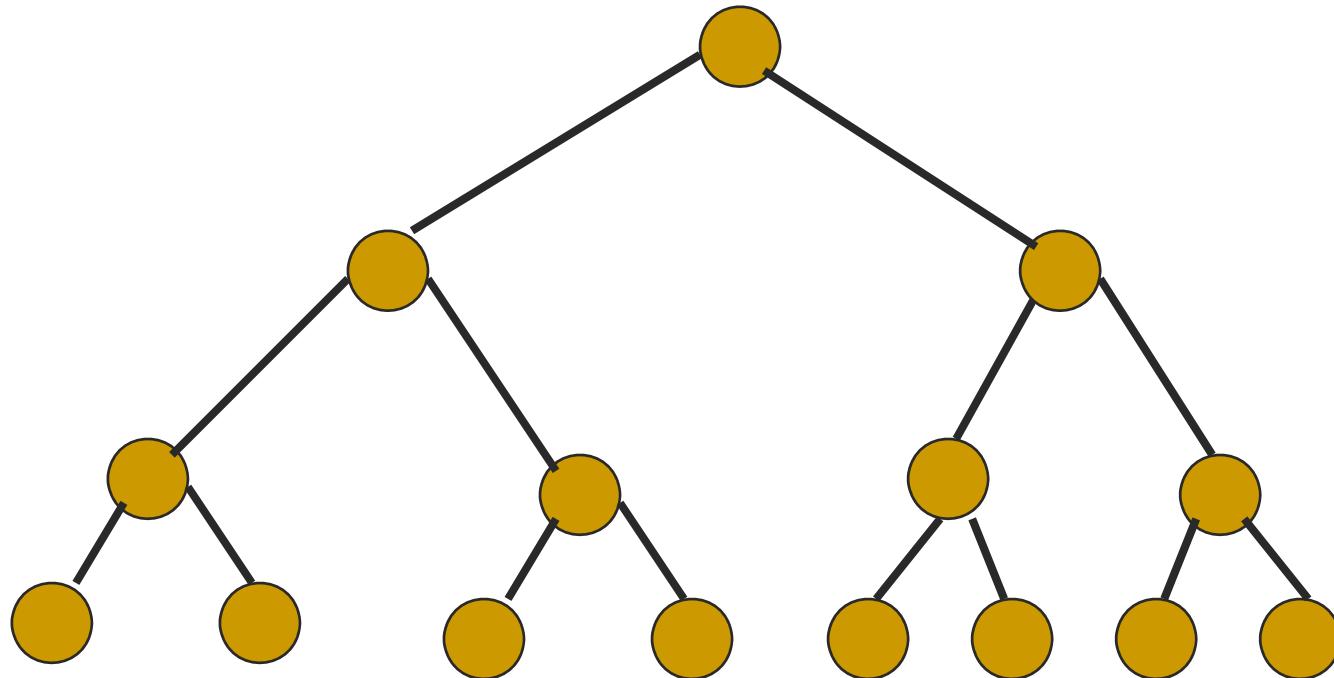
$$h \leq n \leq 2^h - 1$$

$$\log_2(n+1) \leq h \leq n$$

Full Binary Tree

تعدادگرهای در یک درخت دودویی به ارتفاع $:h$ میباشد.

$$2^h - 1$$

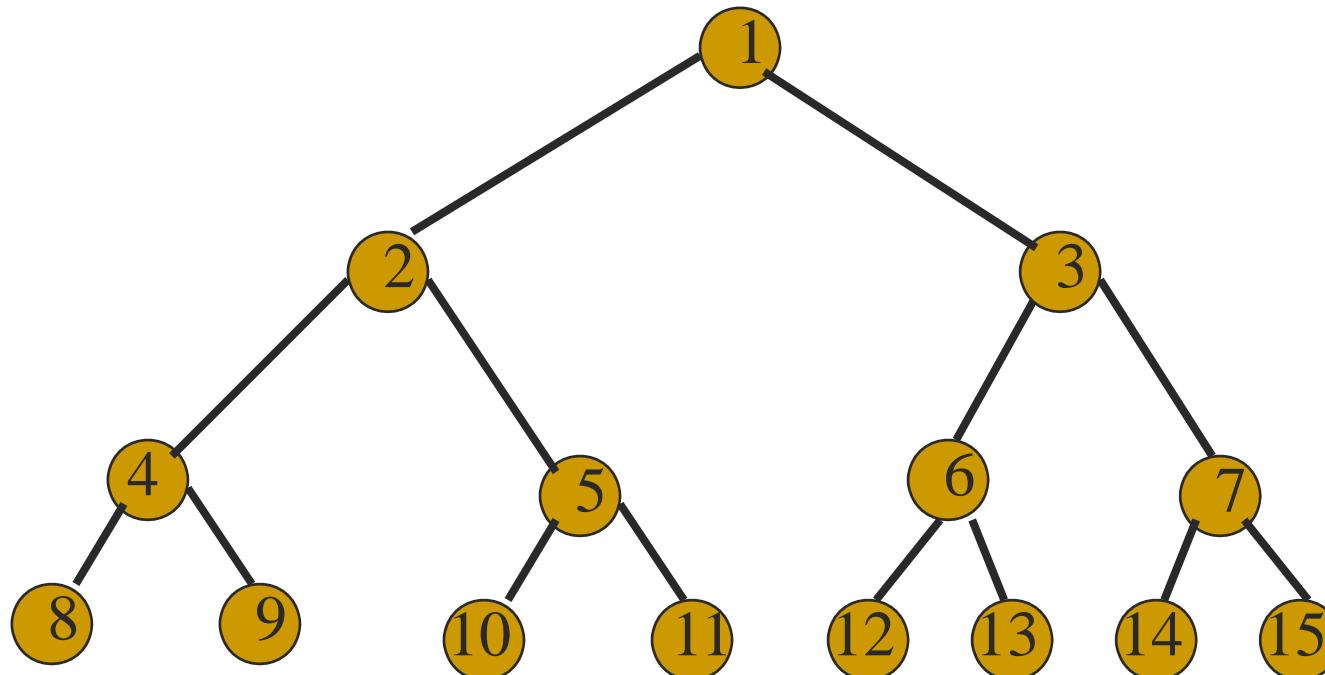
ارتفاع در درخت کامل بالا ۴ میباشد.

Numbering Nodes In A Full Binary Tree

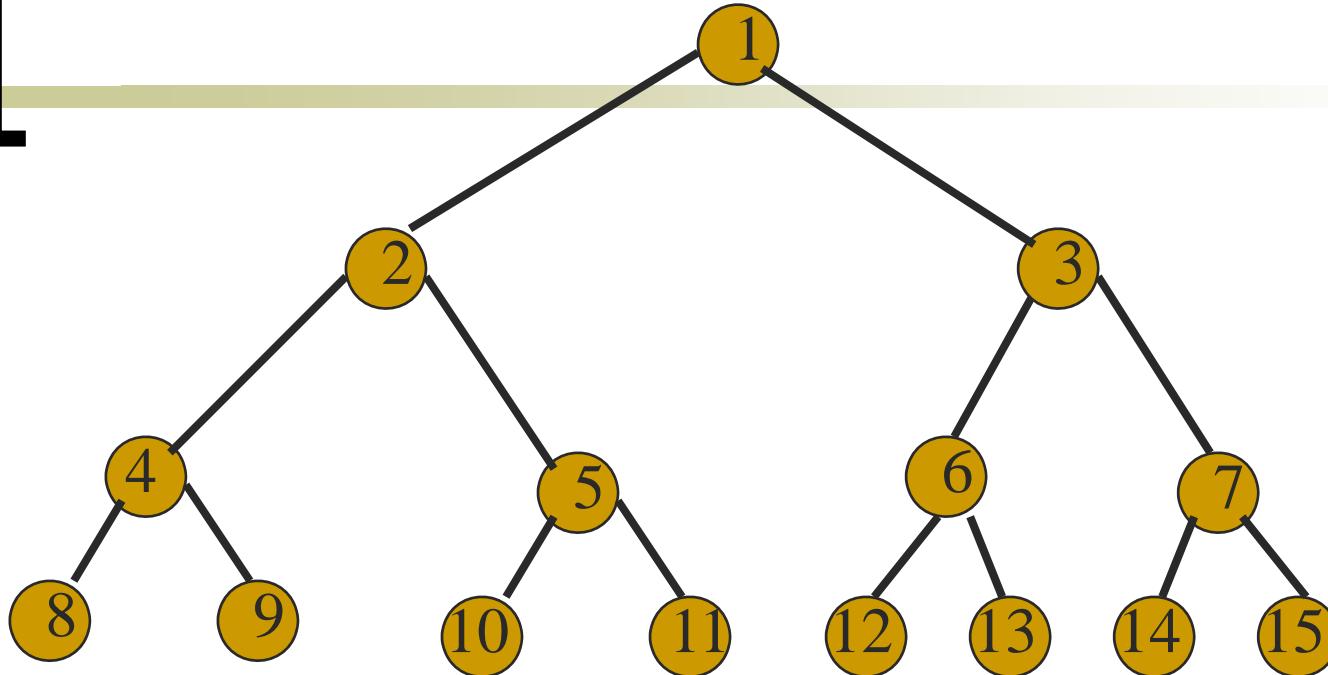
تعداد نودهادر درخت باینری از ۱ تا $2^h - 1$ متغیر است.

شمارش سطوح از بالا به پایین می باشد.

در هر سطح شمارش گره ها از چپ به راست می باشد.

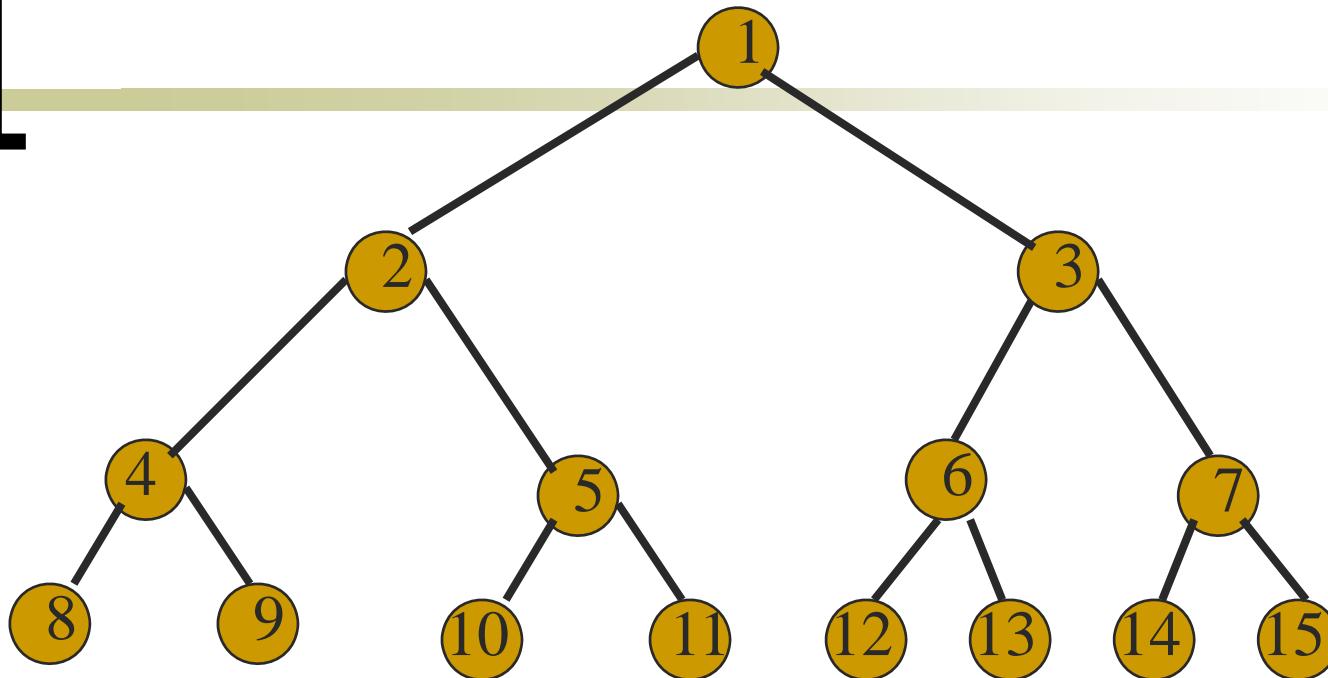

Node Number Properties

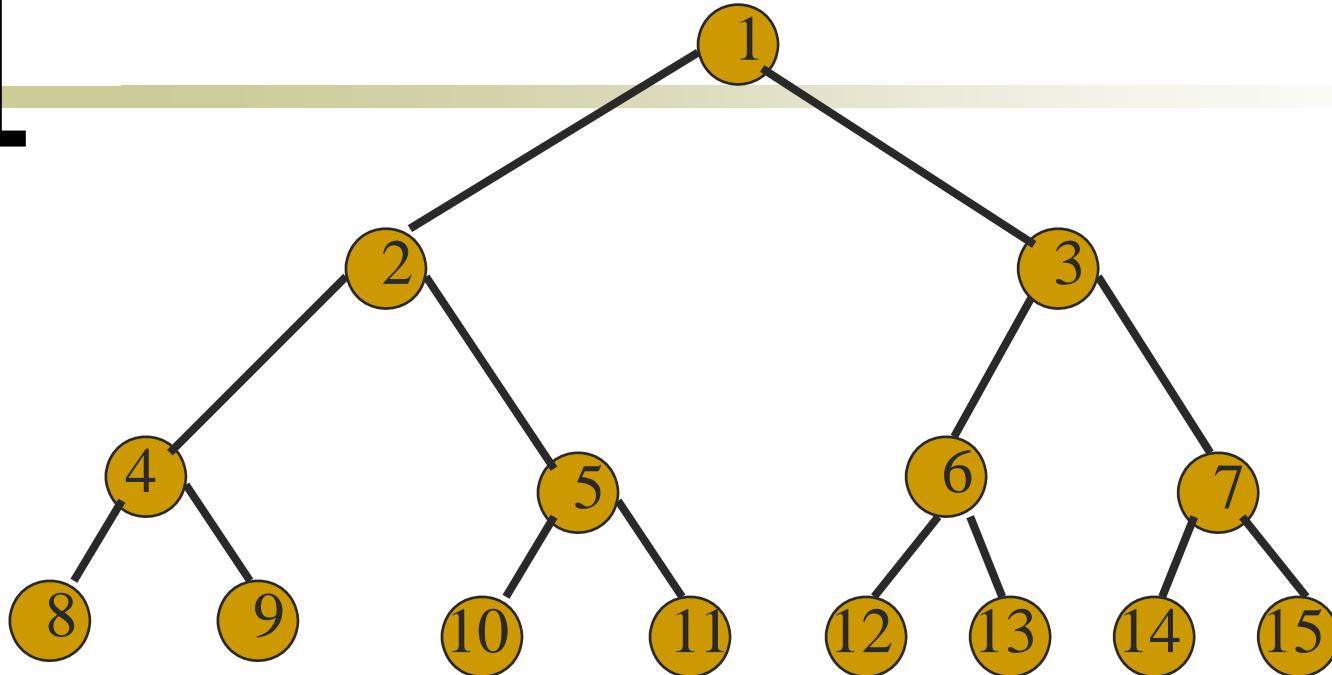
- والد هر گره مثل $\lfloor \frac{n}{2} \rfloor$ آن میباشد , البته به استثنای $= 1$ زیرا:
- $= 1$ ریشه میباشد و ریشه والد ندارد .

Node Number Properties

- گره چپ i در $2i$ میباشد.
- n تعداد گره های یک درخت باشد . اگر $n > 2i$ باشد آنگاه
 i دارای فرزند چپ نمی باشد.

Node Number Properties

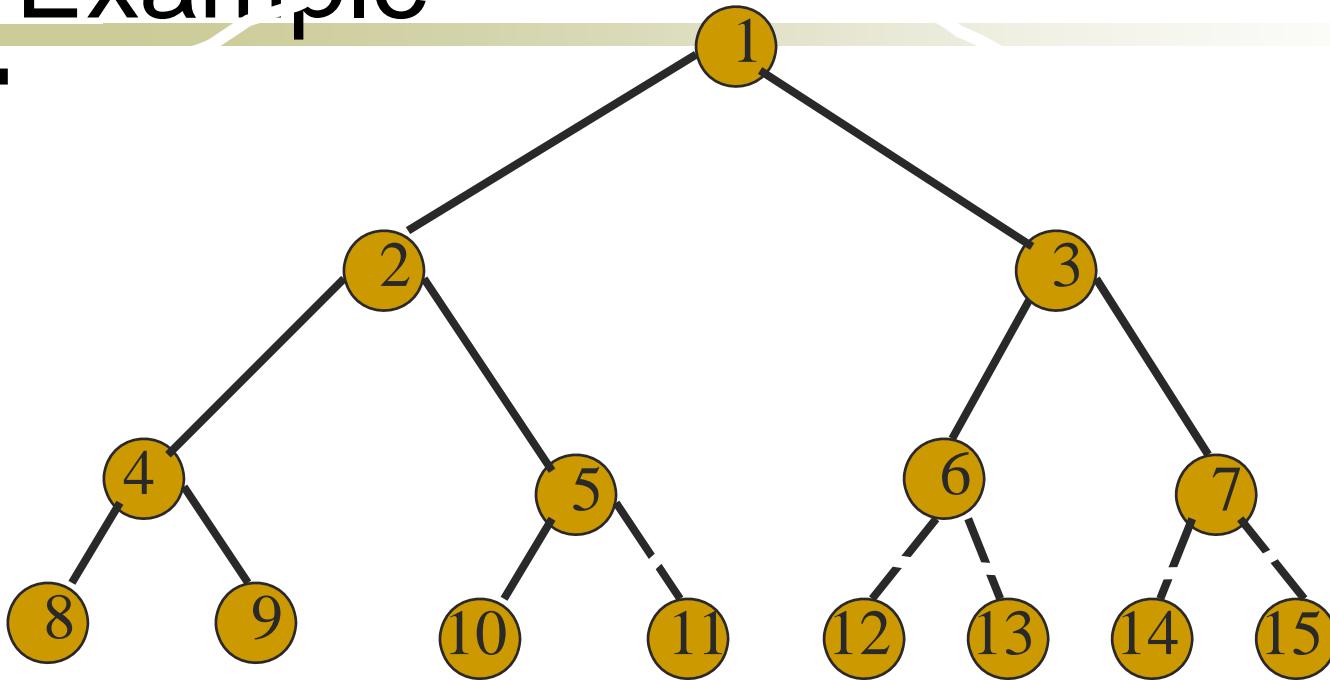

- گره راست i در $2i+1$ میباشد.
- تعداد گره های یک درخت باشد . اگر $n > 2i+1$ باشد آنگاه دارای فرزند راست نمی باشد.

Complete Binary Tree With n Nodes

- در یک درخت باینری تعداد گره ها میان ۱ تا n می باشد.
- اگر درخت شامل هر n تا باشد آنگاه به آن درخت درخت کامل گویند و سطر آخر کاملا پر نشده باشد و گره ها از چپ به راست قرار گرفته باشد.

[Example]

مثال: درخت کامل را با 10 گره در نظر بگیرید. ■

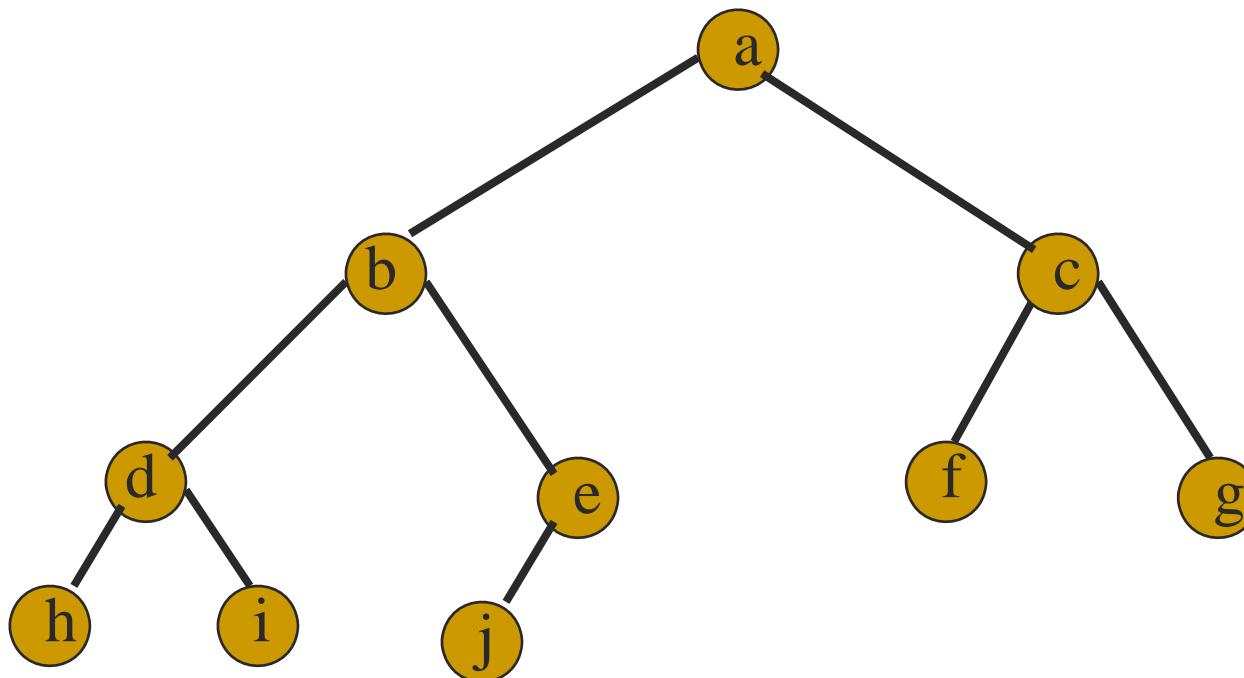
Binary Tree Representation

- برای نمایش درخت دودویی می‌توان از آرایه استفاده کرد.
- نمایش با استفاده از لیست‌های پیوندی

Array Representation

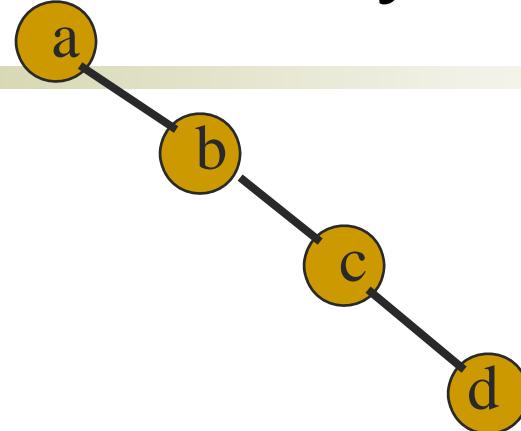
ابتدا گره های یک درخت را به صورت سطحی از Level Order

چپ به راست شماره گذاری کرده سپس درخت را سطحی پیمایش کرده به این صورت که گره i در $\text{tree}[i]$ قرار می گیرد.

$\text{tree}[]$ [a | b | c | d | e | f | g | h | i | j]

Right-Skewed Binary Tree

tree[]   [a | - | b | - | - | - | c | - | - | - | - | - | - | - | d]

- برای نمایش یک درخت دودویی با استفاده از یک آرایه با سایز $n+1$ تا 2^n نیاز داریم.

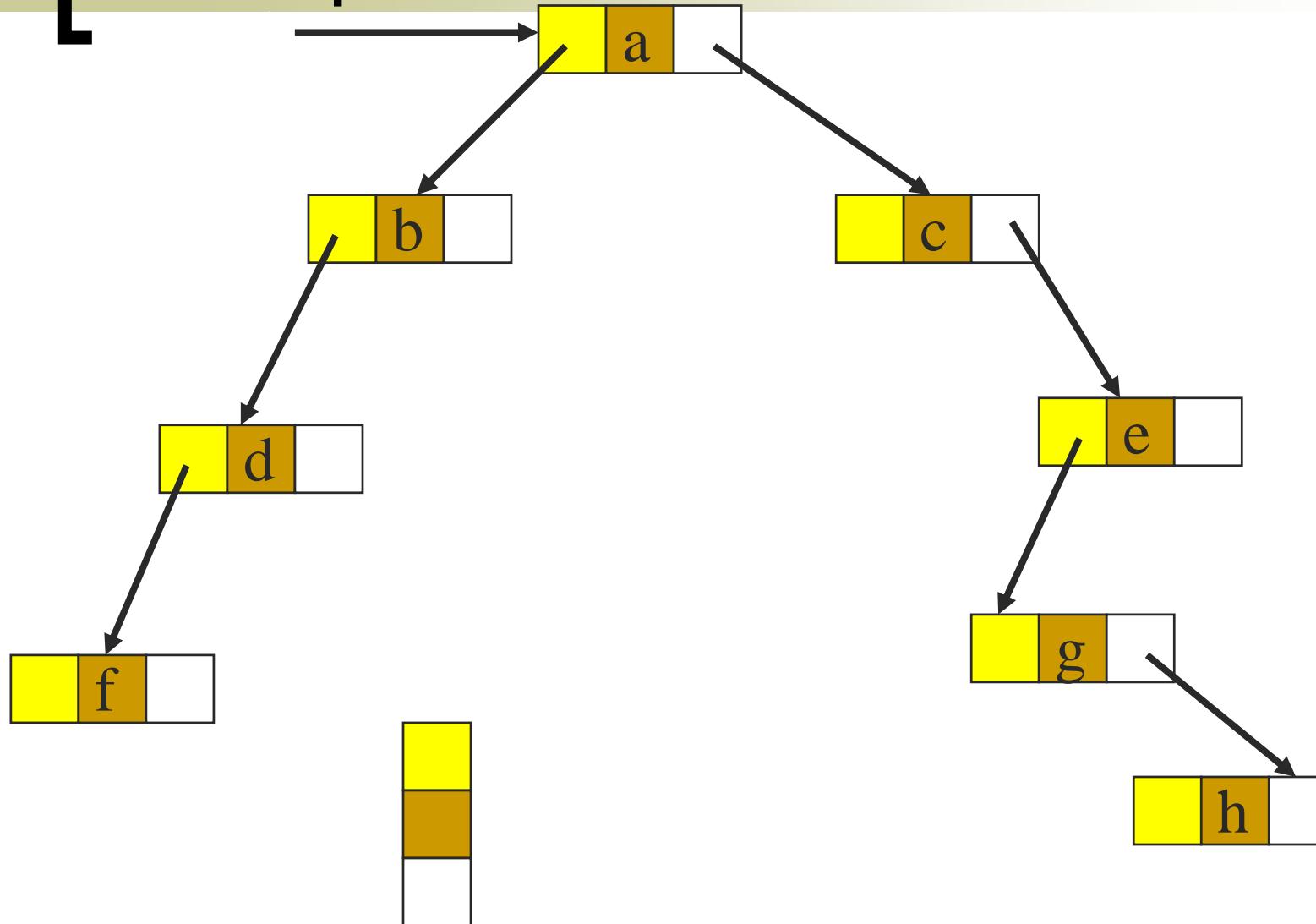
Linked Representation

- تمام گره های درخت باینری در نمایش پیوندی به صورت یک نود نمایش داده می شود که دارای دو اشاره گر یکی به راست و یکی به چپ دارد.
- کل فضایی که نیاز داریم برای n گره درخت باینری جهت نمایش لیست پیوندی:
 $n * (\text{space required by one node})$.

The Class BinaryTreeNode

```
[  
    package dataStructures;  
  
    public class BinaryTreeNode  
    {  
        Object element;  
  
        BinaryTreeNode leftChild; //  
        BinaryTreeNode rightChild; //  
    }]
```

Linked Representation Example

Binary Tree Traversal Methods

Preorder ■

Inorder ■

Postorder ■

Level order ■

Binary Tree Traversal Methods

- در پیماش درخت باینری هر گره فقط یک مرتبه visit میشود.

Binary Tree Traversal Methods

Preorder ■

Inorder ■

Postorder ■

Level order ■

Preorder Traversal

```
preOrder(BinaryTreeNode t)
```

```
{
```

```
(t != null)
```

```
{
```

```
visit(t);
```

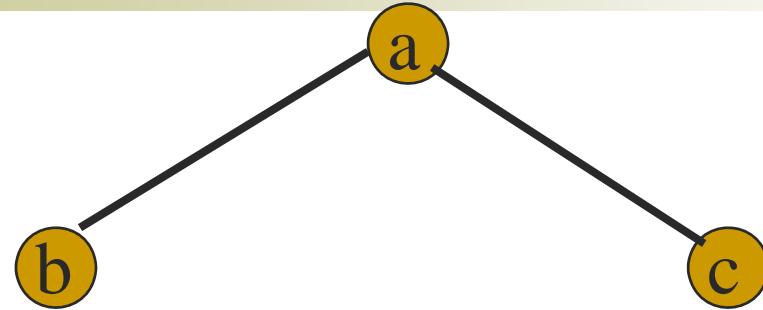
```
preOrder(t.leftChild);
```

```
preOrder(t.rightChild);
```

```
}
```

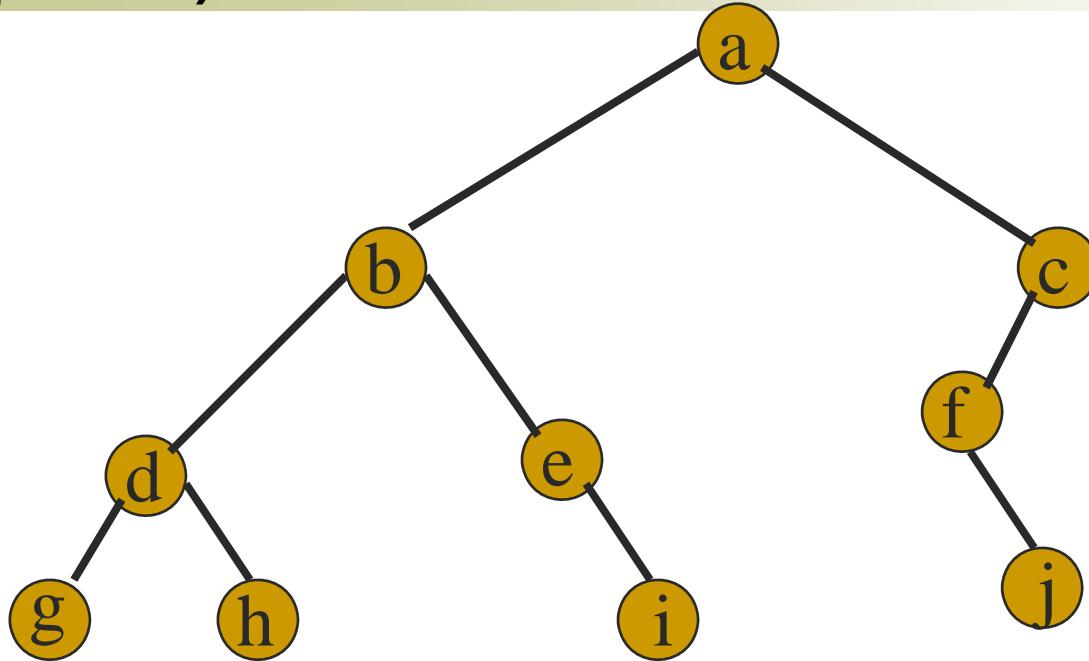
```
}
```

[Preorder Example (visit =
print)]

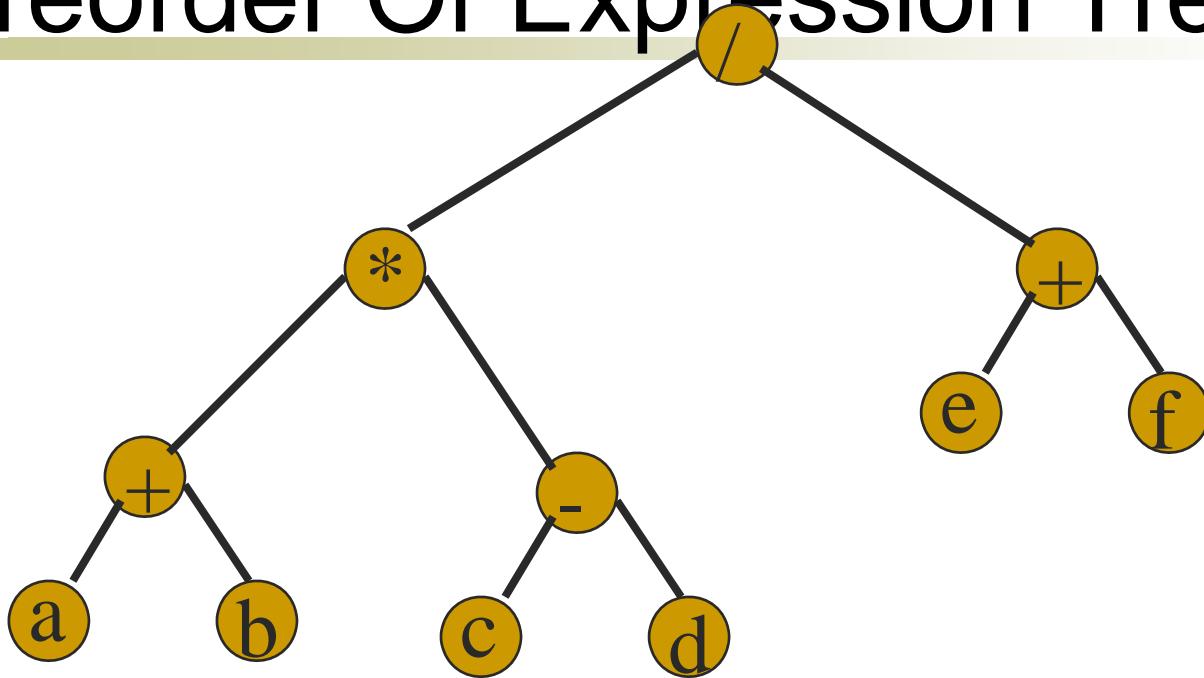
a b c

[Preorder Example (visit =
print)]

a b d g h e i c f j

Preorder Of Expression Tree

/ * + a b - c d + e f

معادل prefix در عبارت محاسباتی!

Inorder Traversal

```
inOrder(BinaryTreeNode t)
```

```
{
```

```
(t != null)
```

```
{
```

```
    inOrder(t.leftChild);
```

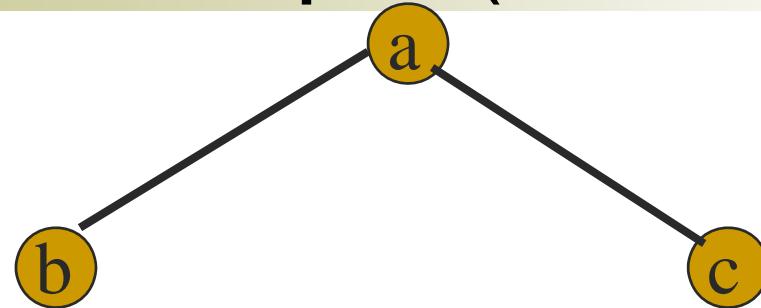
```
    visit(t);
```

```
    inOrder(t.rightChild);
```

```
}
```

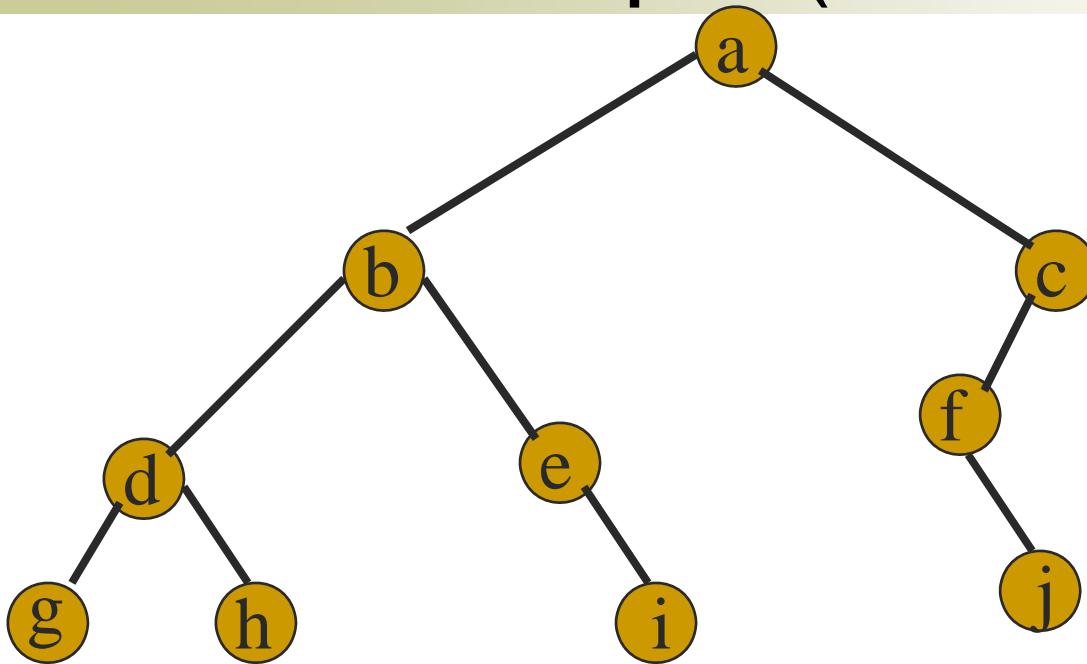
```
}
```

Inorder Example (visit = print)

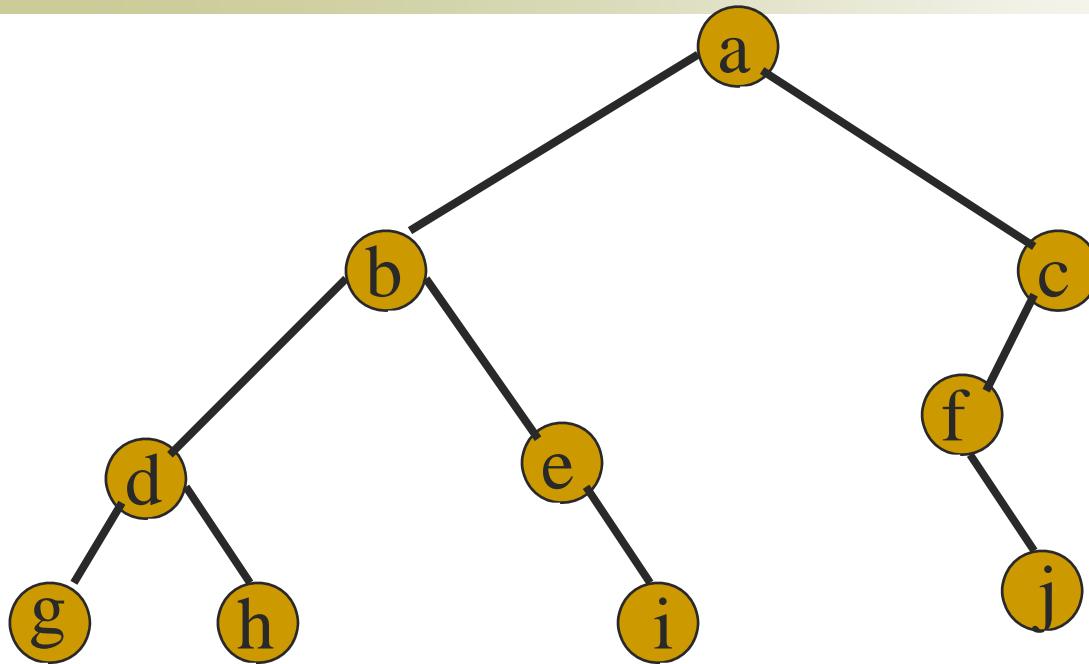
b a c

[Inorder Example (visit = print)]

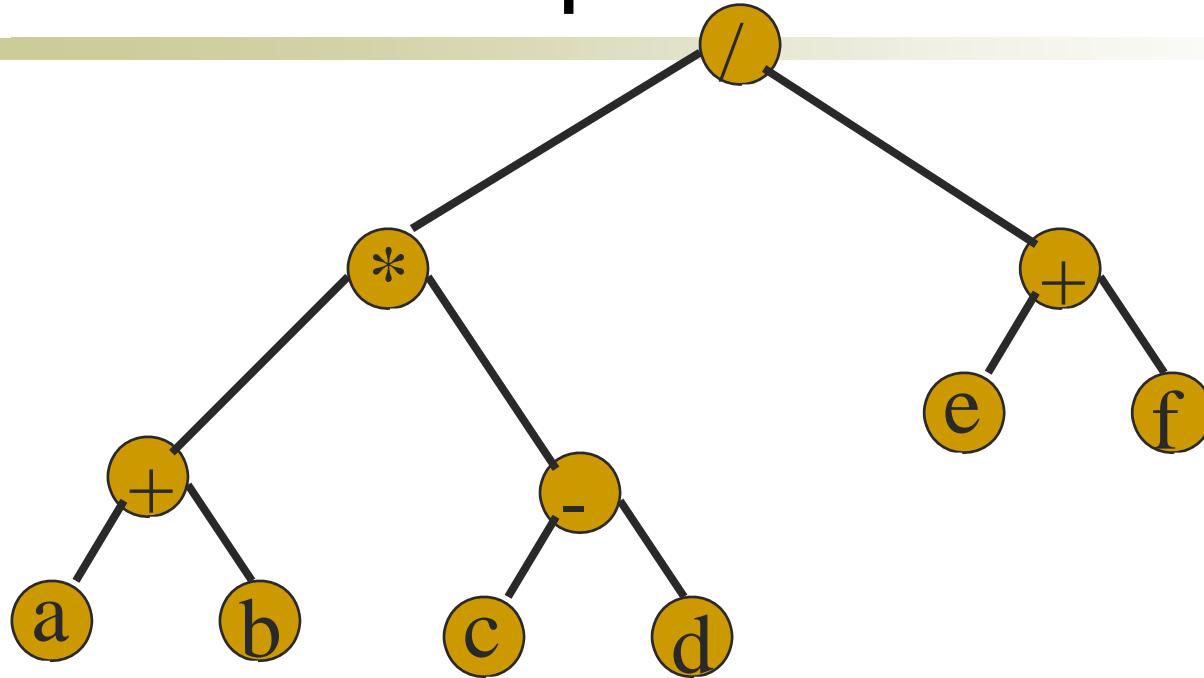
g d h b e i a f j c

Inorder By Projection (Squishing)

g d h b e i a f j c

Inorder Of Expression Tree

a + b * c - d / e + f

Postorder Traversal

```
postOrder(BinaryTreeNode  
t)
```

```
{
```

```
(t != null)
```

```
{
```

```
postOrder(t.leftChild);
```

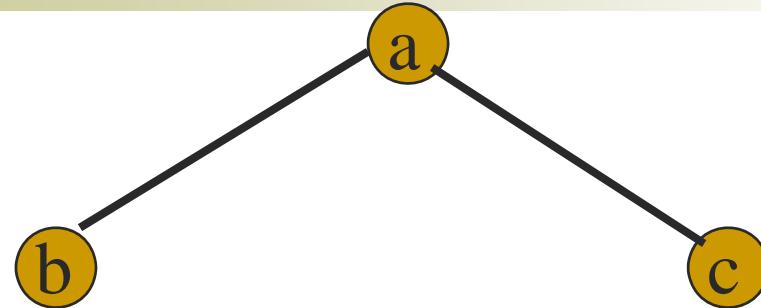
```
postOrder(t.rightChild);
```

```
visit(t);
```

```
}
```

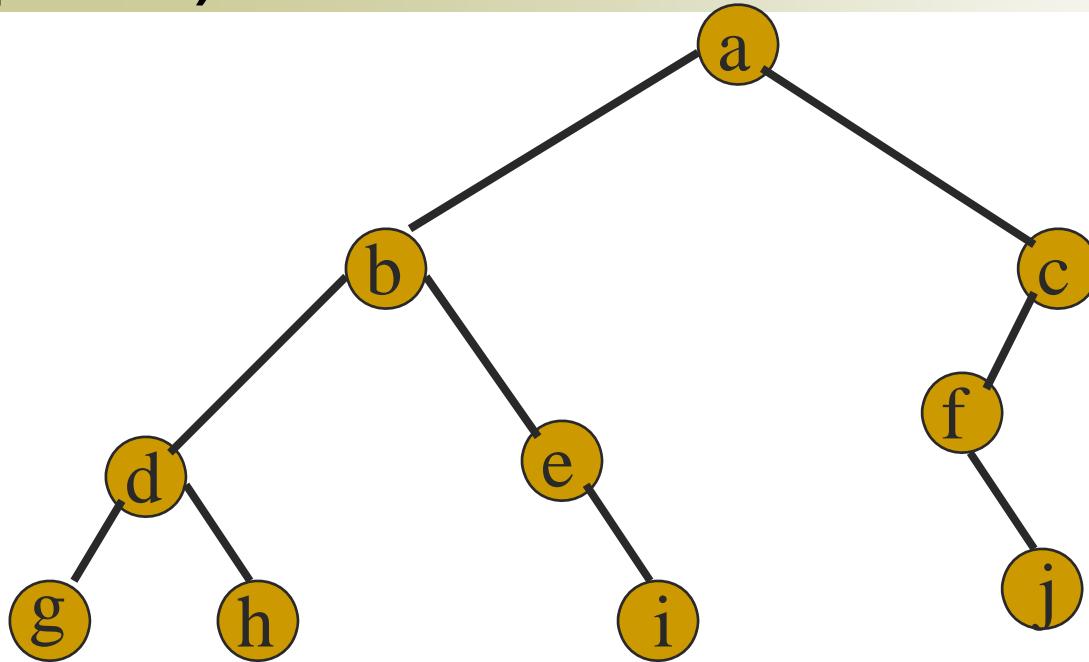
```
}
```

[Postorder Example (visit =
print)]

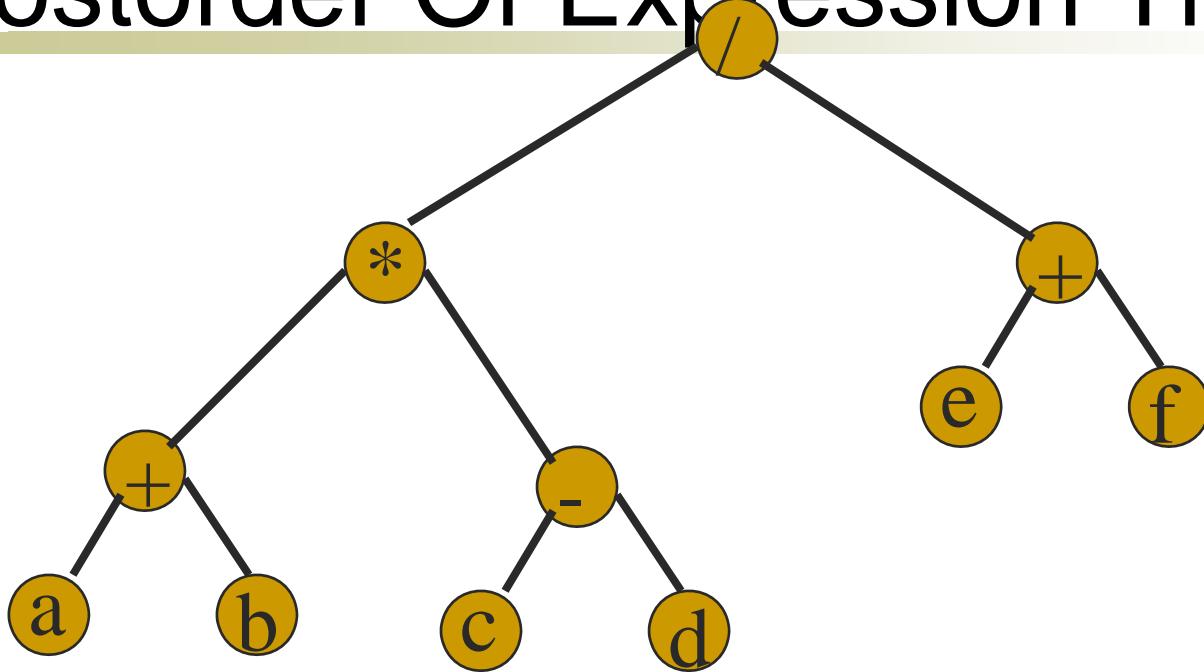
b c a

[Postorder Example (visit =
print)]

g h d i e b j f c a

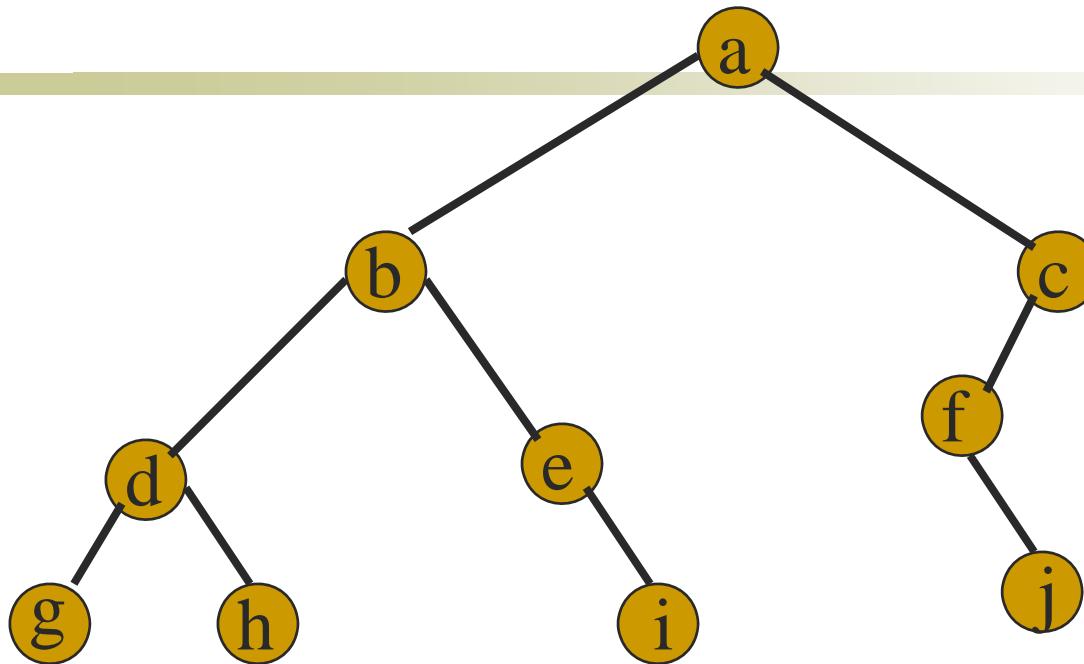
Postorder Of Expression Tree

a b + c d - * e f + /

معادل postfix در عبارت محاسباتی!

Traversals Applications

Level Order

Let t be the tree root.

$(t \neq \text{null})$

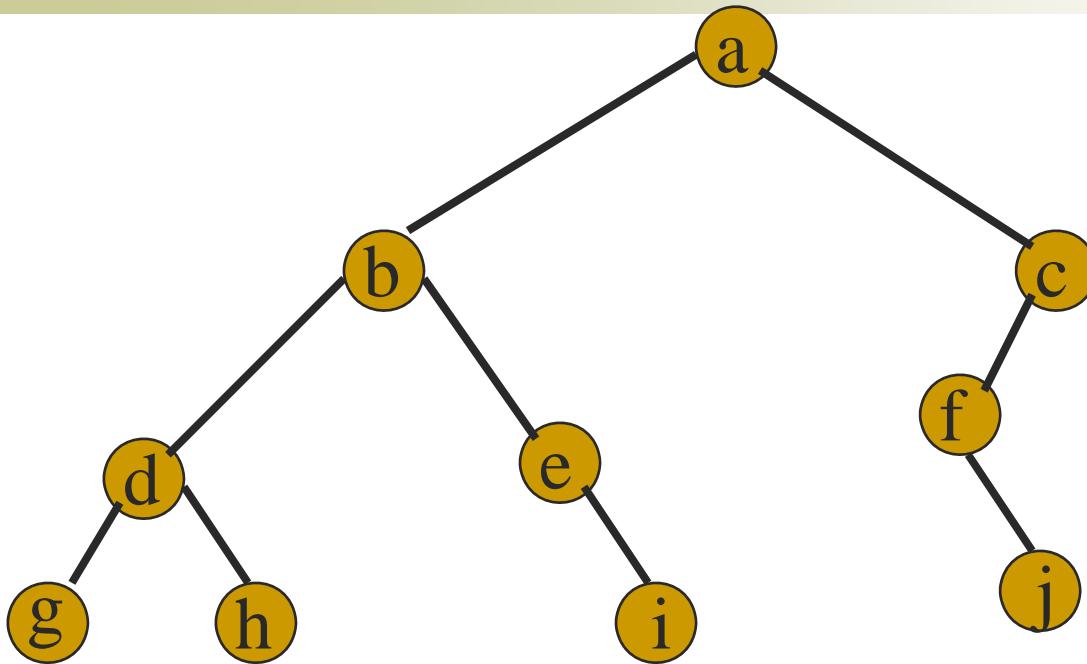
{

visit t and put its children on a FIFO
queue;

remove a node from the FIFO queue
and call it t ;

}

Level-Order Example (visit = print)

a b c d e f g h i j

Some Examples

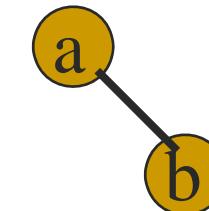
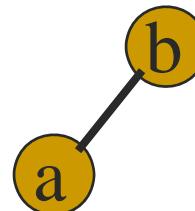
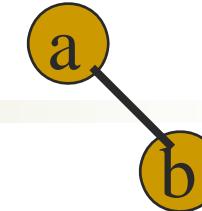
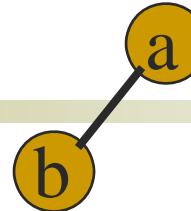
preorde

$r =$

ab

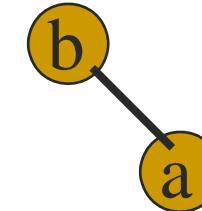
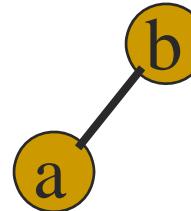
inorder

$= ab$

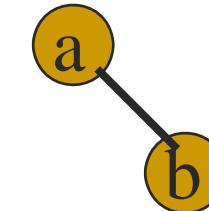
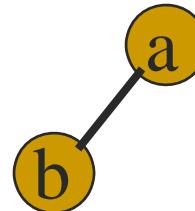
postorder

$= ab$

level order

$= ab$

Preorder And Postorder

preorder = ab

postorder = ba

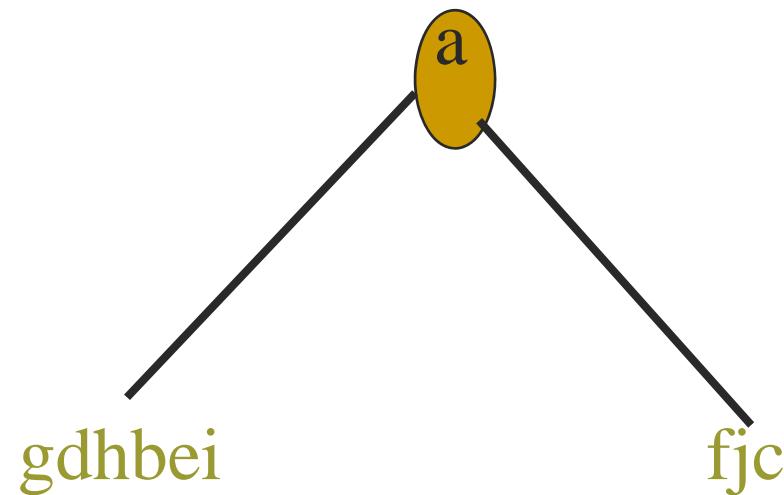
[

Inorder And Preorder

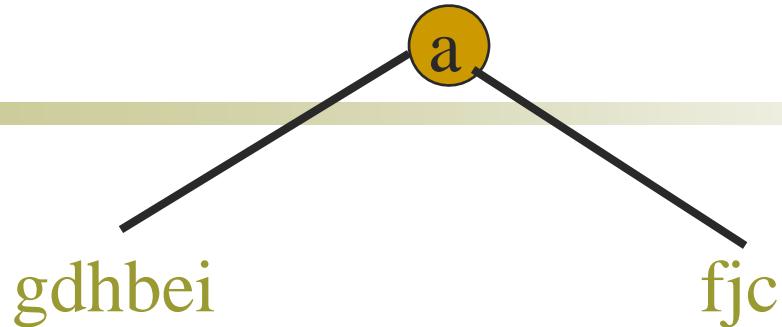
inorder = g d h b e i a f j c ■

preorder = a b d g h e i c f j ■

]

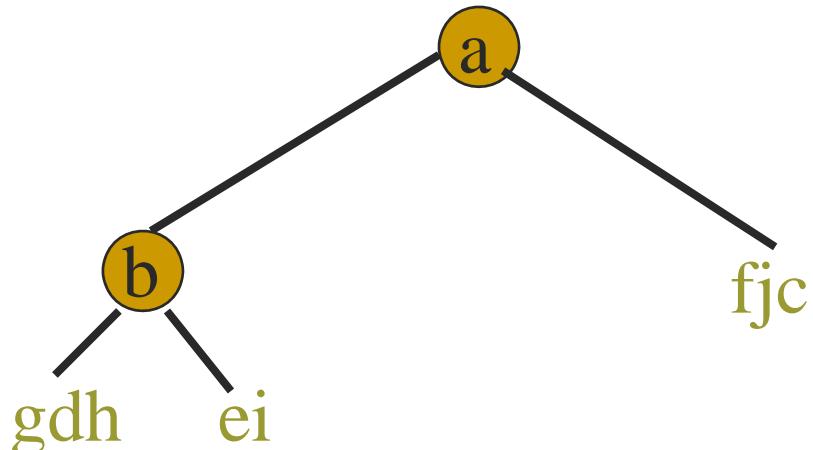

Inorder And Preorder

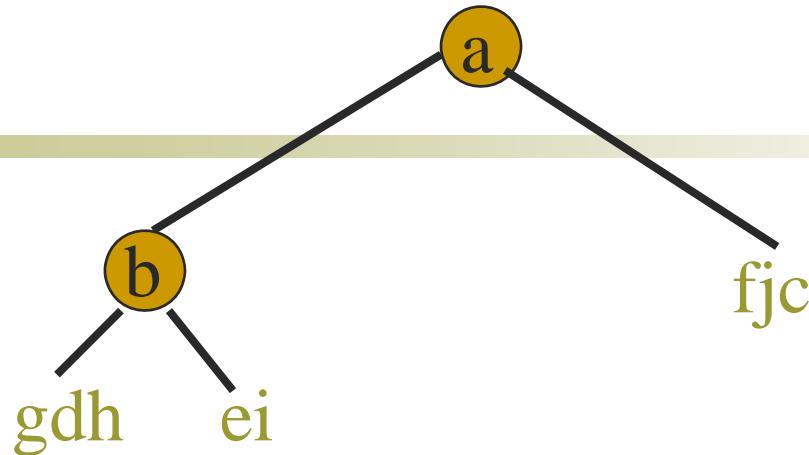

preorder = b d g h e i c f j ■

b زیر درخت چپ / زیر درخت راست
ریشه بعدی است / gdh زیر درخت چپ ■

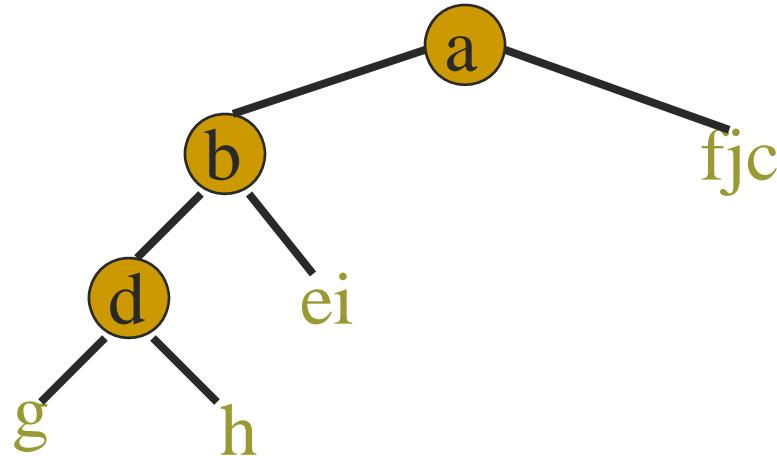
Inorder And Preorder

preorder = d g h e i c f j ■

d زیر درخت ریشه بعدی می باشد. ■

چپ و h زیر درخت راست می باشد. ■

Inorder And Postorder

در level order پیمایش از چپ به راست می باشد

در Post order پیمایش از راست به چپ می باشد.

inorder = g d h b e i a f j c

postorder = g h d i e b j f c a

Tree root is a;

// زیر درخت چپ gdhei

// زیر درخت راست fjc

Inorder And Level Order

در level order پیمایش از چپ به راست می باشد.

inorder = g d h b e i a f j c

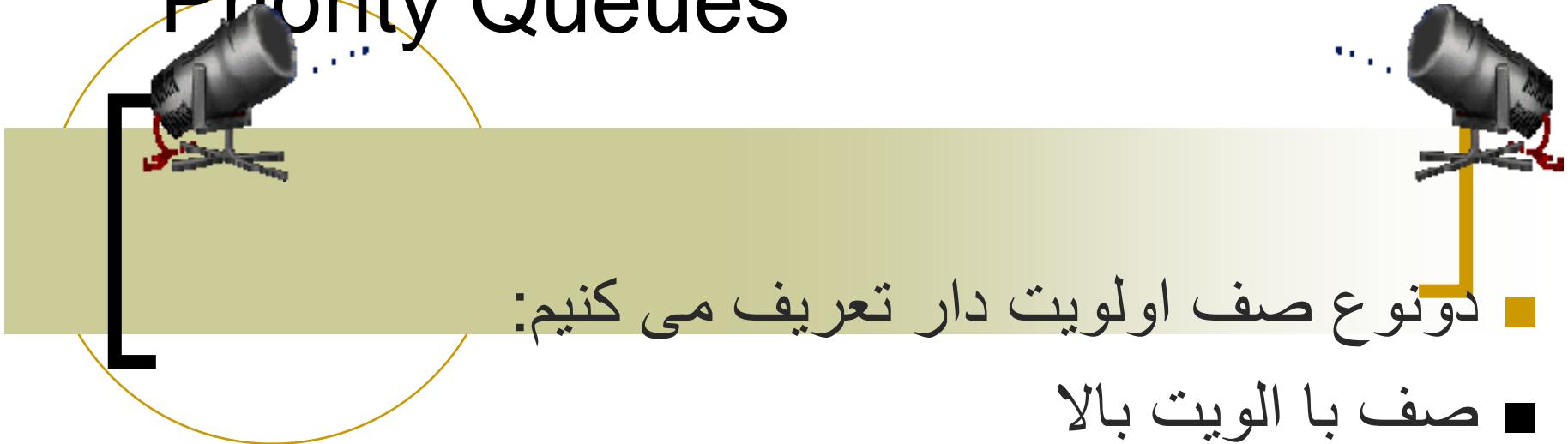
level order = a b c d e f g h i j

Tree root is a;

// زیر درخت چپ gdhbei

// زیر درخت راست fjc

Priority Queues

Min Priority Queue

- یک مجموعه از عناصر میباشد.
- برای هر عنصر یک کلید اولویت تعریف می کنیم.
- اعمال زیر را می توان روی آن انجام داد.
  - چک کردن اینکه صفت خالی است یا نه؟
  - سایز و اندازه صفت
  - اضافه کردن یک عنصر به لیست
  - پیدا کردن عنصر با کمترین اولویت
  - حذف عنصری با کمترین اولویت

Max Priority Queue

- یک مجموعه از عناصر میباشد.
- برای هر عنصر یک کلید اولویت تعریف می کنیم.
- اعمال زیر را می توان روی آن انجام داد.
  - چک کردن اینکه صفت خالی است یا نه؟
  - سایز و اندازه صفت
  - اضافه کردن یک عنصر به لیست
  - پیدا کردن عنصر با بیشترین اولویت
  - حذف عنصری با بیشترین اولویت

Complexity Of Operations

دو نمونه خوب می توان از heaps leftist و leftist trees نام برد.

isEmpty, size, and get => O(1) time

put and remove => O(log n) time

که در آن طول لیست می باشد n

Applications

Sorting

- کلید هر عنصر به عنوان اولویت آن محسوب می شود.
- عناصر را مرتب شده در لیست اولویت قرار دهید
- گزینش عنصر با توجه به کلید اولویت آن:
  - اگر عنصری با کمترین اولویت را خواستیم انتخاب کنیم باید صف به صورت صعودی مرتب شده باشد.
  - اگر عنصری با بیشترین اولویت را خواستیم انتخاب کنیم باید صف به صورت نزولی مرتب شده باشد.

Sorting Example

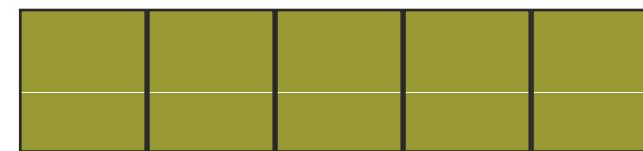
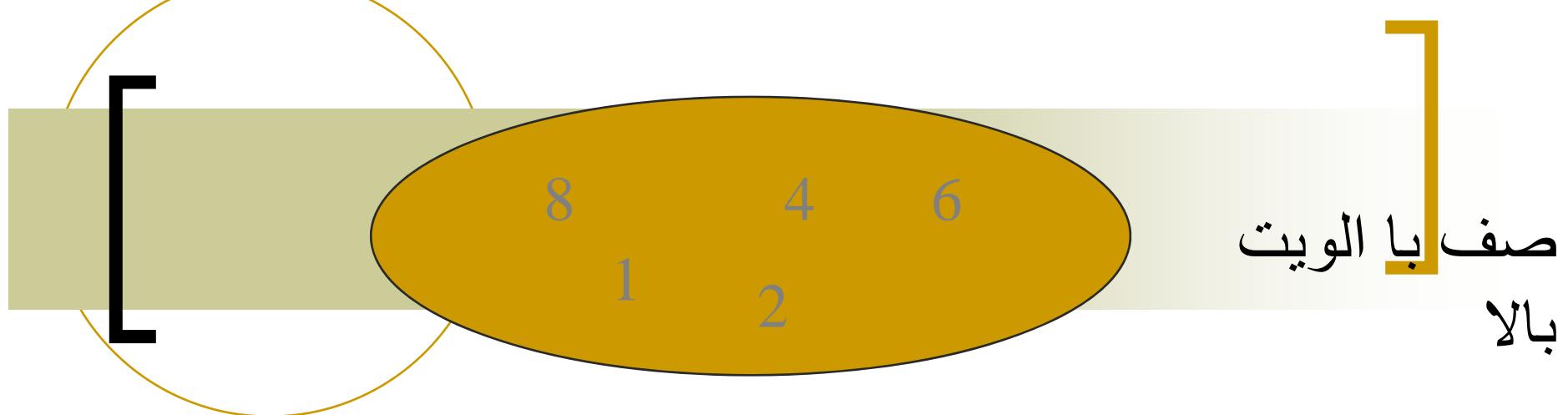
مرتب کنید پنج عنصری که کلید های آن به این قرار باشد:

[6, 8, 2, 4, 1]

از صف با الگویت بالا استفاده کنید.

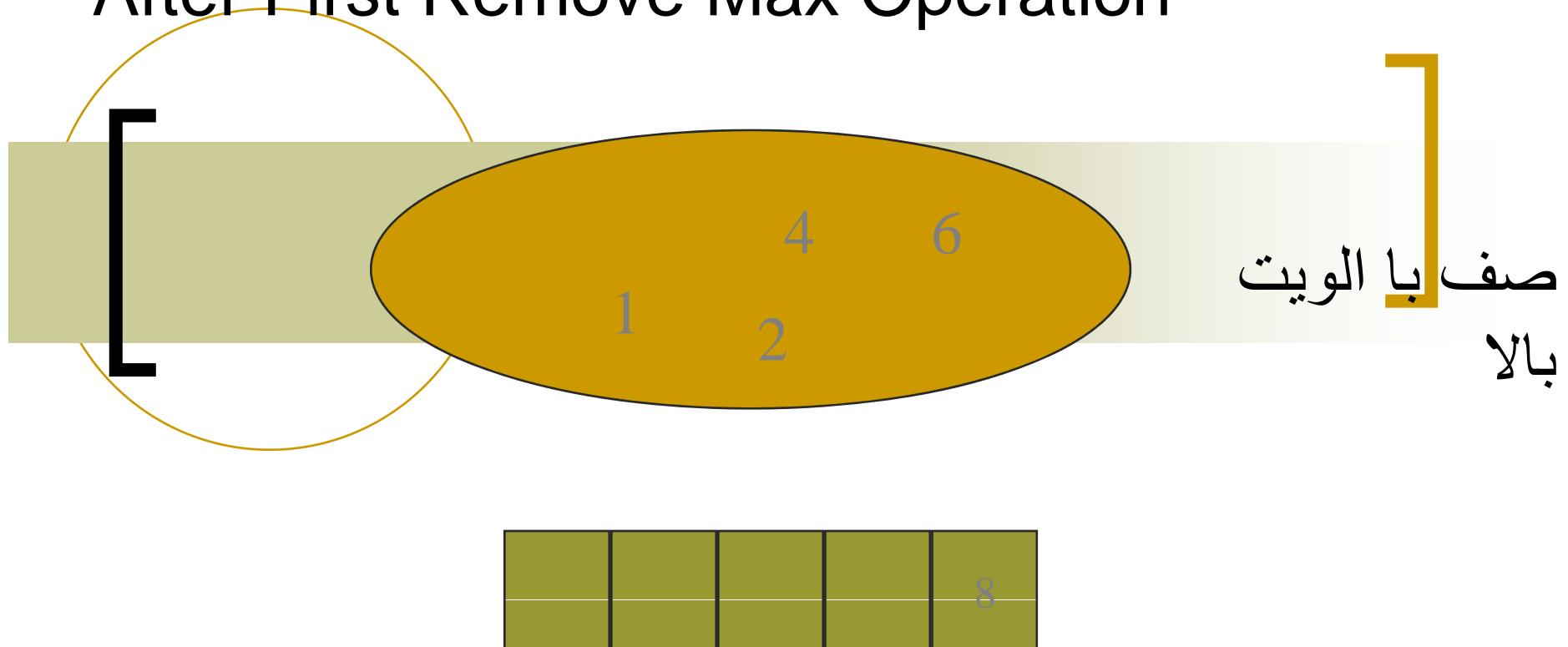
- ابتدا عناصر را در یک صف ب الگویت بالا قرار دهید.
- پنج مرتبه عمل حذف را انجام دهید در نهایت عناصر از راست به چپ مرتب می شوند.

After Putting Into Max Priority Queue

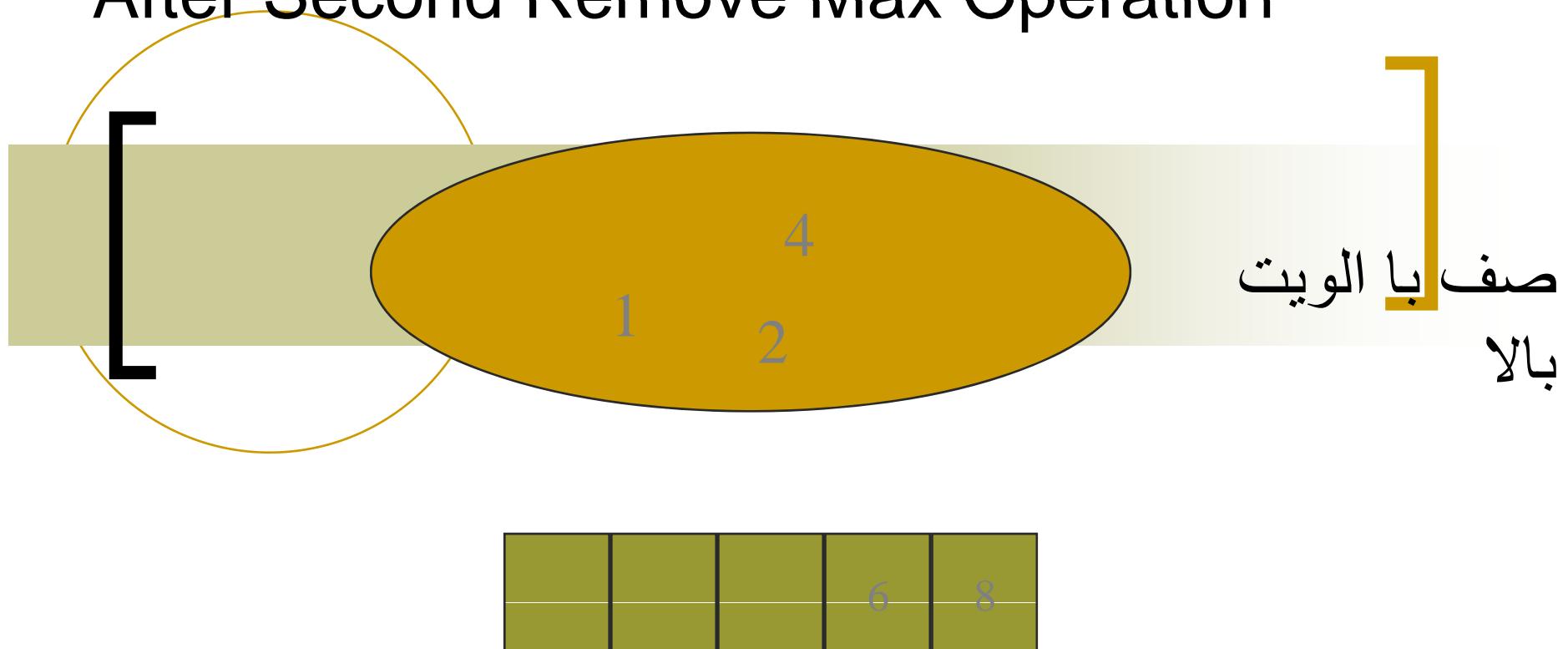
Sorted Array

After First Remove Max Operation

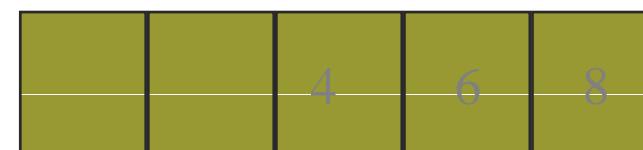
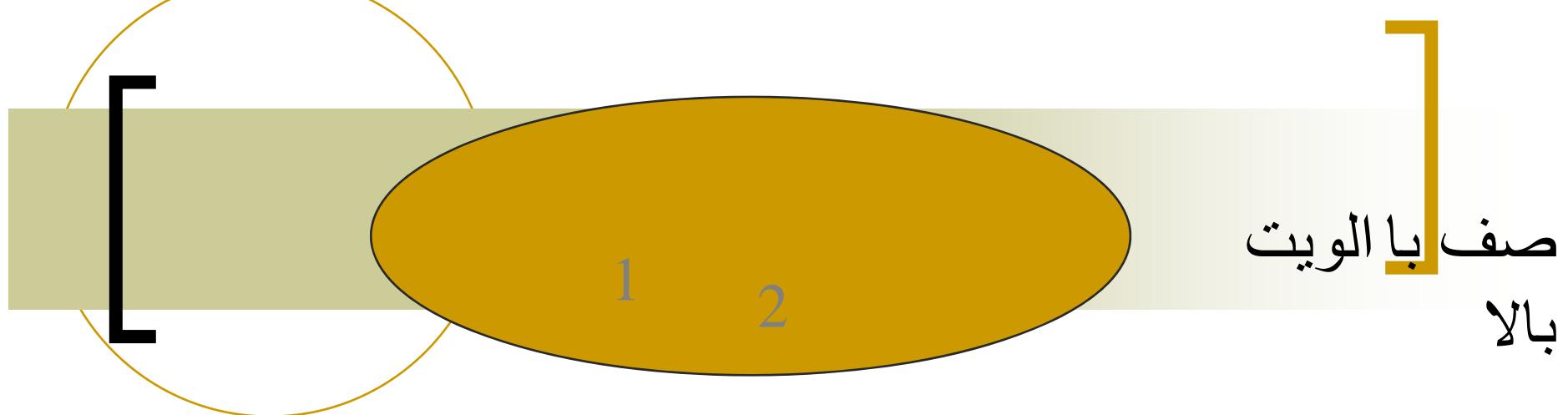
Sorted Array

After Second Remove Max Operation

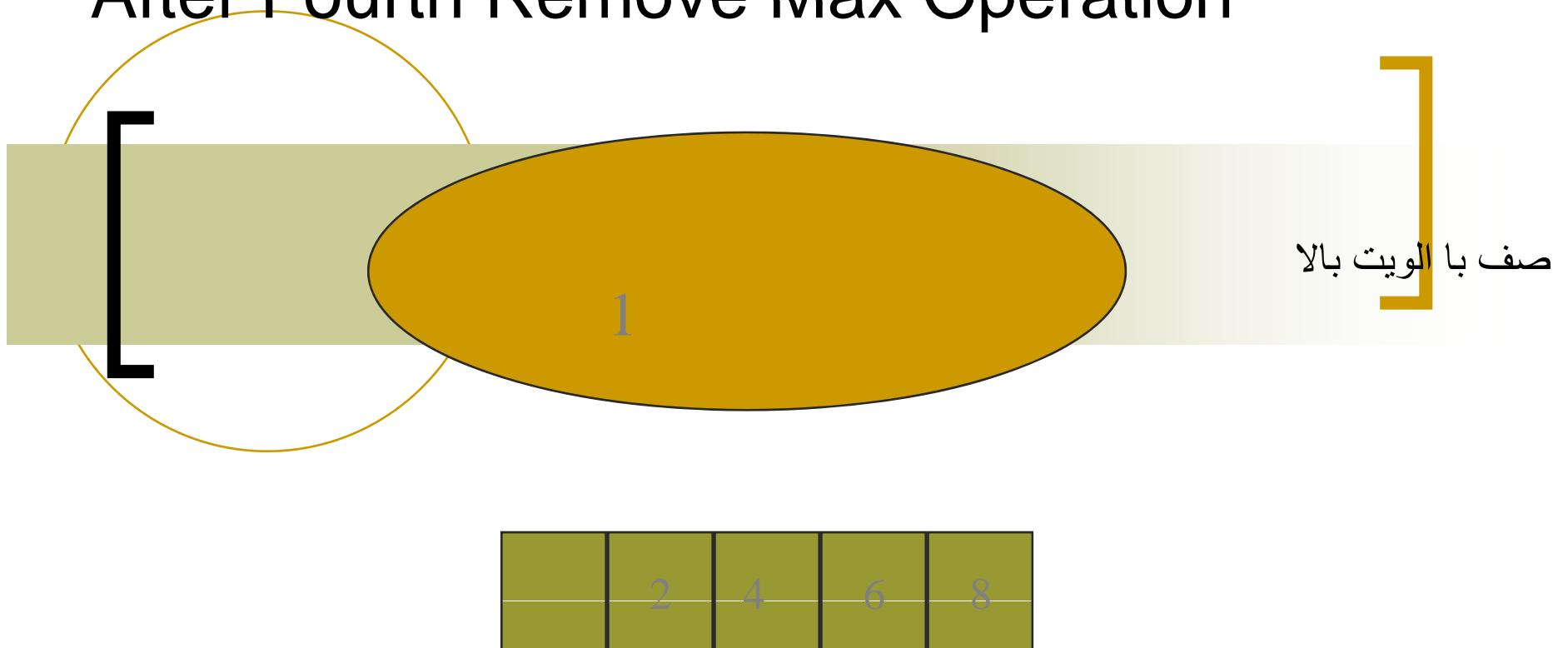
Sorted Array

After Third Remove Max Operation

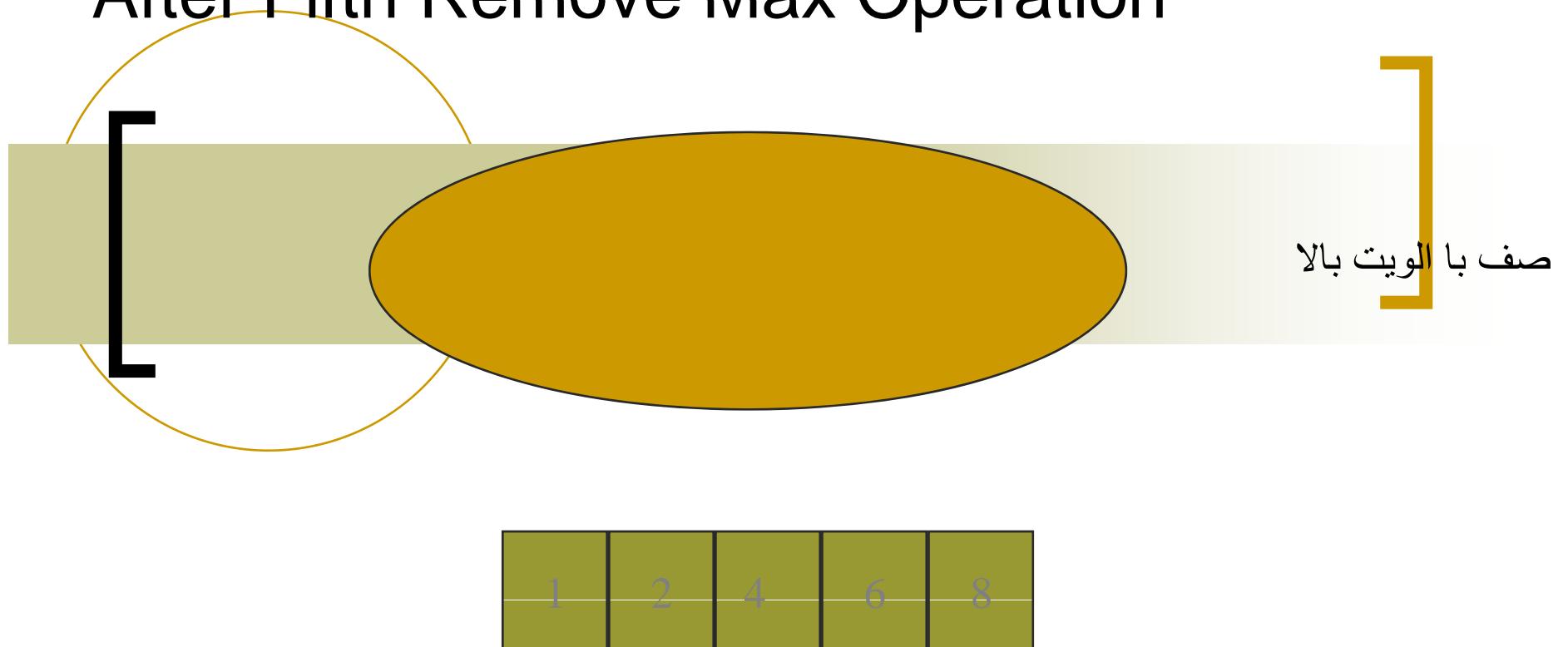
Sorted Array

After Fourth Remove Max Operation

Sorted Array

After Fifth Remove Max Operation

Sorted Array

Complexity Of Sorting

مرتب سازی n عنصر

- n put operations => $O(n \log n)$ time.
- n remove max operations => $O(n \log n)$ time.
- total time is $O(n \log n)$.
- compare with $O(n^2)$

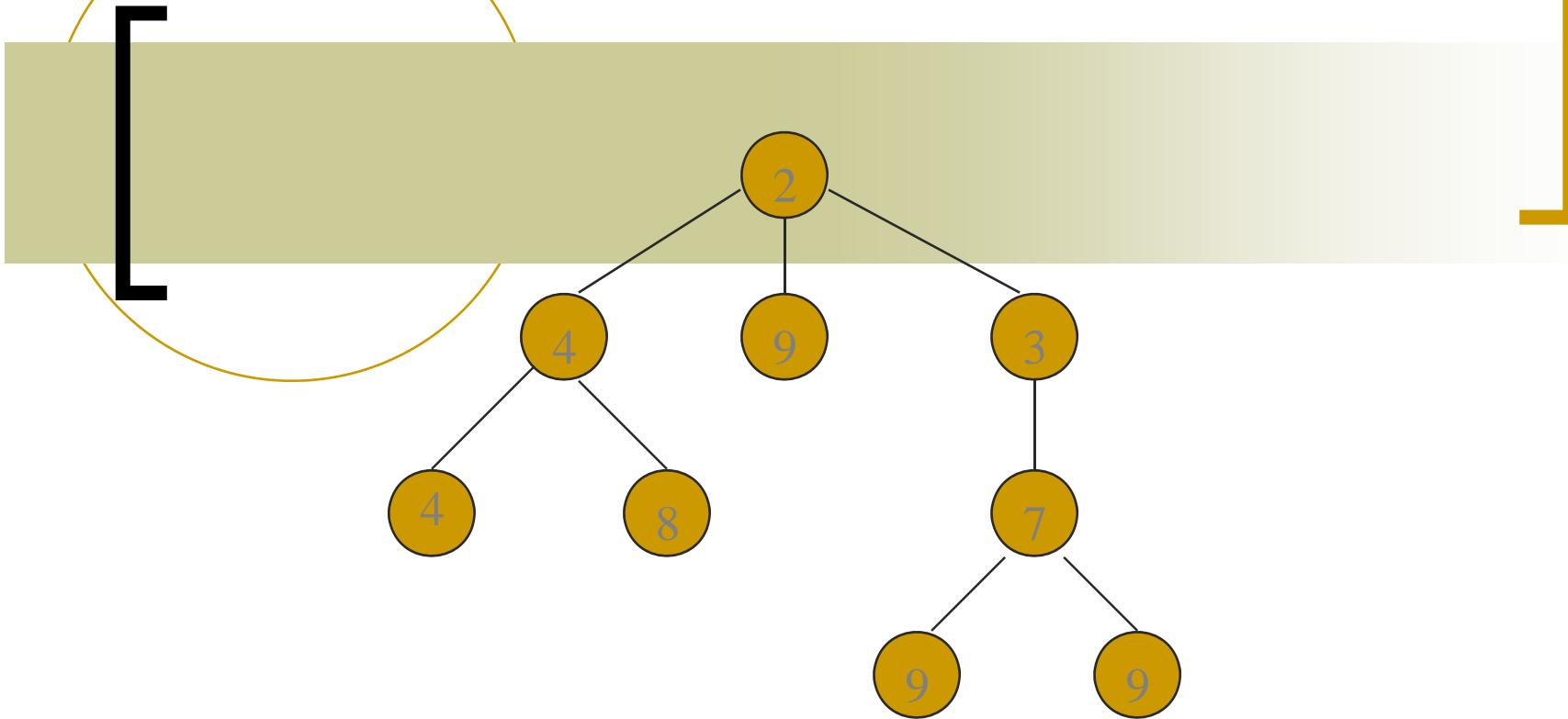
Heap Sort

کاربرد صف با الویت بالا در heap دیده می شود.
این مرتب سازی با $O(n)$ قابل انجام است.

Min Tree Definition

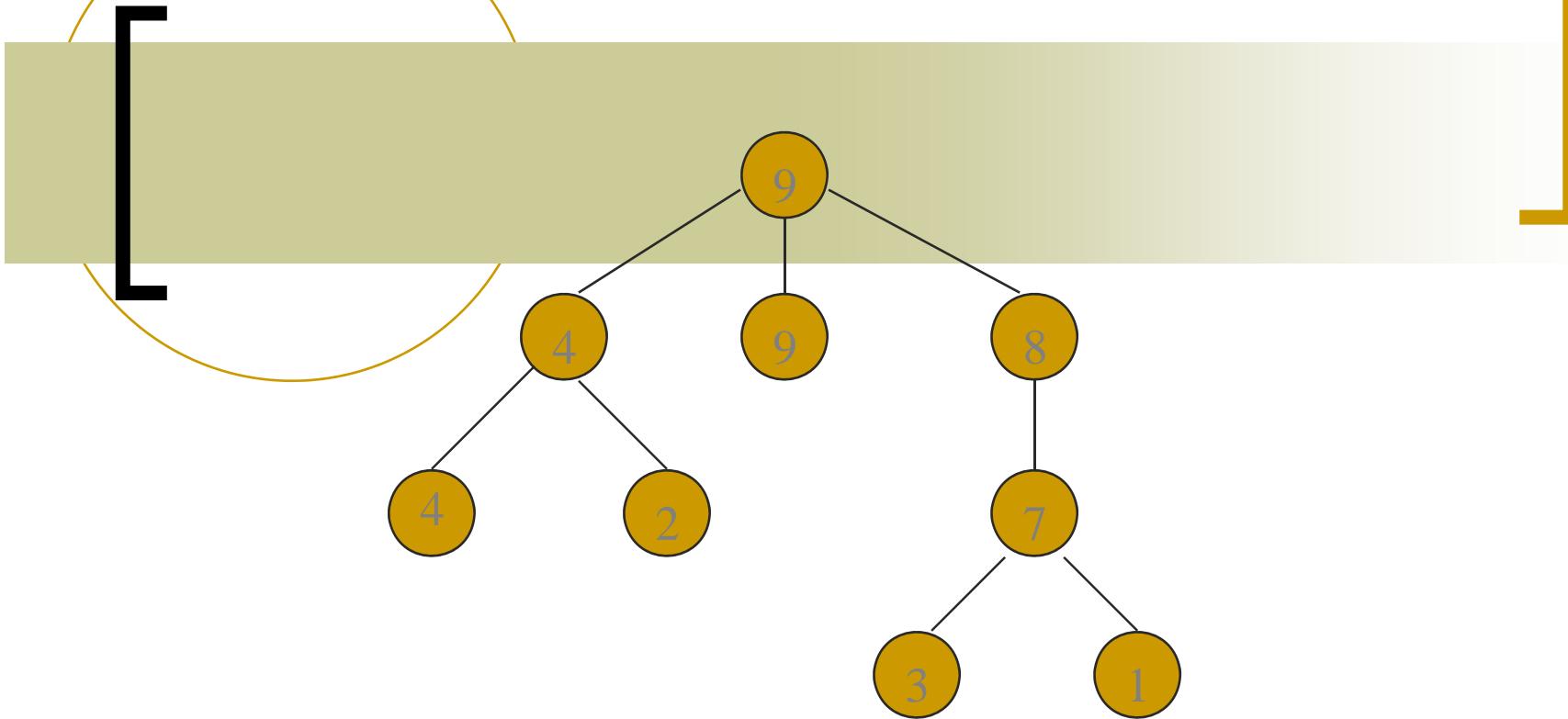
هر درختی دارای $value$ یا یک مقدار می باشد
درختی است که در آن $value$ **Min tree** ریشه از
 $value$
تمام زیر درختها با فرزندانش کمتر باشد.

Min Tree Example

ریشه کمترین مقدار را دارد

Max Tree Example

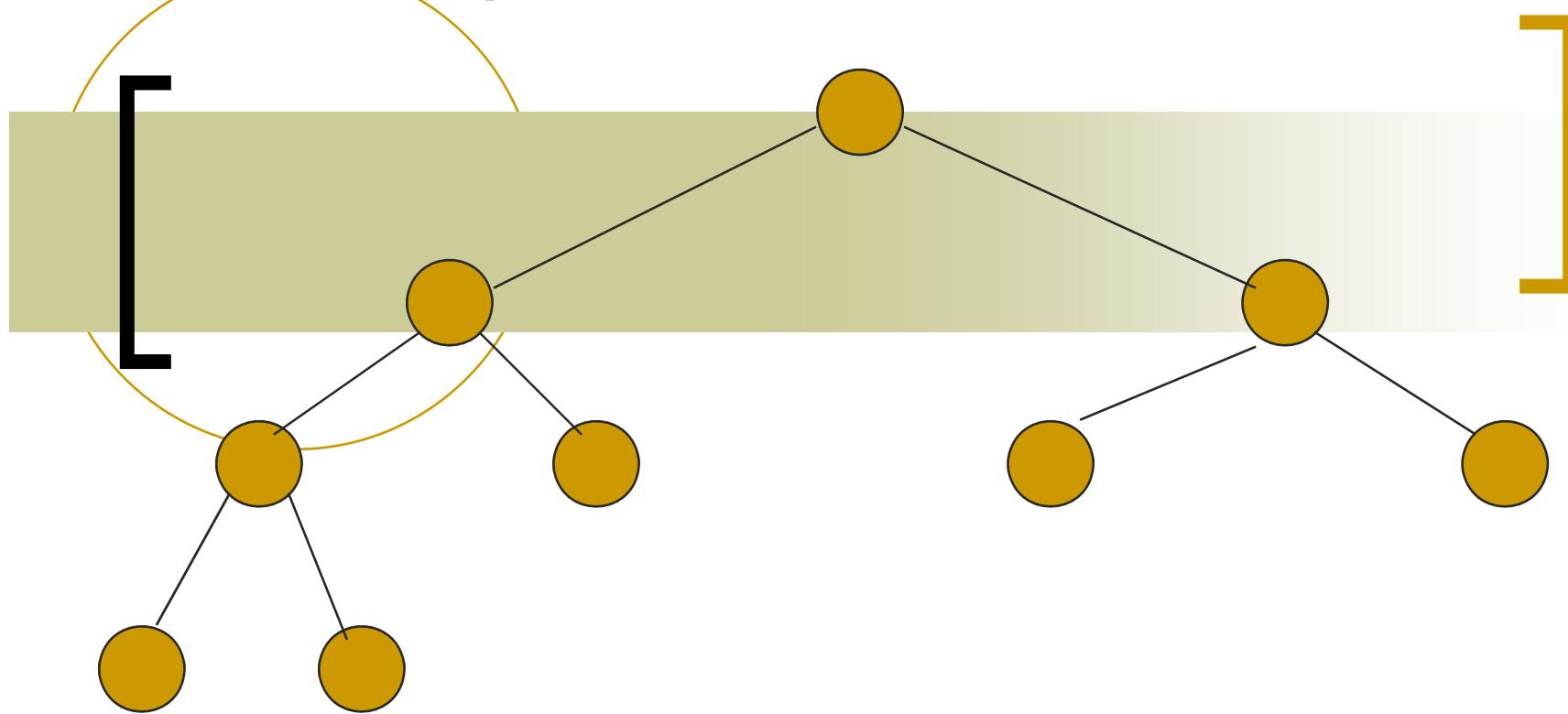

ریشه بیشترین مقدار را دارد

Min Heap Definition

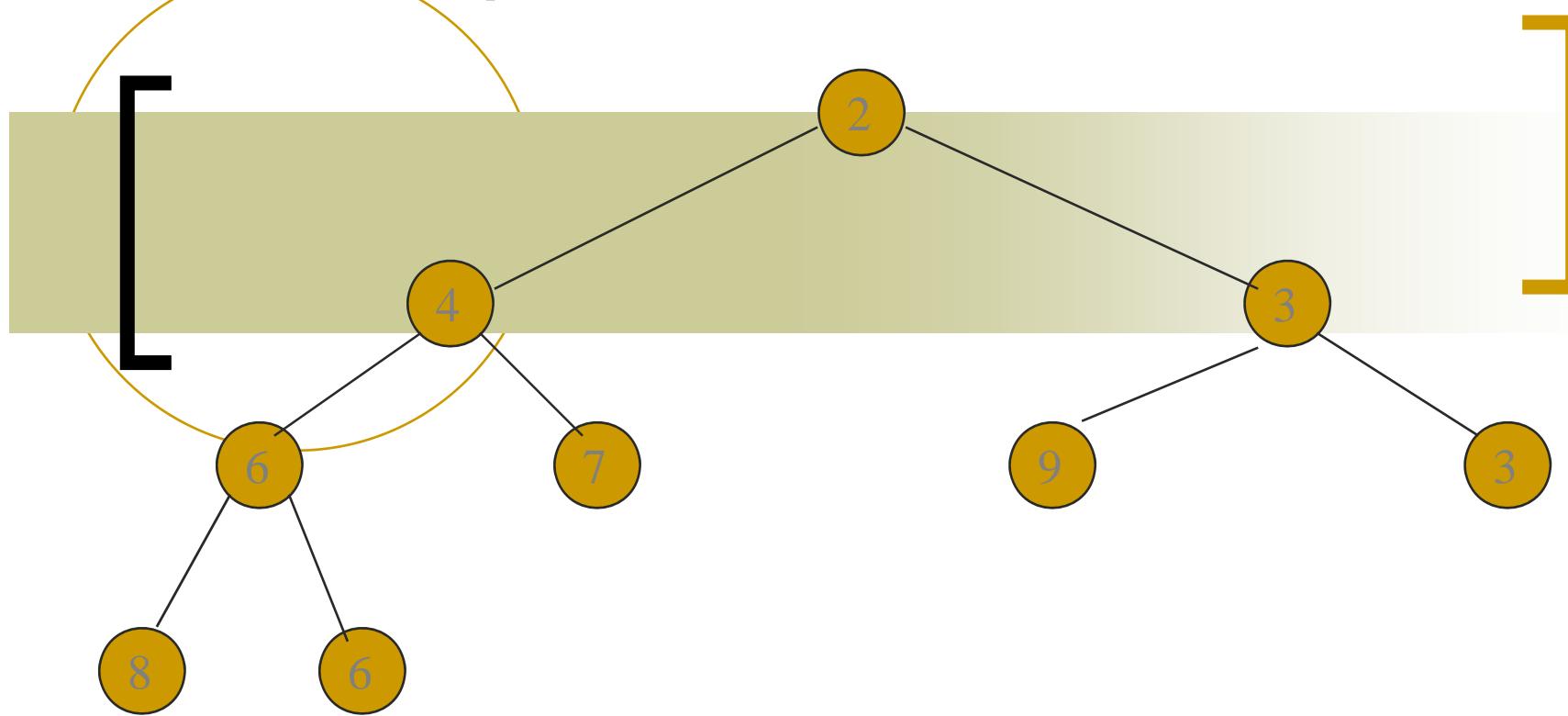

Min Heap With 9 Nodes

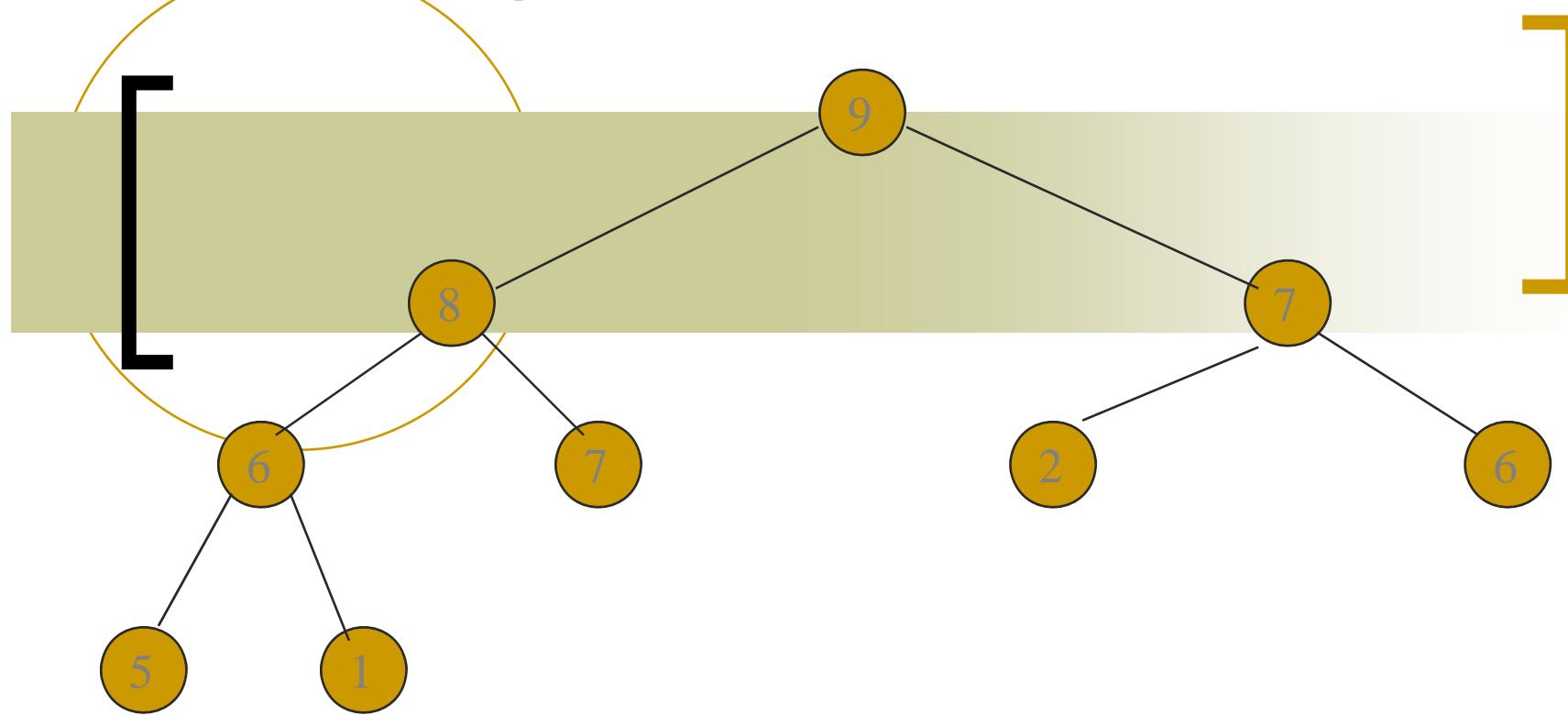
درخت کامل با ۹ گره

Min Heap With 9 Nodes

درخت کامل با 9 گره و همچنین min
tree

Max Heap With 9 Nodes

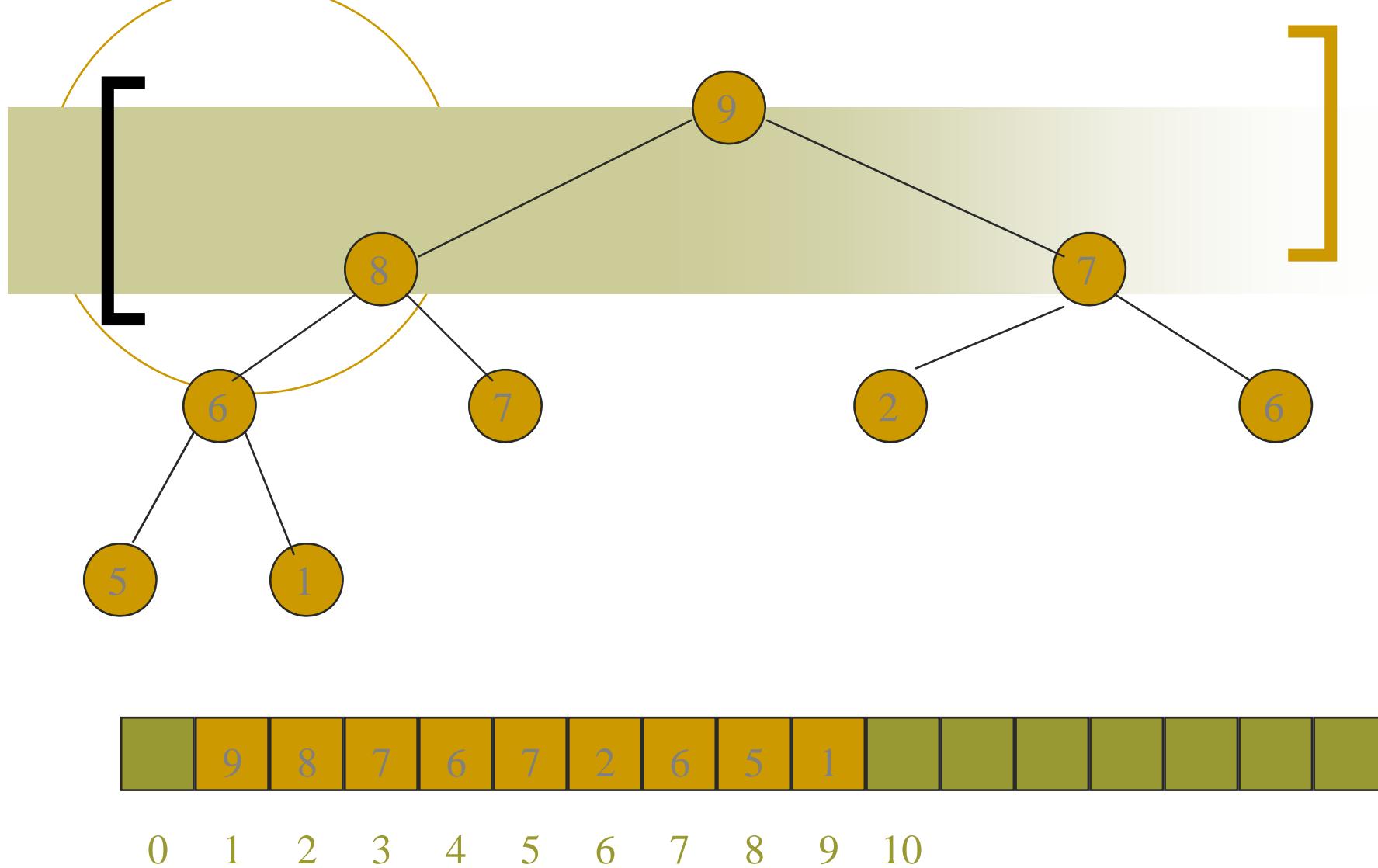

درخت کامل با 9 گره و همچنین max
tree

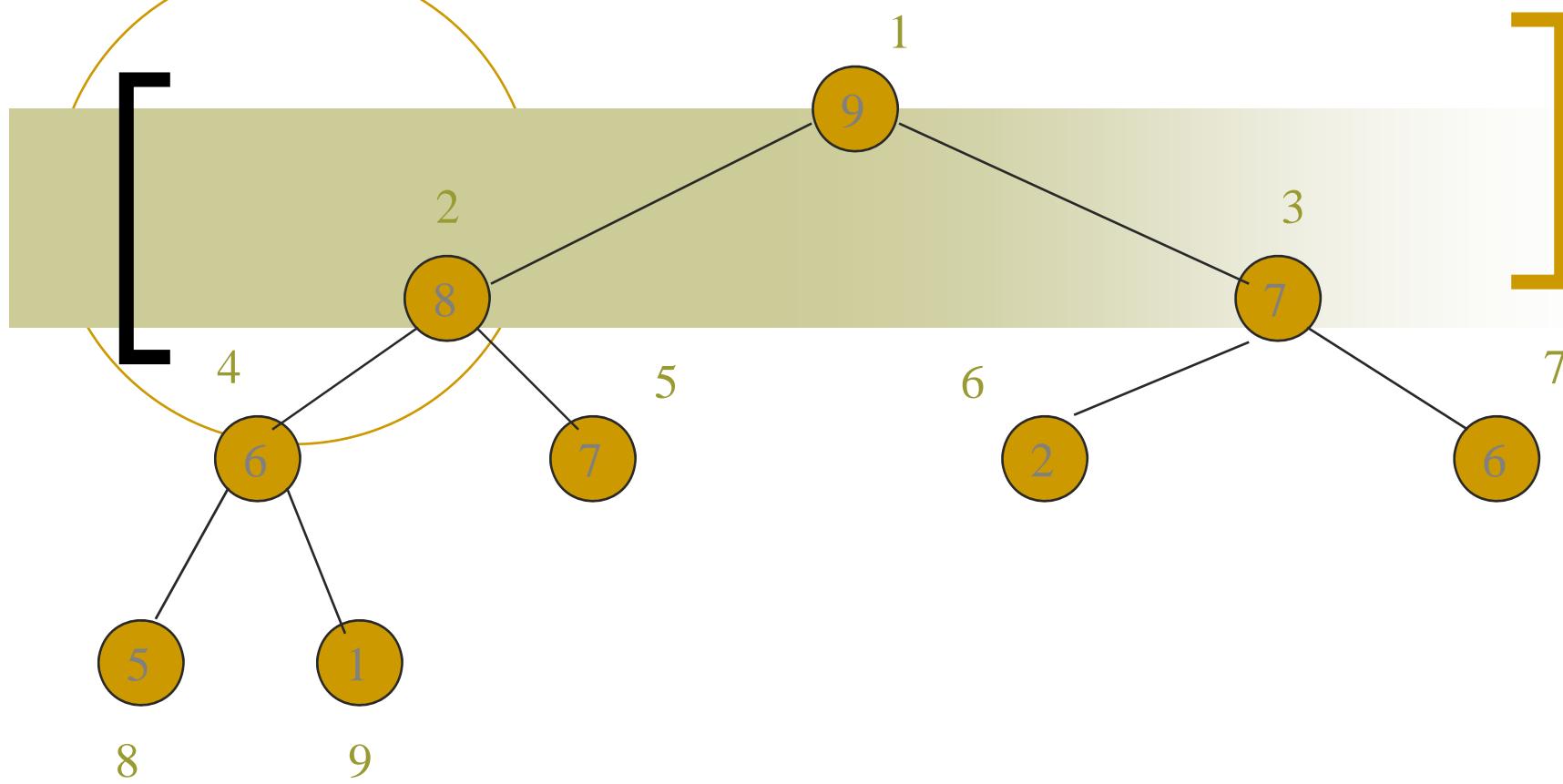
Heap Height

درختی کامل می باشد که ارتفاع آن Heap است $\log_2(n+1)$.

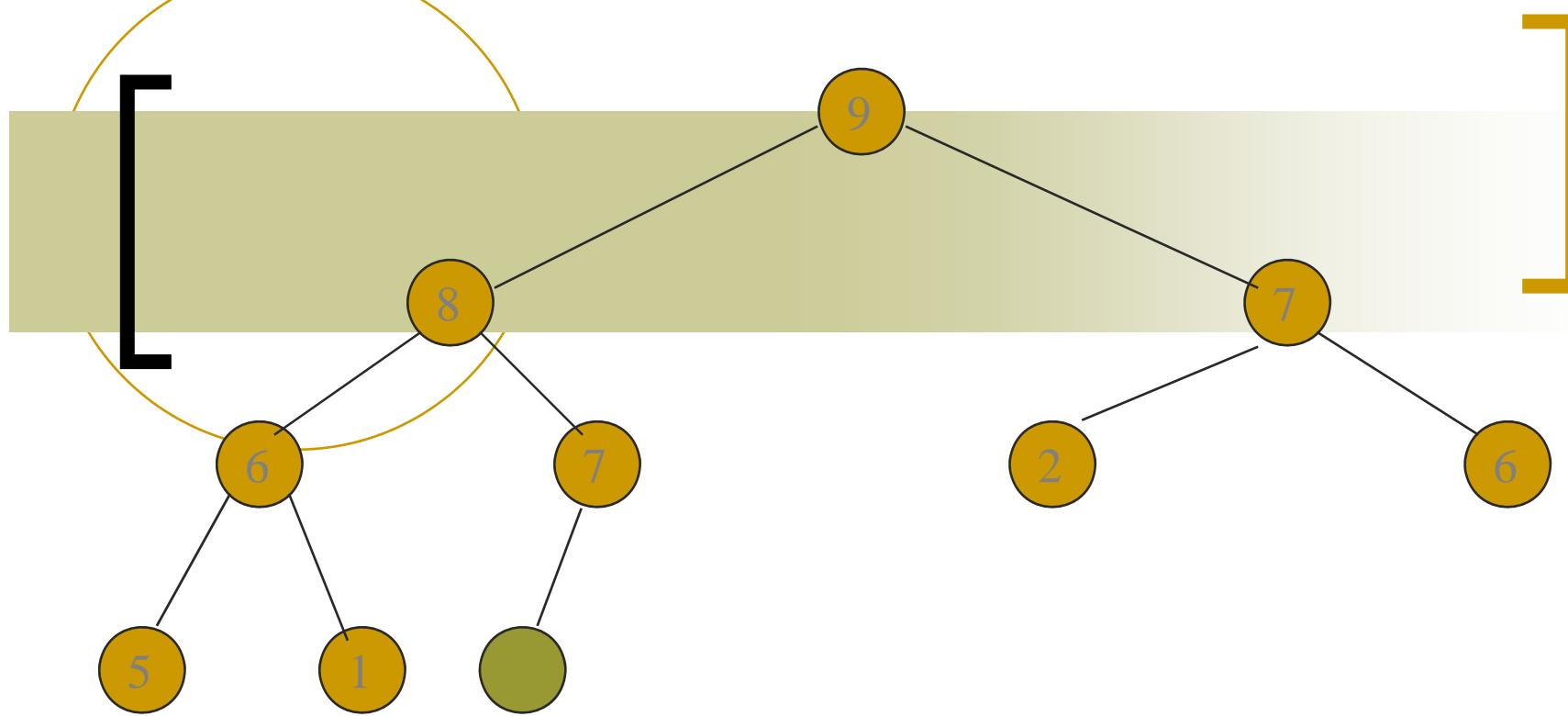
A Heap Is Efficiently Represented As An Array

Moving Up And Down A Heap

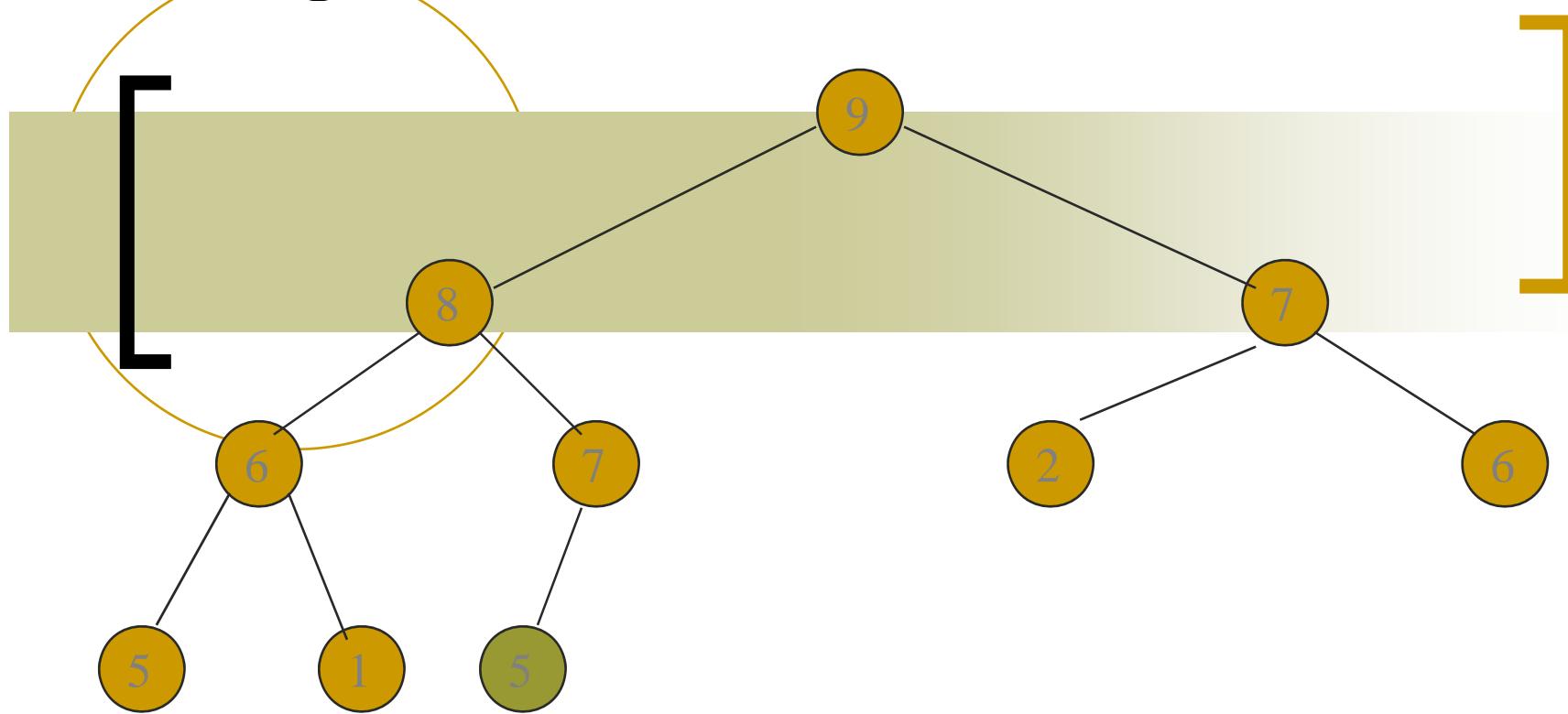

Putting An Element Into A Max Heap

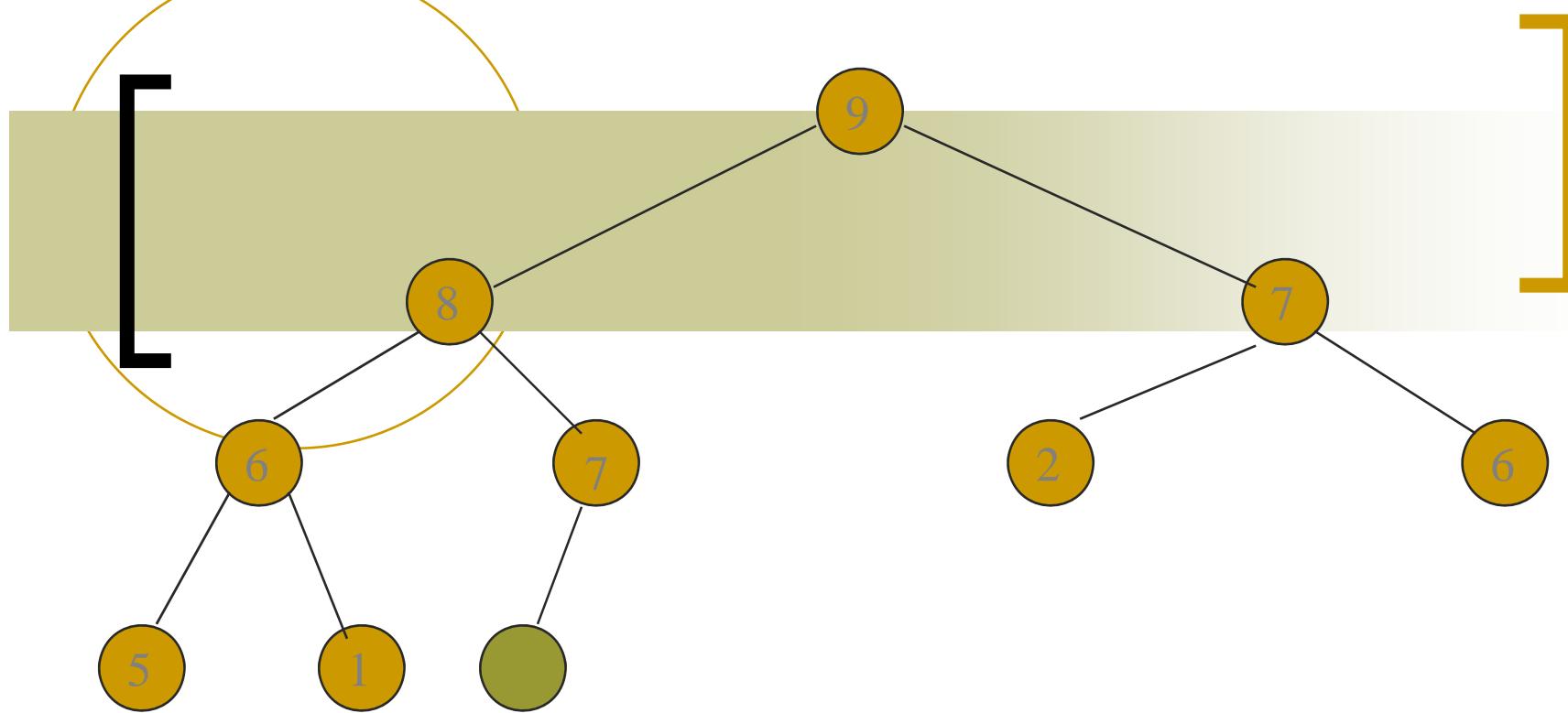
درخت کامل با 10 گره

Putting An Element Into A Max Heap

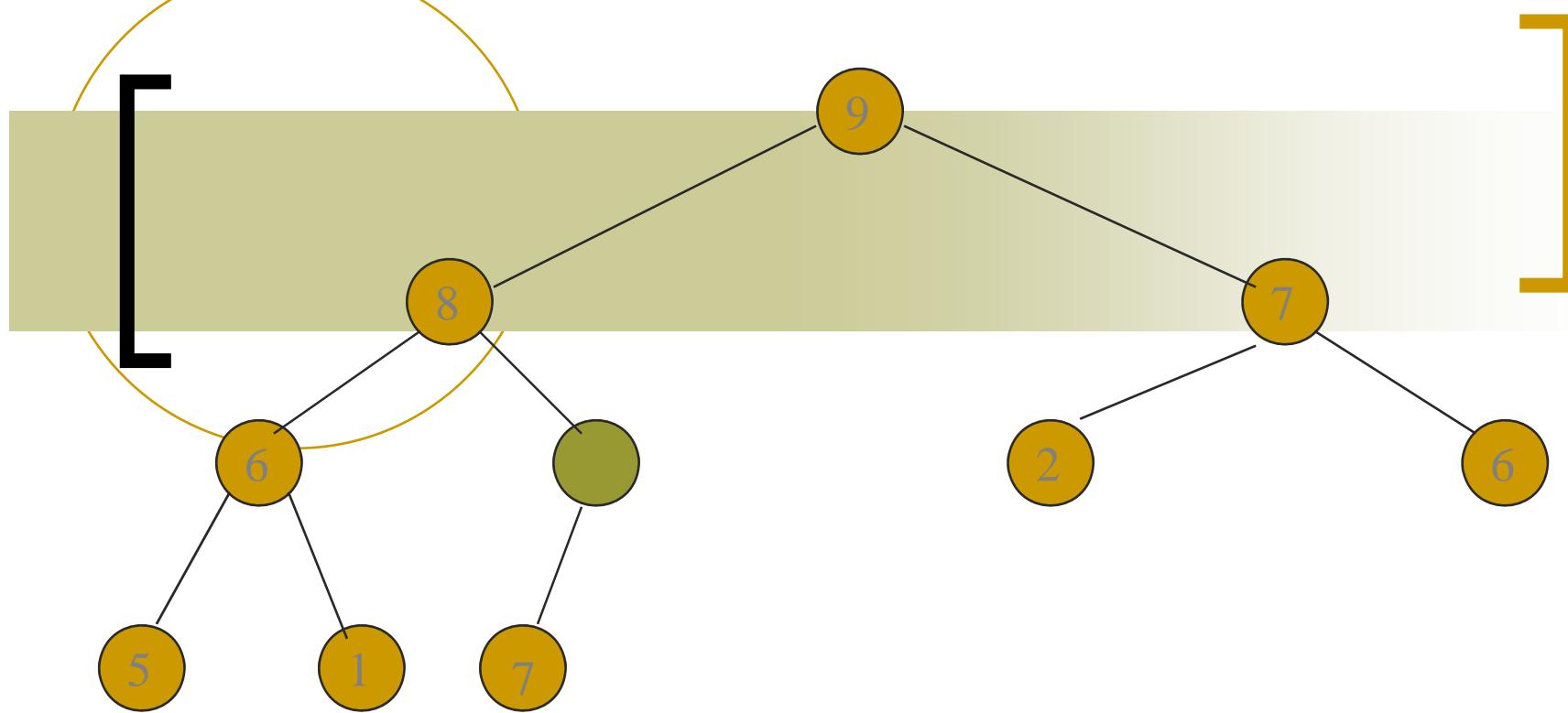
5 گره جدید می باشد

Putting An Element Into A Max Heap

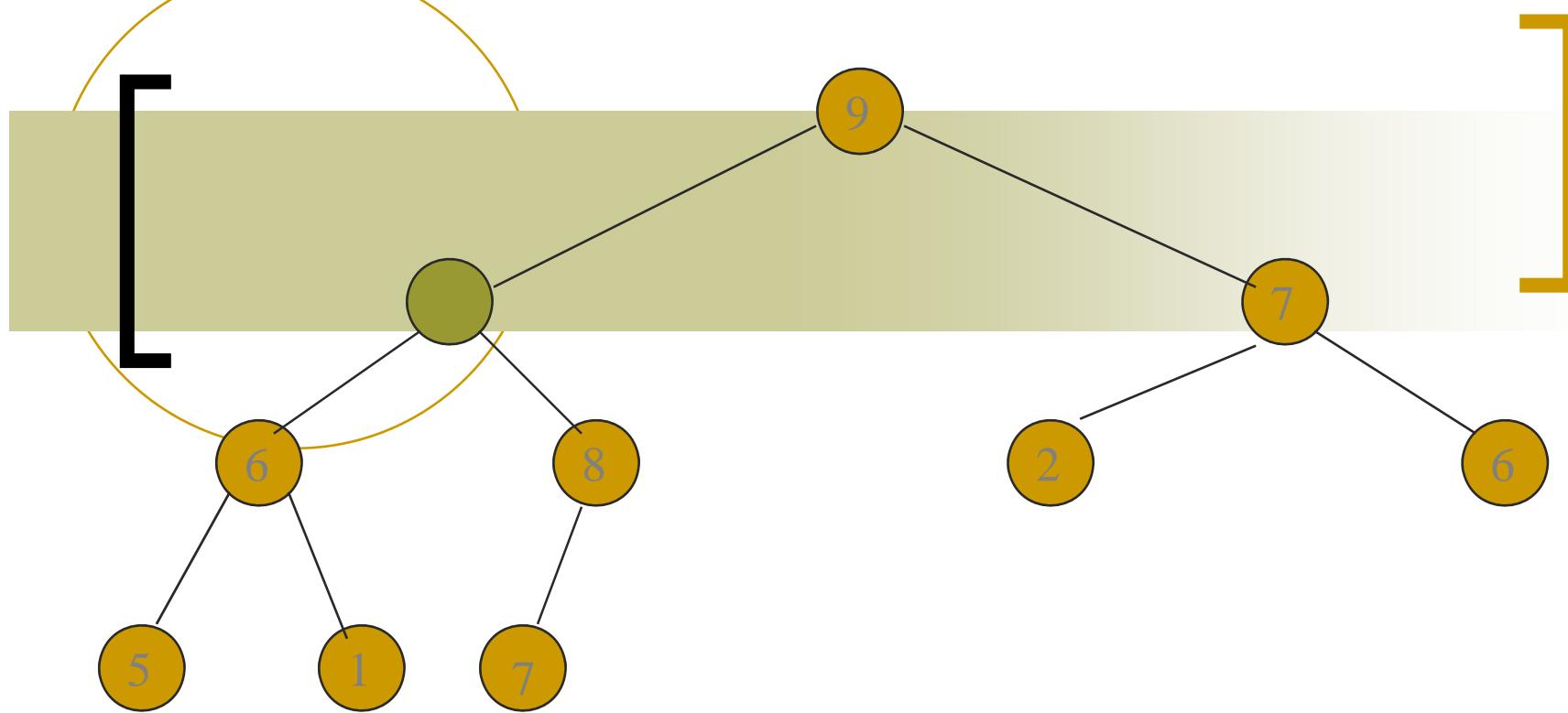
20 گرہ جدید می باشد

Putting An Element Into A Max Heap

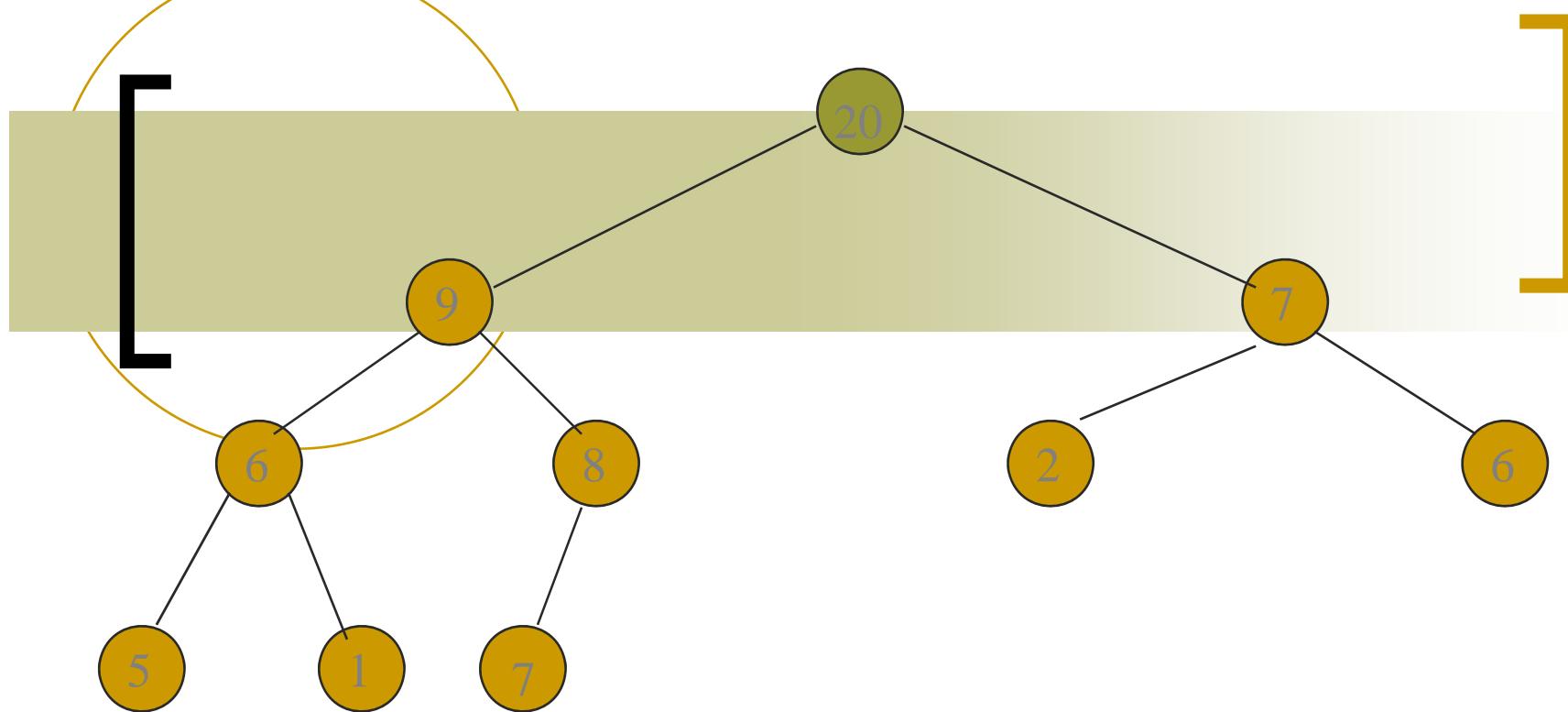
20 گرہ جدید می باشد

Putting An Element Into A Max Heap

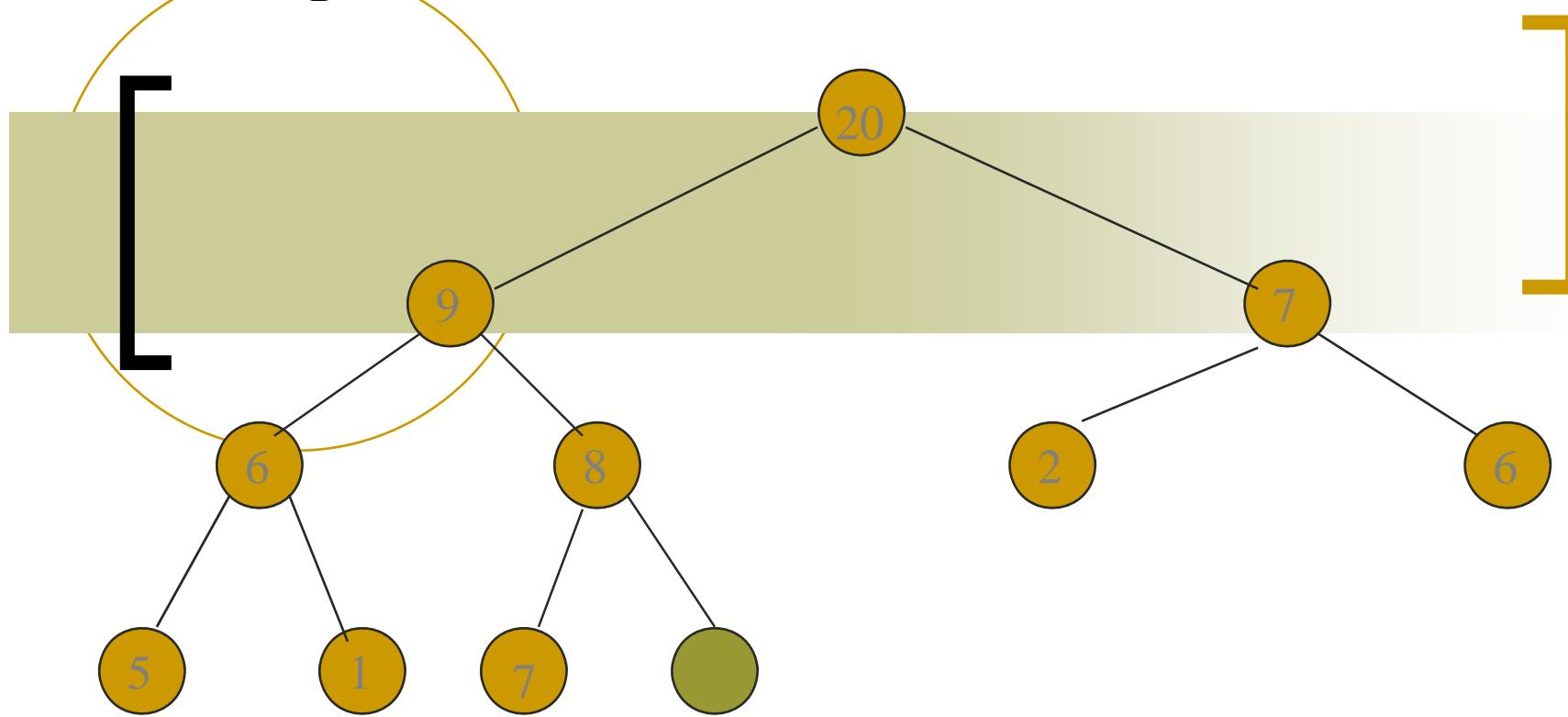
20 گرہ جدید می باشد

Putting An Element Into A Max Heap

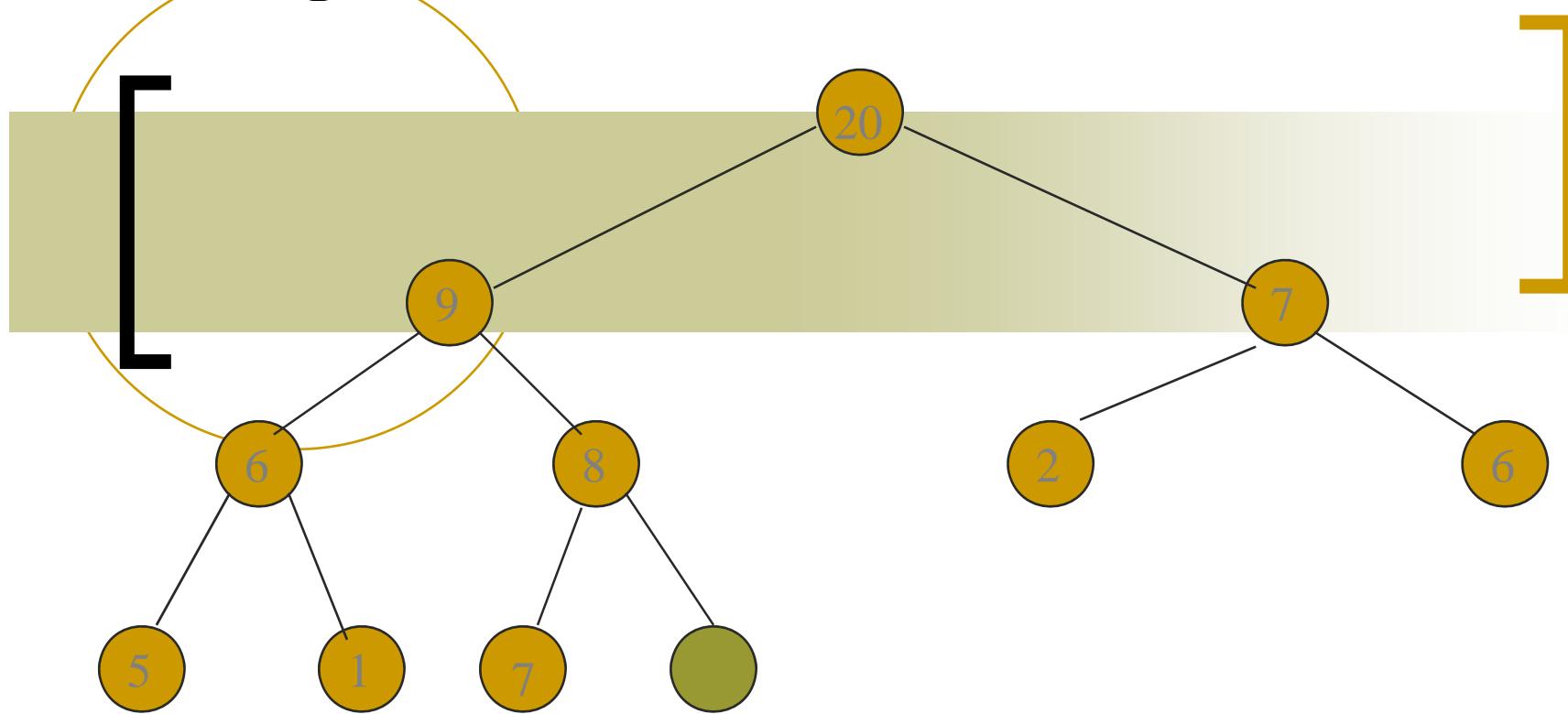
گرہ جدید می باشد 20

Putting An Element Into A Max Heap

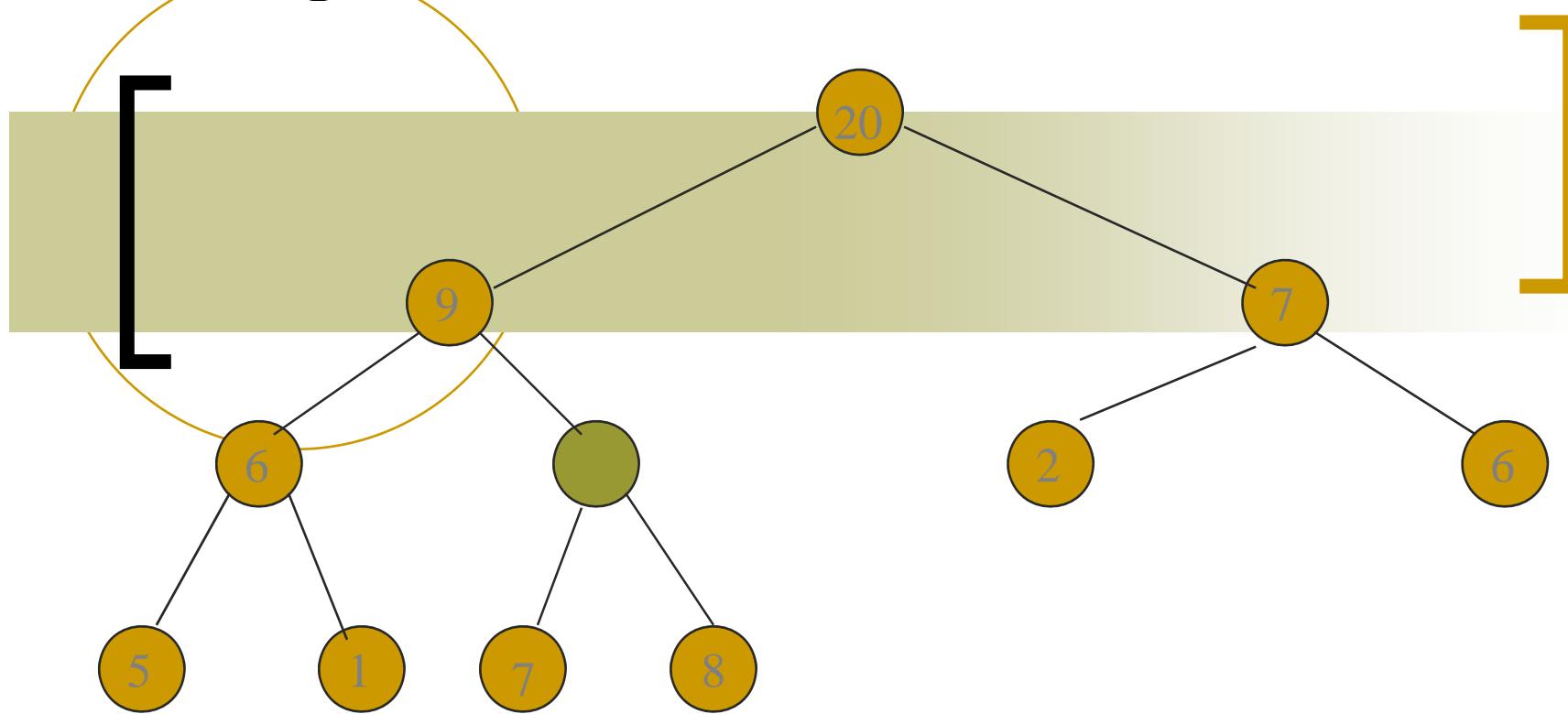
درخت کامل با ۱۱ گره

Putting An Element Into A Max Heap

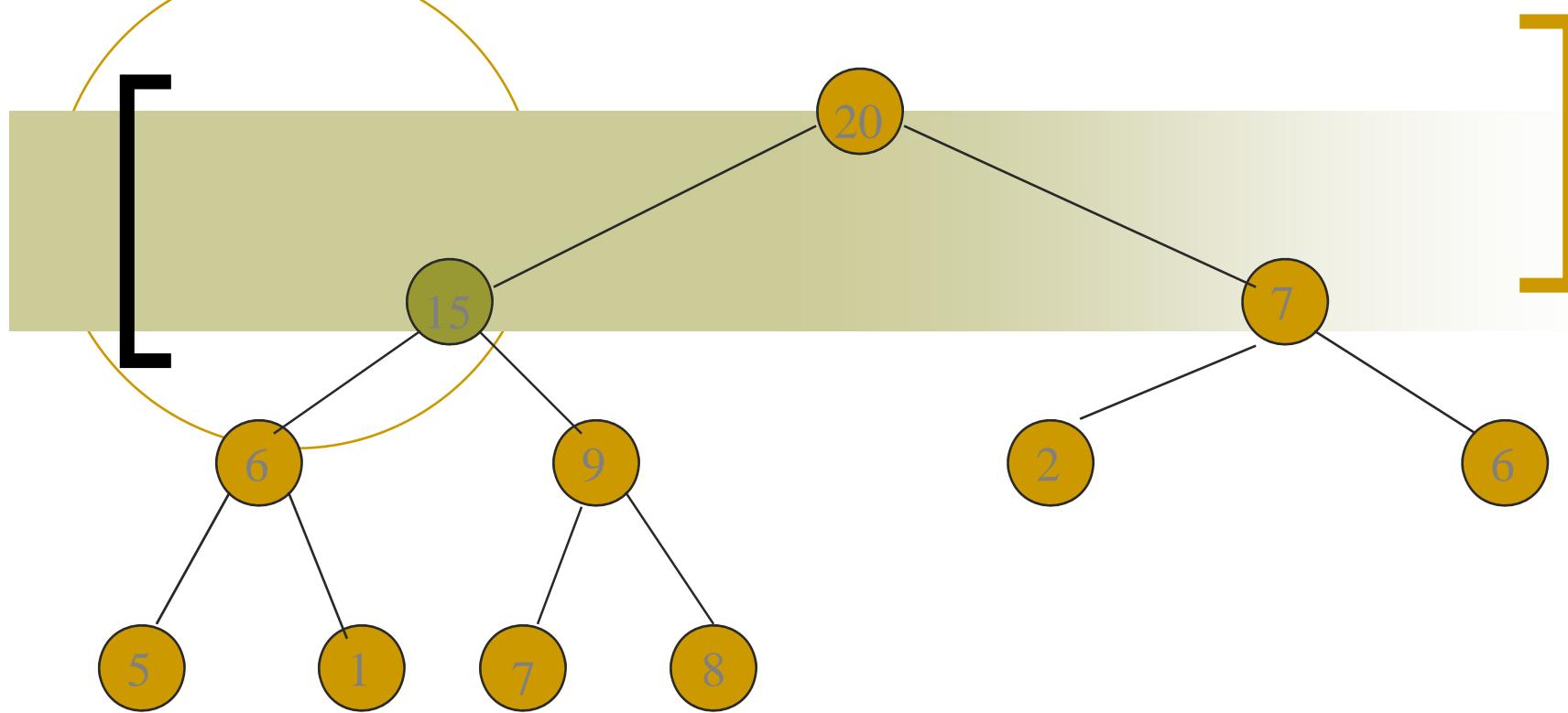
15 گرہ جدید می باشد

Putting An Element Into A Max Heap

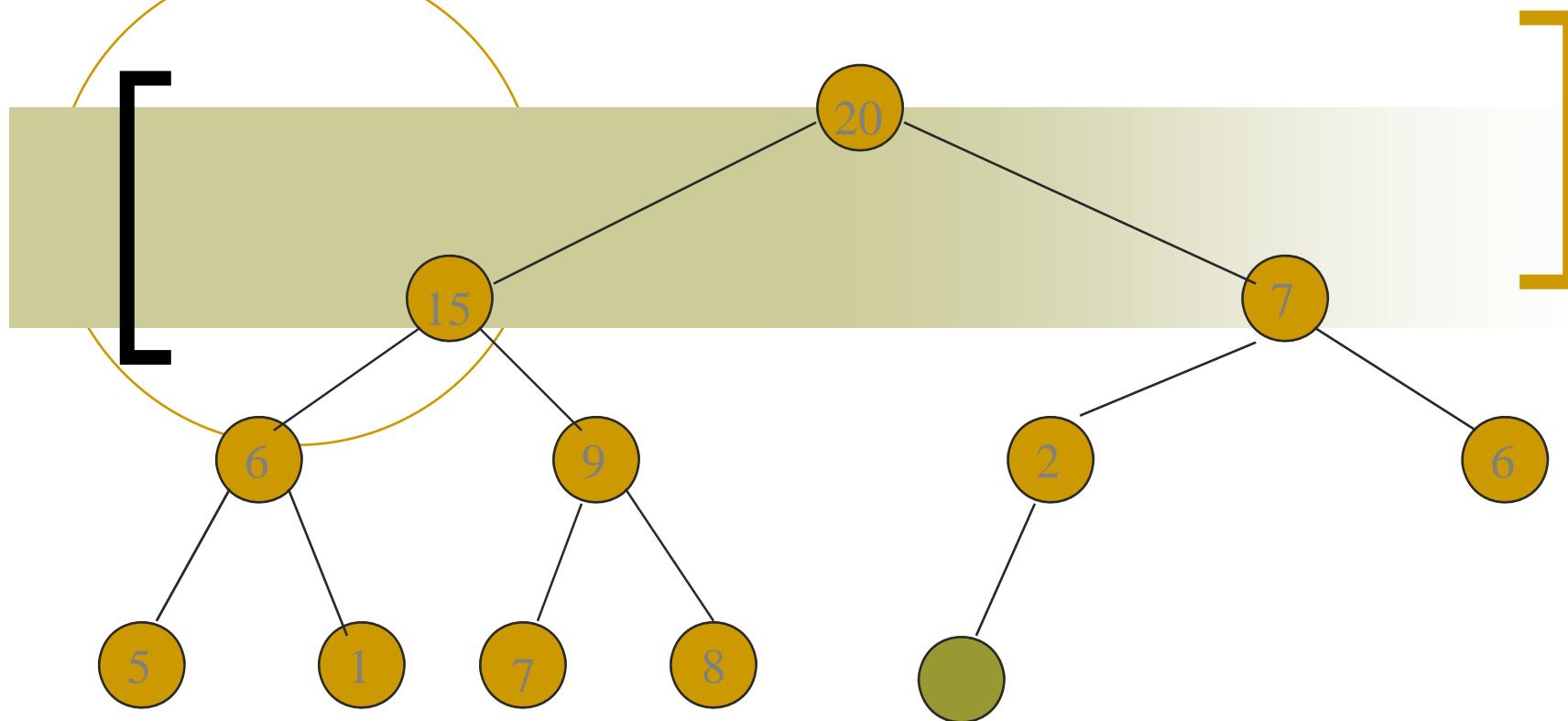
15 گرہ جدید می باشد

Putting An Element Into A Max Heap

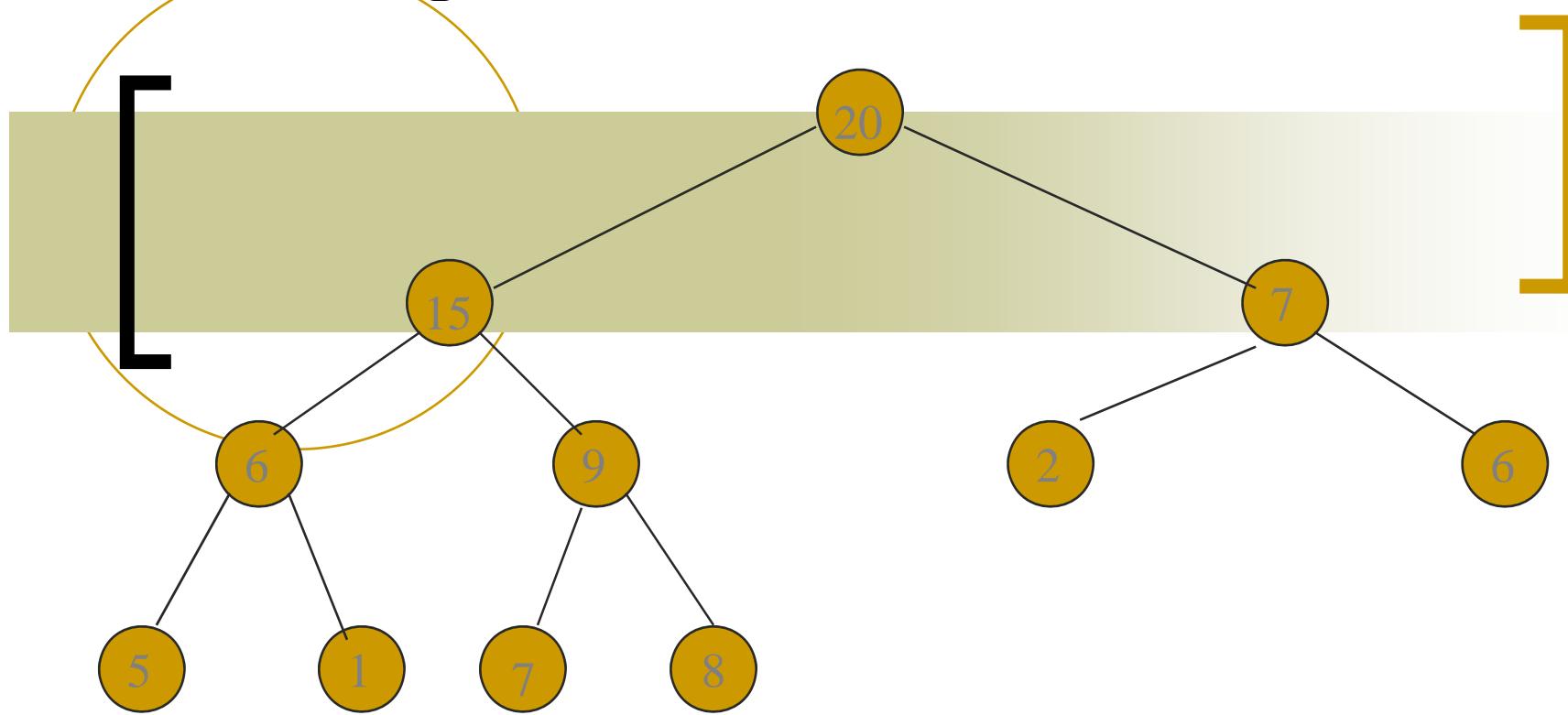
15 گرہ جدید می باشد

Complexity Of Put

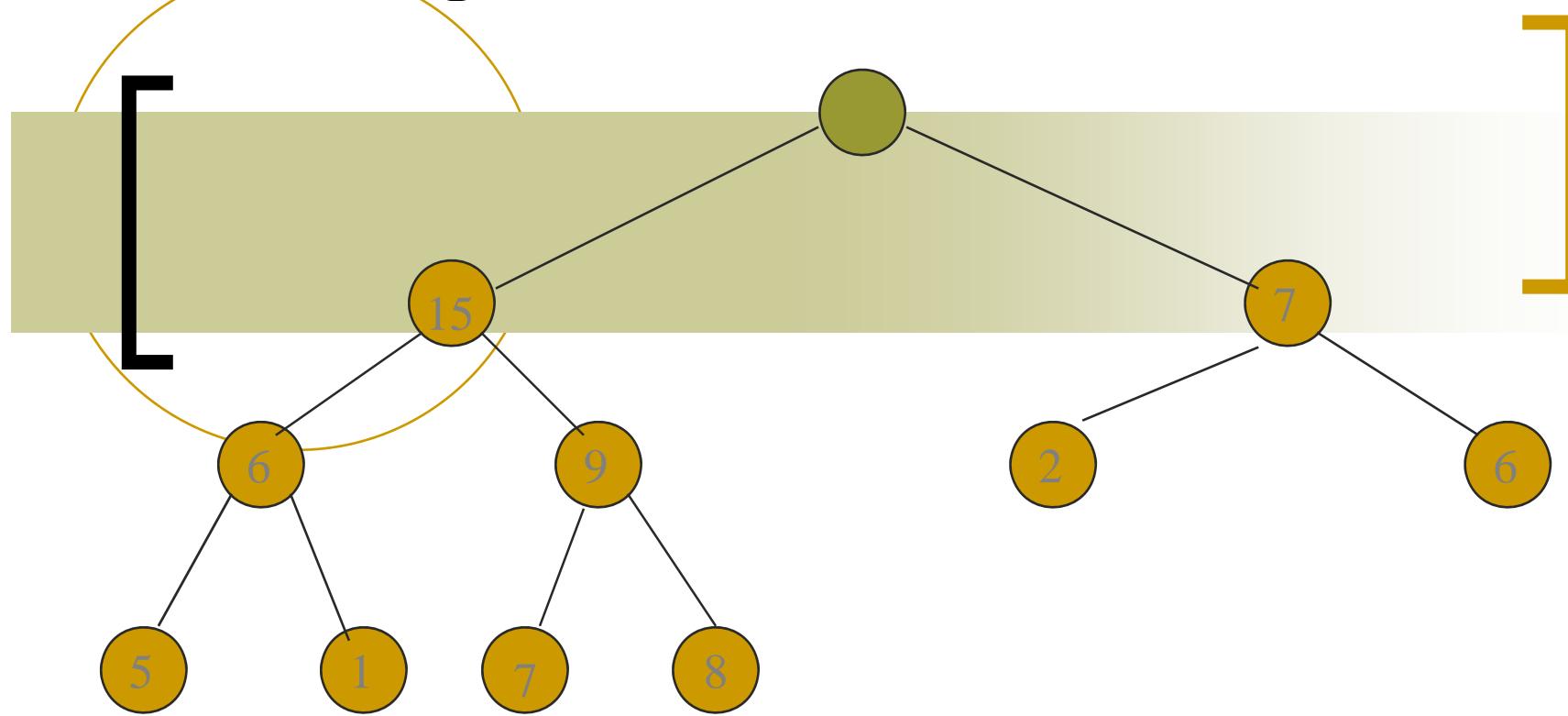
پیچیدگی آن $O(\log n)$ زمانیکه سایز
heap مقدار n باشد

Removing The Max Element

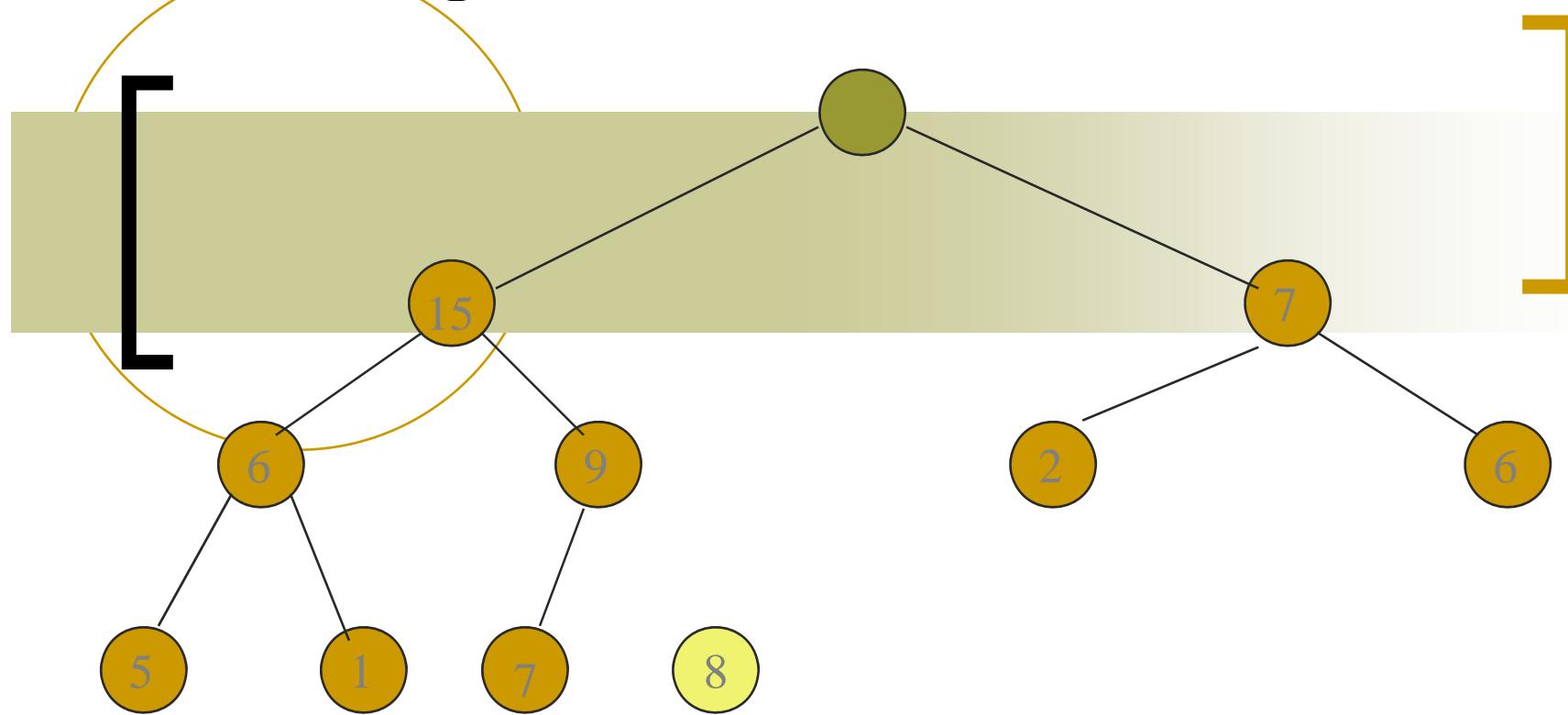
بزرگترین مقدار در ریشه قرار دارد.

Removing The Max Element

پس از آنکه بزرگترین مقدار حذف شد

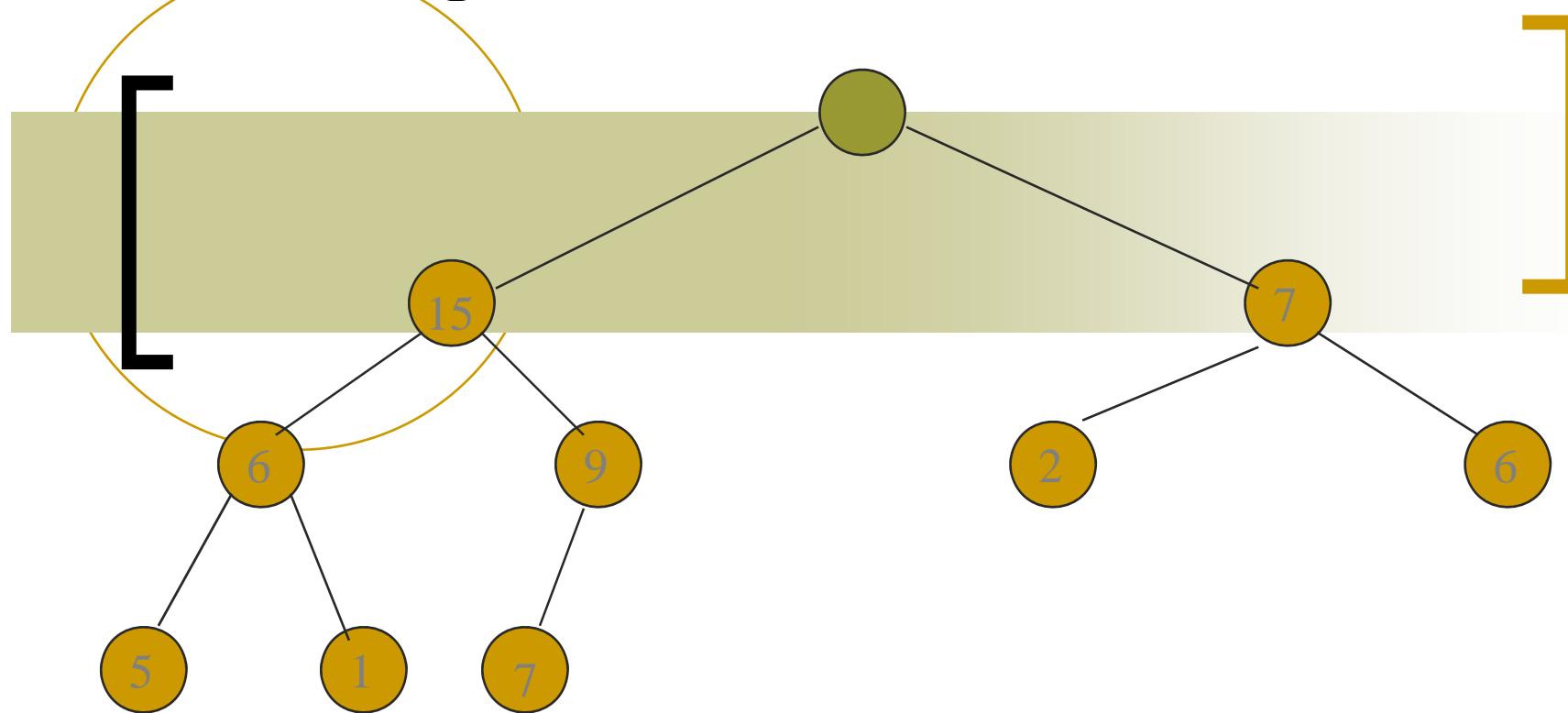
Removing The Max Element

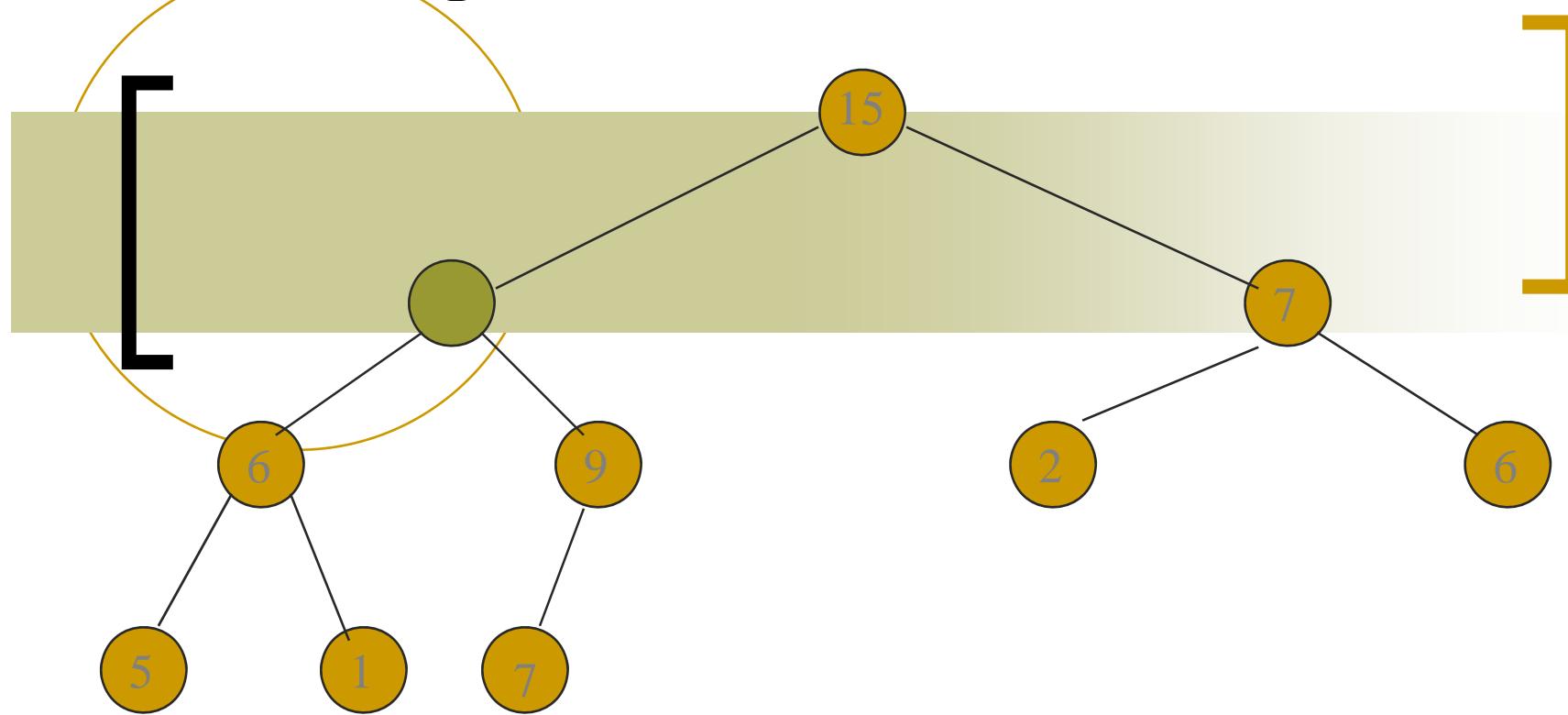
در heap تعداد 10 عنصر قرار می گیرد.

8 را به heap اضافه کنید.

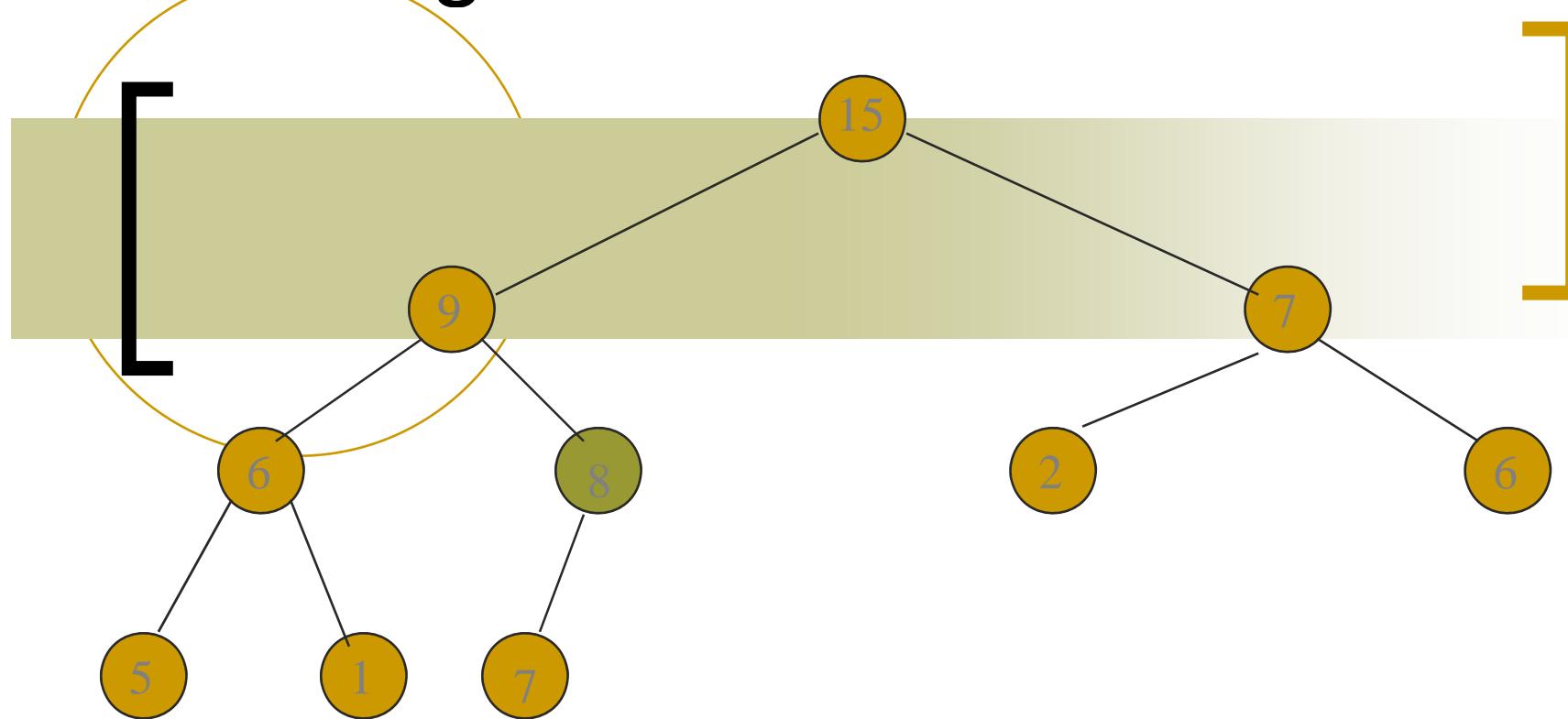
Removing The Max Element

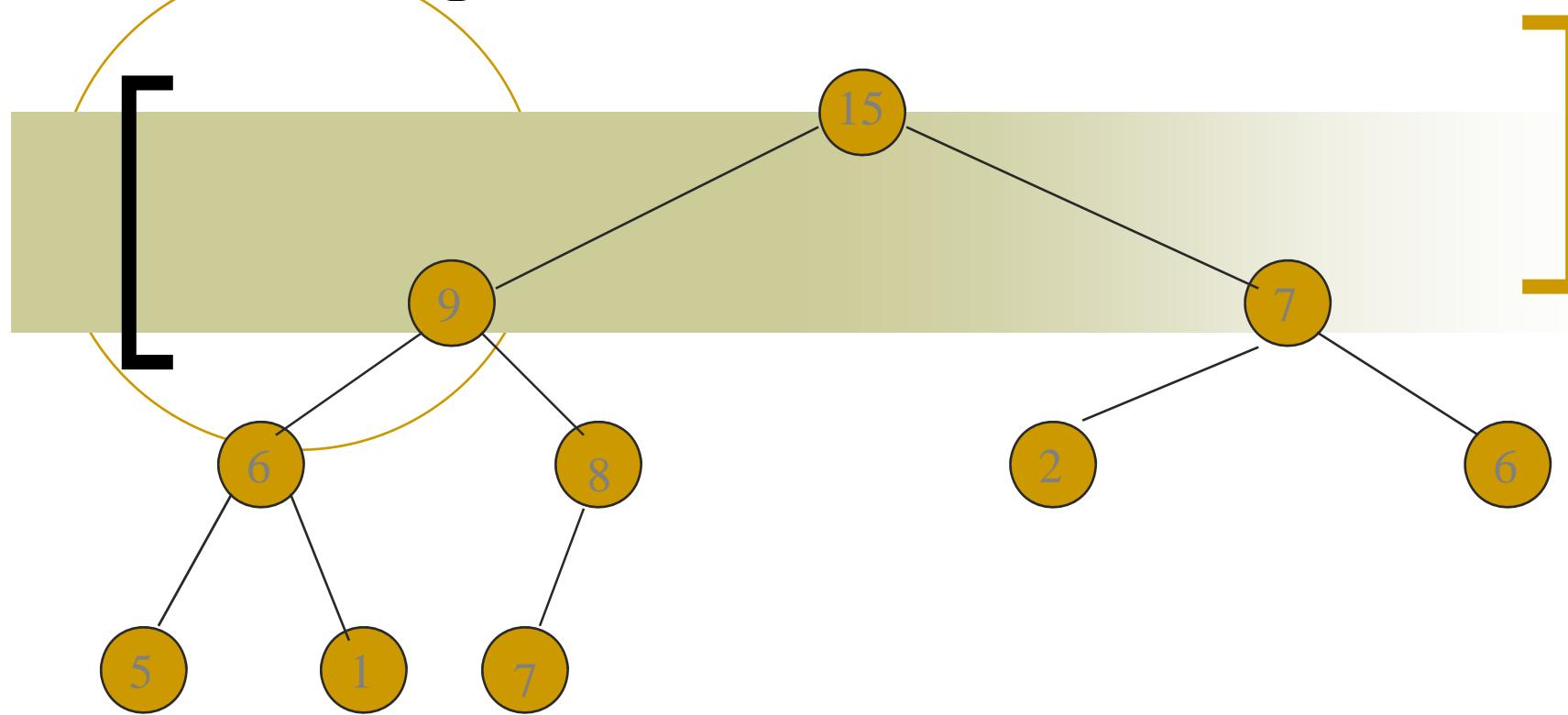
Removing The Max Element

Removing The Max Element

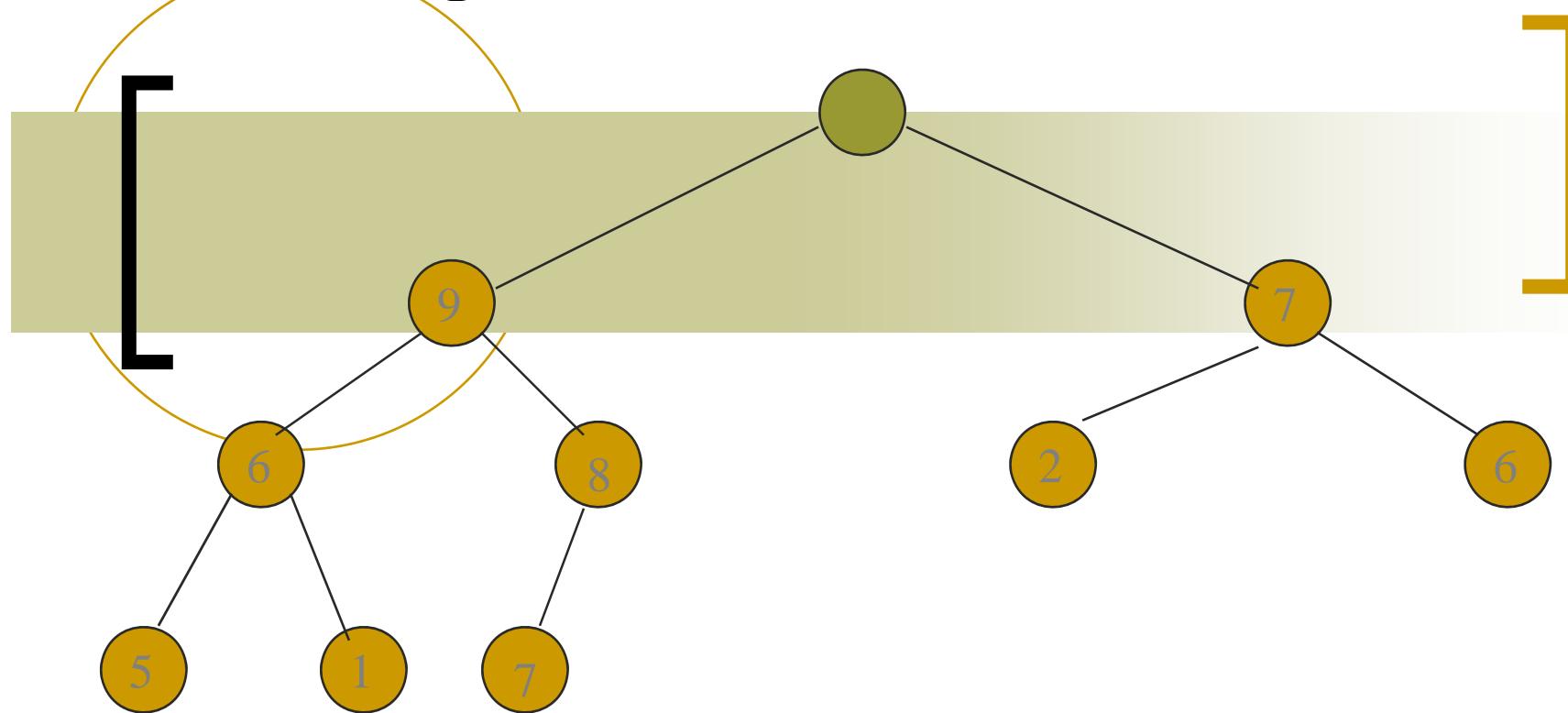

Removing The Max Element

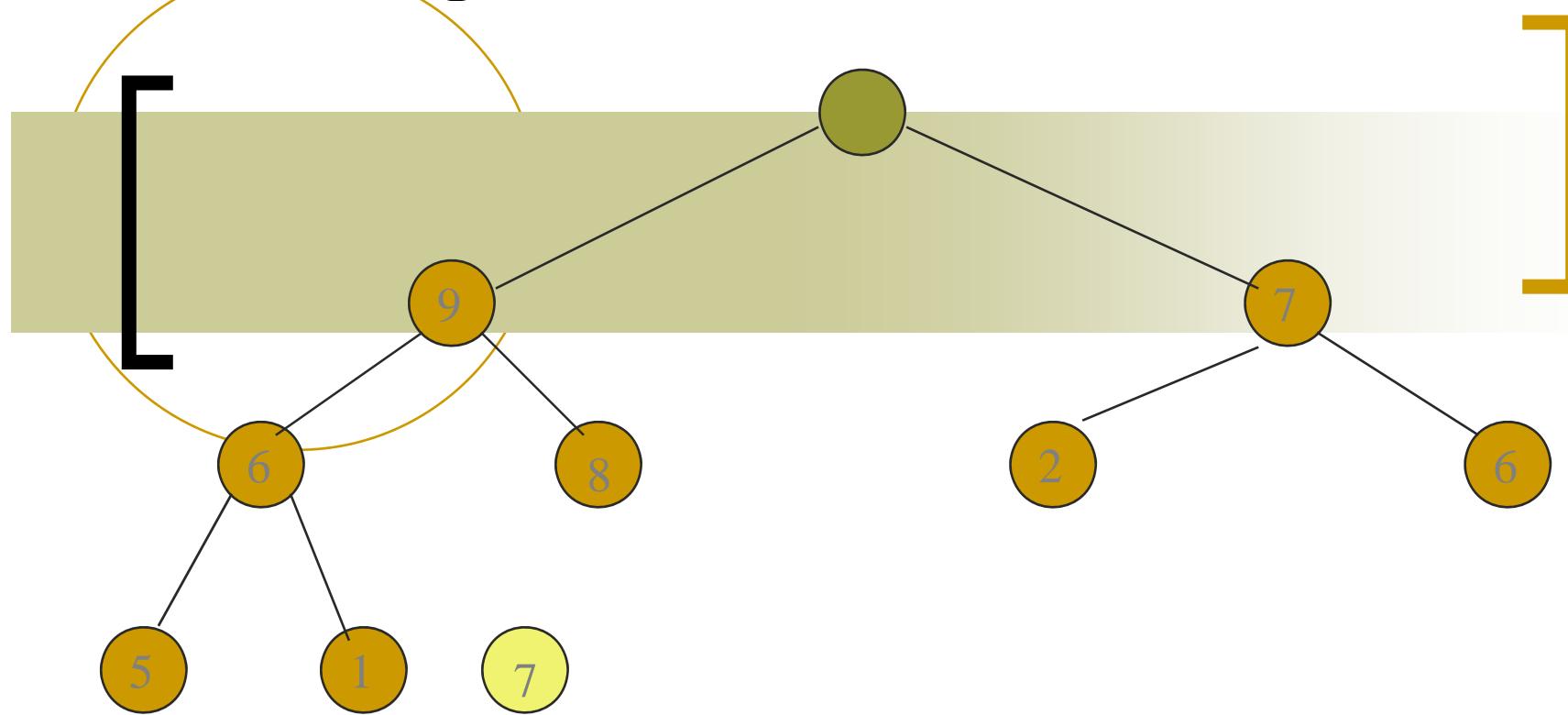
15 بزرگترین عنصر قرار می‌گیرد.

Removing The Max Element

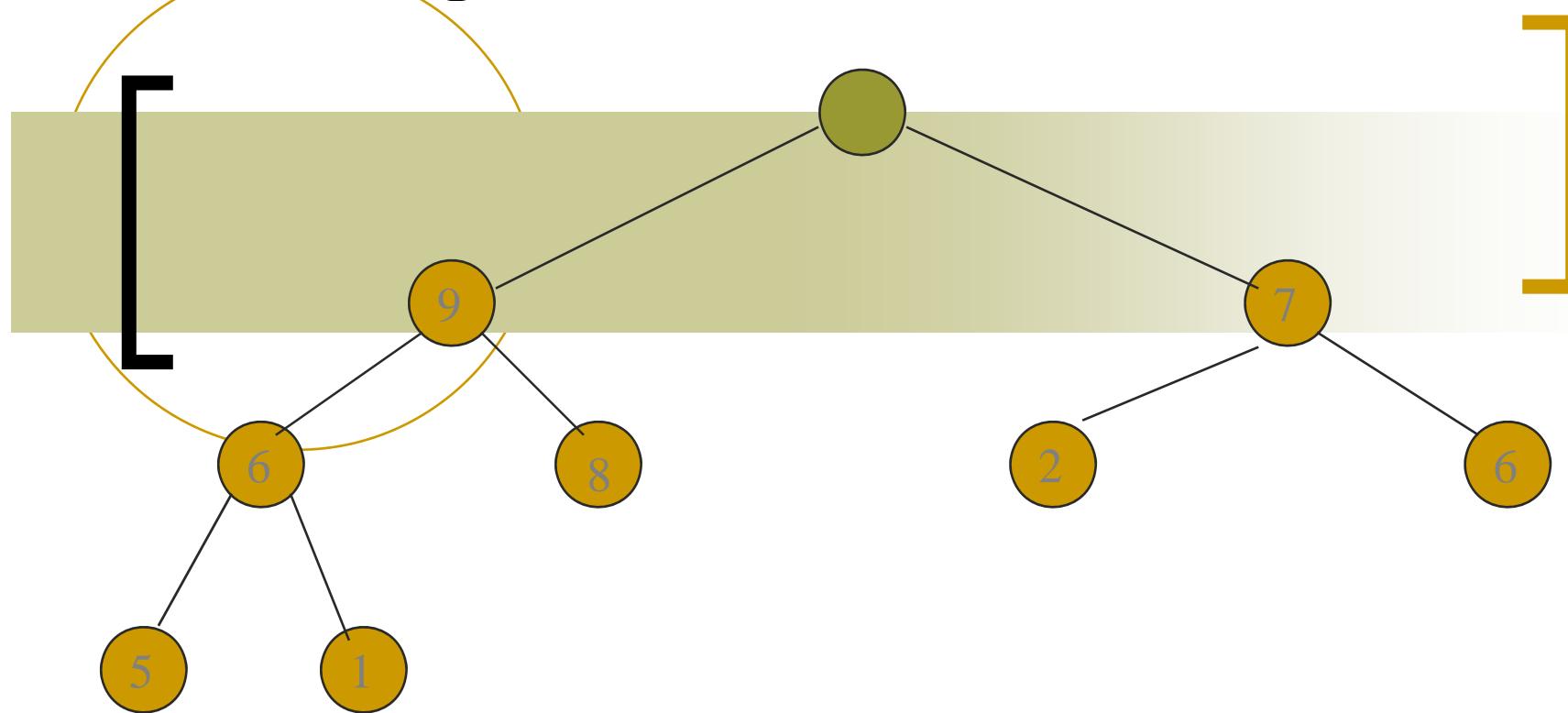
پس از آنکه بزرگترین مقدار حذف شد

Removing The Max Element

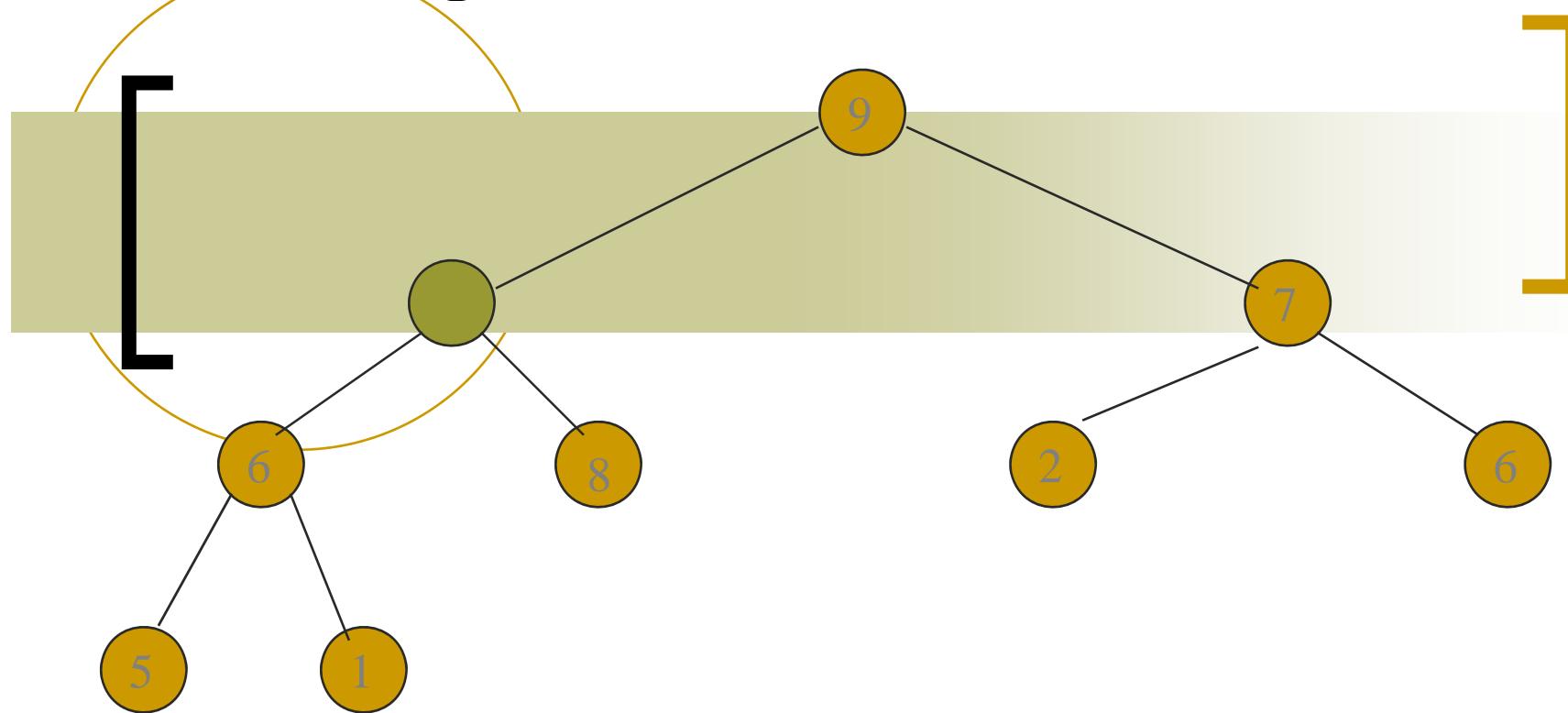

اکنون در heap تعداد 9 عنصر قرار می
گیرد.

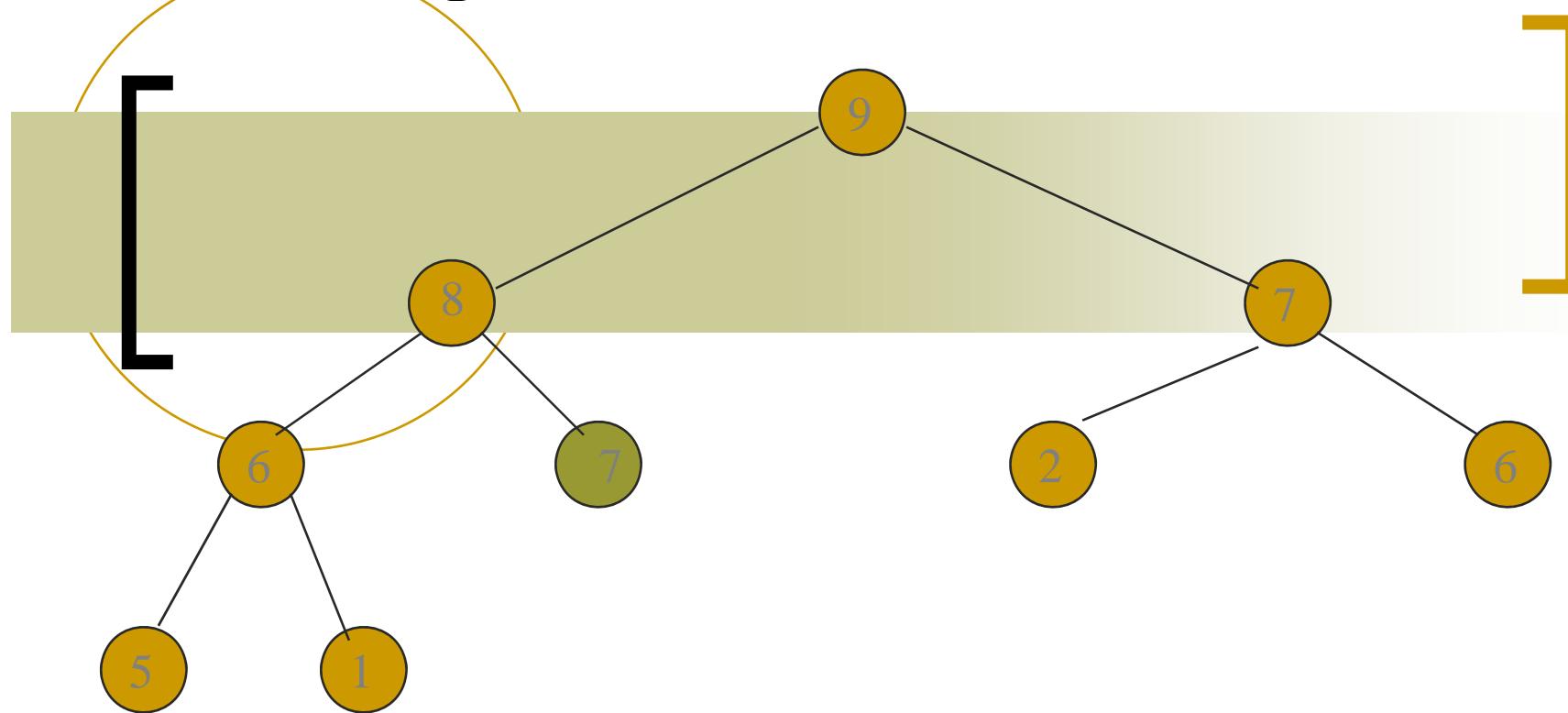
Removing The Max Element

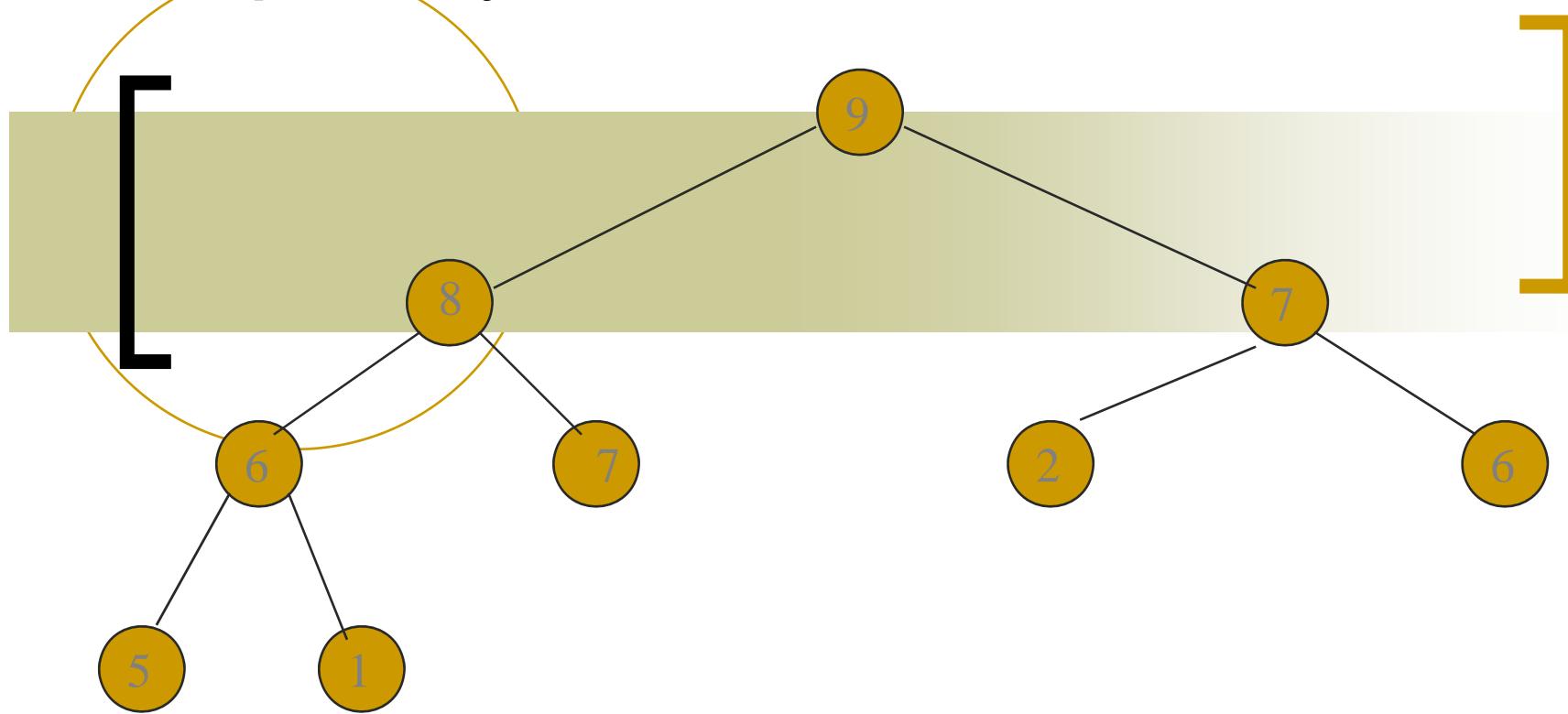
Removing The Max Element

Removing The Max Element

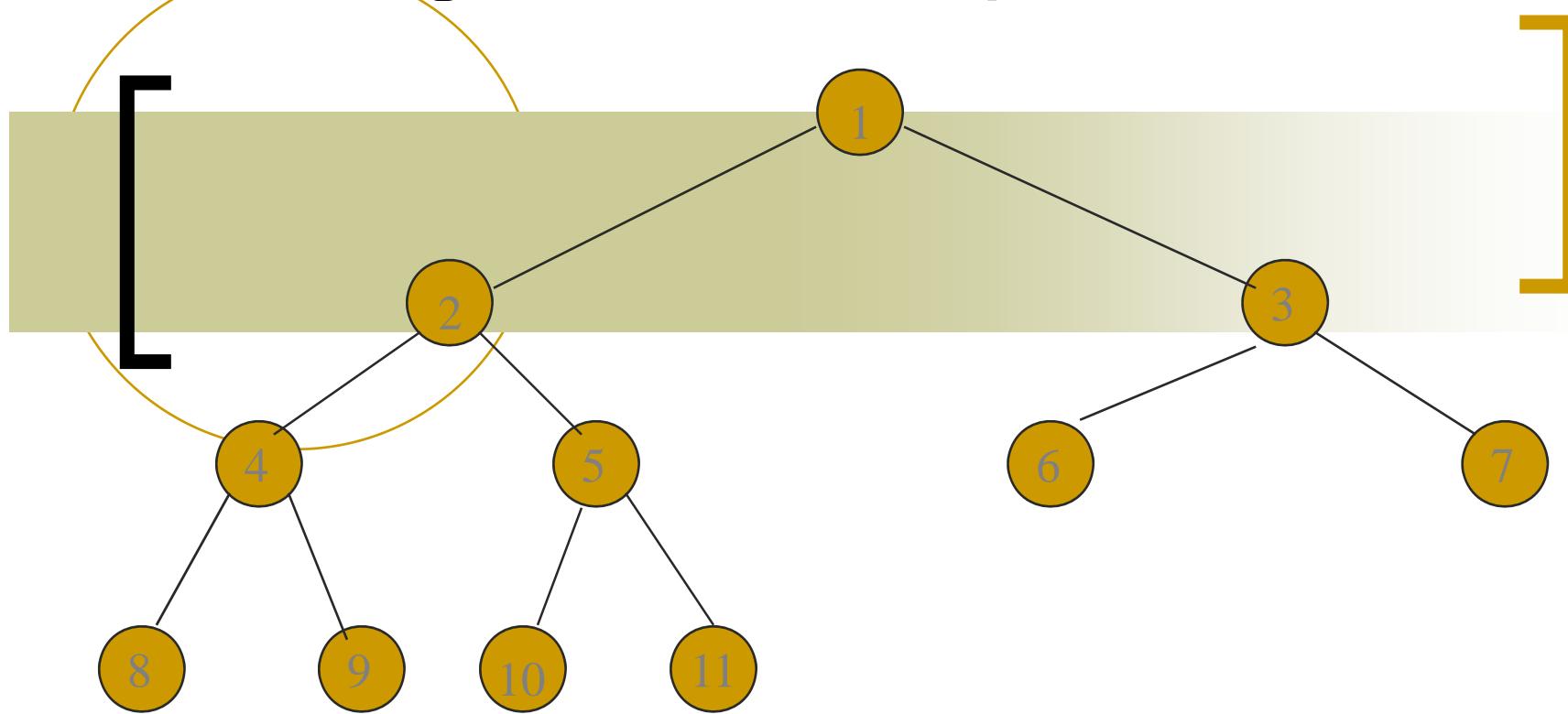

Complexity Of Remove Max Element

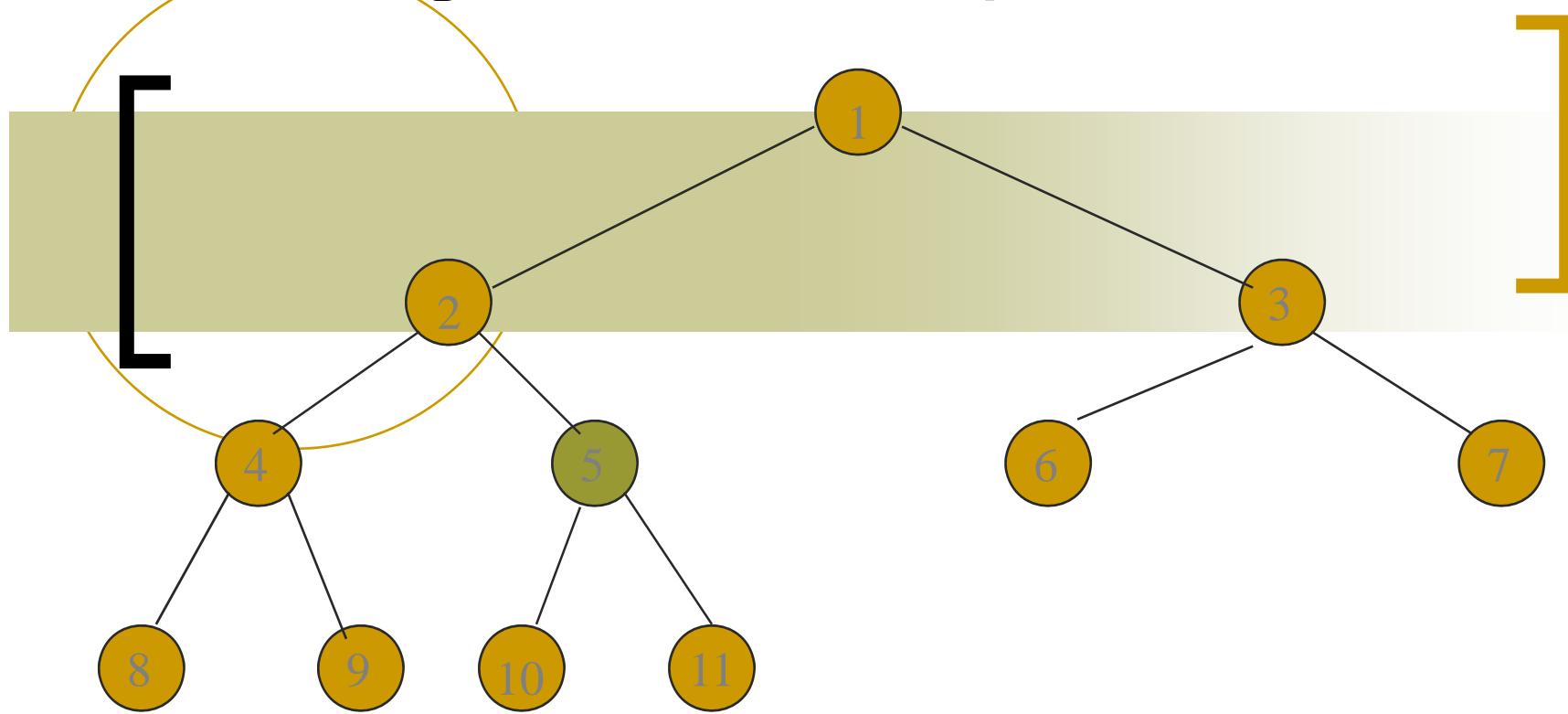
$O(\log n) =$ پیچیدگی

Initializing A Max Heap

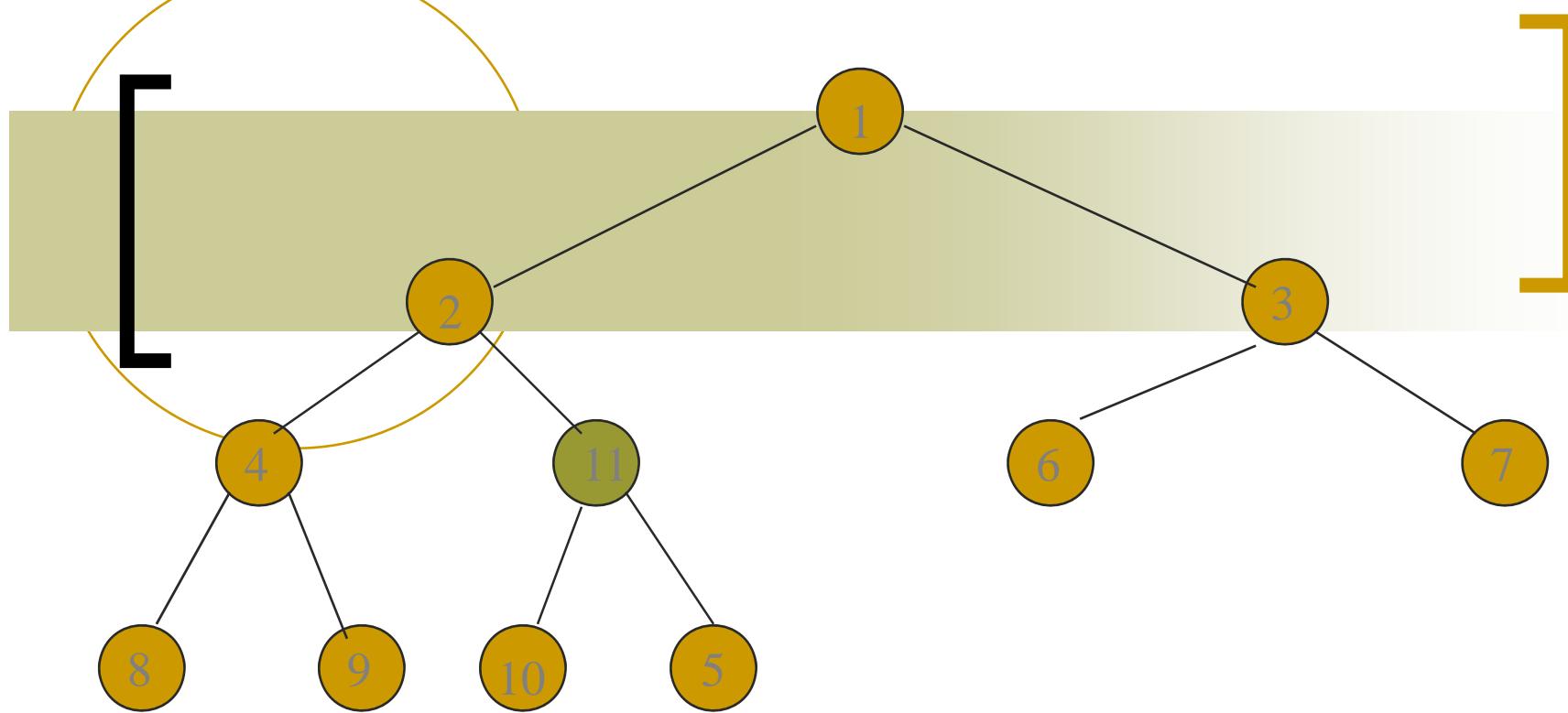
input array = [-, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11]

Initializing A Max Heap

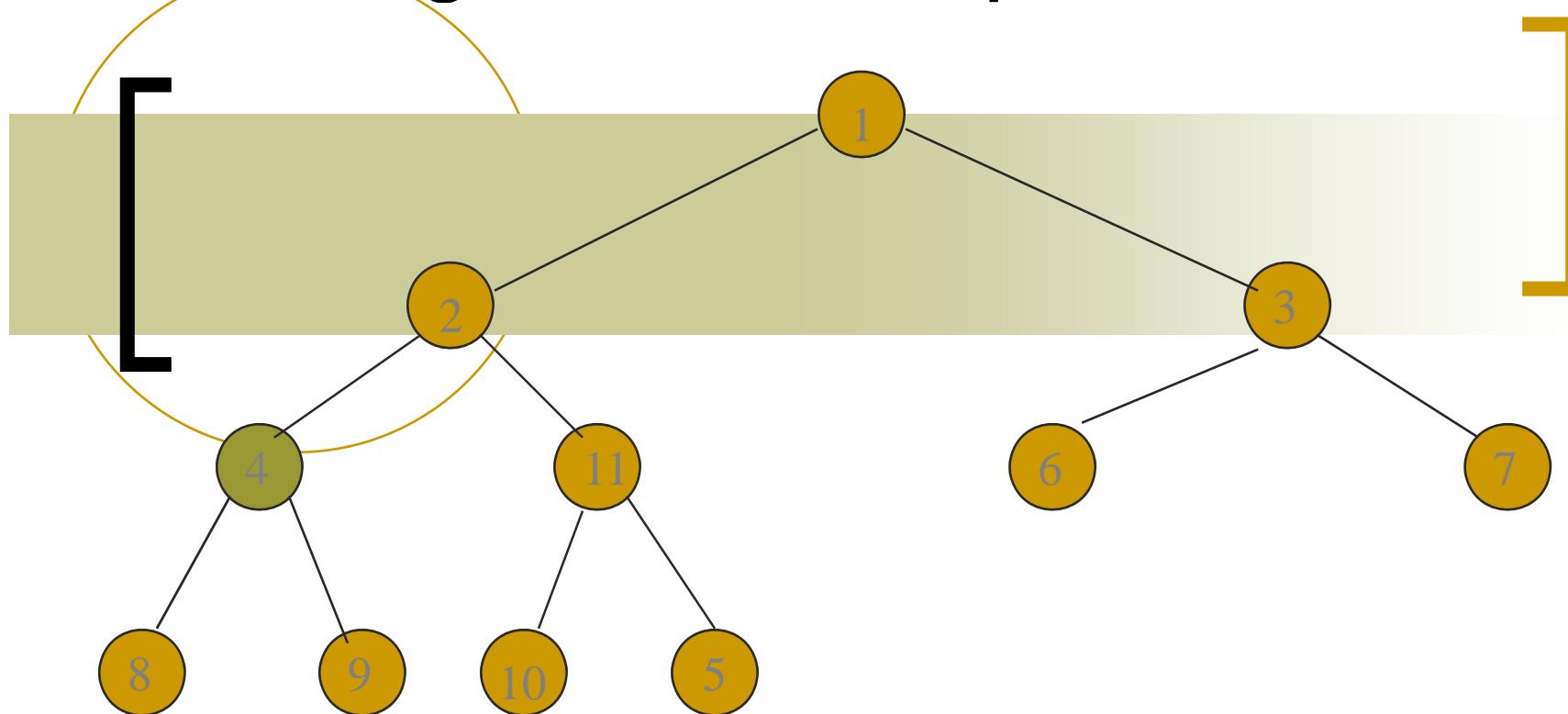
ابتدا موقعیت $n/2$ را در آرایه فوق محاسبه کرده و سپس از آن گره در درخت شروع کنید

Initializing A Max Heap

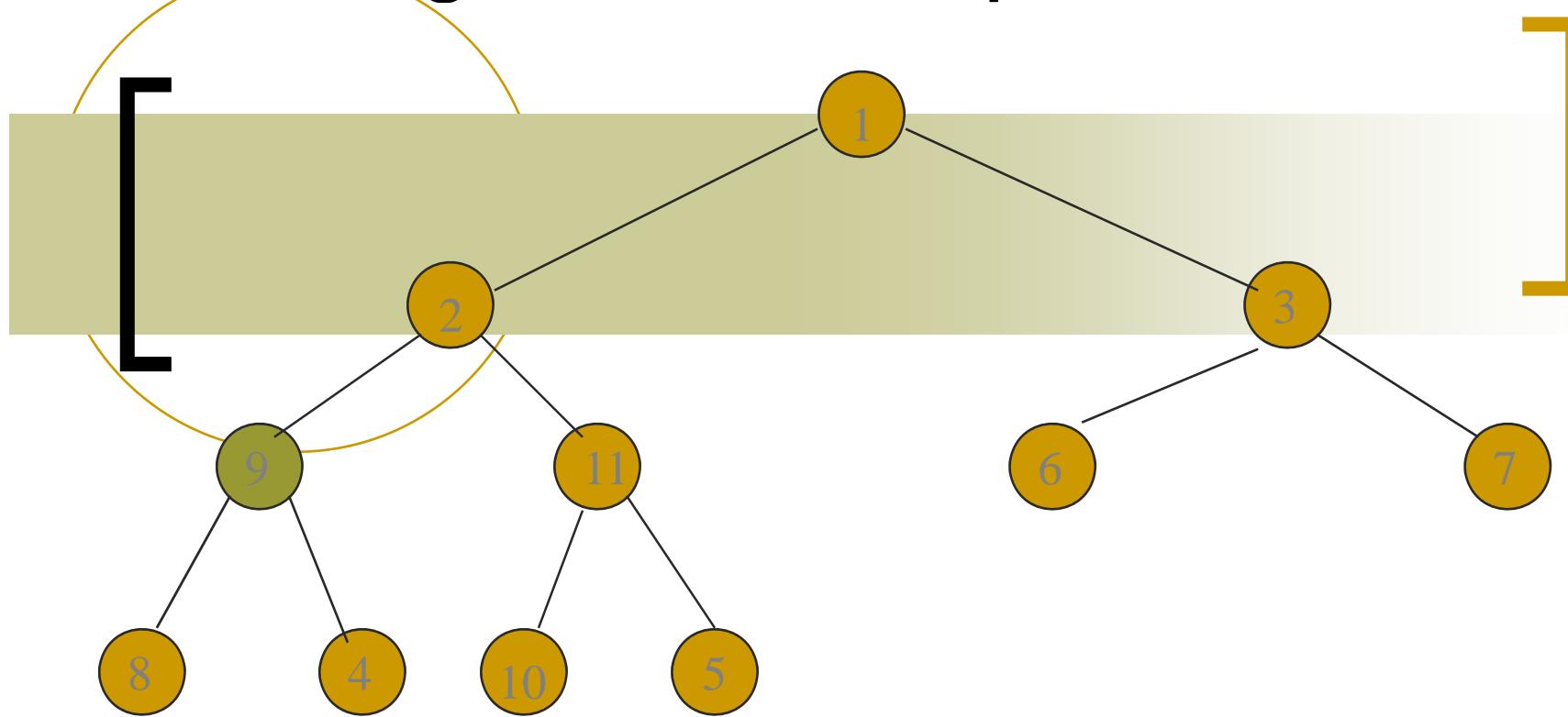

max heap را در درخت چک کنید. در درخت heap محتوای ریشه از کلیه عناصر آن بزرگتر می باشد.

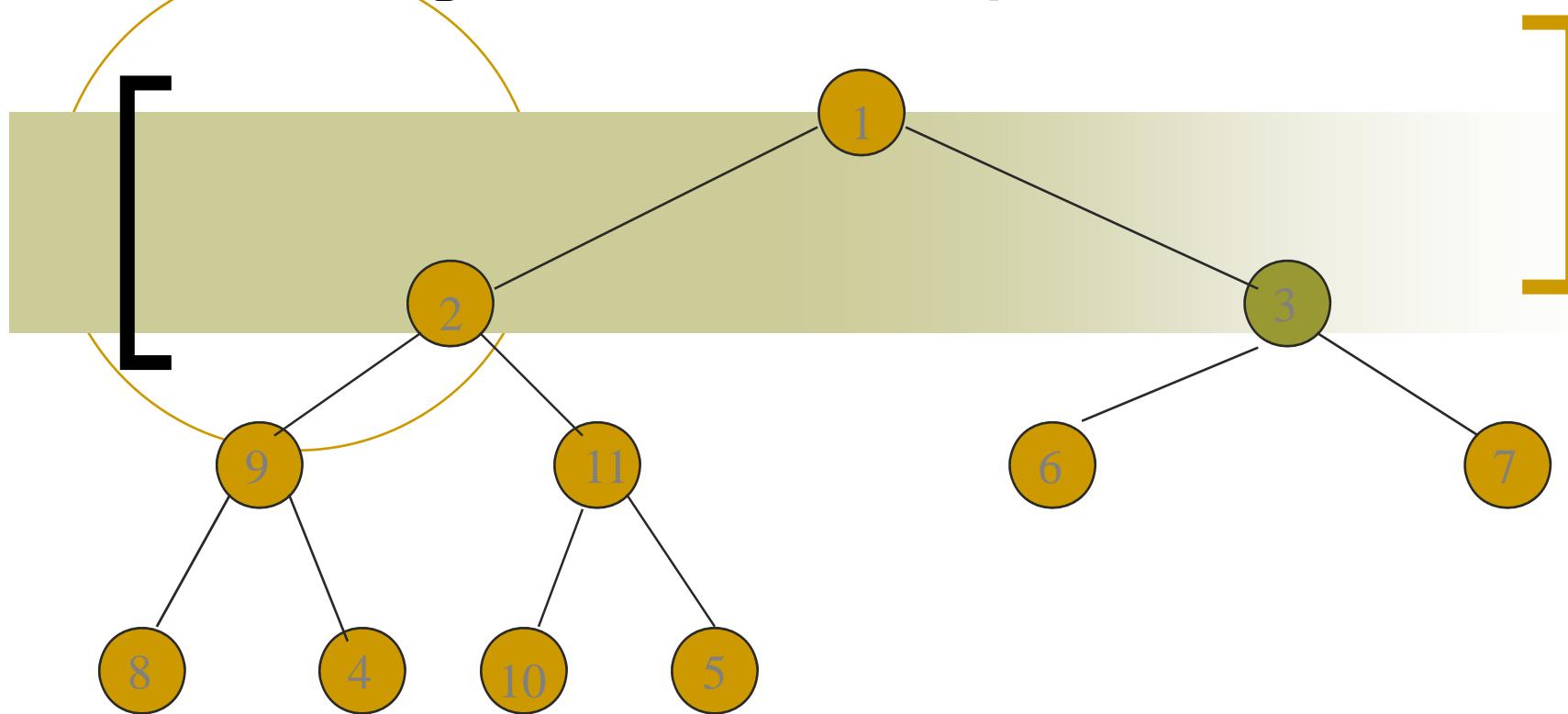
Initializing A Max Heap

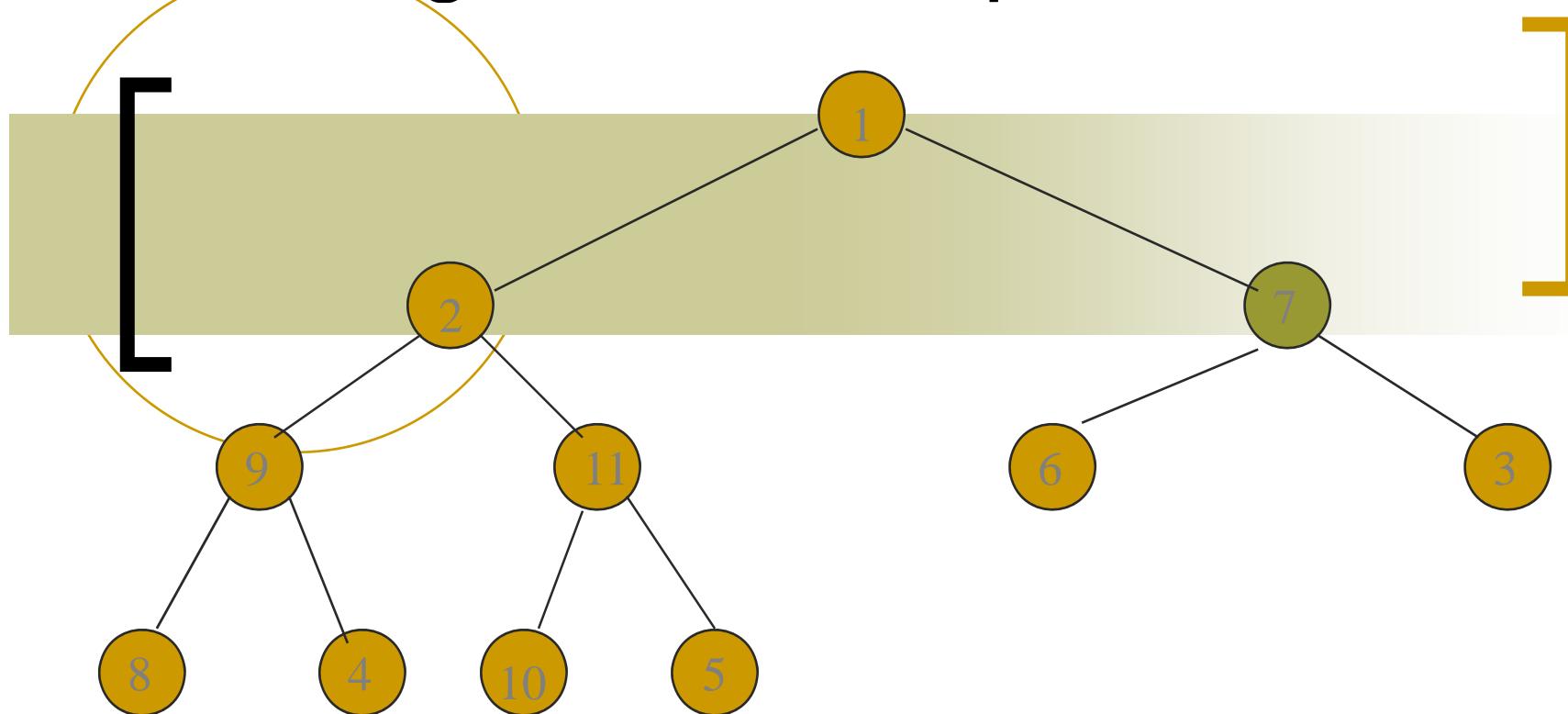
Initializing A Max Heap

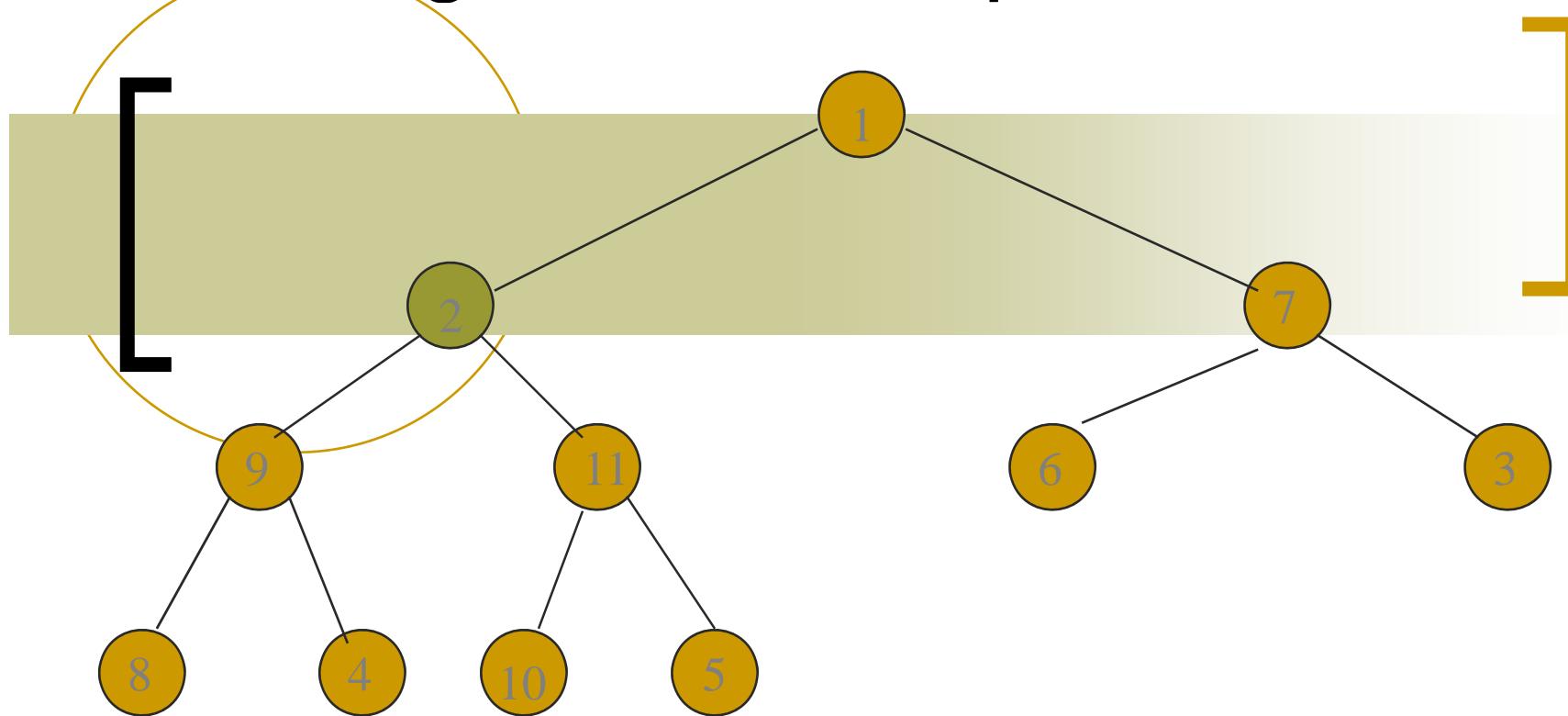
Initializing A Max Heap

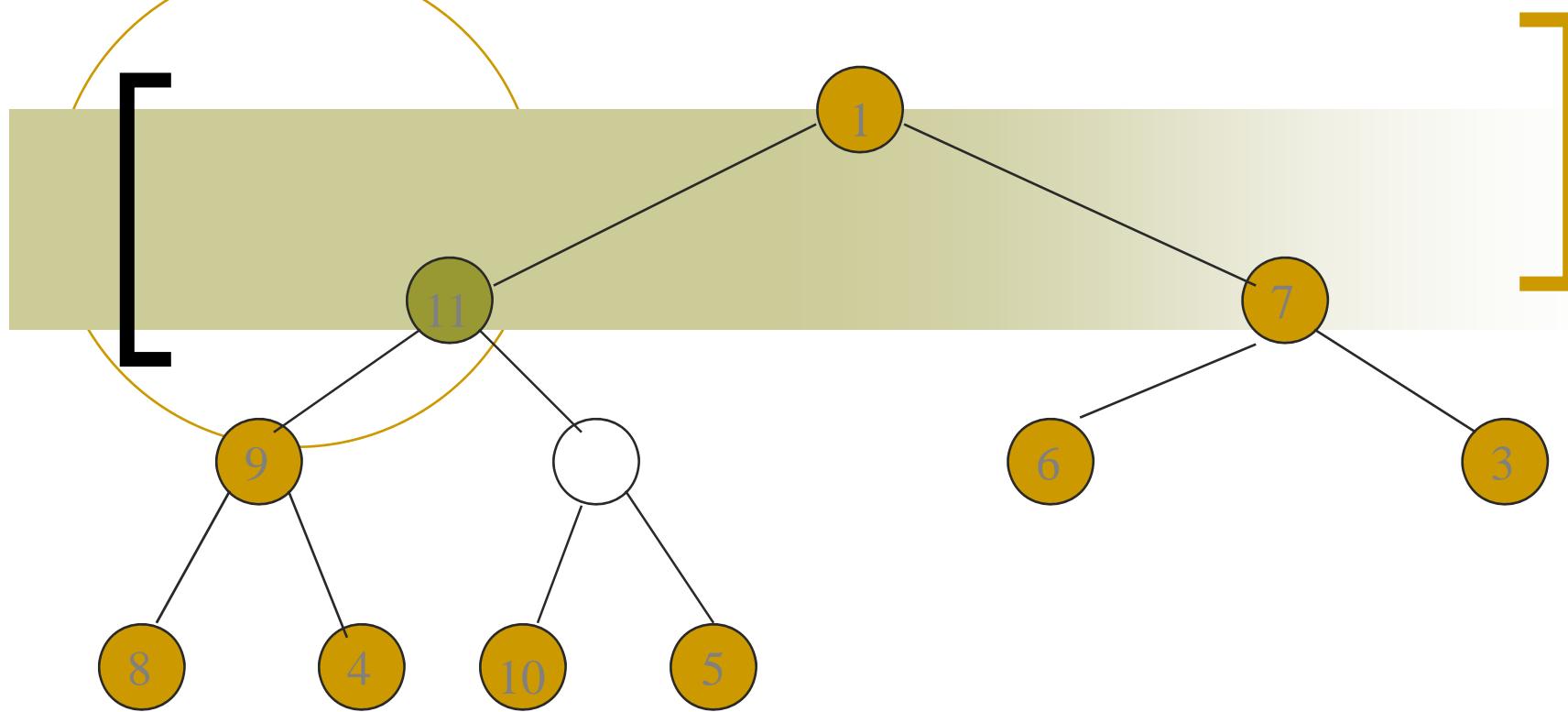
Initializing A Max Heap

Initializing A Max Heap

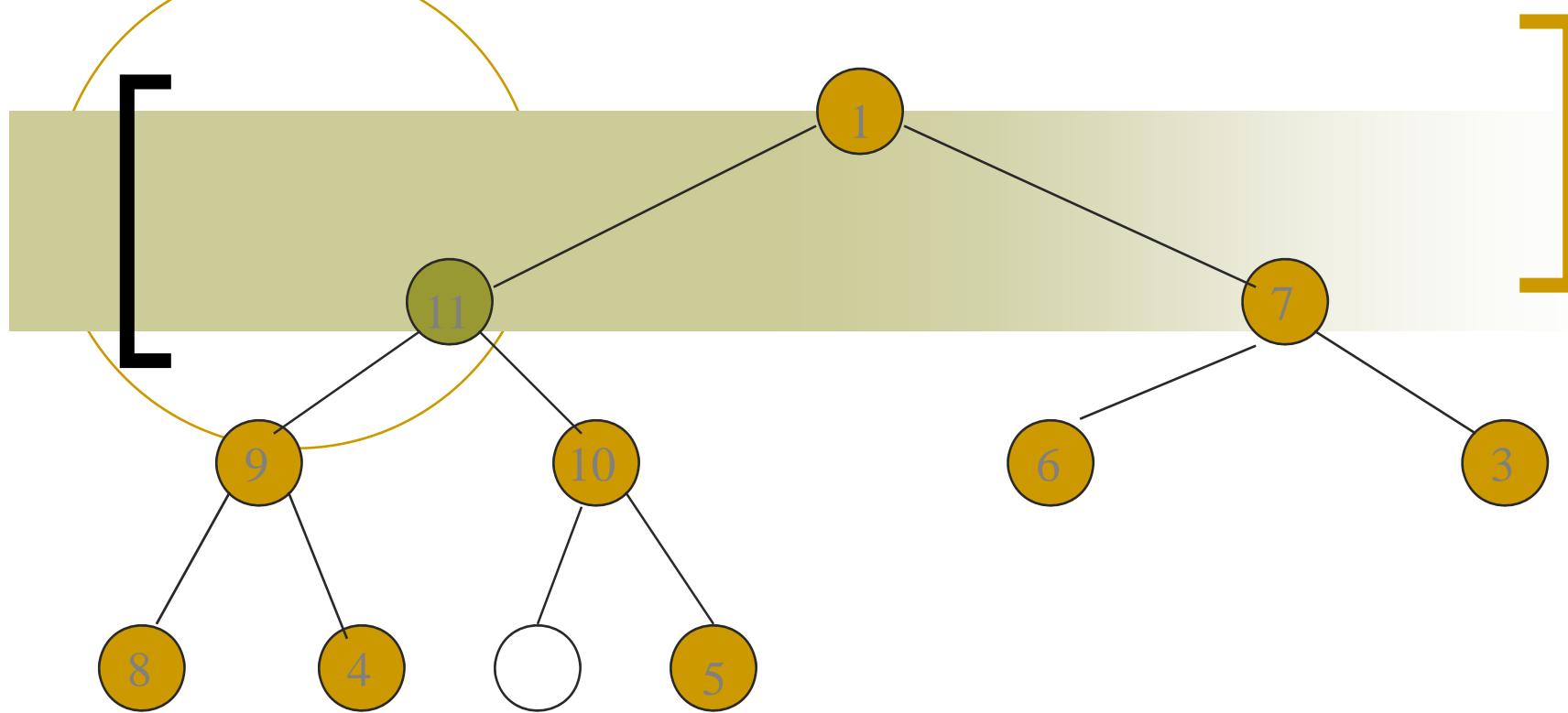

Initializing A Max Heap

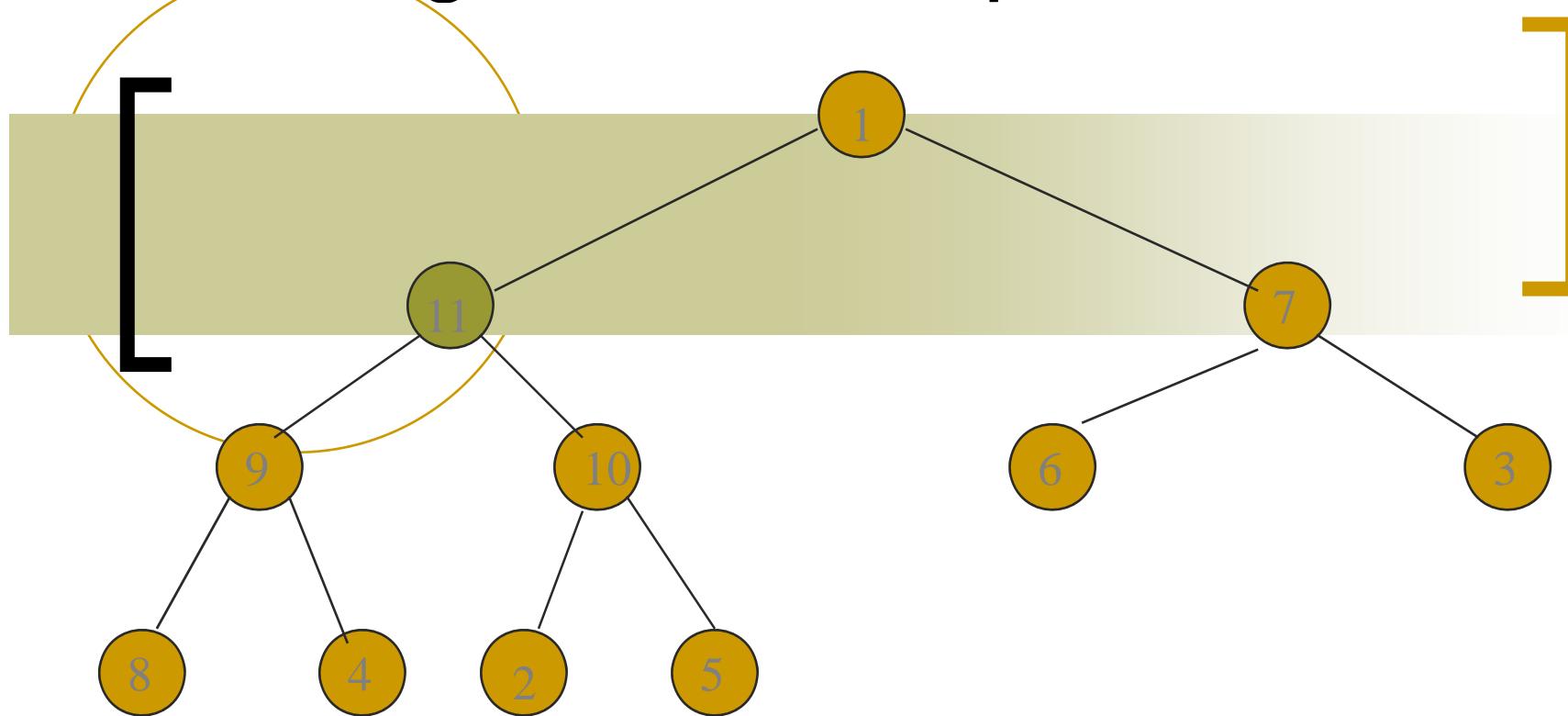
مکان 11 با 2 عوض می شود.

Initializing A Max Heap

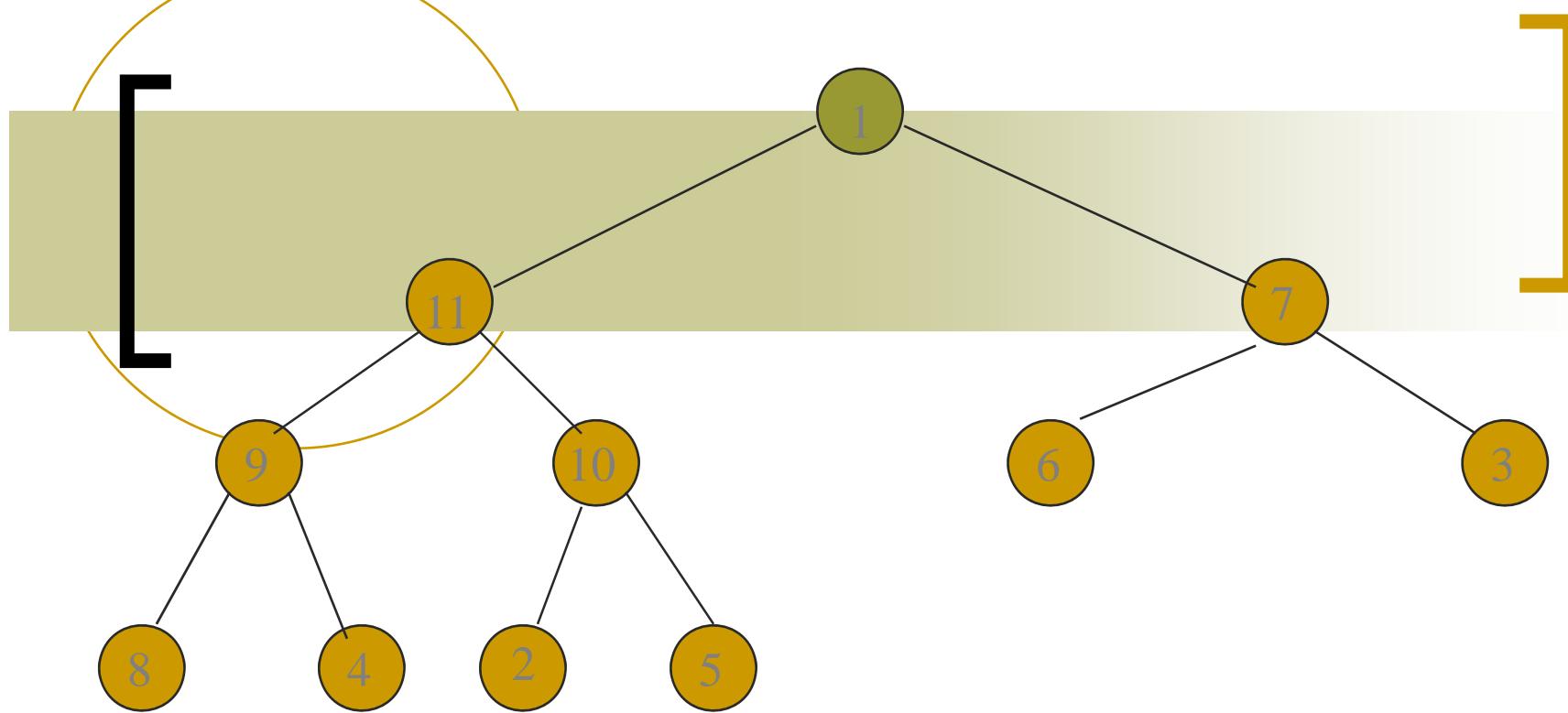

مکان 10 با 2 عوض می شود.

Initializing A Max Heap

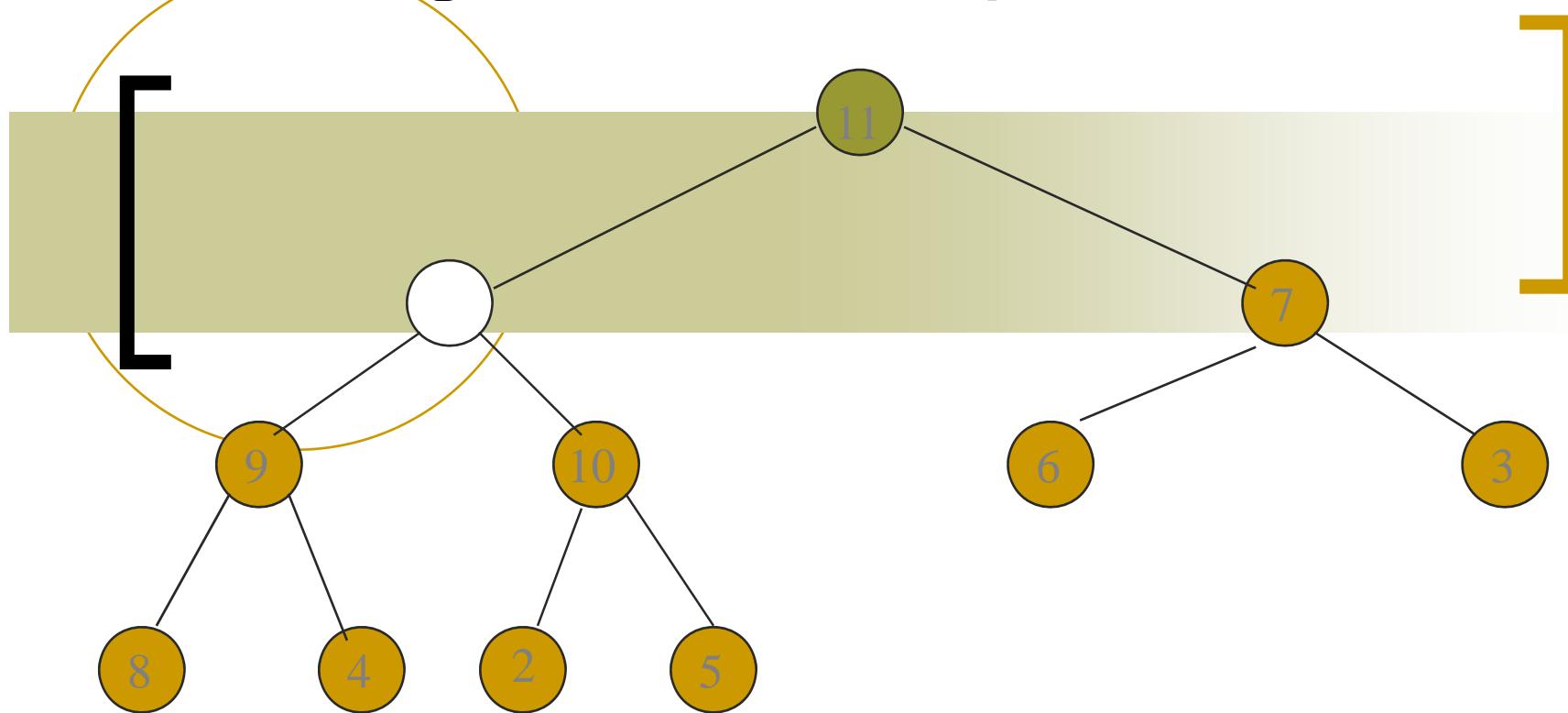

Initializing A Max Heap

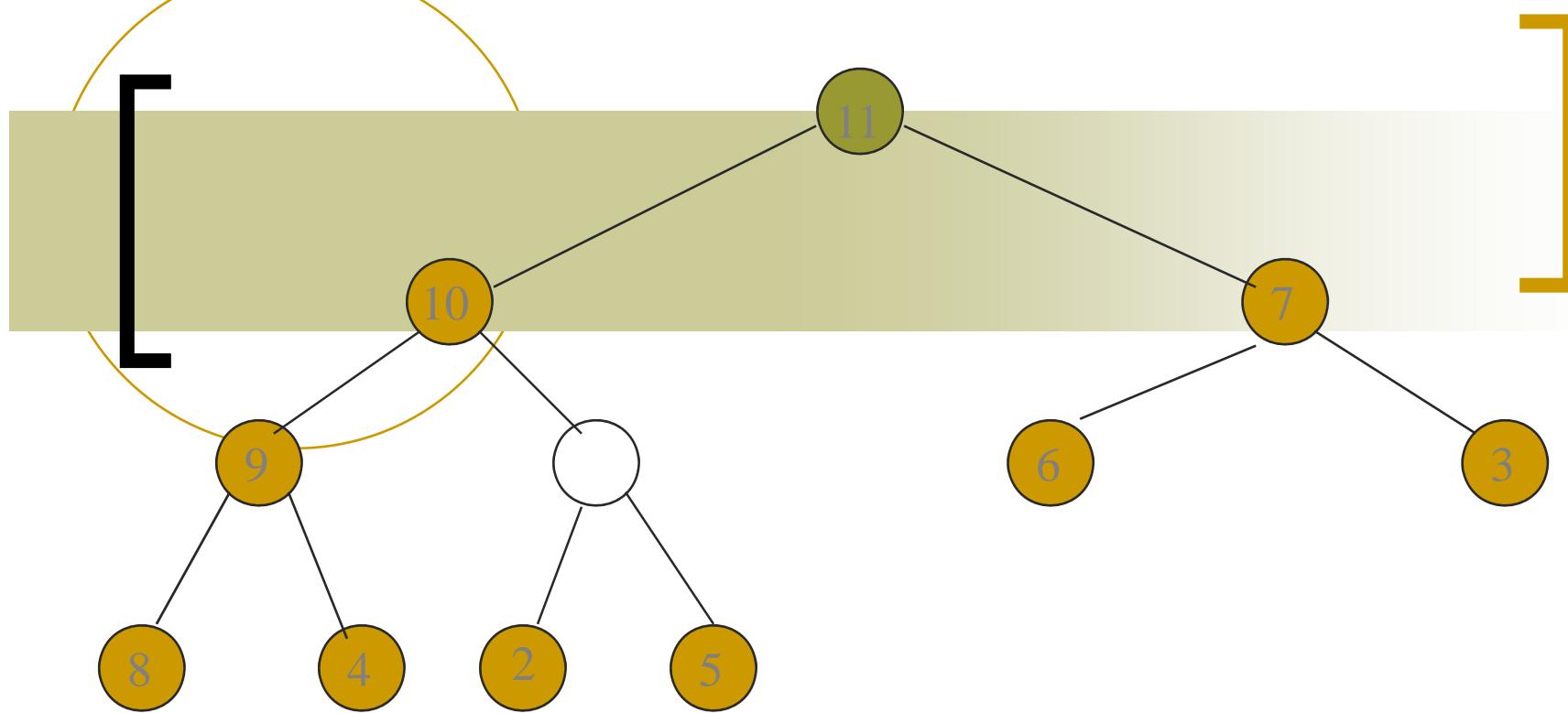
مکان 1 را بیابید؟

Initializing A Max Heap

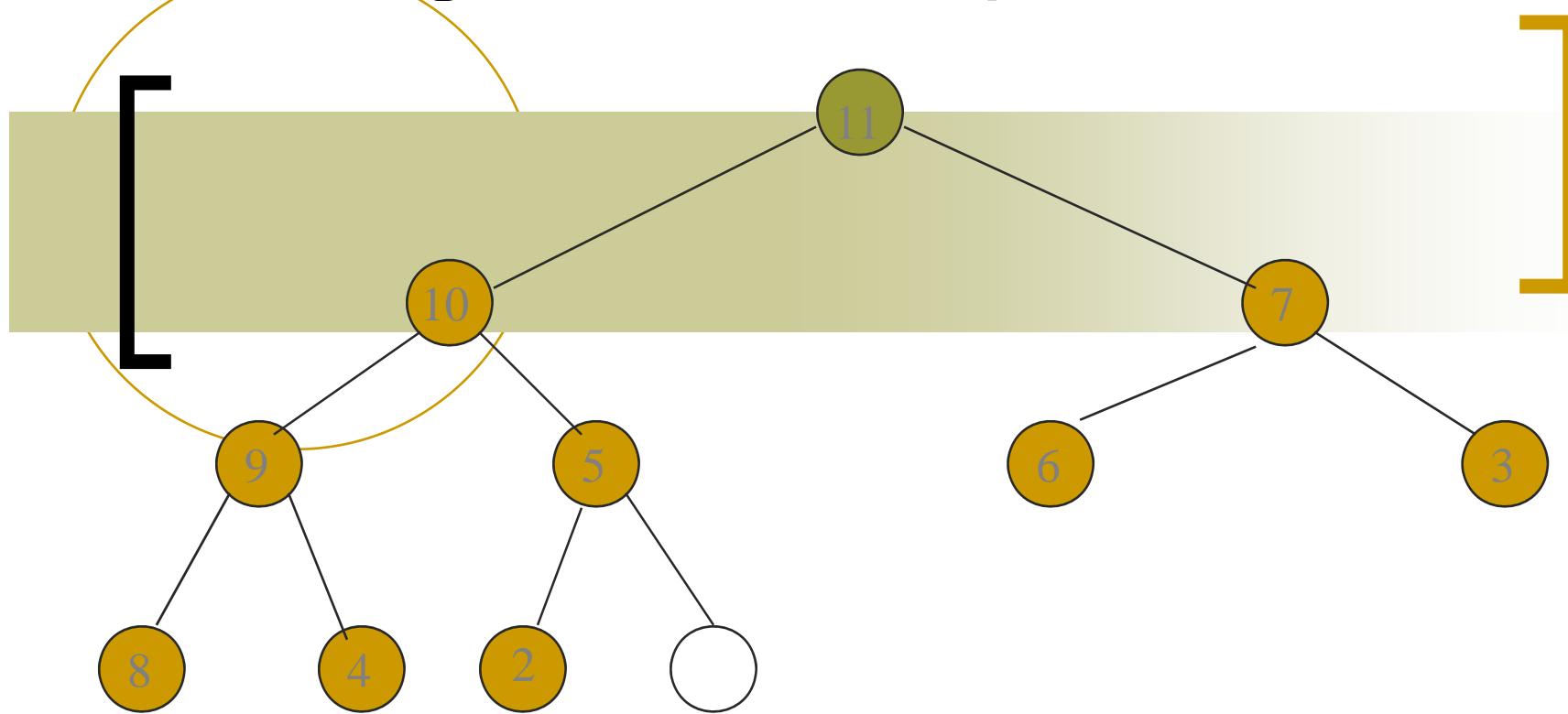
پافتن مکان 1

Initializing A Max Heap

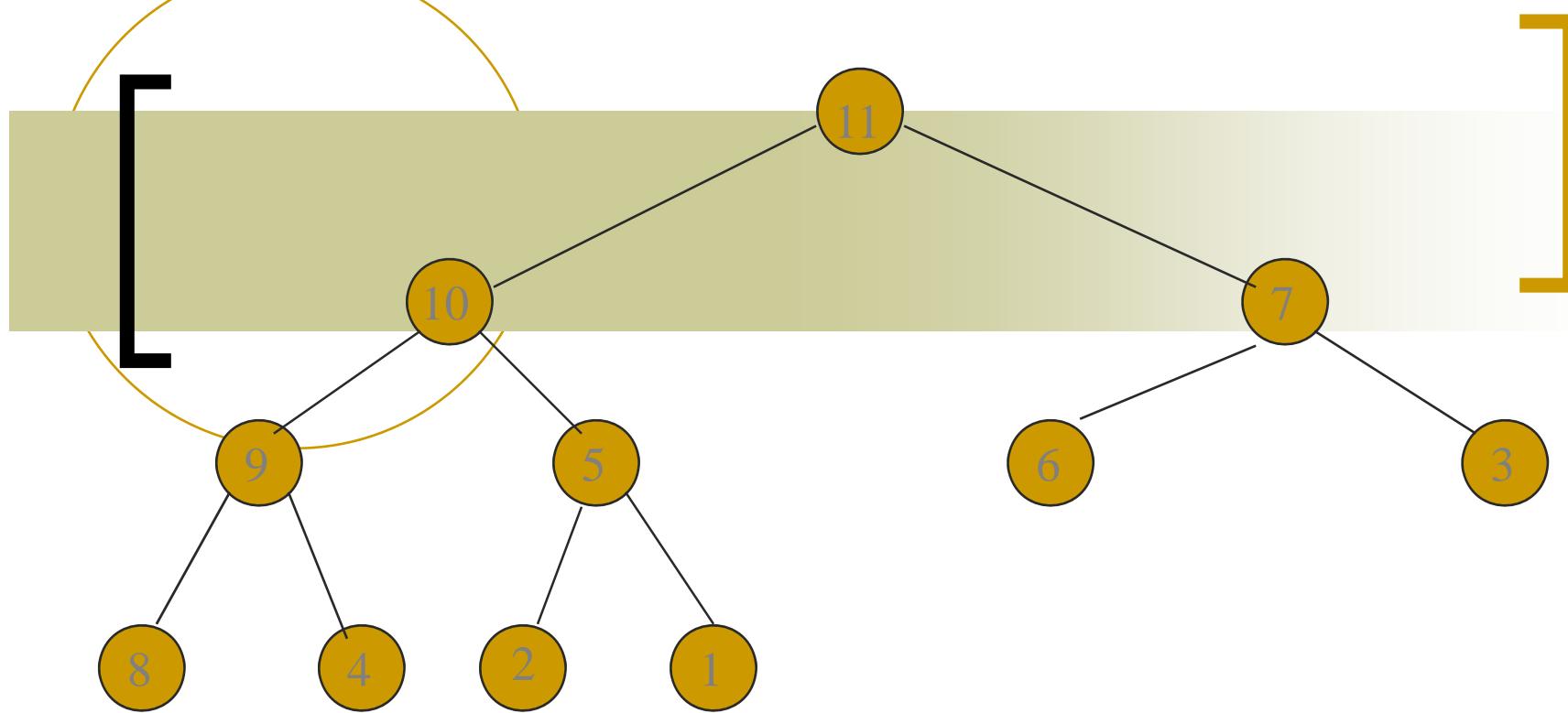
يأْفَنْ مَكَانْ 1

Initializing A Max Heap

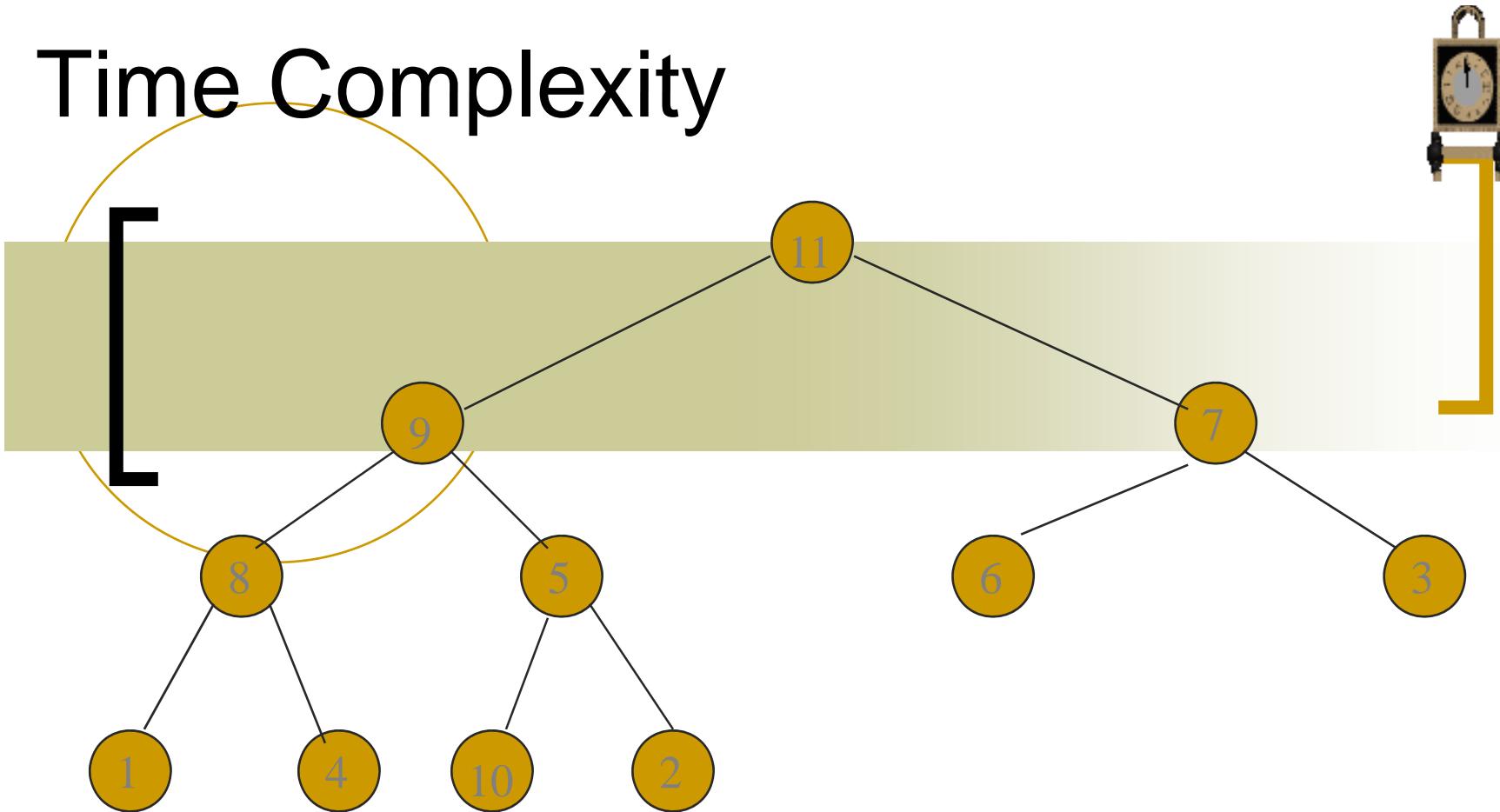
يأْفَتْنَ مَكَانَ ١

Initializing A Max Heap

انجام شد.

Time Complexity

ارتفاع درخت h

تعداد زیر درخت ها با ریشه در سطح j $= 2^{j-1}$

پیچیدگی زمانی برای هر زیر درخت $= O(h-j+1)$

Complexity

پیچیدگی زمانی برای زیر درخت سطح j :

$$t(1) + t(2) + \dots + t(h-1) = O(n)$$

$$2^{j-1}(h-j+1) = t(j) \leq$$

[

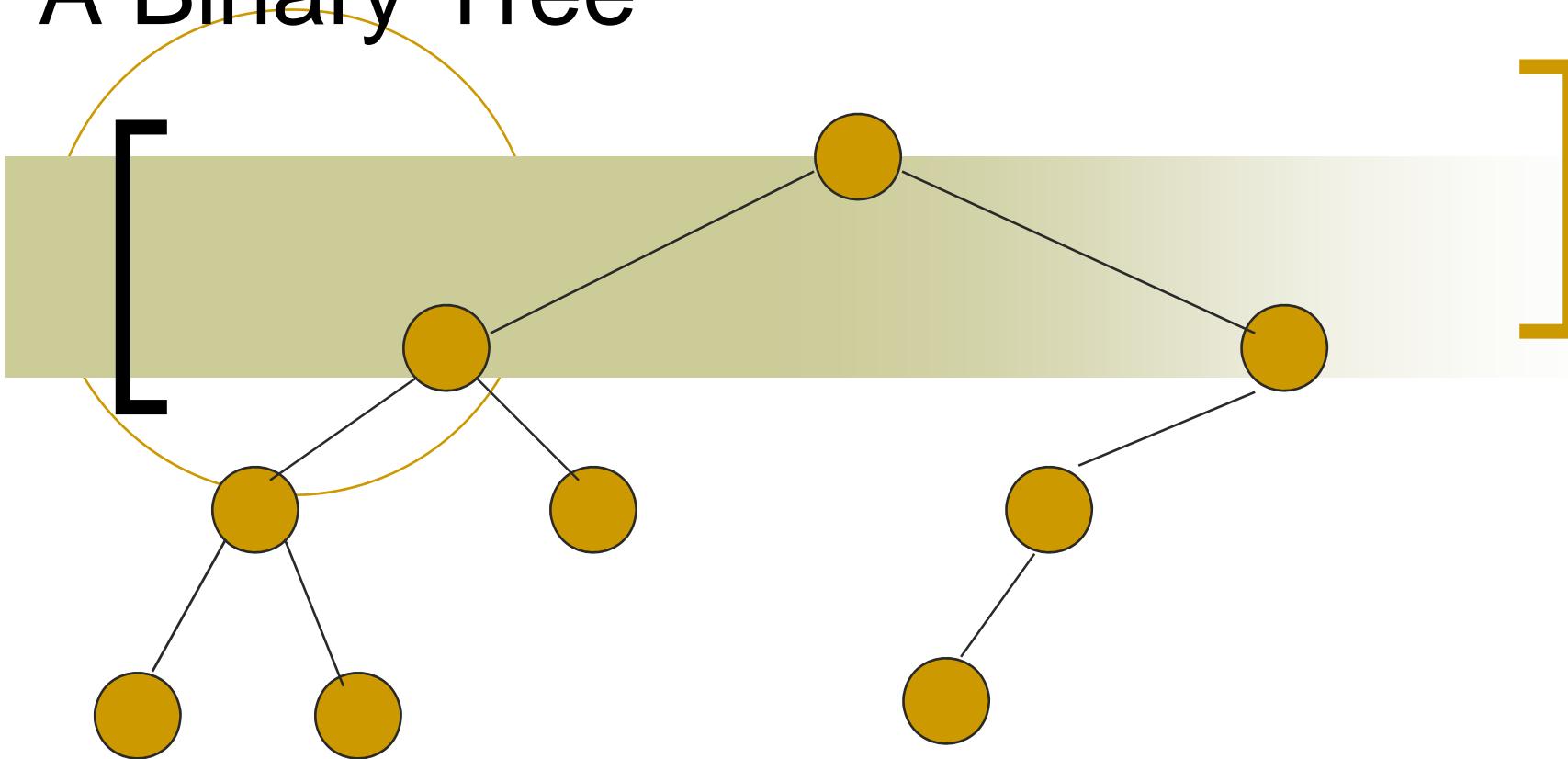
]

Extended Binary Trees

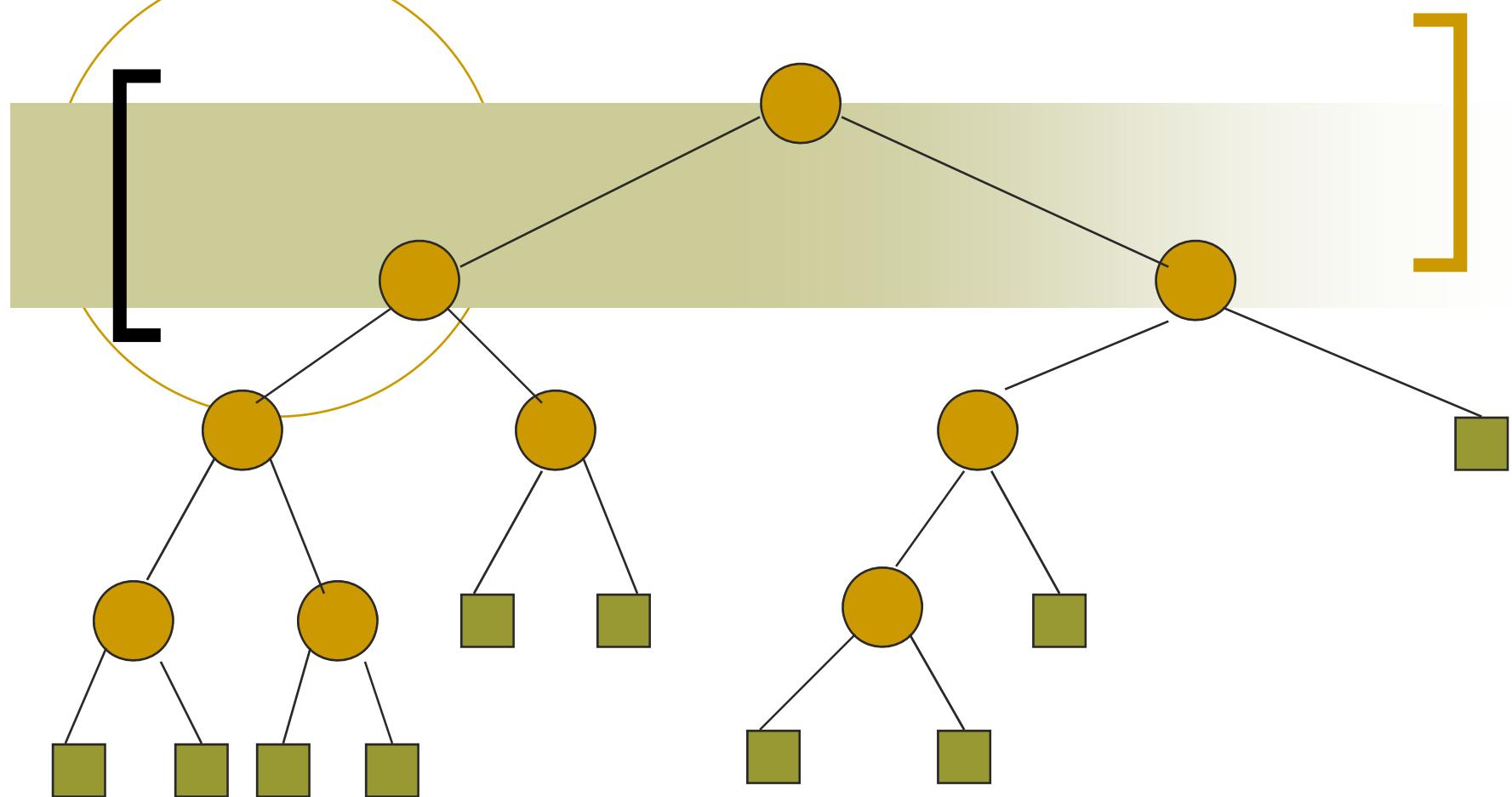
یک درخت باینری را در نظر بگیرید و اضافه کنید یک نود خارجی هر جایی زیر درخت نداشته باشد.

به همین دلیل به آن درخت باینری گسترش پافته می گویند.

A Binary Tree

An Extended Binary Tree

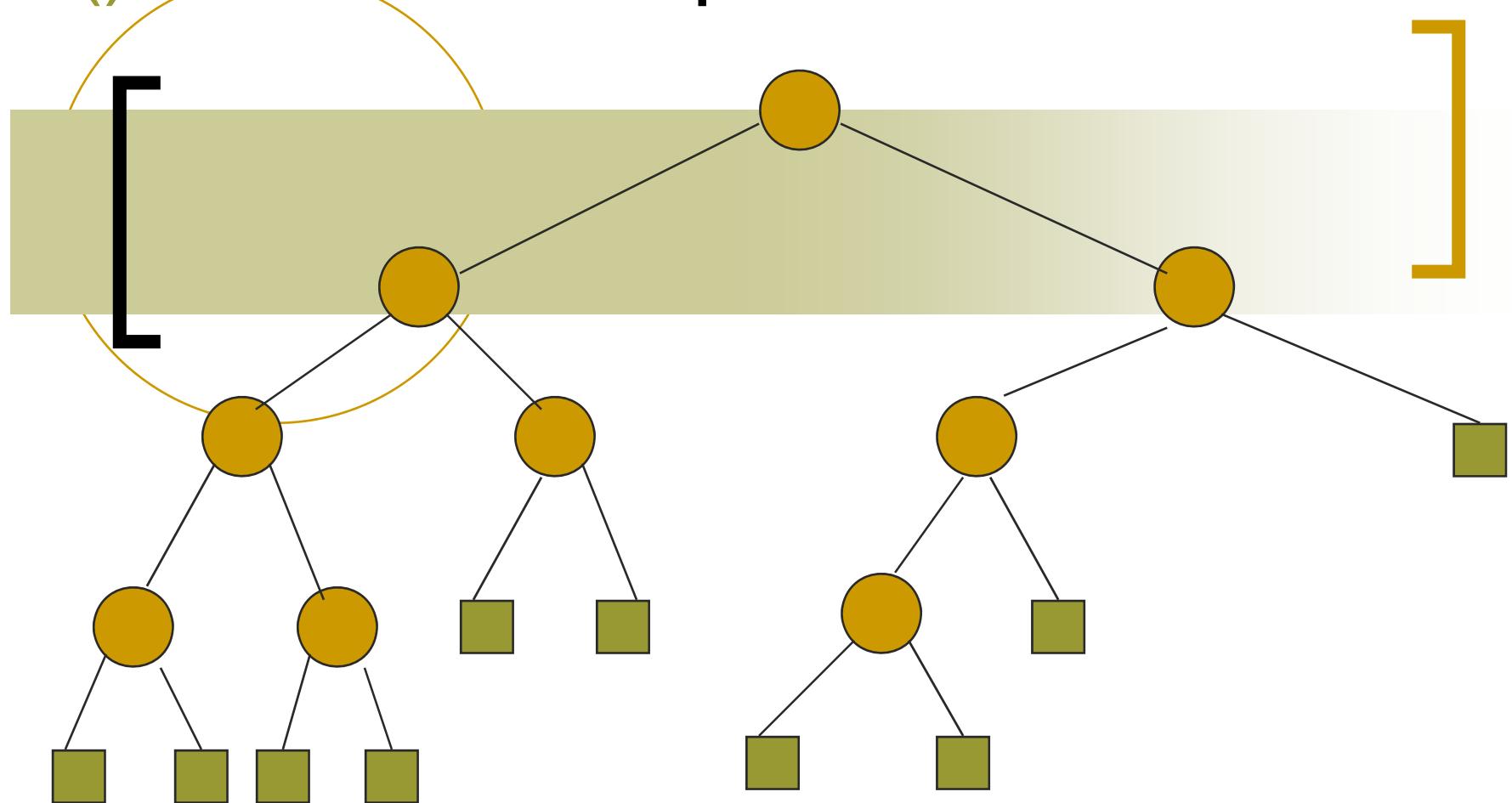
تعداد گره های خارجی = $n+1$

The Function $s()$

برای هر گره x در درخت باینری گسترش پافته با استفاده از تابع $s(x)$ قادریم:

طول کوتاهترین مسیر از x به گره خارجی در زیر درخت های ریشه محاسبه کرد.

`s()` Values Example

Binary Search Trees

Dictionary Operations: ■

get(key) ▪

put(key, value) ▪

remove(key) ▪

Additional operations: ■

ascend() ▪

اندیس گره در درخت باینری را برمی گرداند. (get(index)) ▪

کند محتوای اندیس در درخت باینری را حذف می (remove(index)) ▪

Complexity Of Dictionary Operations

Data Structure	Worst Case	Expected
Hash Table	$O(n)$	$O(1)$
Binary Search Tree	$O(n)$	$O(\log n)$
Balanced Binary Search Tree	$O(\log n)$	$O(\log n)$

Complexity Of Other Operations

[

]

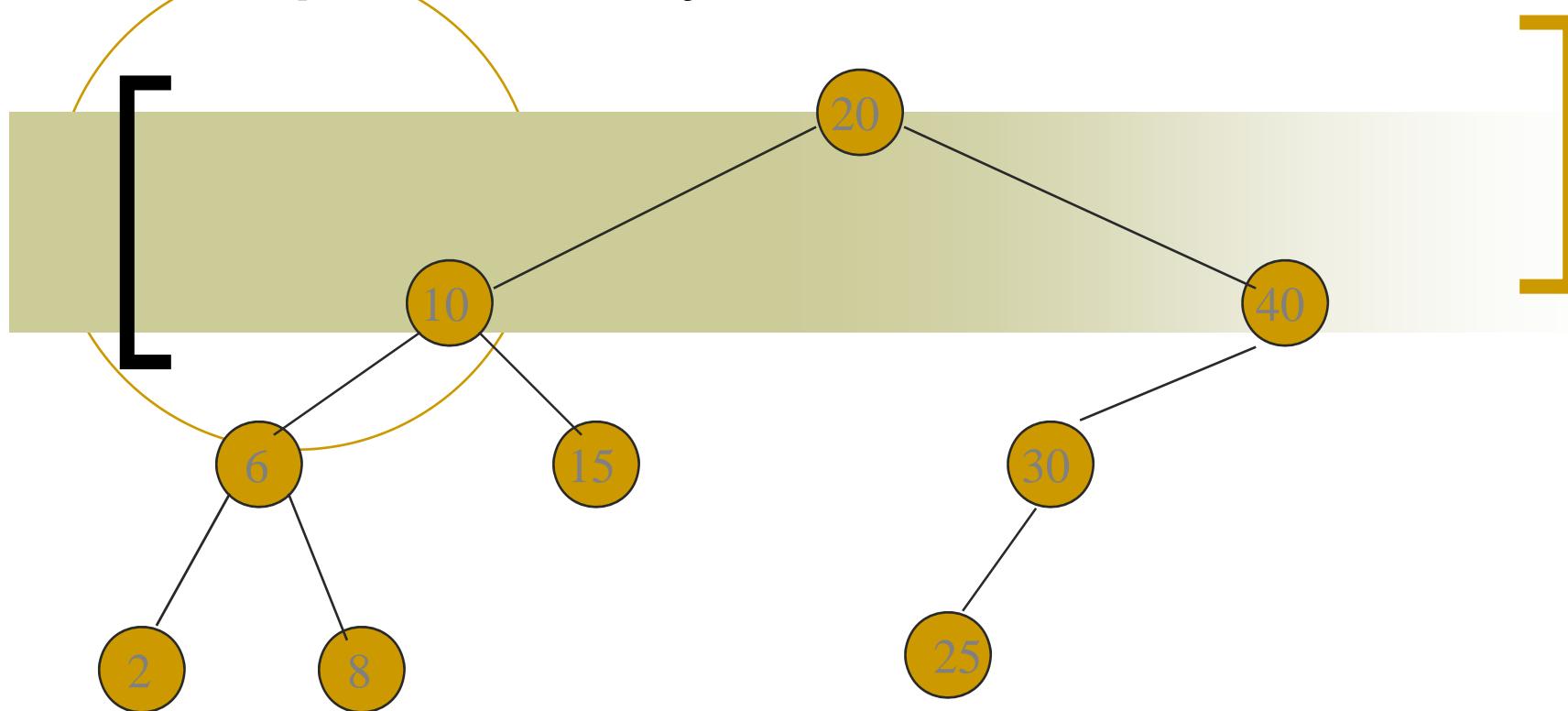
Data Structure	ascend	get and remove
Hash Table	$O(D + n \log n)$	$O(D + n \log n)$
Indexed BST	$O(n)$	$O(n)$
Indexed Balanced BST	$O(n)$	$O(\log n)$

D is number of buckets

Definition Of Binary Search Tree

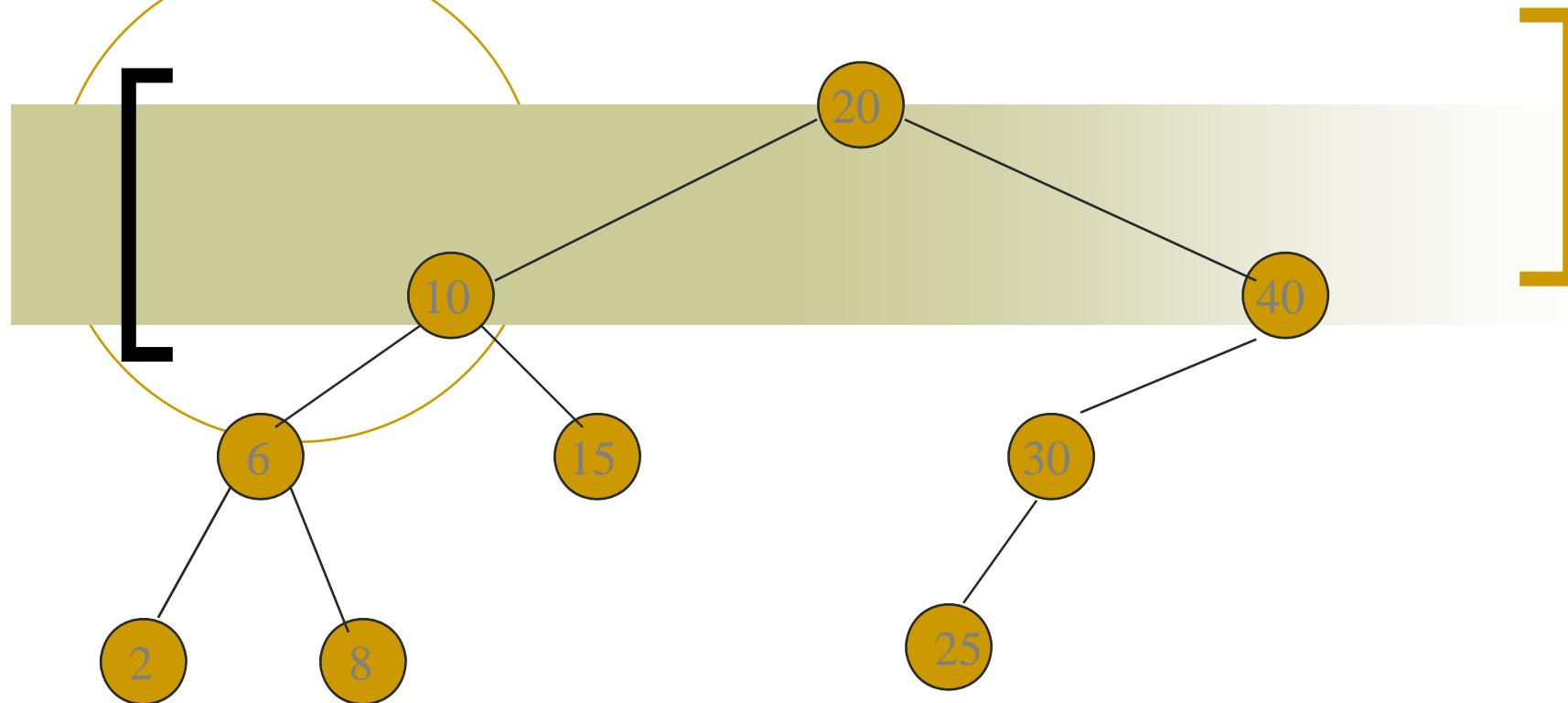
- در یک درخت باینری
- هر گره دارای $(key, value)$ میباشد.
- برای هر گره دلخواه x کلیه عناصر زیر درخت چپ آن کوچکتر از آن و کلیه عناصر زیر درخت راست آن بزرگتر از آن می باشد.

Example Binary Search Tree

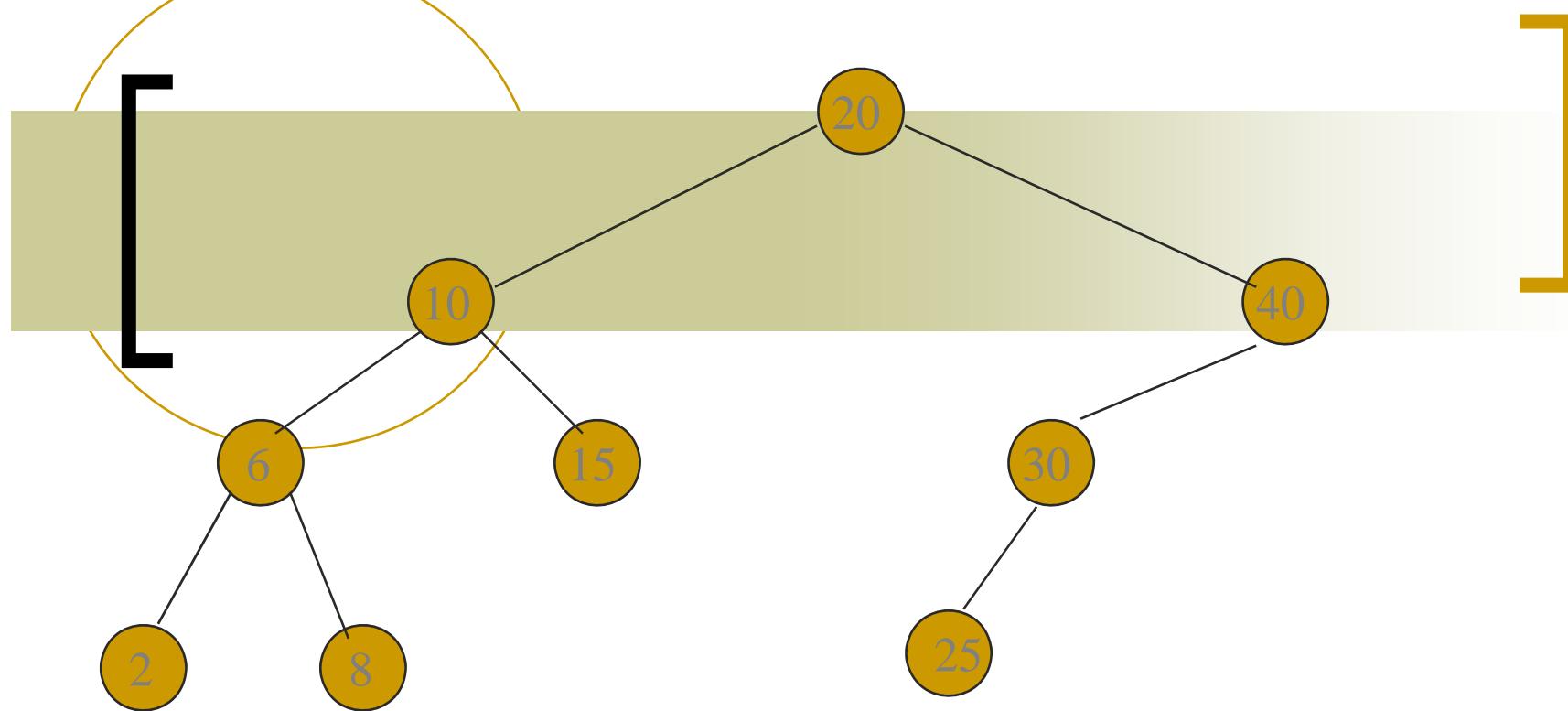
فقط کلید ها را نشان داده است.

The Operation ascend()

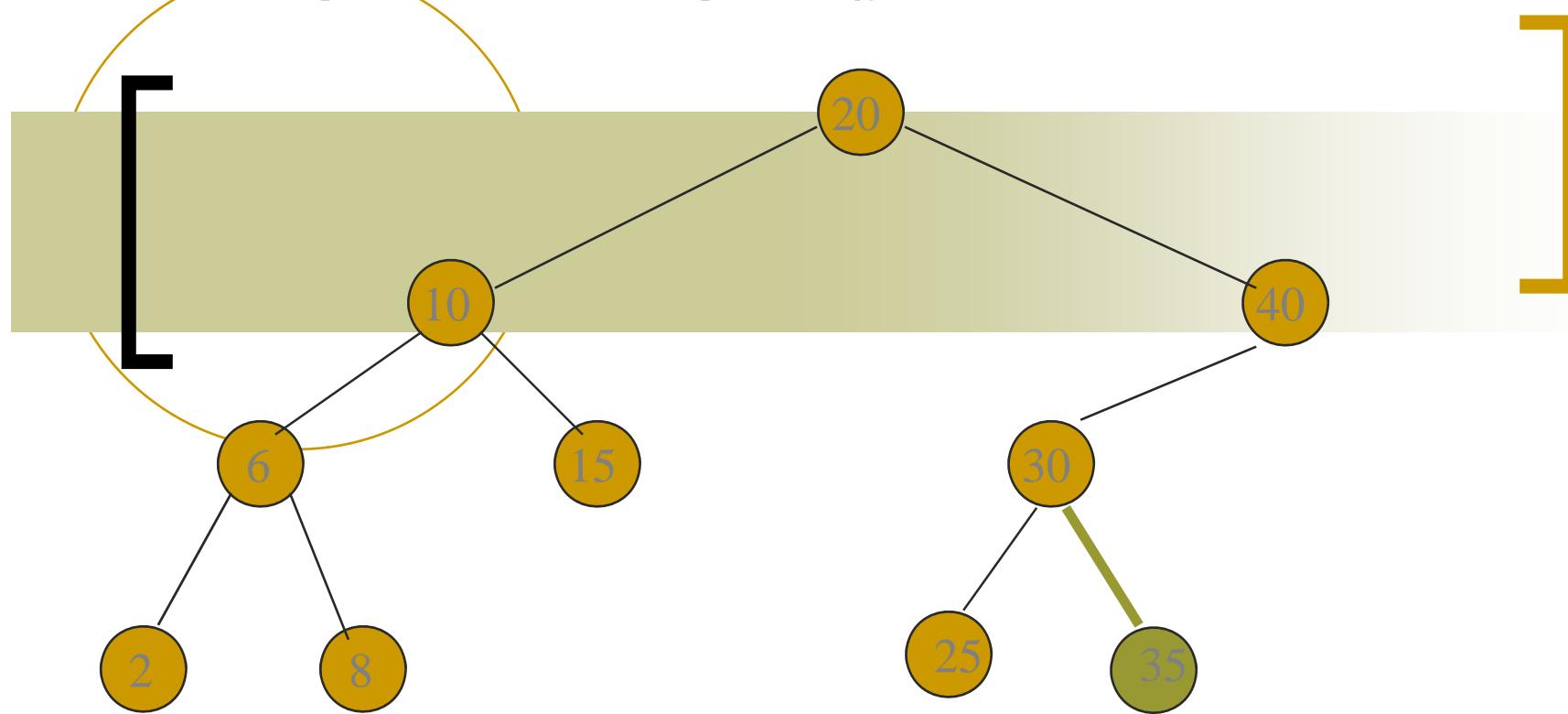
پیماش میانوندی آن با $O(n)$ امکان پذیر است.

The Operation get()

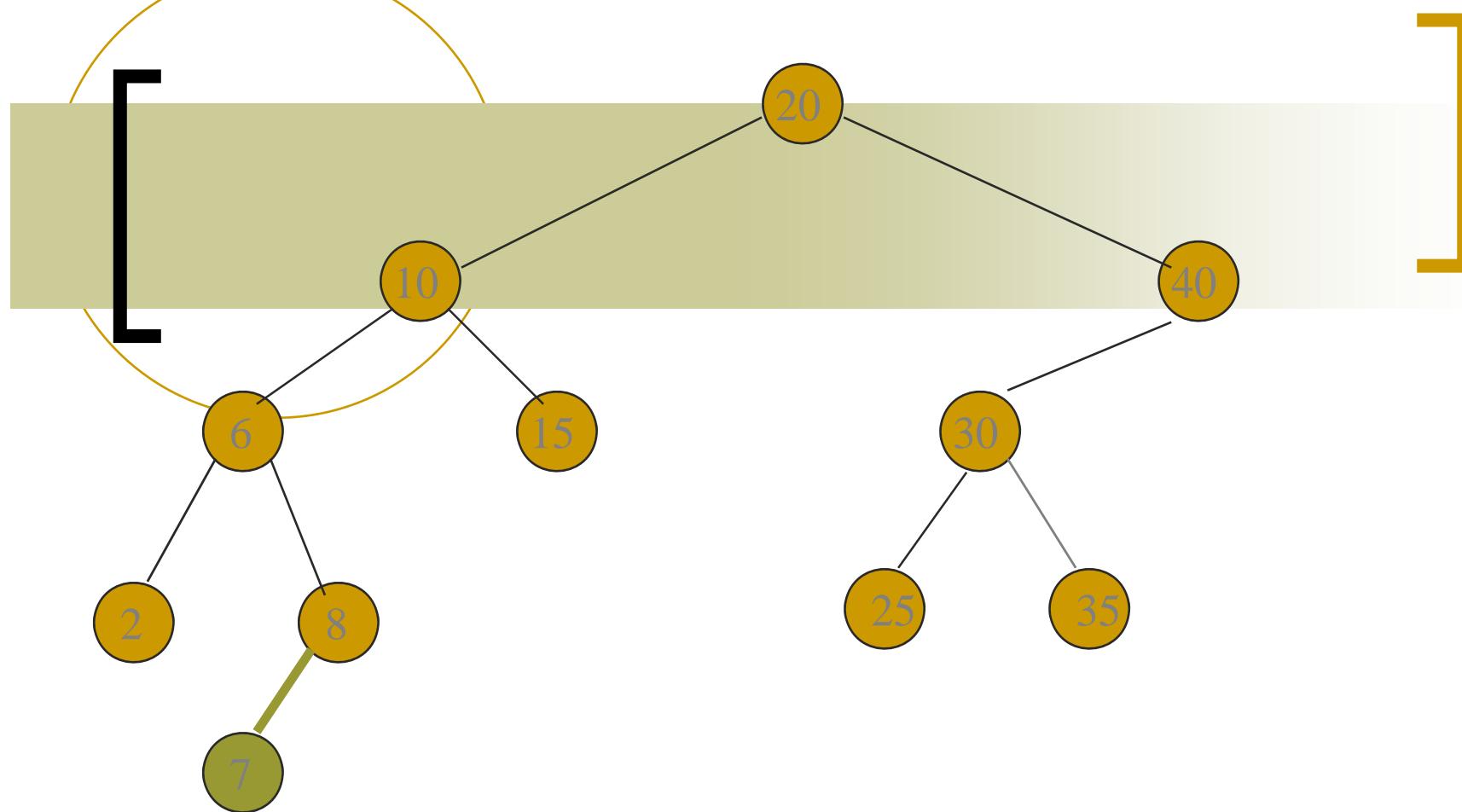
$= \text{پیچیدگی} = O(\text{height}) = O(n)$

The Operation put()

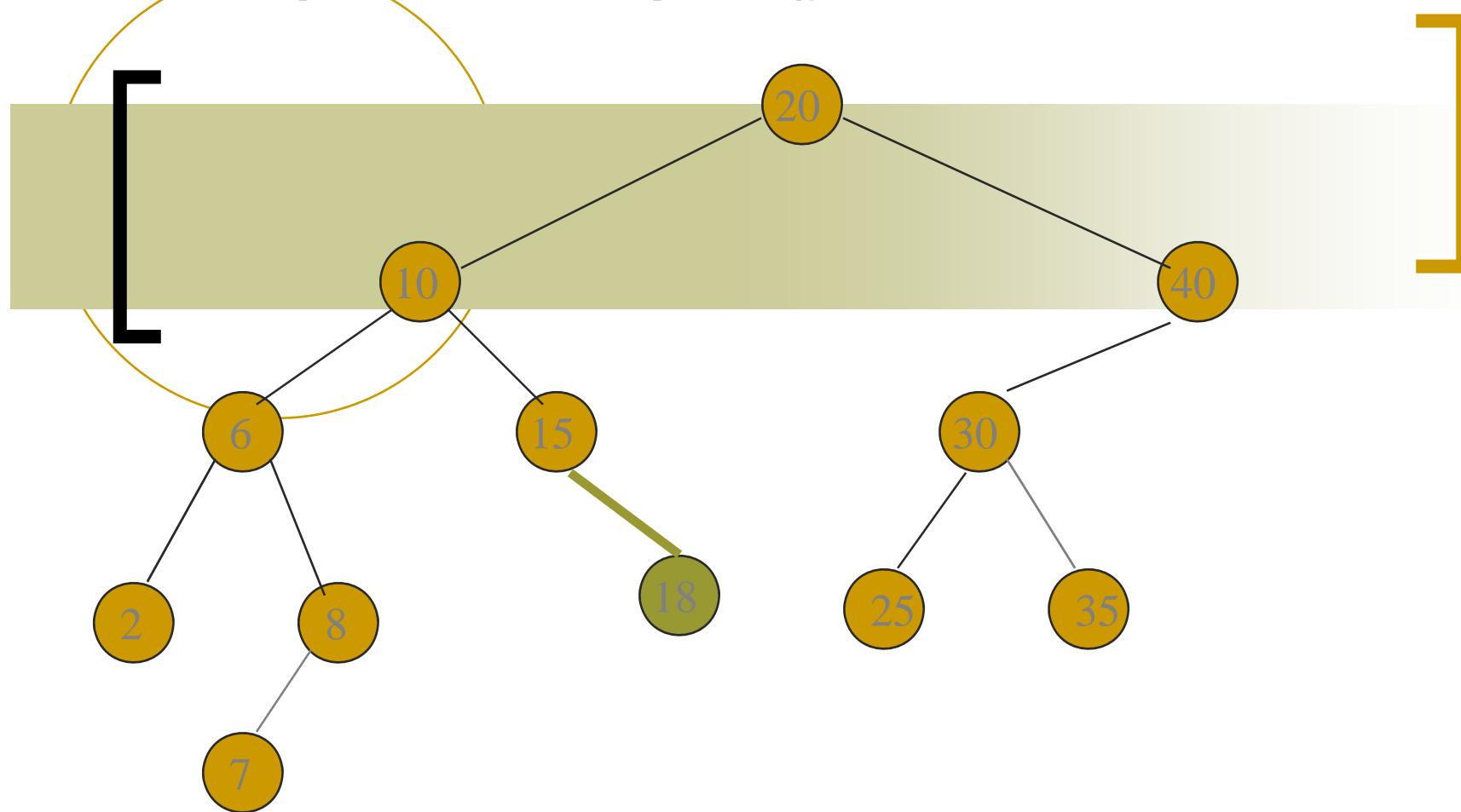
Put 35.

The Operation put()

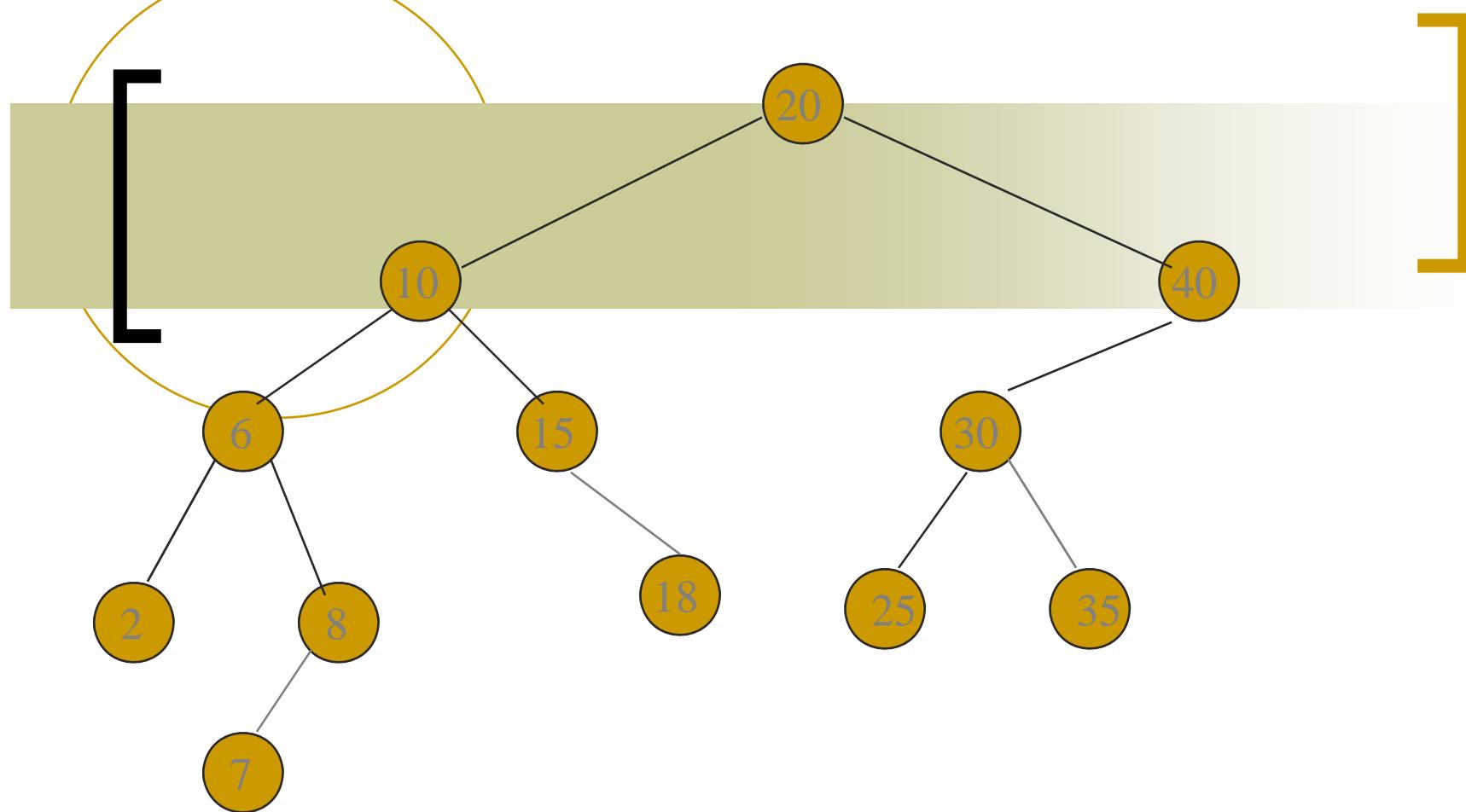
Put 7.

The Operation put()

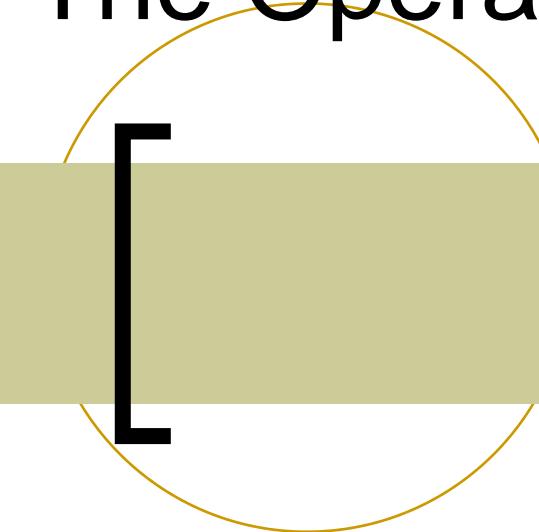
Put 18.

The Operation put()

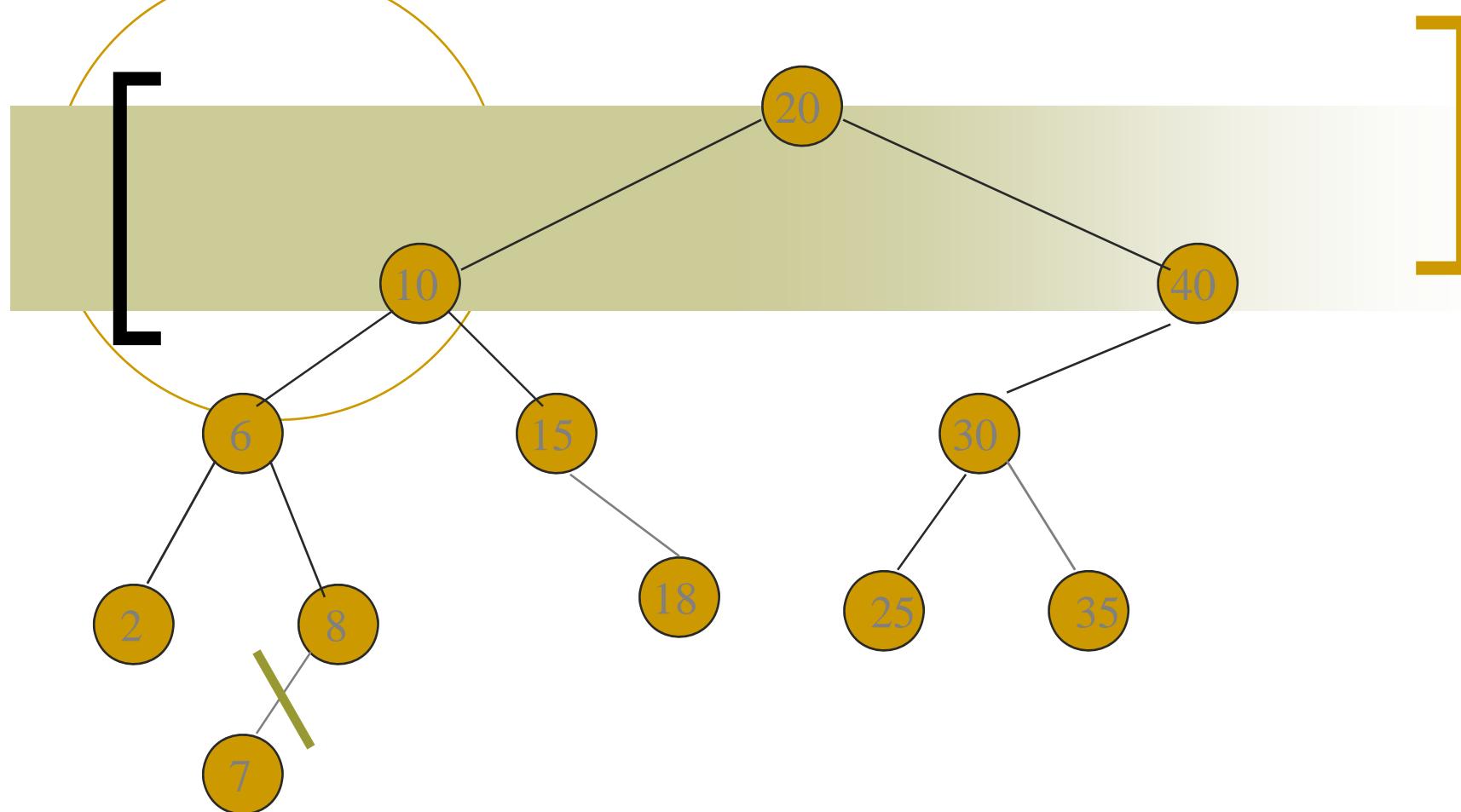

$\Rightarrow$ put() = $O(\text{height})$.

The Operation remove()

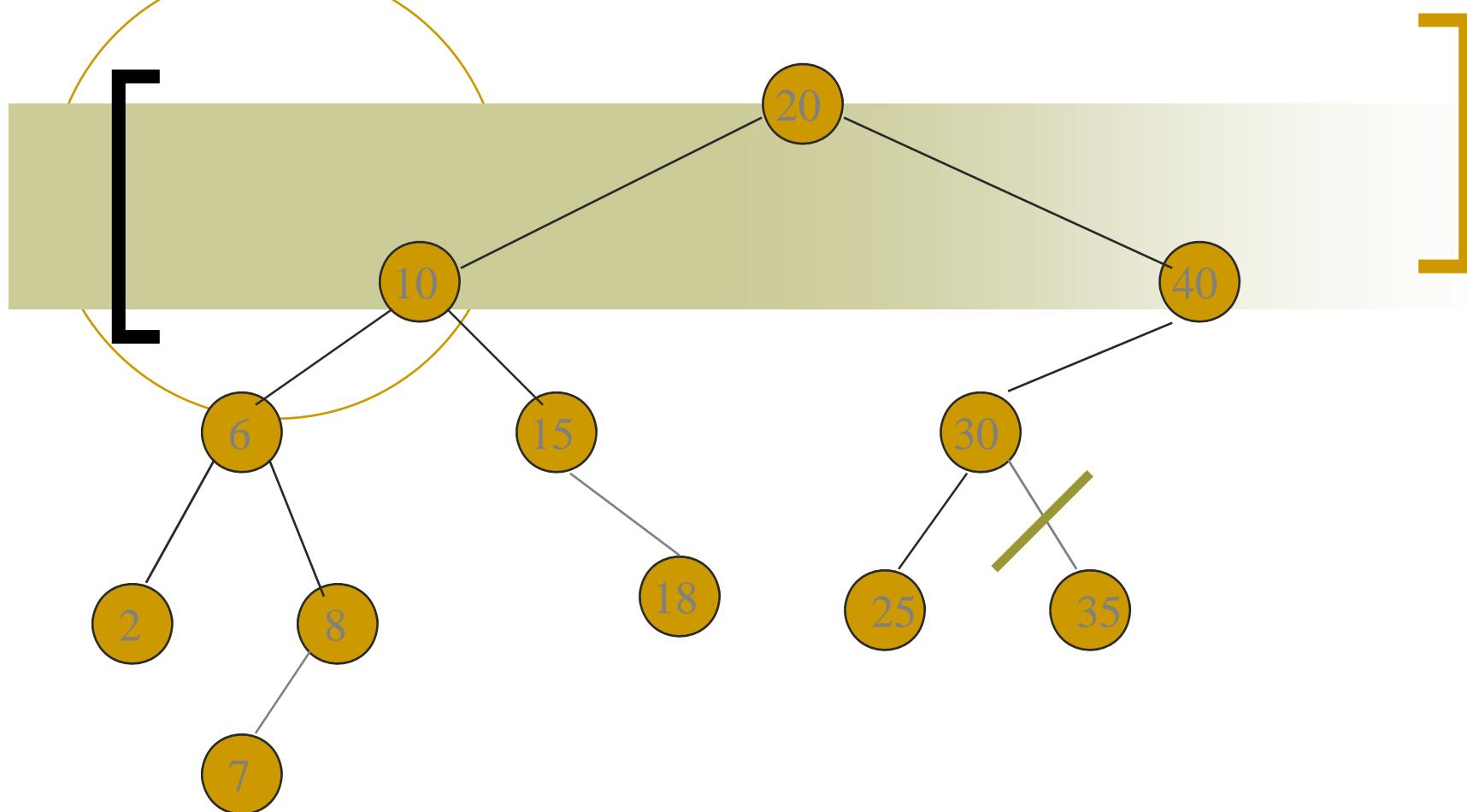
-
- گره در وضعیت های:
- اگر گره برگ باشد
  - اگر گره از درجه یک باشد.
  - اگر گره از درجه دو باشد

Remove From A Leaf

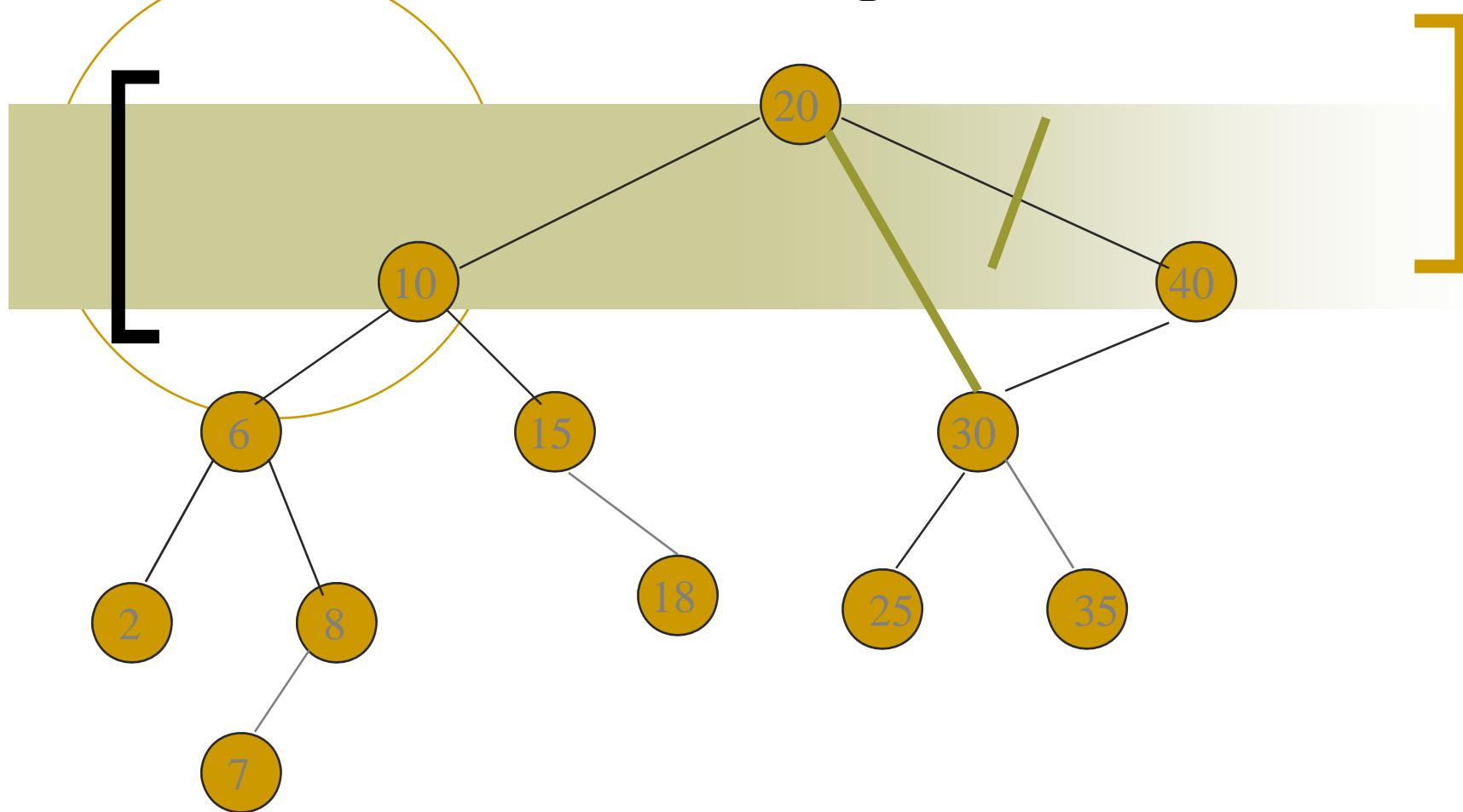
حذف گره برگ = 7

Remove From A Leaf (contd.)

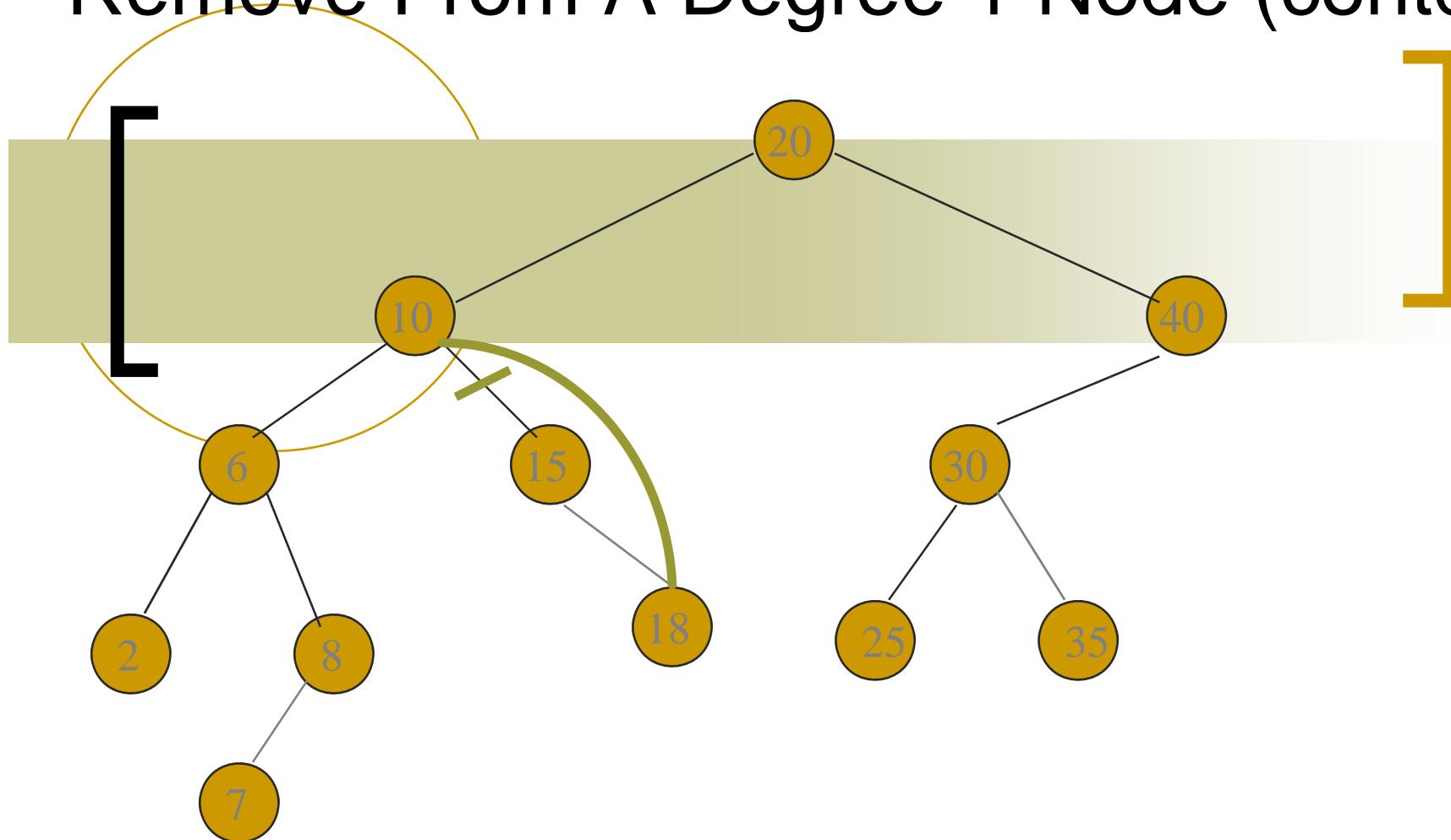
حذف گره برگ = 35

Remove From A Degree 1 Node

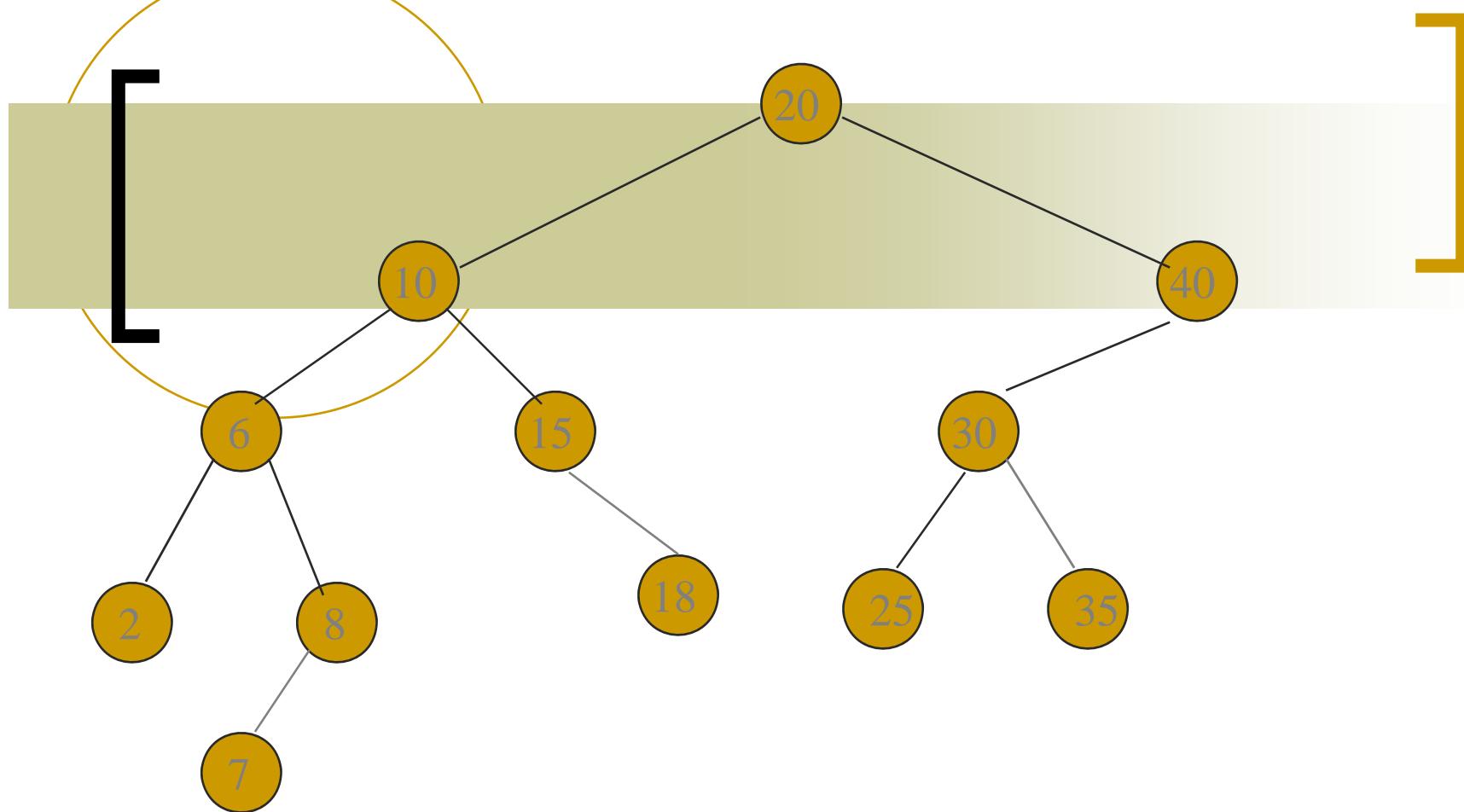
= حذف گره تک فرزندی

Remove From A Degree 1 Node (contd.)

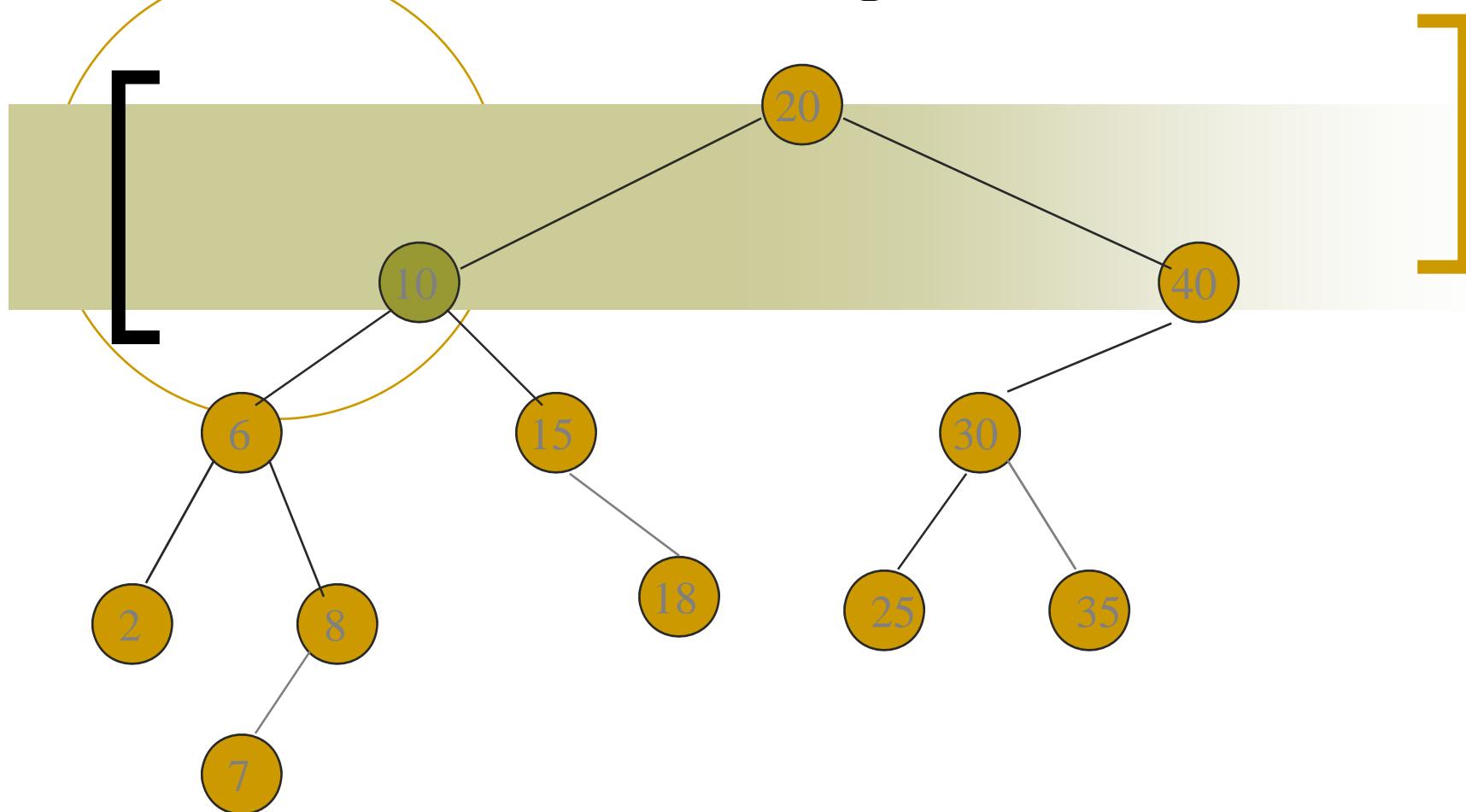
حذف گره تک فرزندی = 15

Remove From A Degree 2 Node

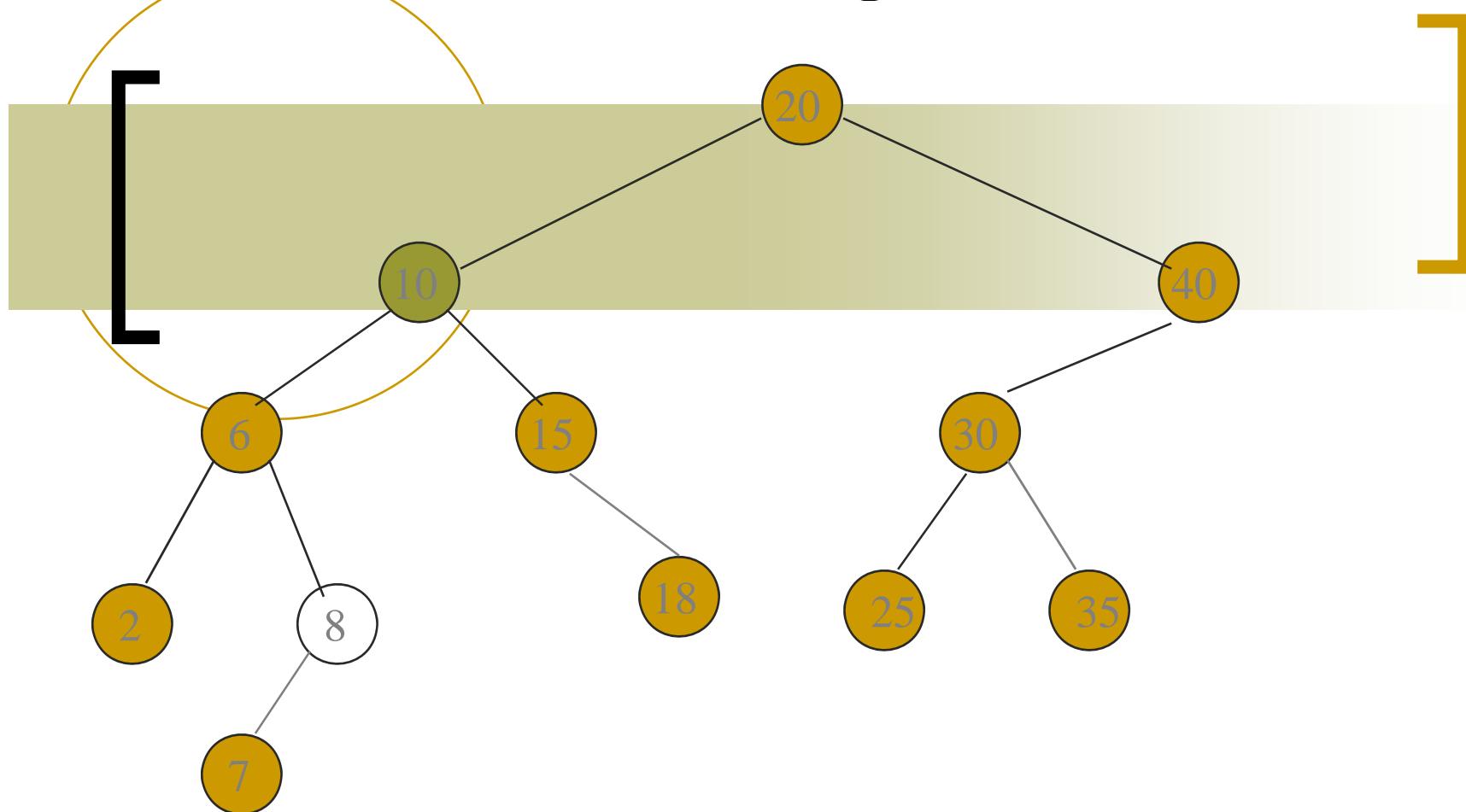
حذف گره دو فرزندی = 10

Remove From A Degree 2 Node

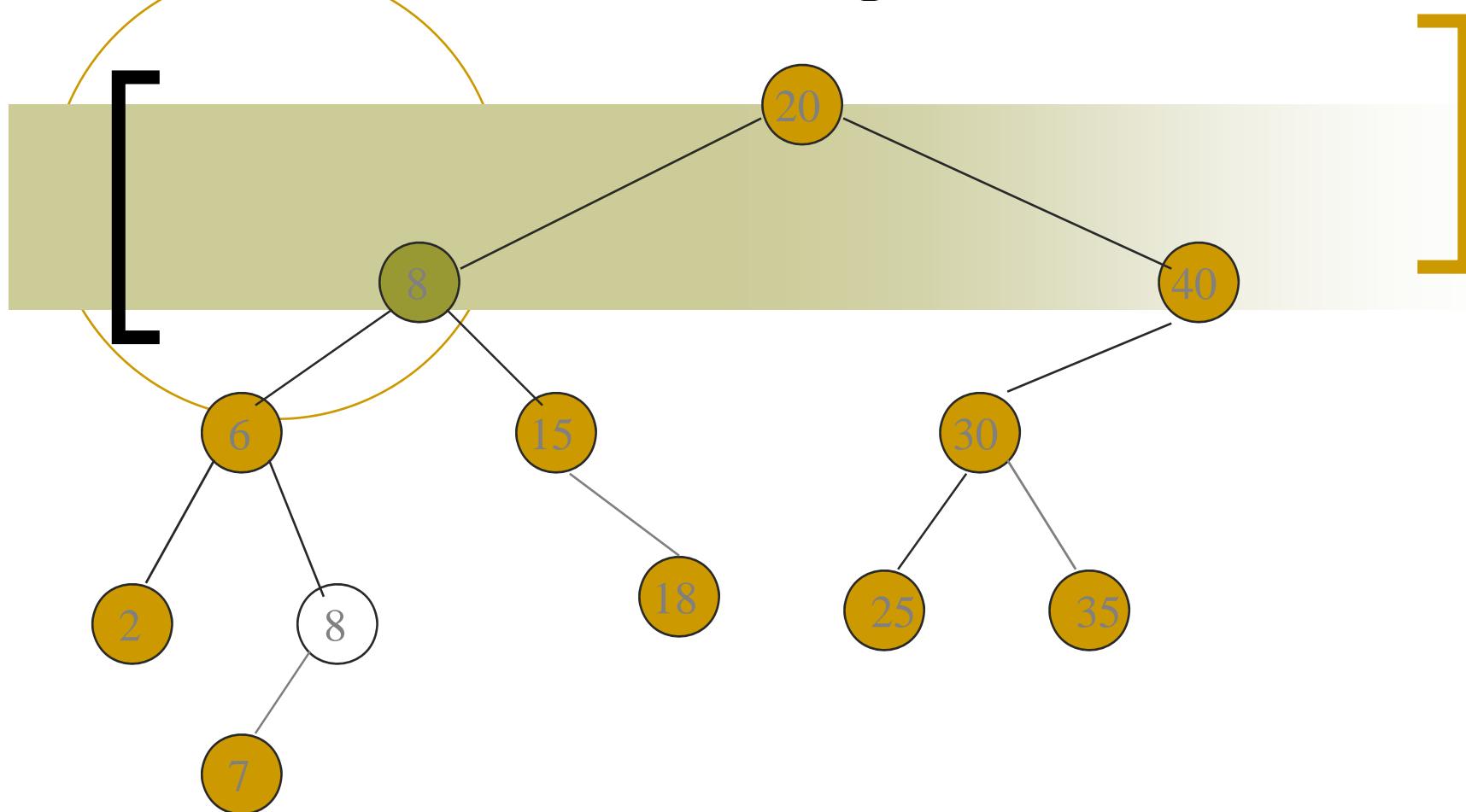
جا به جا کنید با بزرگترین در زیر درخت چپ و یا با
کوچکترین در زیر درخت راست.

Remove From A Degree 2 Node

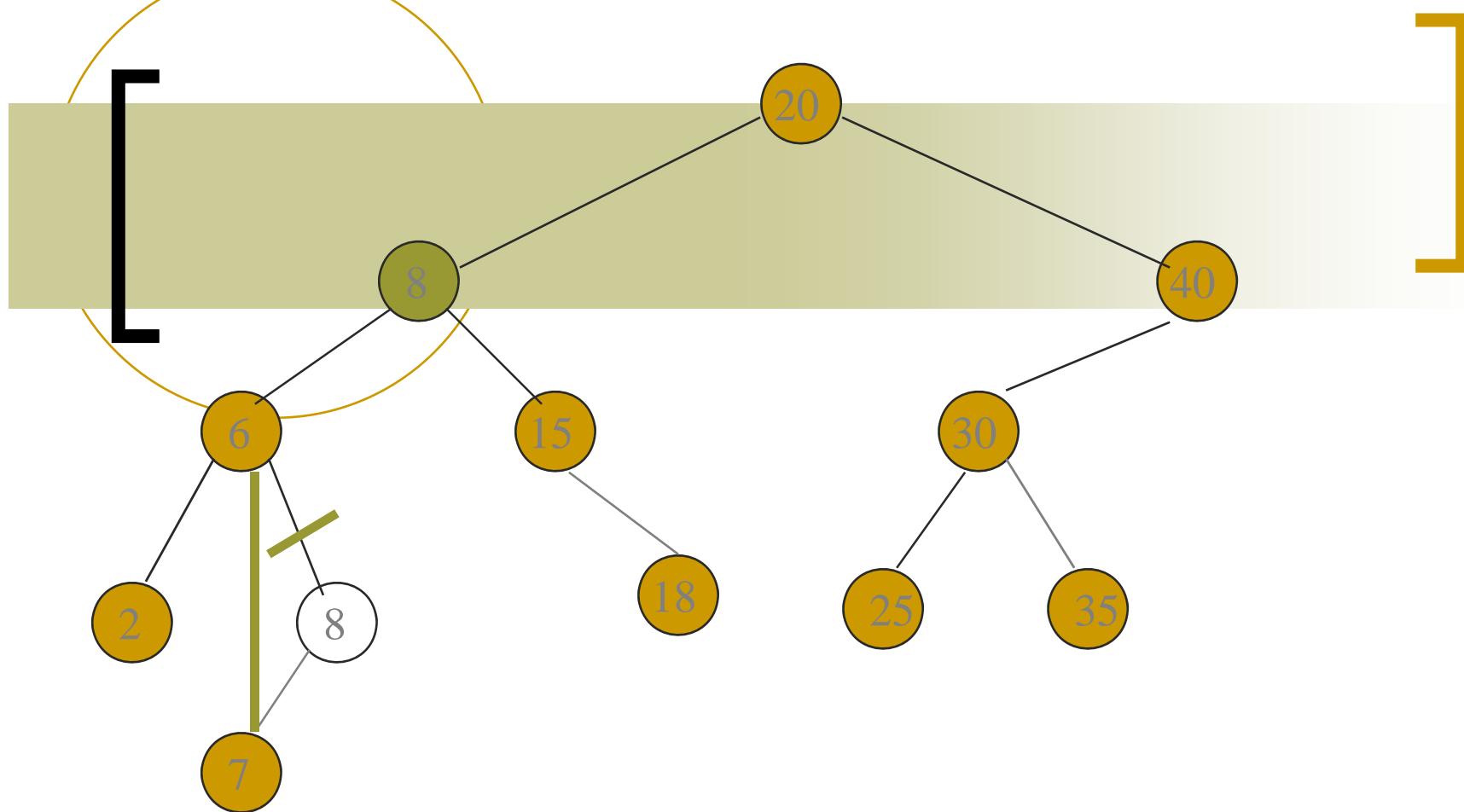
جایه جا کنید با بزرگترین در زیر درخت چپ و یا با
کوچکترین در زیر درخت راست.

Remove From A Degree 2 Node

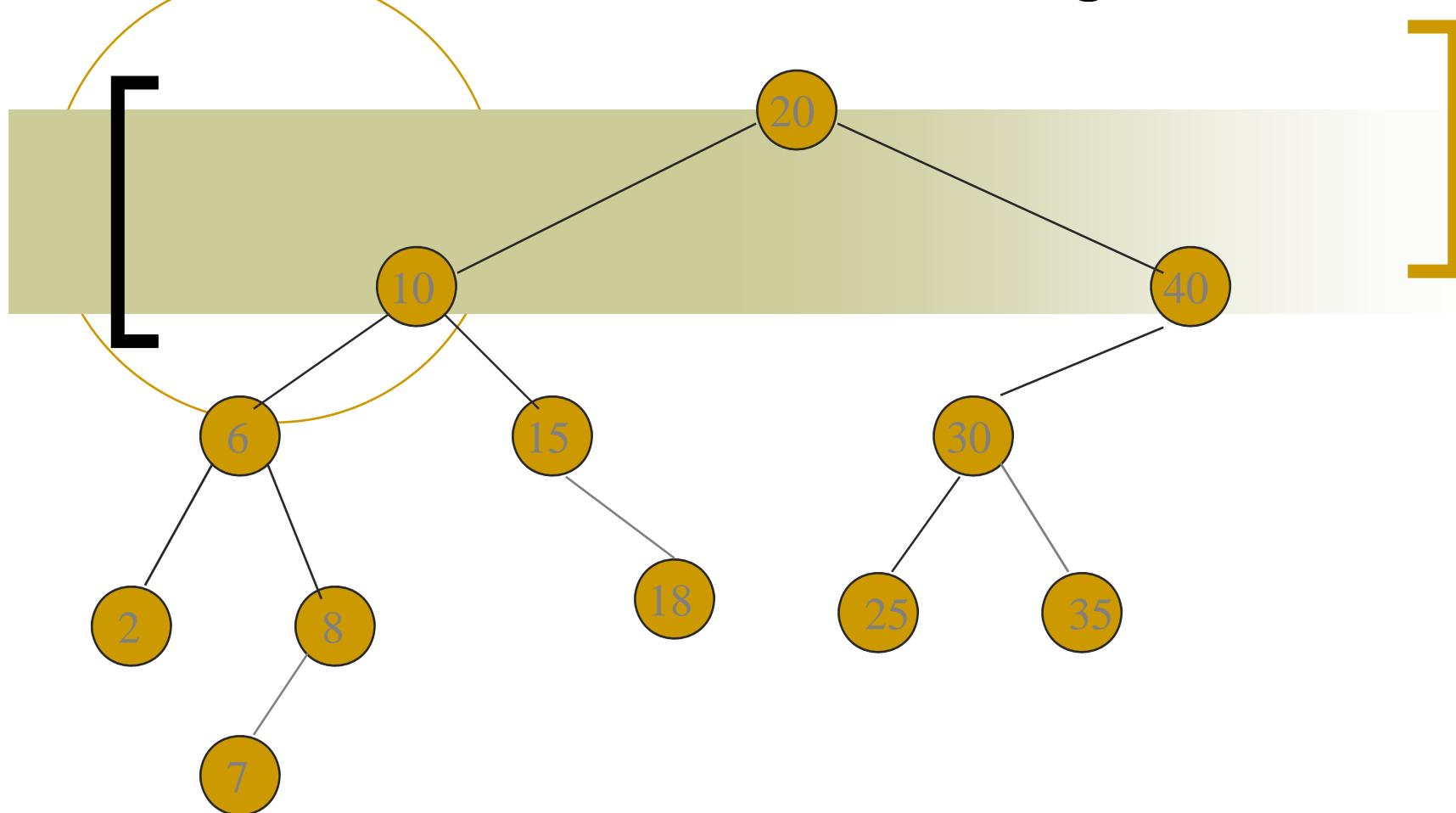
جا به جا کنید با بزرگترین در زیر درخت چپ و یا با
کوچکترین در زیر درخت راست.

Remove From A Degree 2 Node

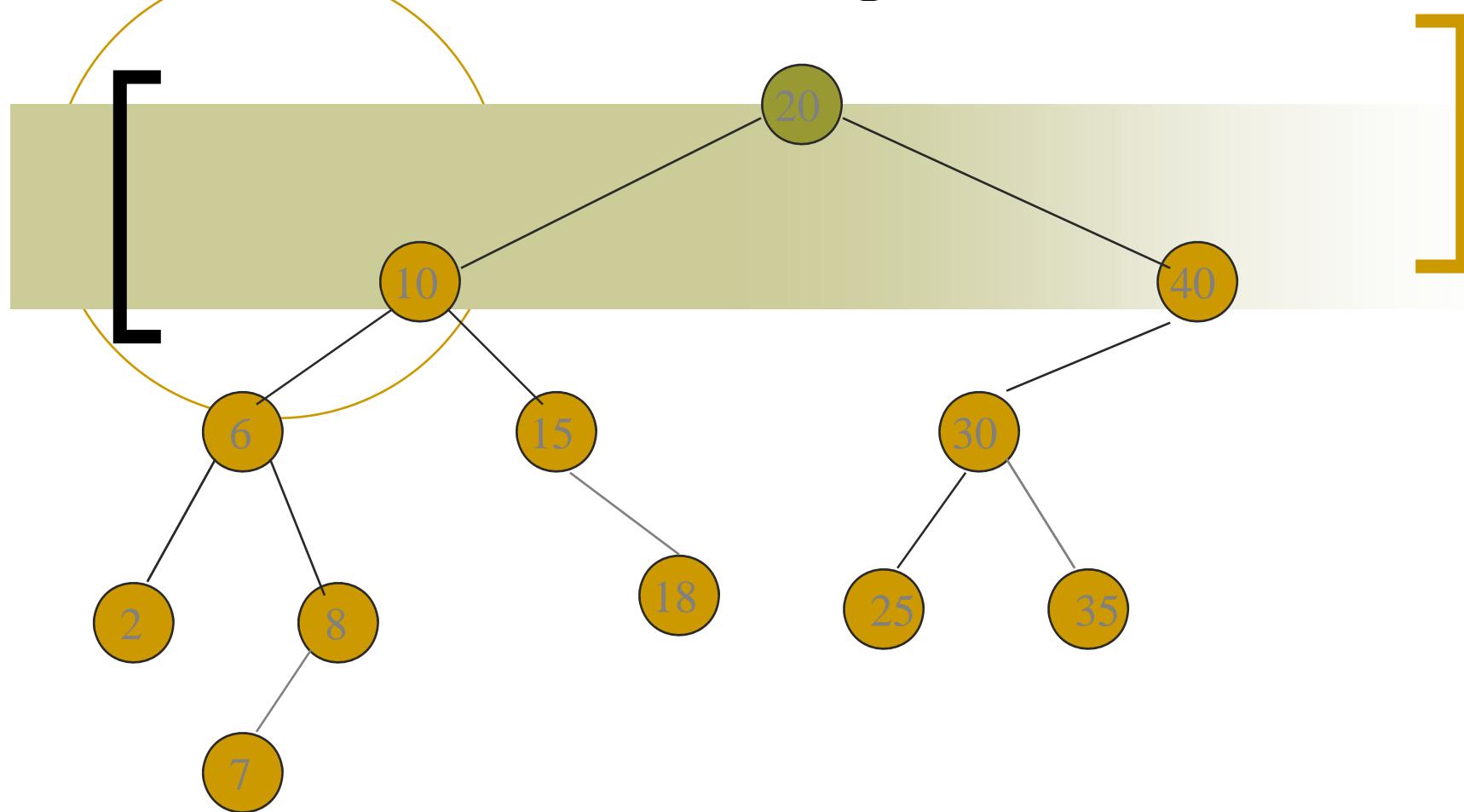
بزرگترین کلید یا باید برگ باشد یا گره تک فرزندی

Another Remove From A Degree 2 Node

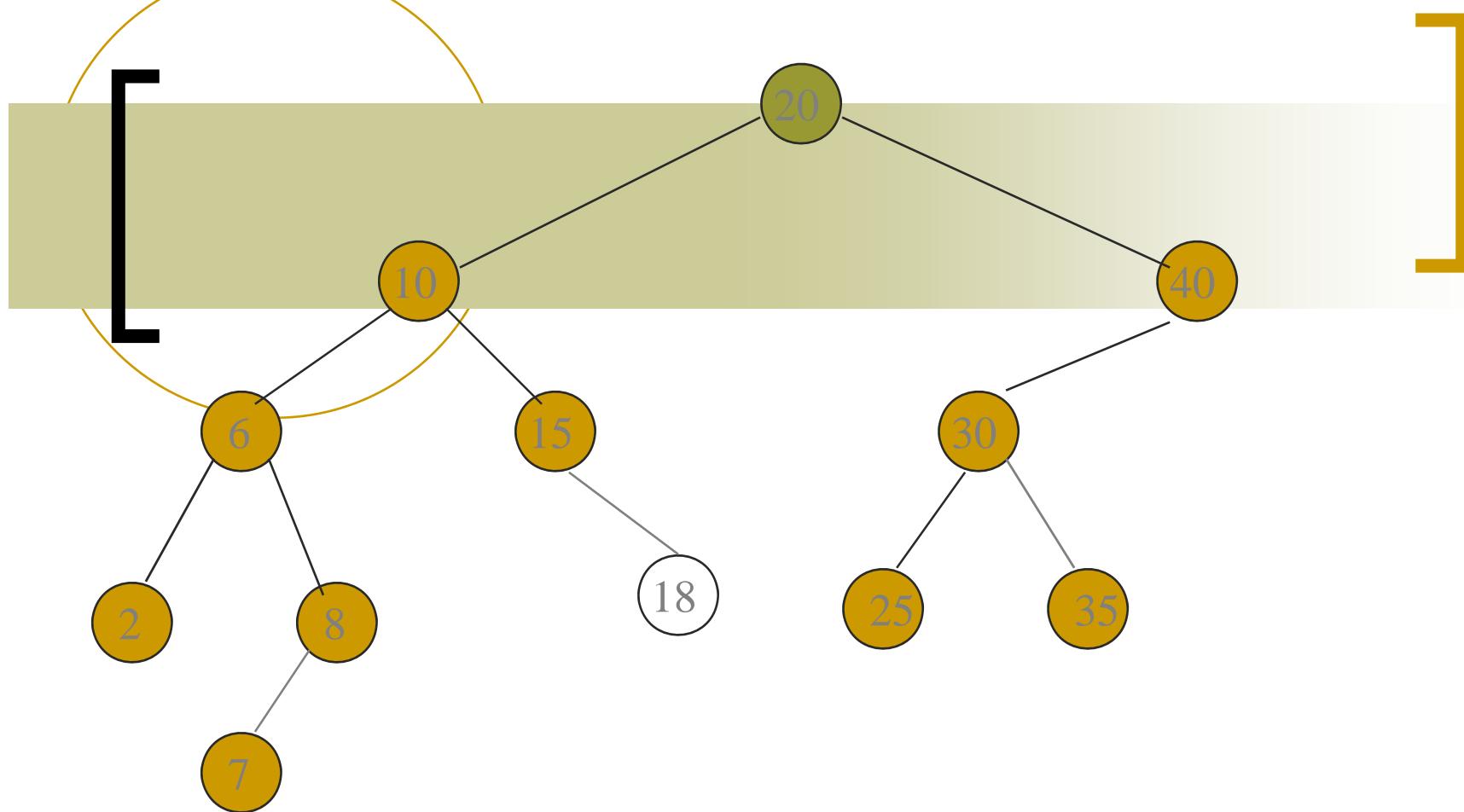
حذف گره دو فرزندی =

Remove From A Degree 2 Node

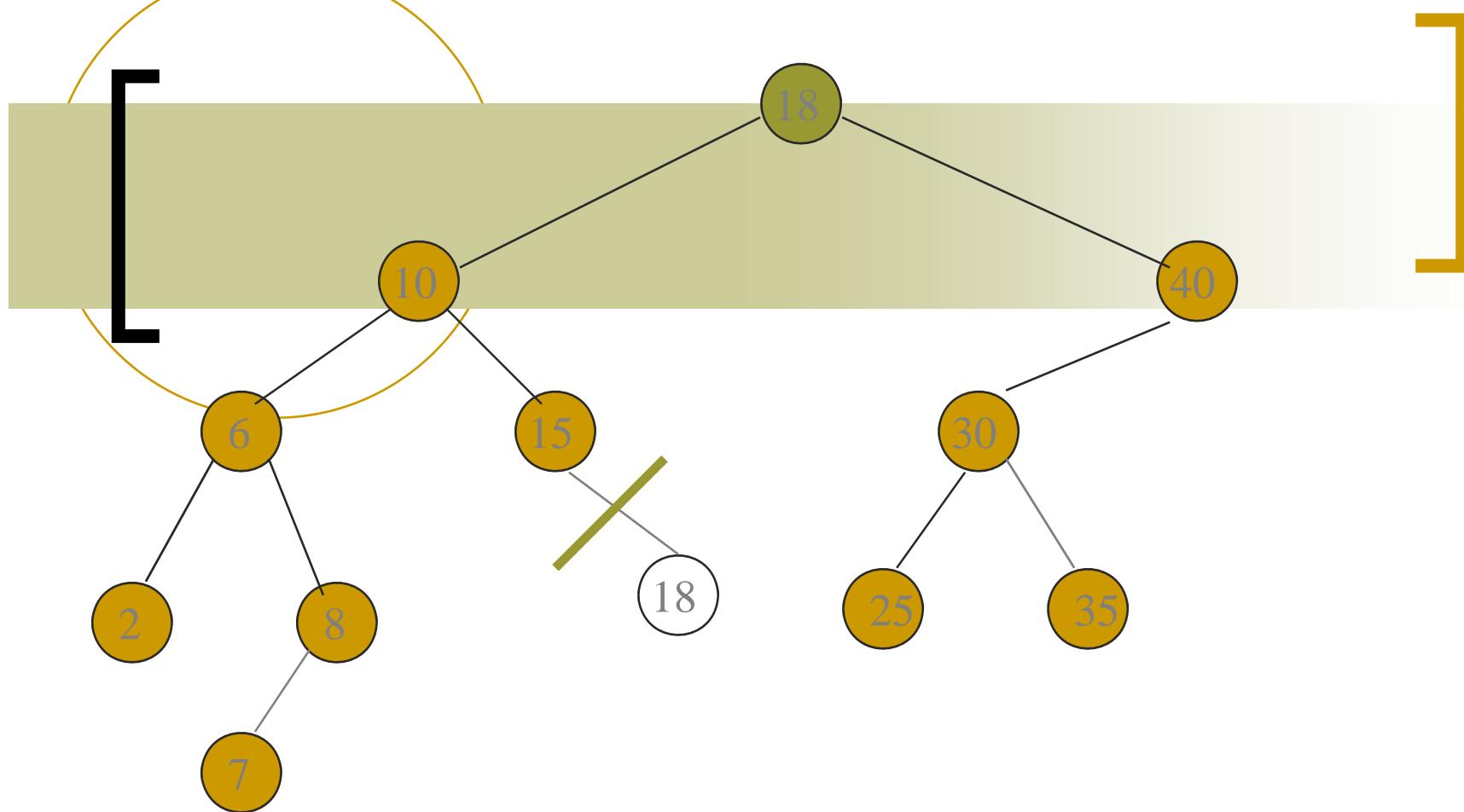
جایه جا کنید با بزرگترین در زیر درخت چپ

Remove From A Degree 2 Node

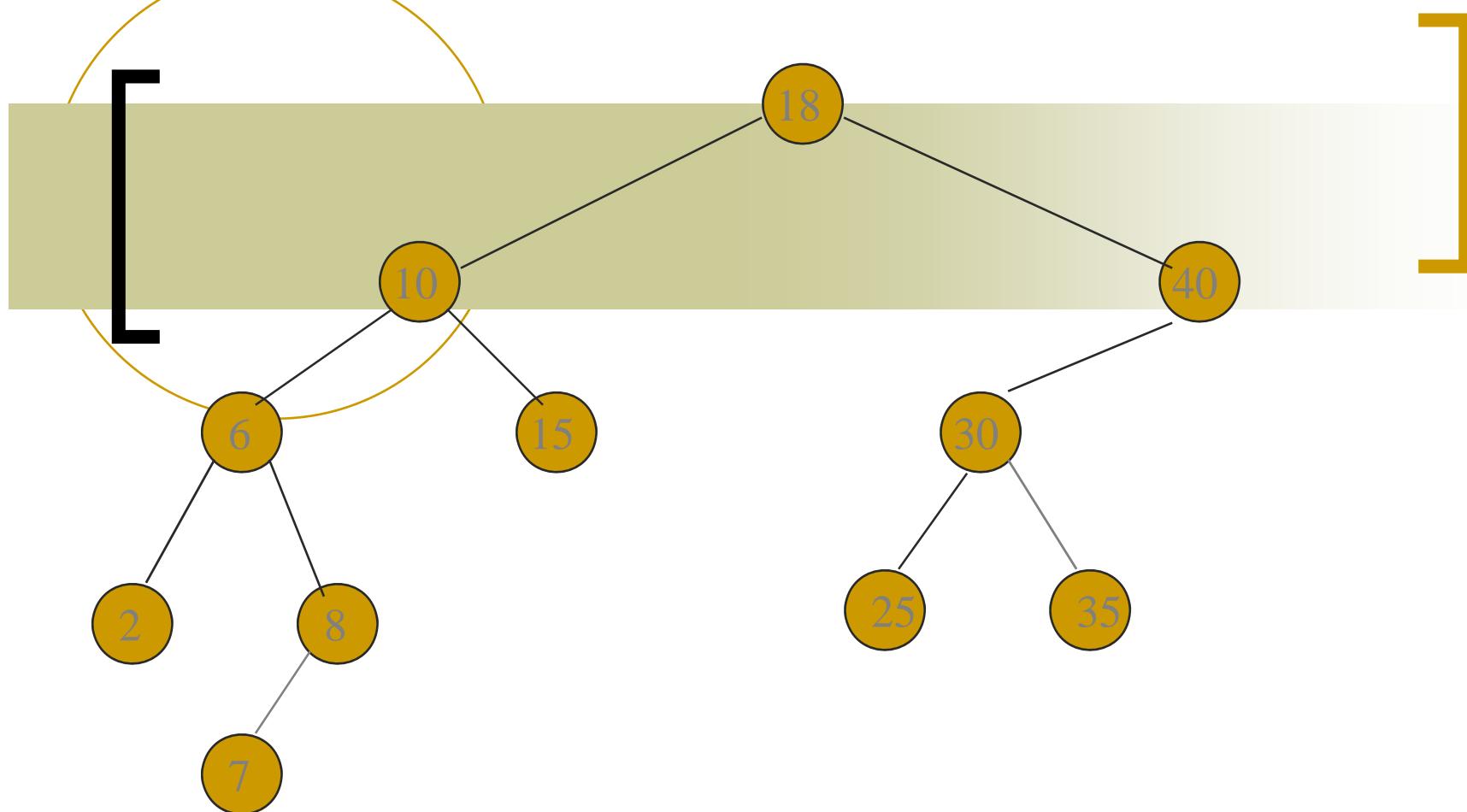
جایه جا کنید با بزرگترین در زیر درخت چپ

Remove From A Degree 2 Node

جایه جا کنید با بزرگترین در زیر درخت چپ

Remove From A Degree 2 Node

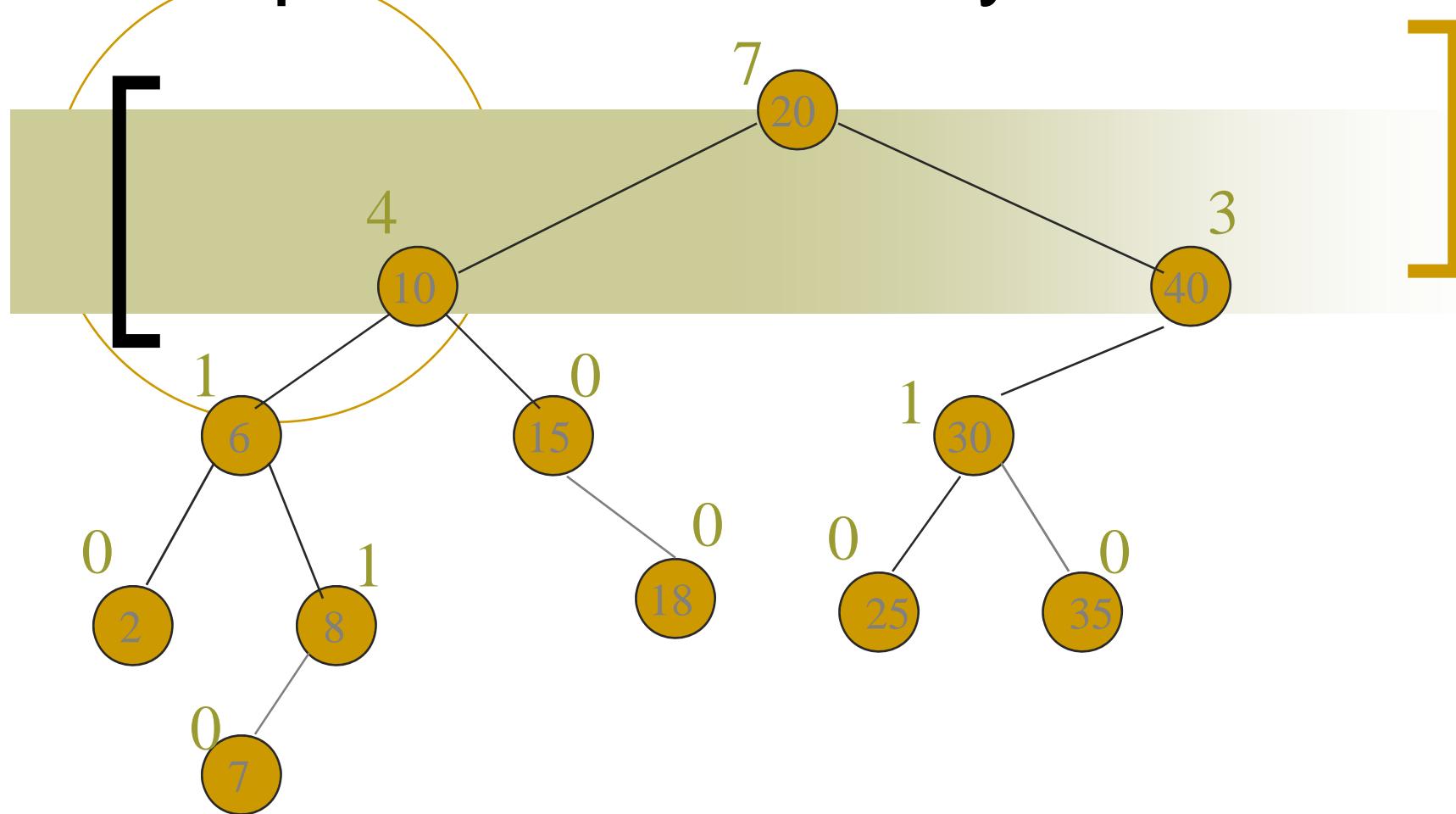

پیچیدگی = $O(\text{height})$.

Indexed Binary Search Tree

- جستجوی باینری
- در هر نود یک فیلد اضافی وجود دارد:
- شمارش تعداد نود های چپ درخت =**leftSize** .

Example Indexed Binary Search Tree

leftSize =red

leftSize And Rank

Rank = موقعیت عناصر در inorder
مرتب کلید ها به صورت صعودی = (inorder = [2,6,7,8,10,15,18,20,25,30,35,40])

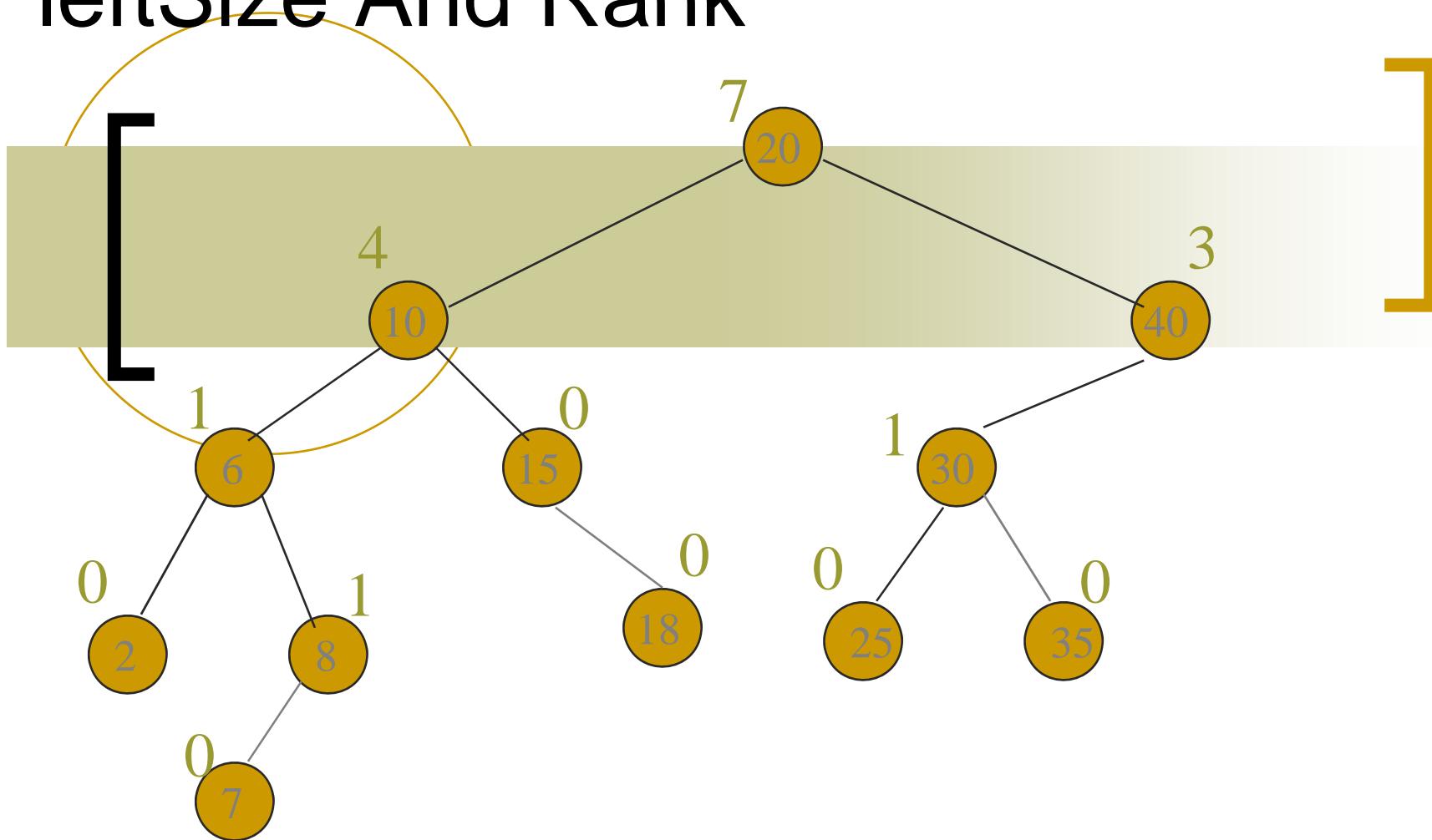
$$\text{rank}(2) = 0$$

$$\text{rank}(15) = 5$$

$$\text{rank}(20) = 7$$

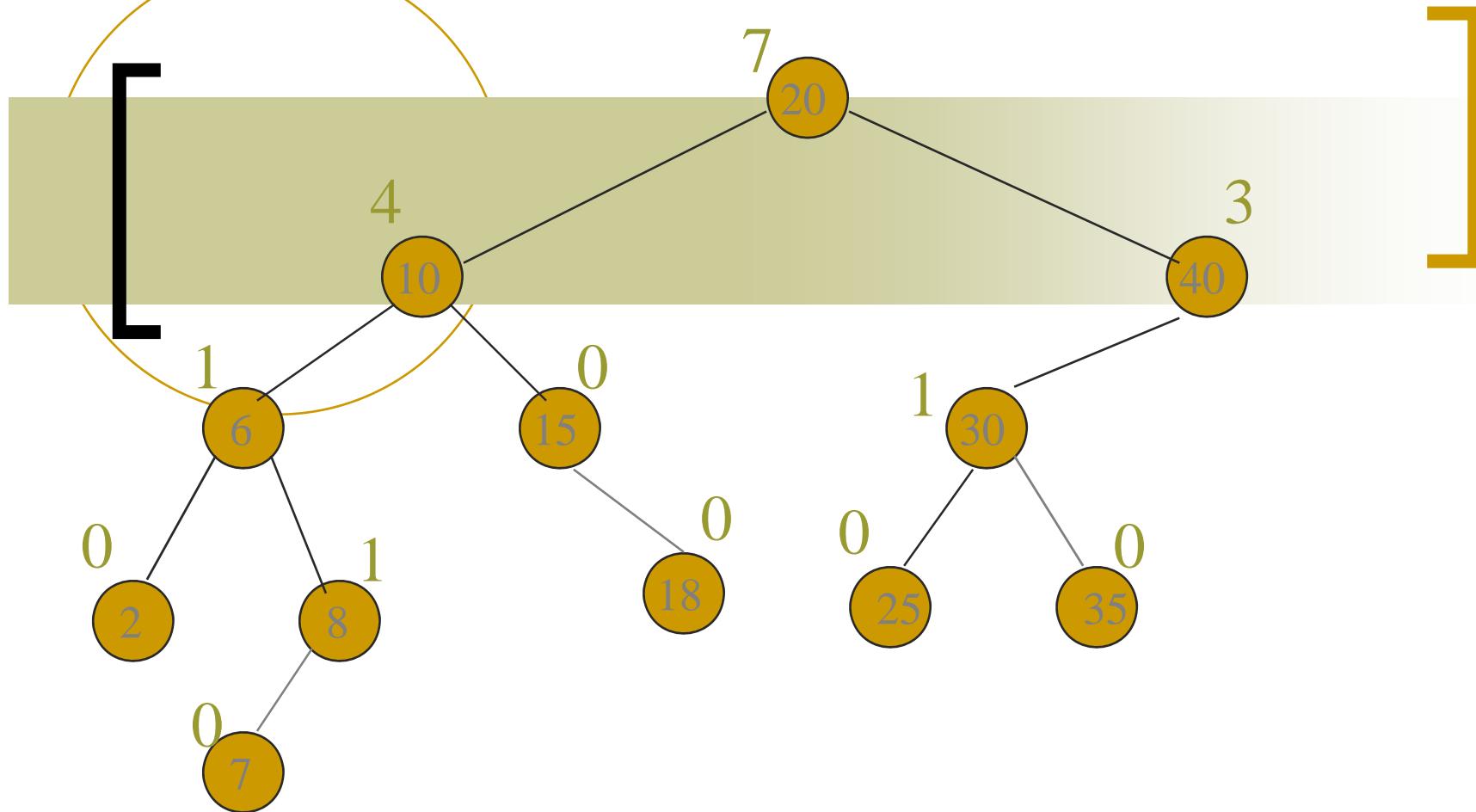
$$\text{leftSize}(x) = \text{rank}(x)$$

leftSize And Rank

sorted list = [2,6,7,8,10,15,18,20,25,30,35,40]

get(index) And remove(index)

sorted list = [2,6,7,8,10,15,18,20,25,30,35,40]

[get(index) And remove(index)]

if $\text{index} = \text{x.leftSize}$ ■

. x.element را انتخاب کن.

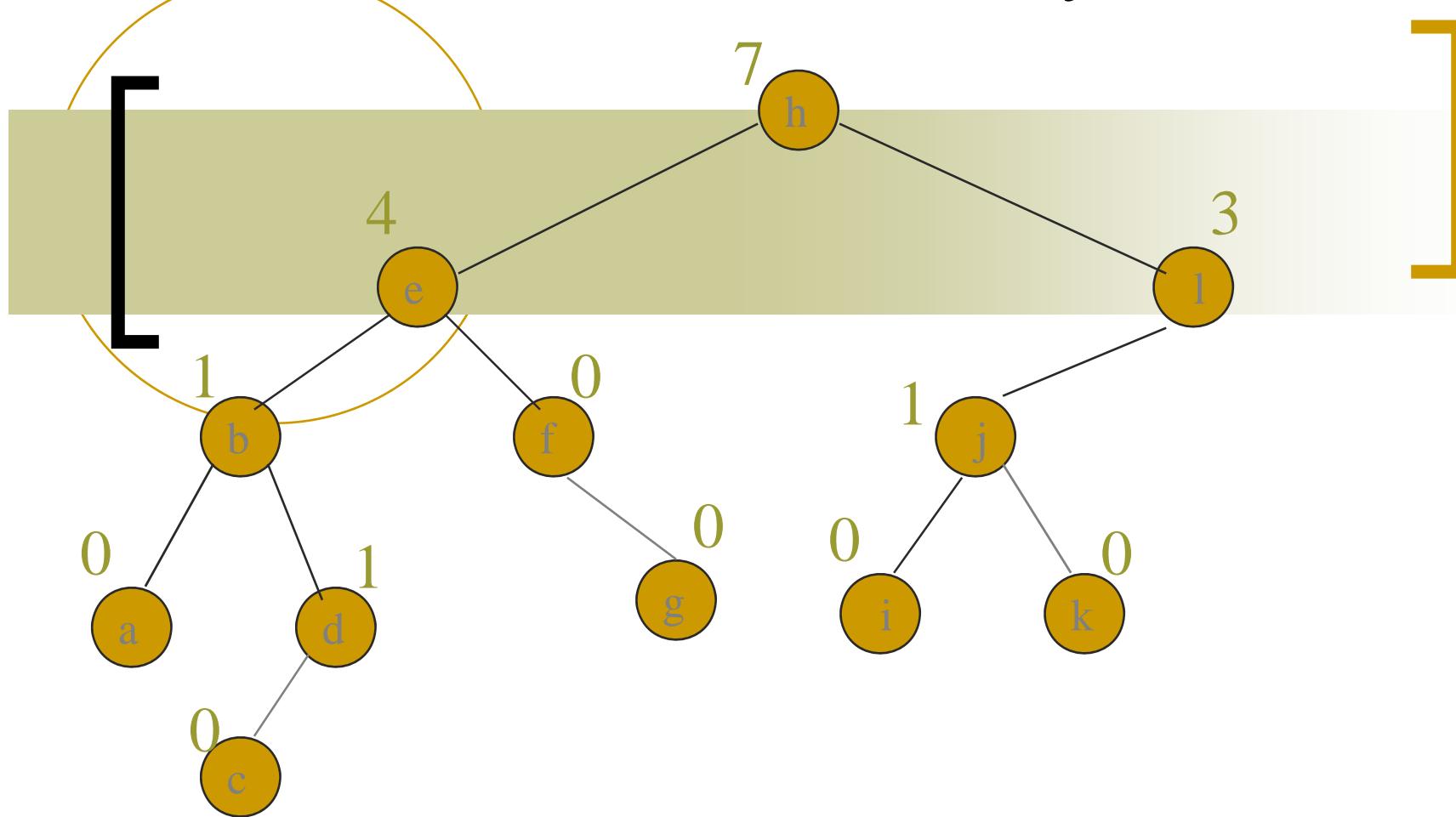
if $\text{index} < \text{x.leftSize}$ ■

عنصری انتخاب می شود که محتوای index آن در زیر درخت
چپ X می باشد.

if $\text{index} > \text{x.leftSize}$ ■

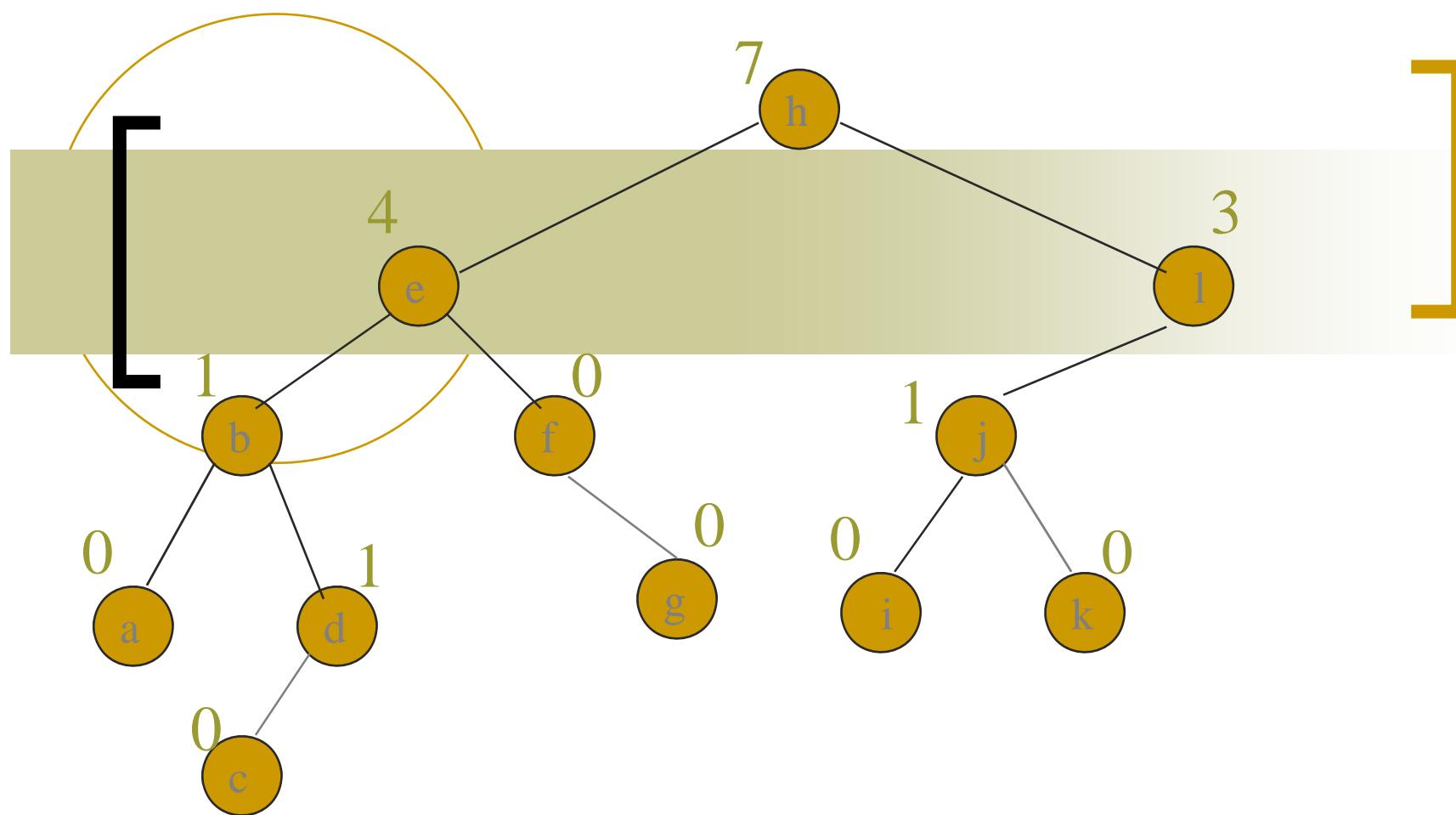
عنصری انتخاب می شود که محتوای $(\text{index} - \text{x.leftSize} - 1)$ آن در زیر درخت راست X می باشد.

Linear List As Indexed Binary Tree

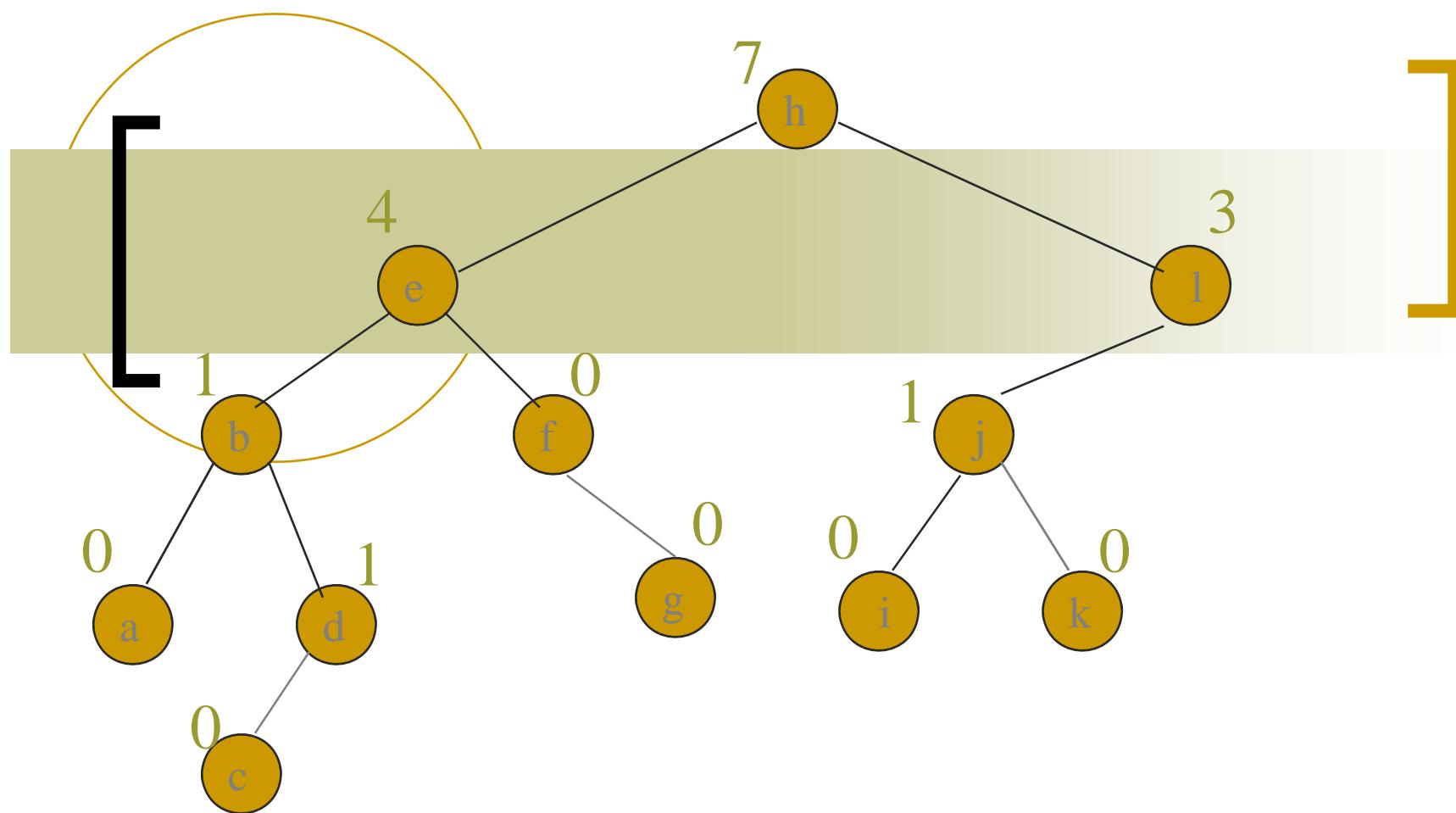
list = [a,b,c,d,e,f,g,h,i,j,k,l]

`add(5,'m')`

`list = [a,b,c,d,e,f,g,h,i,j,k,l]`

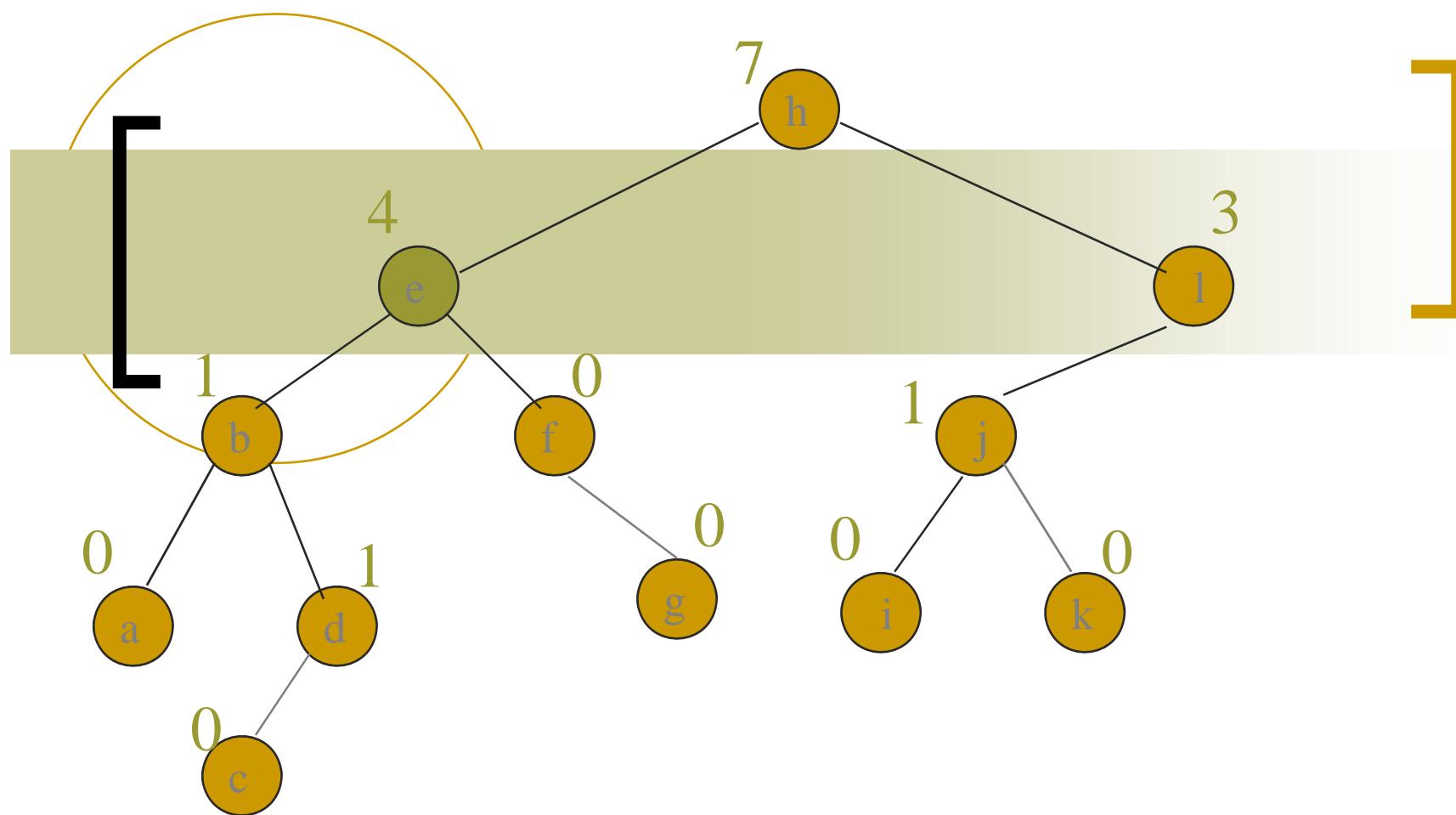
`add(5,'m')`

`list = [a,b,c,d,e, m,f,g,h,i,j,k,l]`

find node with element 4 (e)

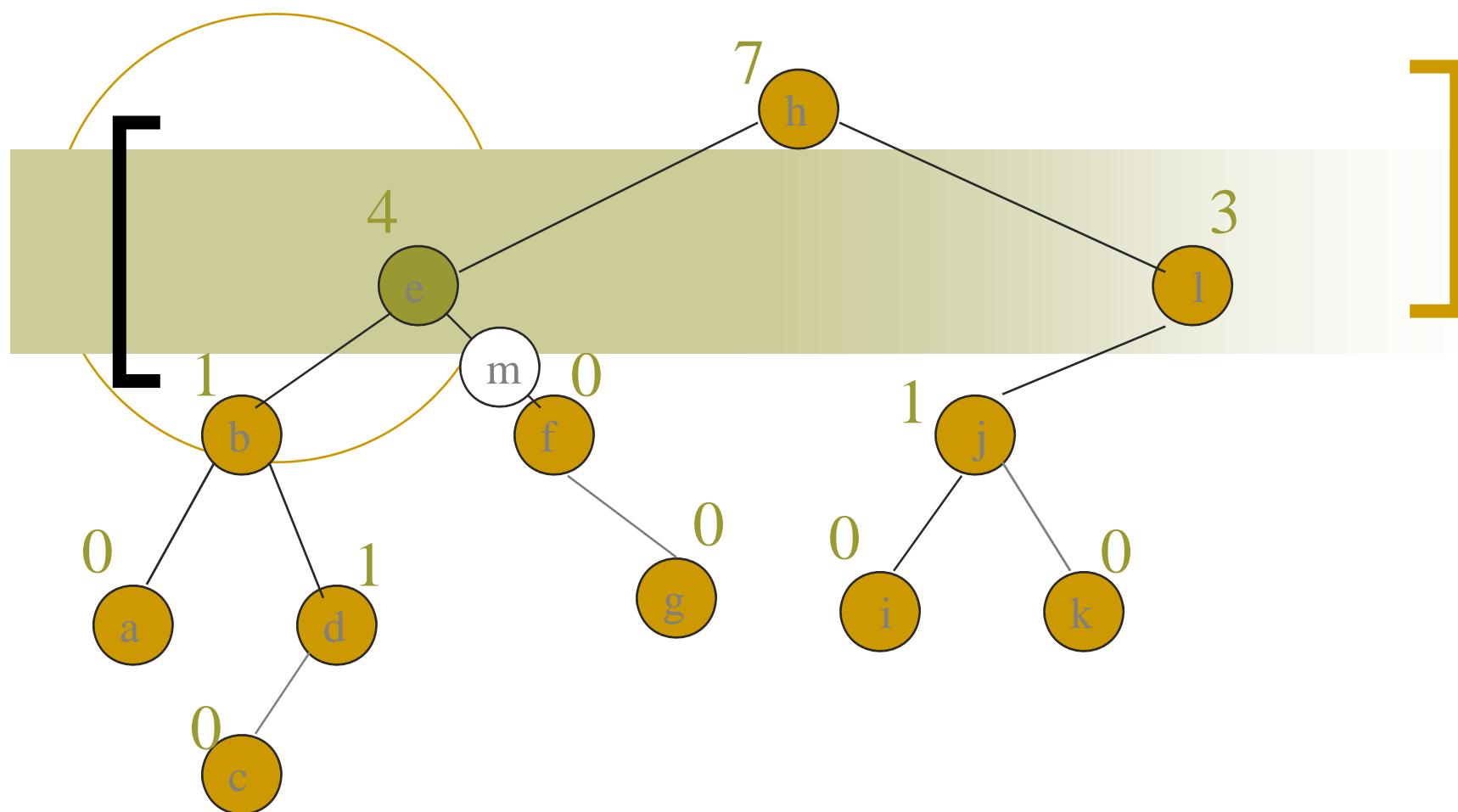
`add(5,'m')`

`list = [a,b,c,d,e, m,f,g,h,i,j,k,l]`

find node with element 4 (e)

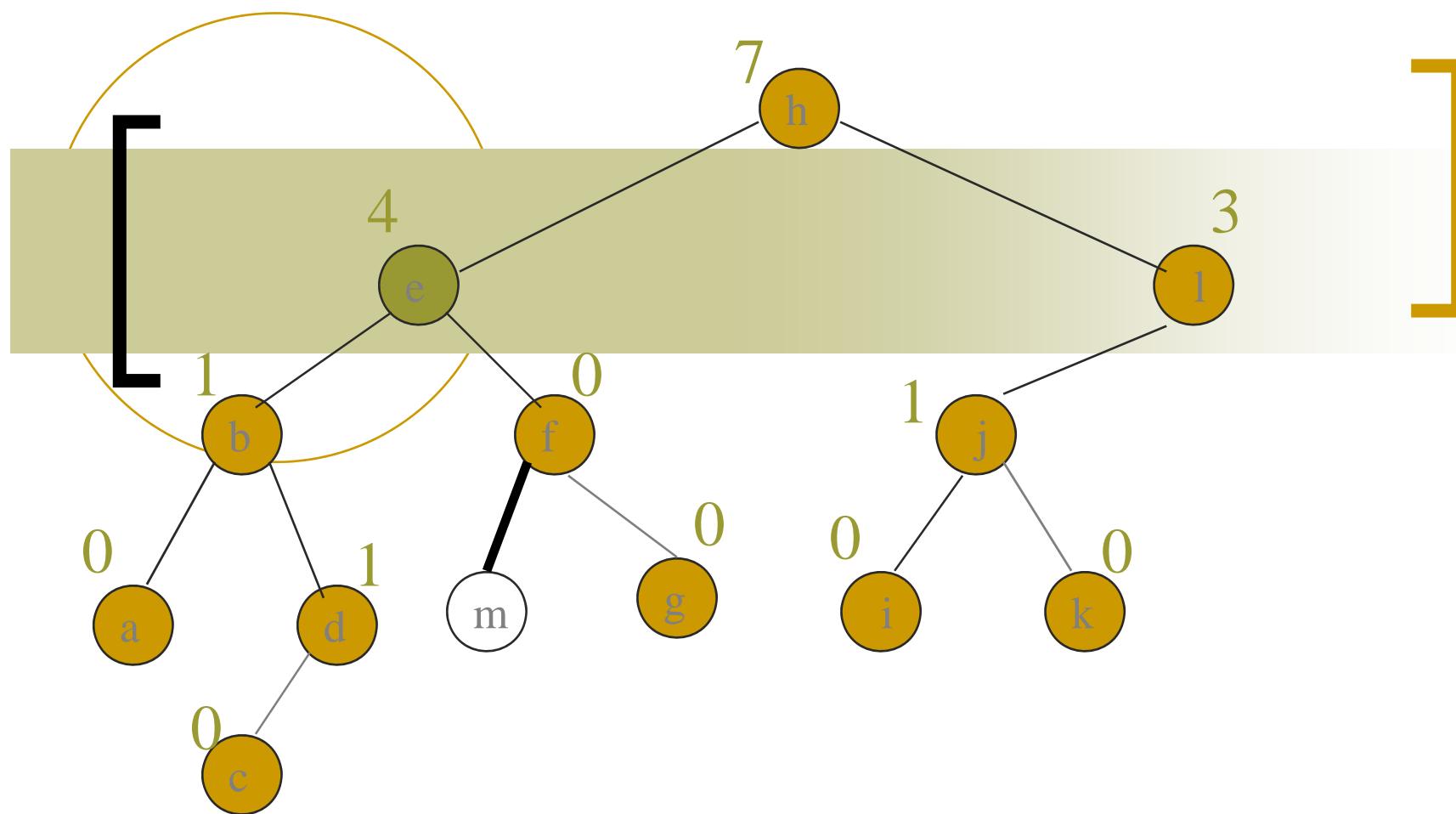
`add(5,'m')`

m را به راست گره e اضافه کرده است

در نتیجه زیر درخت راست e به عنوان زیر درخت راست m قرار می گیرد.

`add(5,'m')`

مرا بعنوان فرزند چپ در زیر درخت راست
گره e قرار دهید.

[add(5,'m')]

O(height)= پیچیدگی ■

www.salamnu.com

سایت مرجع دانشجوی پیام نور

- ✓ نمونه سوالات پیام نور : بیش از ۱۱۰ هزار نمونه سوال همراه با پاسخنامه تستی و تشریحی
- ✓ کتاب ، جزو و خلاصه دروس
- ✓ برنامه امتحانات
- ✓ منابع و لیست دروس هر ترم
- ✓ دانلود کاملا رایگان بیش از ۱۴۰ هزار فایل مختص دانشجویان پیام نور

www.salamnu.com